3-III-5/II

II

Putokaz na bogoslove preko pravnika

26004

PUTOKAZ

ZA

BOGOSLOVE

PREKO PRAZNIKA

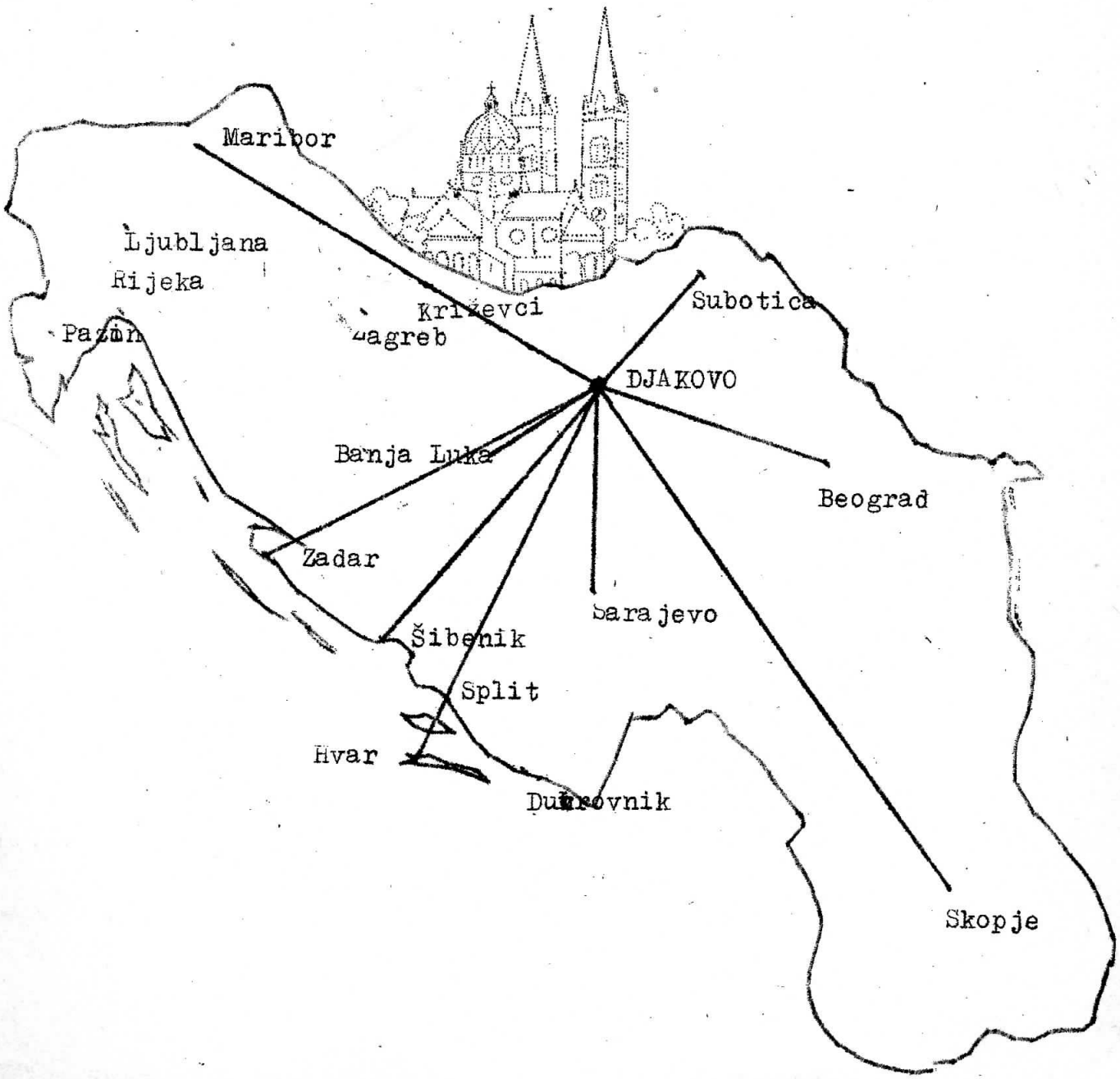

Chanoine VILLEPELET

Directeur au Grand Séminaire de Bourges

L'ITINÉRAIRE DES CLERCS

Méditations liturgiques

a l'usage

des Pretres et Eleves des Grands S'eminaires

en vacances

✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲✲

Kanonik VILLEPELET

Rektor velikog sjemeništa u Bourgesu

PUTOKAZ ZA BOGOSLOVE

Liturgijska razmatranja za svećenike i bogoslove

velikih sjemeništa za vrijeme

praznika

Nihil obstat

Avarici Biturigum, die 7. Maii 1935

A. Defaye, cens. dep.

Imprimatur:

Avarici Biturigum, 8. Maii 1935.

F. Lelong, v. g.

✲✲

P R E D G O V O R

(francuskom originalu)

ITINERARIUM CLERICORUM je naslov jedne od najljepših molitava svete Crkve. Držimo, da isti taj naslov odgovara ovoj novoj zbirci razmatranja, koja imaju svrhu pratiti mladog bogoslova u njegovim radostima i poteškoćama za vrijeme praznika.

Mnogi su od njih već imali pri ruci PRIRUČNIK ZA BOGOSLOVE PREKO PRAZNIKA, koji je napisao gospodin Bacuez. Izvrsna je to knjiga, ali malo zastarjela i koja nužno postaje monotona, nakon upotrebe dvije ili tri godine.

Čini se, dakle, da je na mjestu, da pružimo našim bogoslovima nešto novo. Eto, za tim upravo dakle idu razmatranja, koja se nalaze u ovoj zbirci.

Svaka je od njih inspirirano mislima sveca dotičnog dana i molitvama iz Misala. Imali smo najjeru načiniti za bogoslove ono, što je g. Decrouille načinio za svećenike pod naslovom: LITURGIJSKA RAZMATRANJA.

U ovim razmatranjima, koja obuhvaćaju tri mjeseca: srpanj, kolovoz i rujan, bogoslovi će naći glavneteme iz duhovnog života u primjeni na njihove poslove.

O, da bi ta razmatranja pomogla našim mladim bogoslovima, da posvete svoje praznike i da ostvare želje, koje pred njih iznosi

ITINERARIUM - PUTOKAZ

Na put mira i sreće neka upravi svemogući i milosrdni Gospodin, da se u miru, spašeni i veseli opet vrate u sjemenište!

*

P R E D G O V O R

(hrvatskom prijevodu)

Ova će liturgijskarazmatranja - kojaizdajemo za bogoslove na praznicima - biti bez sumnje izvrsno pomagalo svima onima, koji se budu njima služili.

Tome će sigurno pomoći i slijedeće činjenice:

1. - Sveta je misna Žrtva središte našeg duhovnog života. Na kraju se svete Žrtve krijepimo duhom jakih, da bismo pošli ojačani u život. Svaka nam "Popričesna" molitva u svetoj Misi izražava misao, da se žrtva nastavlja i da nas plodovi svete Mise prate kroz cijeli dan. "Molimo, Gospodine, da u našim dušama u v i j e k ustraje stalno sjećanje i učinak presvete Žrtve ..."

A budući da je pisac povezao razmatranje svakog dana s liturgijskim tekstvima, uvijek će biti vrlo lako zadržati u pameti misao: plodovi jutarnjeg razmatranja i svete Mise me moraju voditi kroz cijeli dan.

2. - Svako je razmatranje podijeljeno na t r i dijela.

U p r v o m je dijelu svagdje točno odredjena prva i druga predvježba (preludij). Prva počinje redovito: POKLONOM, a druga: ZAMOLBOM. -

U d r u g o m dijelu, koji ima jednu, dvije ili više točaka, nalazi se "KORPUS" razmatranja, koji je toliko bogat sadržajem, da će pola sata biti i prekratko vrijeme, da bi ih čovjek mogao sve razviti.

U t r e ć e m dijelu - kako je i prirodno - nalazi se "KOLOKVIJ", a uz njega uvijek i sugestija za kakvu praktičnu ODLUKU. Pisac inzistira na stvaranju odluke tako snažnim riječima, da će teško biti oglušiti se tako preciziranoj želji i ne načiniti je. On veli: konkretnu..., za danas..., baš ovu ili onu...

Konačno: svako razmatranje završava duhovnom kiticom, i svaka od njih sadržaje u sebi miris najmirisnijeg cvijeća, što smo ga sabrali u razmatranju.

3. - Na kraju je mjeseca dodano još pet razmatranja za IX. do XIII. nedjelje po Duhovima za mjesec kolovoza, i za XIV. do XIX. nedjelje za mjesec rujan. One su uzete ugb vnom iz djela o. Chaignona S.J.: Nouveau cours des meditations sacerdotales, Paris 1921. - sv. I. - V. i oblikom su približene ostalim razmatranjima nešeg pisca.

Iza duhovne kitice nalazi se kratki životopis sveca dotičnog dana. Tekst, koji je u tom životopisu u zagradama, umetnut je u franc. original.

4. Po sebi se razumije, da "PRAKTIČNE UPUTE", koje stoje na početku razmatranja o. Plusa (isp. Razmatranja za bogoslove od o. Plusa) vrijede i ovdje:

a) Ako se tko služi knjigom, pa mu ta potakne u duši zgodnu misao, ili rasplamti srce, neka ne čita dalje, već neka je zadrži u misli i razvije ili pojača žar srca, sve dok ga to ne zasiti.

b) Osamljena vježba nije razmatranje, rad čistog intelektualizma, već SRDAČNI RAZGOVOR s nebeskim Ocem ili s Isusom. Treba dakle nastojati iznad svega da porastemo u ljubavi.

c) U izboru vremena nastojati, da odredim za razmatranje takvo vrijeme, gdje će me drugi najmanje smetati. Najzgodnije mjesto za razmatranje jest župska (ili filijalna) crkva.

Gospodine, nauči nas moliti; nauči nas razmatrati; daj nam dar molitve!

Sva dobra će nam doći zajedno s njime i nebrojene časti po njegovim rukama.

K O L O V O Z

****

1. Sveti Petar u okovima	Moji odnosi s duhovnim vodjom
2. Sveti Alfonzo Liguori	Studij svete znanosti
3. Našašće tijela svetog Stjepana	Pobožnost prema svetom Stjepanu
4. Sveti Dominik	Moje dužnosti prema Božjoj Riječi
5. Snježna Gospa	Pobožnost molenja Krunice
6. Preobraženje Gospodinovo.	Svećenik je preobraženi čovjek
7. Sveti Kajetan	Savršena ljubav prema Bogu
8. Sveti Cirijak	Strah Božji
9. Sveti Ivan Marija Vianney	Plod, koji crpim iz svojih ispovijedi
10. Sveti Lovro	Jednako raspoloženje
11. Sveti Euburcije i Suzana	Bog sam
12. Sveta Klara	Ljubav prema pravilima
13. Sveti Hipolit i Kasijan	Želja za nebom
14. Navečerje Uznesenja	Svetkovanje blagdana Bl. Djevice Marije
15. Uznesenje Bl. Djevice Marije	Pouke otajstva
16. Sveti Joakim	Vrijednost u malim stvarima
17. Sveti Hijacint	Gorljivost za misije
18. U osmini Uznesenja	Marijina moć u nebu
19. Sveti Ivan Eudes	Pobožnost prema presv. Srcu
20. Sveti Bernardo	Liturgijski duh
21. Sveta Ivana de Chantal	Duševna snaga
22. Osmina Uznesenja	Angelus
23. Sveti Filip Benicije	Preziranječasti
24. Sveti Bartolomej	Nutarnje odricanje
25. Sveti Ljudevit	Kraljevstvo susa Krista
26. Sveti Zefirin	Primjeri svetaca
27. Sveti Josip Kalasancij	Napredak u pobožnosti
28. Sveti Augustin	Ljubav, konac i izvor savršenstva
29. Glavosjek sv. Ivana Krstitelja	Neustrašina gorljivost
30. Sveta Ruža Limska	Čistoća
31. Sveti Rajmund Nerodjeni	Lagani grijeh

IX. nedjelja po Duhovima	Suze Isusa Krista
X. nedjelja po Duhovima	Cholost
XI. nedjelja po Duhovima	Sve je učinio dobro
XII. nedjeljapo Duhovima	Dobri Samaritanac
XIII. nedjelja po Duhovima	Nezahvalnost prema Bogu
Blagdan preč. Srca Marijina	Pobožnost prema preč. Srcu Marijinu

1. kolovoza

SVETI PETAR U OKOVIMA

Moj odnos prema duhovniku

I

Poklonit ću se Bogu, koji je na čudesni način izbavio svetog Petra iz tamnice posredovanjem Andjela, koji razvezuje okove apostolskog Prvaka i vraća ga na slobodu. Moram se diviti Providnosti, koja šalje onima, koji se u Nju pouzdaju svu pomoć, koja im je potrebna.

Zahvalit ću se Gospodinu, što mi je dao duhovnog vodju gorljivog, iskusnog, punog dobrote prema mojoj duši, koji prema meni izpunjuje zadaću, koju je Andjo izvšio prema svetom Petru. Zamolit ću svetog Petra, da mi izmoli od Boga milost, da poučljivo slijedim Njegove savjete, kao što se on sam držao andjelovih savjeta.

II

1. * Što je meni moj duhovni vodja

Ne želim naglašavati veliku važnost duhovnog vodstva. Sveti Franjo Saleški, u IV. glavi svoje Filoteje piše: "Ako hoćeš da ideš putem pobožnosti, potraži čestita čovjeka, koji će te voditi i ravnati. To je najglavnija opomena" (Filotea, str. 33). Što da onda kažemo za budućeg svećenika, koji mora više od obične svjetovne osobe svaki dan biti upućivan u sve finese savršenstva, i u tako uzvišene svećeničke poslove.

Današnja Poslanica vrlo lijepo iznosi sve, što je za me moj duhovni vodja Dosta je polagano pročitati sve ono, što je Andjeo načinio za zatvorenog svetog Petra. U tome ću i ja lako prepoznati ulogu svoga duhovnog vodje u mojoj duhovnoj izgradnji.

Moj mi duhovni vodja donosi svijetla: svijetla o mojem zvanju, o mojoj životnoj orijentaciji, o najmanjim manifestacijama Volje Božje prema meni: I PRIST U PI ANDJEO BOŽJI I SVIJETLO OBASJA SOBU (Posl. - Act 12,7).

Budi me iz duhovnog sna. Poput svetog Petra i ja sam slatko spavao. Moja je duša bila obamrla. A lijenost je moju čuvala mnjela svita raznih komplikacija: lažni izgovori, predrasude, mlitavost, težnja, da mi bude ugodno. ONE NOĆI SPAVAO JE PETAR MEDJU DVOJICOM VOJNIKA, OKOVAN DVOJIM VERIGAMA, A STRAŽARI SU PRED VRATIMA ČUVALI TAMNICU (Posl. - Act 12,6). Vodja, kojega mi je Bog dao, dodje da me potakne na boj, na borbu, na neposrednu i neumoljivu borbu. I UDARIVŠI PETRA U BOK, PROBUDI GA I REČE: USTANI BRZO! (Posl. - Act 12,7).

On me je probudio iz mojih prošlih pogrješaka, sve mi je oprostio u ime Gospodnje. Još mi pomaže, ako jepotrebno, da raskinem lance starih navika i tiranskih običaja, koji me drže na putu grijeha. I PADOŠE MU VERIGE S RUKU (Posl. - Act 12,7).

On mi pokazuje sredstva savršenosti, koja će mi ojačati volju i omogućiti mi, da sigurno napredjujem na pust svetosti. I ZAPOVIJEDI MU ANDJEO: OGRNI SE SVOJOM HALJINOM I OBUJ SE! (Posl. - Act 12,8).

On nada mnom bdije, očinski se za me brine i svojim me primjerom vuče k svećeništvu. I REČE MU: HODI ZA MNOM! (Posl. - Act 12,8).

Od redjenja do redjenja on me vodi sve do prve svete Mise, prateći me svojim savjetima i svojim molitvama na svakoj etapi moga puta prema oltaru. A KAD SU PROŠLI PRVU I DRUGU STRAŽU, DODJOŠE DO ŽELJEZNIH VRATA, KOJA VODE U GRAD. I ONA IM SE SAMA OTVORIŠE (Posl. - Act. 12,1o). I kad je završio svoju zadaću, poput Petro-

vog andjela, po nizno se povlači, zahvaljujući Gospodinu, što je izgradio jednu svećeničku dušu. I ODSTUPI OD NJEGA ANDJEO (Posl. - Act 12,1o).

2. * Kakav moram biti ja prema duhovnom vodji

Kad je sveti Petar izašao iz zatvora, tada spozna, da je ona čudesna osoba, koja ga je oslobodila, bio andjeo Božji, i zahvali se Gospodinu: SAD ZAISTA ZNAM, DA JE GOSPODIN POSLAO SVOGA ANDJELA I IZBAVIO ME IZ HERODOVE RUKE (Posl. - Act 12,11).

Duhovni vodja, što mi ga je Bog dao, isto tako zasluđuje ime vidljivog andjela, jer je on poslanik neba, da me vodi. Sveti ga Franjo Saleški baš tako i zove: ON MORA BITI ZA TE ANDJEO; to znači, da ga ne smijete, kad vam ga Bog dade promatrati više kao običnog čovjeka ... morate ga slušati kao andjela, koji je sišao s neba, da vas u nebo vodi".

Odatle izlaze moje dužnosti prema njemu:

a) Veliko p o u z d a n j e. - Moram u njemu gledati predstavnika božanskog Spasitelja. Dakle: njemu govoriti, izlagati mu svojepoteškoće i boli, pouzdavati se u njega, kao u samog Božanskog Spasitelja. Ništa od onoga, što spada na moju dušu ne smijebiti sakriveno njegovim očima. On ima vlast nad njom. On ima po svojem zvanju milosti, da je posveti. I TEBI ĆU DATI KLJUČEVE KRALJEVSTVA NEBESKOG (Evandj. - Matth 16,19).

b) Posvemašnja p o u č l j i v o s t. - On me poznaje, iskusan je čovjek. Sve, što mi savjetuje, ili što mi naredjuje, nalaže mu Duh Sveti. Moram gledati u njegovim direktivama očitovanje volje Božje za mene. Ne pokoravati se njemu, značilo bi ne pokoravati se samom Bogu.

c) Iskreno p o š t o v a n j e, onako, kako poštuje dijete svojega oca. Naslov "otac" njemu posebno odgovara. Taj naziv izvrsno pokazuje osjećaje mog duhovnog vodje prema meni i kakve osjećaje ja moram imati prema njemu.

d) M o l i t v a na njegove nakane. - Potrebne su mu velike milosti, da me vodi, da vodi svu svoju duhovnu djecu. Tolika je njegova odgovornost ... moleći se za njega, pomoći ću mu u njegovoj zadaći. I ja ću prvi od toga imati koristi. A CRKVA JE ZA NJEGA NEPRESTANO MOLILA BOGA (Posl. - Act 12,5).

III

Jesam li do sad shvaćao važnost uloge, koju duhovni vodja igra u pogledu moga zvanja? - Jesam li ispunjao prema njemu dužnosti, koje slijede iz njegove uloge i na kojima sam se malo čas zaustavio?

1. * Ako nisam pisao svojem duhovniku od početka praznika, iskoristit ću ovo razmatranje i 1. kolovoz, da mu napišem novosti svoje duše i da mu opišem, kako sam se odnosio prema Bogu kroz protekli mjesec.

2. * Danas ću prikazati na nakanu svog duhovnog vodje kakvu molitvu ili kakvu posebnu žrtvicu.

Duhovna kitica: POSLA GOSPODIN SVOG ANDJELA (Posl. - Act 12,11).

****

Prema proročanstvu Božanskog Spasitelja, sveti je Petar bio bačen u tamnicu i odatle ga je andjeo oslobodio (Act 5,17). Još je divnije oslobodjen za vrijeme progonstva Heroda Agripe (Act 12,1). Okovi se apostolovi štuju u jenoj crkvi, koja je sagradjena namjestu Trajanovih toplica u Rimu.

2. kolovoz

SVETI ALFONZ MARIJA LIGUORI

Bogoslovski studij

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji je pomogao svetom Alfonzu Mariji Liguori u sastavljanju njegovih djela iz područja teologije i duhovnog života, koja su mu donijela čast, da je ubrojen medju Učitelje svete Crkve. Zahvalit ću se Bogu, što mi je u svetom Alfonzu dao sigurnog vodju, da mi osvijetljuje put.

Isto ću se tako pomoliti svetom Alfonzu i zamoliti od njega, da oživi u meni mar i žar prema teološkom studiju, osobito pak za vrijeme ovih praznika, kad bih mogao vrlo lagano popustiti u obvezi intelektualnog rada. Pobožno ću ponoviti antifonu iz Vespera: O PREDOBRI UČITELJU, SVIJETLO SVETE CRKVE, BLAŽENI MARIJA ALFONZO, LJUBITELJU BOŽANSKOG ZAKONA, MOLI ZA NAS BOŽJEG SINA! Zamolit ću ga, da bude uza me za vrijeme ovog razmatranja, da shvatim, sve više i više potrebu teološkog studija za sjemeništarca i svećenika.

II

1. * Bogoslovsko znanje mi je potrebno za moje posvećenje

Posvećenje se moje duše sastoji u tome, da Boga spoznam i ljubim sve više i više, da bi mu tako služio sve bolje i bolje. A kako bih mogao doći do te spoznaje i do te sve veće ljubavi prema Bogu, ako ne proučavam Njegove savršenosti, bogatstvo Njegova Srca, moć Njegove riječi, krasotu Njegova [illegible] - Sve mi to pokazuju bogoslovske znanosti. Čini se, kao da mi Bog govori, kao nekada izabranom narodu: ČUJ, PUČE MOJ, ZAKON MOJ, PRIKLONI UHO SVOJA RIJEČIMA USTA MOJIH (Ulaz - Ps 77,1).

Stecanje bogoslovskog znanja je dio mojih staleških dužnosti. To je jedan od bitnih zahtjeva moga zvanja. Svako zvanje nosi sa sobom svoje dužnosti i svoj dio na području znanja. Na crkveno zvanje spada i crkvena nauka. Ja bih dakle bio izvan svoga područja, kad bih se bavio samo profanim znanostima. NIJEDAN KOJI SE BORI NE ZAPLIĆE SE U POSLOVE OVOGA ŽVOTA, DAUGODI VOJVODI (Posl - 2 Tim 2,4). I budući da je moje zvanje uzvišenije od svakog drugo zvanja, i studij, koji ono traži, mora biti dublji i ozbiljniji. Kristov vojnik ne može li* jenčariti. PODNOSI SA MNOM NAPORE KAO DOBAR VOJNIK ISUSA KRISTA (Posl. * 2 Tim 2,3).

Iz tog bih studija, što je pove opravdano, jasam morao prvi brati plodove. Poljodjelac KOJI SE TRUDI NAJPRIJE TREBA DA PRIMI OD PLODOVA (Posl. - 2 Tim 2,6). Plodove s v i j e t l a za vladanje u životu. Imat ću sumnja, poteškoća i nejasnoća, a ne ću imati uvijek kraj sebe autoritativnih svjedoka, savjetnika, koji bi mi pomogli upoznati moj put. Tada će mi moje osobno znanje pomoći da nadjem rješenje i da slijedim Božju volju. Plodove žarče p o b o ž n o s t i, jer se temelji na dubljoj vjeri i punijoj svijetla. Bogoslovsko će znanje utvrditi kamnje moje duhovne zgrade, to jest duše. Ništa je ne će moći uzdrmati, a molitve, što će se iz nje izvijati, bit će žarča. VELIKI SVEĆENIK POPRAVIO JE U SVOJE VRIJEME KUĆU BOŽJU I UTVRDIO U SVOJE DANE HRAM. BIO JE SJAJAN KAO OGANJ TAMJANA U KADIONICAMA (Prikaz. - Eccli 50,1 sq). Plodove r a d o s t i. Toliko je utjehe u sve većem prodiranju u Božje tajne, koliko nam Bog dopusti, da ih spoznamo. U usporedbi s tim bogoslovskim znanjem, svako je drugo znanje tašto i ludo. OPOMINJEM SE TVOJIH ODREDABA OD ISKONA, GOSPODINE, I TJEŠIM SE (Na step. - Ps 118,52).

Bez sumnje je Bog mogao nekoje privilegirane duše poučiti i priopćiti im preko andjela izvanredne spoznaje, koje su im bile potrebne. Ali, to nije redovit put, kako se stiče bogoslovsko znanje. Najveći [illegible] Učitelji, sv. Toma Akvinski, pa sveti Alfonzo, podložili su svoj razum objavljenim činjenicama. Nisu

bili oprošteni od osobnog truda i nastojanja. Još manje ću biti ja! Razumska sposobnost, koju mi je Bog dao, pomaže mi, da se uzdignem k Njemu. Konačno: prema Njegovu obećanju i uz pomoć Njegove milosti, ona mi je dostu. RAZUMIJ, ŠTO TI GOVORIM. JER GOSPODIN ĆE TI DATI RAZUM U SVEMU (Posl. - 2 Tim 2,7).

2. * bogoslovsko mi jeznanjepotrebno, za uspješno djelovanje u mojoj budućoj službi

Potreba znanja za svećenika jetako očita činjenica, da bi je jedva trebalo dokazivati. I baš je zato sveti Alfonzo, koji je u to bio duboko uvjeren, osnovao Kongregaciju svetog Otkupitelja (Redemptoriste) sa svrhom, da unosi svijetlo, to znači znanjeo Bogu, u duše, koje se nalaze u tami. Dar svijetla jeprvi dar, za kojim uzdiše svijet. To je daklei prvi dar, koji svećenik mora dijeliti na sve načine. Njegova jeprvotna zadaća, da bude sijač istine. Baš radi toga i počiva Duh Božji na njemu i šalje ga dušama: DUH JE GOSPODNJI NAMENI, ZATO ME POMAZA, DA NAVIJEŠTAM EVANDJELJE SIROMAŠIMA, DAOSLOBODIM POTLAČENE (Luc 4,18). Najveći su siromasi - siromasi istinom. Srca, što najviše krvare, žrtve su zabludaili neznanja.

Sveti je Alfonz shvatio opomenu apostola: PREDRAGI, OJAČAJ SE U MILOST I, KOJAJEU KRISTU ISUSU. I ŠTO SI ČUO OD MENE PO MNOGIM SVJEDOCIMA, ONO PREDAJ VJERNIM LJUDIMA, KOJI ĆE BITI SPOSOBNI I DRUGE NAUČITI (Posl. - 2 Tim 2,1-2). I cijeli je svoj život posvetio tom unošenju svijetla. Nakon svog dugog i napornog života, mogao je Bogu zasvjedočiti, da nije nikada sakrivao niti umanjivao istinu: TVOJE PRAVDE NE KRIJEM U SVOM SRCU, TVOJU ISTINU I SPASENJE TVOJE NAZUJEM (Na stepe - Ps 39,11). U prevelikom žaru za naviještanje Evandjelja i poučavanjeljudi mučini herojski zavjet, da nikada ne će izgubiti ni komadić vremena i da nikada ne će potrošiti ni sekunde vremena, kojenebi bilo na slavu božju! ZAVJETOM SE OBVEZA, DA NIKADA NE ĆE GUBITI NI SEKUNDE VREMENA (Brevijar - čit. V.). Tako tumačimo, da se je odmarao od propovjedanja i vodstva duša se stavljanjem bogoslovskih raspravai manjih djela iz duhovnog života.

Bog će me skoro poslati dušama, kao što je jednoga poslao svetog Alfonza, apostole svih vjekova, 72 prvih učenika ... U SVAKI GRAD I MJESTO (Evanj. - Luc 10,1). Tražit će od mene, da sa sobom ne nosim nikakve nepotrebne prtljage, nikakvog beskorisnog znanja. Samo dvije stvari ću morati ponijeti: svijetlost i ljubav, nadnaravne stvari potrebne za donošenje istine i bratstva. - Jesam li spreman?

[illegible]

Koliko mi je spasonosan primjer svetog Alfonza, da probudi u meni želju, da se bolje ddem na svoj bogoslovski studij! Jesam li se previše zanemario u toj stvari od početka praznika?

Kako stoji s poslom, koji mi je naredjen i zadan i o kojem ću morati položiti račun čim se vratim na jesen u sjemenište? - Jesam li u nj uložio svu potrebnu brigu?

Osim tog obvezatnog rada, jesam li se bavio kakvim studijem? - Koje sam knjige pročitao, kakvu sam korist iz njih izvukao? ... Moram stvoriti točnei odredjeneodluke u tom pogledu i toplo se pomoliti svetom Alfonzu, da mi pomogne već sada donijeti svijetlo kojoj duši.

Duhovnakitica: KAO OGANJ TAMJANAU KADIONICI (Pričesna - Eccli 50,9).

Sveti je Alfonz Marija Liguori ostavio svoje odvjetničko zvanje i stupio u redovnike. Osnovao je Kongregaciju svetog Otkupitelja. Bio je biskup sv. Agate Gothorum. Umro je 1787. Godine 1871. proglasi ga papa Pijo IX. crkvenim Učiteljem.

NAŠAŠĆE TIJELA SVETOG STJEPANA

Pobožnost prema sv. Stjepanu

I

POMISLITE NA SVETOG STJEPANA, KOGA SU APOSTOLI, RADI NJEGOVE OSOBITE ČISTOĆE IZABRALI ZA TU SLUŽBU (Pontifikal). Tim će me riječima - nadan moga redjenja za djakona - pozvati sveta Crkva, da se zagledam u lik svetog Stjepana. U jutrošnjem razmatranju želim, da se već sada odazovem tom pozivu, i da iskažem svoje dužno poštovanje prvom mučeniku. Budući da sam odredjen, kao i on, da primim i snagu i milost djakonata, moram imati posebnu pobožnost prema svetom Stjepanu, zaštitniku klerika.

Zamolit ću ga, da moli preko današnjeg dana za mene, da bih nasljedovao krepost, koje su u njemu odsijevale kroz cijeli njegov život, a posebno u času njegova mučeništva.

II

Olier u svojoj raspravi o svetim Redovima, nabraja, koje moraju biti djakonove odlike. Dosta će mi biti u ovom razmatranju, da si dozovem u pamet savjete pobožnoga pisca, da ih primijenim na samog sebe, nakon što promotrim, kako je sveti Stjepan sve te savjete idealno i živo ostvario.

1. * Prije svega je potrebno, da djakoni razumiju sveto Pismo i božji Zakon, da bi ga mogli tumačiti i druge učiti tom Zakonu, jer primaju za to moć i pravo, da pjevaju svečano Evandjelje u crkvi Božjoj. "A sveti je Stjepan bio pun svijetlai divnoga znanja svetog Pisma". Budući da je već dulje vremena bio posve sastao sa svetim Pismom, bio je posve sprema na ulogu apologete, koju mu je ulogu namijenila Providnost u prvim godinama širenja Crkve. Ali to znanje svetog Pisma nije kod njega bilo čisto naučeno iz knjige i teoretko. Prožimala ga je i milost Božja, tako da njegovi protivnici nisu mogli odoljeti mudrosti i duhu, kojim je govorio: ALI NE MOGOŠE ODOLJETI MUDROSTI I DUHU, KOJIM JE GOVORIO (Posl. - Act 6,9).

Naskoro ću biti propovijednik Riječi Božje. Morao bih unositi svjetlo u duše, koje još nemaju vjere, ili su je izgubile. Morao bih dalje uzdizati i posvećivati duše, koje su već vjerne. To je dvostruka teška i odgovorna zadaća, koja traži od mene dugo bavljenje sa Svetim Pismom.

Kakvim se osjećajima pripravljam za tu službu? - Čitam li vjerno svaki dan Sveto Pismo, ono Božansko čitanje, koje se toliko preporuča budućim svećenicima ? Da li se u mojim praznicima zapaža kakva nemarnost u ispunjavanju te vježbe? I. ako je obavljam, čitam li barem Riječ Božju s poštovanjem i pobožnošću, kako to onaza zaslužuje?

2. * "Na drugom mjestu moraju djakoni imati veliku ljubavi i žarku gorljivost, da Isusa spoznaju i drugi, ne sakrivajući ni malo svoga znanja, ne držeći u samima sebi njegove istine i Njegov svijetlo, nego ih gorljivo širiti i nositi svima, nikada se ne stideći Evandjelja".

Sveti Stjepan je bio toliko gorljiv za slavu Isusa Krista, da je zaslužio, da ga sveti Ivan Zlatousti nazove PRVIM djakonom, kao što je sveti Petar bio prvi apostol. I ZATO PRVI, KAO PETAR MEDJU APOSTOLIMA. Taj će se žar posebno vidjeti kod njegova pamwtnog raspolaganja s crkvenim dobrima. "Dobra se u njegovm rukama ne upotrebljavaju - veli Borudaloue - niti za jačanja lakomosti, niti za isticanje taštine, niti za izdovoljavanje sjetilnosti ... nego ih dijeli prema potrebi ... Ne raspolaže s njima kao gazda, nego kao razboriti i vjerni sluga, koji znade, da će za njih sam morati dati račun Vrhovnom Gospodaru. "Gorljivost svetog Stjepana nije samo nesebična. Uz nju se nadovezuje i najpotpunija čistoća.

Iako mu je bila dužnost, da se brine za ud vice Grka, on obavlja tu službu tako delikatno i s toliko uspjeha, da su ga unatoč njegove mladosti - veli dalje Bourdaloue - poštivali, častili, javno smatrali svecem, dok bi drugi na tom mjestu možda bili predmet ogovora i lošeg glasa".

Jesu li moji potezi, koje mi je nalagala gorljivost, za ovih prvih nedjelja praznika, bili isto tako nesebični i razboriti, kako je to tražilo moje zvanje? Primjer me svetog Stjepana mora poučiti. POMOZI MI, GOSPODINE, BOŽE MOJ: SPASI ME ZARADI SVOGA MILOSRDJA (Na step. - Ps 118,86). BLAGO ONIMA, KOJI SU ČISTA ŽIVOTA, KOJI HODE U ZAKONU GOSPODNJEM (Ulaz - Ps 118,23).

3. * "Na trećem mjestu, moraju se djakoni isticati velikom odvažnošću i jakošću, da budu sposobni sačuvati nepovredive Boje probitke, da nikada u tome ne omlitave, radi čega god bi do toga moglo doći i da budu spremni hiljadu puta prije umrijeti, nego li i u najmanjoj mjeri povrijediti onu savršenu i potpunu vjernost, koju Mu duguju".

«A nije li sveti Stjepan bio pun Božje jakosti? (Posl. - Act 6,8). On, koji je bio "prvi svjedok Kristova Ložanstva, prvi ispovijedalac Njegova Imena, prvi mučenik Njegove Crkve, prvi Borac Božje armije, jednom riječi prvi junak kršćanstva i zakona milosti"?

Da bih nadvladao svoju mlakost, koja me spopada u toliko navrata, da bih si pomogao nadvladati napasti, da bih vjerno izvršio one odluke, ništa mi ne će toliko pomoći, koliko to, da pažljivo pročitam Poslanicu današnje svete Mise, gdje sveti Luka crta tako jednostavno i tako zanosno smrt svetog Stjepana. Kakvog li kontrasta izmedju moje militavosti prema dužnosti i onoga, štvo već i Bourdaloue naziva "čudom strpljivosti"!

Nadalje uz ovo čudo strpljivosti, nadovezuje se u duši svetog Stjepana i čudo ljubavi. On se moli za svoje neprijatelje: GOSPODINE, NEUZMI IM OVOGA ZA GRIJEH (Posl. - Act 7,6o). U svojem će svećeničkom poslu susresti mnogo neprijatelja a: i sam me Gospodin o tom uvjerava. Rod književnika i farizeja, koji ubijaju proroke i mudrace, nije izumro: EVO, JA VAM ŠALJEM PROROKE I MUDRACE I KNJIŽEVNIKE, A VI ĆETE JEDNE OD NJIH UBITI I RAZAPETI ... (Evandj. - Matth 23,3h). Danas moram zamoliti od svetog Stjepana snage, koja mi je potrebna, da bih mogao ljubiti one, koji će me progoniti. To je upravo i posebna milost, koja je vezana uz svetkovanje ovoga blagdana: DAJ NAM, MOLIMO, GOSPODINE, NASLJEDOVATI, ŠTO ČASTIMO, DA NAVIKNEMO LJUBITI NEPRIJATELJE (Molitva).

III

Na kraju ću razmatranja polagano i pobožno ponoviti krasne riječi, koje je izgovorio sveti Stjepan u času svog posljednjeg uzdaha: GOSPODINE ISUSE, PRIMI MOJ DUH (Posl. - Act 7,59). Hoću li jato moći reći na smrtnome času pri potpunoj svijesti, ne gledajući nasama sebe i dušom punom savršeneljubavi? - To ne znam... I zato želim prilikom svete Pričesti ovoga jutra potpuno se predati na raspolaganje miloj volji Božjoj, predati se Njemu za vrijeme i vječnost s obećanjem, da Mu gorljivije i odvažnije služim.

Duhovna kitica: GOSPODINE ISUSE, PRIMI MOJ DUH' (Act 7,59).

****

(Godine h15. našao je svećenik Lucijan smrtne ostatke prvomučenika svetog Stjepana kod Jeruzalema. Odatle su prenesene za cara Teodozija ml. u Carigrad, a iz Carigrada za pape Pelagija I. (556-56o) u Rim i pohranjene tamo u crkvi svetog Lovre).

4. kolovoz

SVETI DOMINIK

Moje dužnosti prema Božjoj riječi

I

Promatrat ću sveto apostole Petra i Pavla, kako se objavljuju svetom Dominiku u času, kad je ovaj naumio osnovati Red Propovjednika, i kako mu govore: "Idi i propovjedaj, jer te je Bog za tu službu izabrao". Zahvalit ću se Gospodinu, što je na taj način izabrao tako velikog Sveca, da svojim zaslugama i svojom naukom postane svijetlo svete Crkve: BOŽE, KOJI SI SE UDOSTOJAO SVOJU CRKVU RASVIJETLITI ZASLUGAMA I NAUKAMA ... (Molitva).

Molit ću svetog Dominika za njegovu nadnaravn u pomoć, da bih ja najprije bio pažljivi slušač riječi Božje, prije nego postanem kasnije njezin vjerni propovjednik.

II

1. * Ja sam slušatelj božje riječi

Sveti je raski župnik često volio podsjetiti djecu kod obučavanja vjeronauka, kolika je veličina božje riječi. O tom je predmetu ostavio sjajne ekshortacije, o kojima nikada nebih mogao dosta razmišljati i u njima se dosta vježbati: "Dragadjeco moja, božja riječ nije mala stvar' ... kako smo upoznali svoju vjeru, tko nam je ulio u dušu strah od grijeha, kako smo zapazili ljepotu kreposti? - Poukama ... Moja djeco, zašto smo tolike neznalice i tako slijepi? - Zato, što uopće ne slušamo božje riječi.

Ima ih, koji ne izmole ni Očenaša ni Zdravo Marije, da bi zamolili od dobroga Boga milosti, da bi je dobro razumjeli i dobro se njome okoristili ... mislim, draga djeco, da se nitko neće spasiti, tko ne sluša riječi božje kako treba. Taj ne će znati, što mu je činiti, da bi se spasio".

Sveti je Dominik točno shvatio potrebu neumornog propovjedanja Božje riječi, da bi se postiglo spasenje duša: PROPOVIJEDAJ RIJEČ, REVNUJ U ZGODNO I NEZGODNO VRIJEME (Posl. - 2 Tim 4,2). I upravo jezato osnovao - po nadahnuću Duha Svetoga Red Braće Propovjednika, koji je toliko dobra učinio u Crkvi od svoga osnutka. Ali uz ove Redovnike, koji su na posebni način zavjetom obvezani propovijedati, i svi drugi svjetovni svećenici, pa svi drugi redovnici moraju isto tako propovjedati riječ božju.

Ta Božja riječ dolazi dakle do mene na stotinu načina. Kako je ja primam? - Kakvim je raspoloženjem slušam, da bih se njome okoristio?

Prečesto - nažalost - se previše vežem uz vanjsku formu misli, uz njihovo više ili manje privlačivo prikazivanje. Gledam u onome, koji govori: čovjeka, umjetnika, pisca, govornika, ali ne svećenika, djelitelja istine. Ne pristupam slušanju propovjedi s dovoljno duha vjere, i to je glavni razlog, zbog čega one ima imaju tako slabi utisak na me. "Draga djeco - govorio je nadalje arski župnik - ljudi slušaju propovjednika, ako im odgovara, a ako je to svećenik, koji im se ne svidja, onda se od njega s krezirom okreću ... Ne smijemo se vladati tako po ljudski. Ne smijemo gledati lješinu. Kakav god bio svećenik, on je uvijek oruđje, kojim se Bog služi, da bi saopćio svoju svetu Riječ. Lijevate na primjer, liker kroz lijevak. Bio on od zlata ili od bakra, ako je liker dobar, on je u svakom slučaju dobar". Dosita, ne primjenjuje li se na propovjednika riječ psalmiste: PRATIT ĆE GA MOJ ISTINA I MOJA MILOST (Prikaz. - Ps 88,25).

Moji bi sudovi o propovjedniku i o njegovim riječima bili manje ljudski, a slušanje bi mi propovijedi donijelo više koristi, kad bih ja više promatrao svoje prisustvovanje propovijedi uvijek kao čin, kojim častim Boga, kao neku vrstu duhovne Pričesti, ili barem kao kakvo razmatranje, koje bi mi moglo koristiti i donijeti svoju posebnu milost.

O tim stvarima ovisi mjera žita, koju će mi dati Gospodar u zgodno vrijeme: DA IM NA VRIJEME DAJE HRANU, KOJA IM PRIPADA (Prič. - Luc 12,42).

U vezi s tim, borit ću se protiv lijenosti, nemarnosti, možebitne površnosti, da ne bih izgubio ni malo milosti, koja je povezana uz svaku Božju riječ. Za vrijeme propovijedi, kao i inače u svom životu, moram biti budni sluga: NEKA BUDU OPASANI VAŠI BOKOVI I UPALJENE SVIJETILJKE U VAŠIM RUKAMA ... (Evandj. - Luc 12,35).

Osim toga, prisustvovat ću propovijedi sa željom, da iza nje postanem bolji, dalje s odlukom, da na sebe primijenim izložene pouke. "JOŠ VIŠE BLAGO OVIM, KOJI SLUŠAJU BOŽJU RIJEČ I DRŽE JE (Luc 11,28). U svakoj propovijedi uvijek ima nešto, što je vrijedno zapamtiti.

2. * Ja ću kasnije biti propovjednik božje riječi

Još nije došao za me čas, da razmišljam dugo o raspoloženju i osjećajima s kojima svećenik mora propovijedati. U pravo vrijeme će mi te savjete točno staviti pred oči. I u svojoj svećeničkoj službi ću se često morati ispitivati o toj svojoj glavnoj zadaći, ali već i sada, na blagdan svetog Dominika, moram pogledati, što će Bog i vjernici tražiti od mene.

U dvije je riječi sve sadržano: propovijedati Isusa Krista i propovijedati kao Isus Krist.

Propovijedati Isusa Krista, Riječ, Put, Istinu i Život. Moram učiniti od Njegove Osobe središte svoga naučavanja, temeljni kamen svojenauče zgrade. Sve stavljati u odnos prema Kristu. U njemu sve biva svijetlo. Po Njemu sve postaje izvor milosti. S Njime se ne ću nikada izgubiti u pravoj nauci, kojom mora biti protkano sve moje propovjedanje. Ne ću se morati tada bojati onih žalosnih mogućnosti, protiv kojih je sveti Pavao čuvao svoje učenike: JER ĆE DOĆI VRIJEME, KAD NE ĆE PRIMATI ZDRAVE NAUKE, NEGO ĆE OKO SEBE SKUPITI UČITELJE PO SVOJIM POŽUDAMA, KAKO UGADJAUŠIMA. ODVRAĆAT ĆE UŠI OD ISTINE, A OBRAĆAT ĆE SE BAJKAMA (Posl. - 2 Tim 4,3-4).

Propovijedanje kao Krist će biti drugi uvjet uspješnosti mojih riječi, - ili radije: Njegovih riječi, koje prolaze kroz moja usta. Poput Njega, propovjedat ću bez odmora, do iscrpljenja, ako treba. Nije li lijepi odgovor liječnika, koji je uz smrtnu postelju Lacordairovu, na pitanje: "Od čega umire?" - odgovorio: "Od toga, što je mnogo propovijedao!" IZVRŠUJ DJELO KAO EVANDJELIST ... VRLO JE BLIZU VRIJEME MOJE SMRTI. VOJEVAO SAM DOBAR BOJ, DOVRŠIO BITKU, SAČUVAO VJERU ... (Posl. - 2 Tim 4,5-7). Jao meni ako ne budem propovijedao dušama, koje mi budu povjerene. Poput Krista, propovijedat ću jedinstveno, ponizno, jednostavno, jasno, s ljubavlju, s jedinom brigom, da bih obraćao, uzdizao, posvećivao. Ne ću tražiti svoje slave, nego slavu Onoga, koji će me poslati. NAVIJEŠTA RANO U ZORU TVOJE MILOSRDJE I TVOJU VJERNOST NOĆU (Na step. - Ps 91,3).

III

Molit ću se žarko svetom Dominuku, da bi refleksije, koje sam netom načinio u razmatranju, pomogle, da više cijenim riječ Božju. Zamolit ću Ga za milost, da se njome više koristim za vrijeme svoga boravka u sjemeništu. Zamoliti Ga, da je plodosno kasnije i sam dalje nosim. A budući da je najbolji način propovijedanja, propovijedanje Isusa Krista i kao Isus Krist, pripravljat ću se već sada zatu uzvišenu službu živeći više s Isusom Kristom: sve više ću uskladjivati svoj život s Njegovom riječi, Njegovim primjerima, Njegovim životom i Njegovim prosvetim Srcem.

Duhovnakitica: IZVRŠUJ DJELO KAO EVANDJELIST (Posl. - 2 Tim 4,5).

Bio jekanonik u Osmi. Pratio je svoga biskupa u Montpellier, gdje je ovaj propovijedao protiv Albigenza. Osnovao jeRed Braće Propovjednika sa zadaćom, da poučavaju i propovijedaju. Odobrio ga je papa Inocent III. i papa Honorije III. Umro je 1221. godine.

5. kolovoz

SNIJEŽNA GOSPA

Pobožnost sv. Krunice

I

Mislima ću se zaputiti na hodočašće svetoj Mariji Velikoj u Rim, i u toj najljepšoj rimskoj bazilici, koja je posvećena Blaženoj Djevici, iskazat ću svojoj nebeskoj Majci sve one izraze ljubavi, koje joj dugujemo: poštovanje, ljubav i hvalu. Sjedinit ću se s cijelom kršćanskom zajednicom, da je pozdravim zbog tog divnog naziva: SNIJEŽNA GOSPA, koji podsjeća na čudesni početak bazilike svete Marije Velike, a i na Marijinu čistoću bez ljage: ZDRAVO, MARIJO, MILOSTI PUNA (Prikaz. - Luc 1,28).

Okoristit ću se današnjim blagdanom svete Djevice, da se ispitam, na koji sam način ispunjao, od početka svojih praznika, najdirljiviju pobožnu vježbu, koju moram svaki dan obavljati, a to je: molenje svete Krunice. Zamolit ću Mariju za pomoć za vrijeme ovog razmatranja, da mi pomogne, da još više uzljubim pobožnost, koja Joj je tako draga.

II

1. * Milosti, što mi ih donosi pobožno molenje svete Krunice

Najglavnija je od svih milosti sve veće i intimnije jedinstvo s Marijom, jedinstvo toliko intimnom da po njemu nastaje malo po malo sve savršenija sličnost izmedju moje i Njezine duše.

A tu milost ne mogu postići, ako se ne držim crkvenih propisa, koji se odnose na molenje Krunice, a to je, da izgovaranje riječi mora pratiti i razmišljanje o otajstvima iz života svete Djevice. Ne samo, da onda ne ćemo smatrati Krunicu dosadnom monotonijom i jednoličnošću, što zamara, nego će onaj, koji bi jetako obavljao, prodrijeti tako sve do Marijine duše; divit će se, ljubit će, ganut će, predavat će se. "Duša, koja gleda, jer ljubi i da ljubi više prima jake i tihe sugestije, koje je potiču, da bolje živi. Krunica nas poziva i kao da nas sili na vježbanje u običnim i svagdanjim krepostima: poniznosti, bratskoj ljubavi, odricanju, poslušnosti, želji za Isusom; savršenijim krepostima, koje križ čisti i uzdiže; krepostima Božanskim: vjeri, ufanju i ljubavi, koje nas neposrednim odnosom sjedinjuju sa samim Bogom, i koje su kao predokus vječne sreće i gledanja licem u lice. Svaki nas misterij, svako otajstvo u nešto uvodi i na nešto nagoni. Svako u nama ostavlja klicu, koja se razvija - ako ne stavimo tome nikakve zapreke - u divne plodove, jer u Marijinoj školi oni, koji pobožno mole svetu Krunicu, donose mnoge poslove u svetim poslovima, koji su žive slike Njezinih". (o. Besiade, Le Rosaire, Revue de la jeunesse, 1912).

Budući da nam Krunica donosi takvu milost sjedinjenja, izgleda dakle kao savršenahvala, "pjesma" najljepša medju svima: IZ MOG SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA (Ulaz - Ps 44,2). A kako Krunica doprinosi duši sreću, da živi u nadnaravnom redu, oslobadja je od sadašnjih žalosti i omogućuje joj, da predosjeća užitak nebeske radosti: DA SE ZAGOVOROM BLAŽENE DJEVICE OSLOBODIMO OD SADAŠNJE ŽALOSTI I UŽIVAMO VJEČNE RADOSTI (Molitva). Duša, koju posvećuje Krunica, mnogo lakše služi Gospodinu, radi i živi u Njegovoj prisutnosti. SLUŽILA SAM PRED NJIM U SVETOMU STANU (Posl. - Eccli 24,14). Ona se osjeća sigurna u napastima i uživa neiskazani mir, koji joj donosi sjedinjenje s Bogom. I TAKO SAM SE UTVRDILA NA SIONI I U SVETOM SAM GRADU POČINULA (Posl. - Eccli 24,15). Sva je prožeta nadnaravnom srećom, jer sluša riječ Božju i drži je: JOŠ VIŠE BLAGO ONIMA, KOJI SLUŠAJU RIJEČ BOŽJU I DRŽE JE (Evandj. - Luc 11,28).

Uz ovu izvrsnu milost sjedinjenja, sveta nam ih Krunica donosi i drugih: upravo sve, koje mogu poželjeti i u duhovnom i vremenitom redu. Njezina se je

uspješnost mnogo puta pokazala. Ne postoji molitva, koja bi više dirala Mariju i Njezinog božanskog Sina. Kad trebam kakvu milost, treba samo prihvatiti u ruku Krunicu, i mogu još boljeneg. ona žena iz Evandjelja, što je podigla svoj glas iz naroda: REČE GLASNO NEKA ŽENA IZ NARODA (Evandj. - Luc 11,27), ponoviti riječi Arhandjelove: ZDRAVO, MARIJO, MILOSTI PUNA, GOSPODIN S TOBOM, BLAGOSLOVLJENA TI MEDJU ŽENAMA I BLAGOSLOVLJEN PLOD UTROBE TVOJE (Prikaz. - Luc 1,28). Kako Marija - puna milosti - ne bi odgovorila na takve moje molbe?

2. * Milosti, što ih molenjem Krunice mogu zadobiti za Crkvu i za duše

Krunica je već od svog početka bila moćno orudje za obraćenje, kojim se je služio sveti Dominik obzirom na Albigenze. Sama mu je sveta Djevica rekla, da "kao što je andjeoski pozdrav bio početak otkupljenja svijeta, da isto tako treba, da ovaj pozdrav bude početak obraćenja heretika. Isto tako, da će molenjem Krunice, koja sadržava u sebi 150 Zdravo Marija, vidjeti divne uspjehe svojih poslova i obraćenje najupornijih tih sektaša. Dogadjaji su potvrdili ono, što je Marija rekla. Odonda, tokom vjekova, kolike li je pobjede odnijela Krunica. Najočitija je onapobjeda nad Turcima kod Lepanta. Ali, koliko li obraćenih duša, osigurane ustrajnosti, učvršćenih zvanja, predstavlja takodjer pobjede, koje moramo zahvaliti Krunici i koje su poznate samo Bogu! I U JERUZALEMU JE SJEDIŠTE MOJE VLASTI (Posl. - Eccli 24,15). I upravo zato je Papa Leon XIII. tako uporno tražio u ova mutna vremena, što ih proživljujemo, Krunićarsku Križarsku Vojnu. Moram se pokoravati pozivu vrhovnog Svećenika, i sa svoje strane staviti sve svoje pouzdanje u tu pobožnost, kasnije u svojoj svećeničkoj službi, u teškim slučajevima, koji mi se dogode, da bih postigao obraćenja, znat ću se okoristiti svojom Krunicom i poslužiti se tim tako snažnim oružjem. Znat ću tu pobožnost i drugima preporučiti i širiti je oko sebe. Biti apostol molenja svete Krunice, znači biti posebno izabrano dijete Marijino.

Treba nadodati s o. Faberom, da je Krunica kraljica molitava, što su nadarene oprostima, i da bih i iz toga naslova bio kriv, kad jene bih upotrebljavao kao pomoć dušama u čistilištu.

III

Od početka svojih praznika, jesam li svaki dan točno izmolio Krunicu? - Jesam li molio d i g n e , a t t e n t e a c d e v o t e ? Jesam li razmišljao o otajstvu svake pojedine desetice? Odlučujem, da ću bolje moliti svoju Krunicu. Pri koncu svakoga dana, kad mi savjest bude predbacivala, dasam uvrijedio dragoga Boga, zapokoru ću sam sebi nametnuti, daizmolim koju deseticu Krunice, kao za neko olakšanje bolima raspetih Ruku nakrižu. Isto ću tako raditi, kadgod želim postići kakovu posebnu milost.

Duhovna kitica: ZDRAVO, MARIJO, MILOSTI PUNA (Prikaz. - Luc 1,28).

****

Posveta crkve Snježne Gospe, sada "Sveta Marija Velika", za koju jemjesto gr gradnje bog označio snijegom, što je pao u Rimu u mjesecu kolovozu. Posvetio ju je Papa Liberije u IV. stoljeću, a iznova ju je sagradio Papa Siksto II. godine 432. (To je još i danas najljepša Gospina crkva na čitavom svijetu. - 5. VIII. 1716. pobijedila je neznatna kršćanskavojska mnogo jaču tursku silu kod Petrovaradina u Srijemu. Vojskovodja Eugen Savojski jetu pobjedu pr ipisivao zagovoru blažene Djevice Marije, budući da su se po želji svetog Oca svagdje po kršćanskom svijetu obavljale na tu nakanu pobožnosti svete Krunice. Na tom jemjestu nastalo poznato proštenište Čekijske Gospe. - Cfr. Brev. Rom. 7. X.)

6. kolovoz

PREOBRAŽENJE GOSPODNJE

Svećenik je preobraženi čovjek

I

U zajednici sa svetim Petrom, Jakovom i Ivanom, poklonit ću se preobraženom Spasitelju na vrhu brda Tabora. I PREOBRAZI SE PRED NJIMA (Evandj. - Matth 17,2). Promatrat ću sjaj Njegova lica i bjelinu Njegovih haljina. I LICE MU ZASJA KAO SUNCE , A NJEGOVE HALJINE POSTADOŠE BIJELE KAO SNIJEG (Evandj. - Matth 17,3). Slušam Očeve riječi, kako svjedoči, da je Isus Njegov ljubezni Sin: OVO JE MOJ LJUBLJENI SIN, KOJI MI JE OMILIO (ibid 15).

Dok promatram tu zgodu, moram se razveseliti Spasiteljevoj slavi. S apostolima moram uživati promatrajući to otajstvo. GOSPODINE, DOBRO NAM JE OVDJE BITI (ibid 4). Osobito ću zamoliti Isusa za milost, da dobro prodrem u pouke, koje iz toga slijede za mene. To je želja Njegova Oca: NJEGA SLUŠAJTE' (ibid 5).

II

1. * Svećeništvo je preobraženje

Svećenik nosi sa sobom svoju osobnost, svoj temeperamenat, svoja svojstva, svoje pogrješke. Ali milost djelujeu njemu tako duboko, da ga preobražava , tako da od njega stvara novog čovjeka, koji ima svu Kristovu moć. To preobraženje biva malo po malo primanjem redova jednih za drugima. Ono se dovršava, što se karaktera tiče, na dan svećeničkog redjenja. Ono ostaje i traje i iza smrti. Nikada ne ću dosta cijeniti tu milost, kojoj me Bog zove. I ja ću postati Njegov ljubljeni Sin, koji Mu je po volji, jer će od mene učiniti poslanika svoje moći, svoje pravde i svoje ljubavi medju ljudima. Njima će On narediti da me slušaju: OVO JE MOJ LJUBLJENI SIN, KOJI MI JE OMILIO: NJEGA SLUŠAJTE (Evandj. - Matth 17,5). To će preobraženje biti posebno zamjetljivo za me i za vjernike u svečanom i svetom času Mise, onda, kada budem obnavljao otajstvo Njegova Tijela i Njegove Krvi, ponavljajući Kristove riječi, kao da bih ja bio sam sus. ada ću izgledati toliko velik i tako uzvišen iznad čovječanstva, da će očima prisutnih izgledati kao da se ponavlja prizor preobraženja: I LICE MU ZASJA KAO SUNCE, A HALJINE NJEGOVE POSTADOŠE BIJELE KAO SNIJEG (Evandj. - Matth 17,2). Svaki svećenik moram odsijevati ovim nadnaravnim svijetlom, koje ga okružuje: sjaj Svijetlosti vječne. I uz sve druge poslove svoje službe mora povezati neokaljanu čistoću i neograničenu dobrotu poput čistoće i dobrote Onoga, koji ga je poslao. ODSJEV JE VJEČNE SVIJETLOSTI, ZRCALO BEZ LJAGE I SLIKA NJEGOVE DOBROTE (Na step. - Sap 7,26).

Kako bih se sve više i više morao ispunjavati mislima na uzvišenost posla, koji će mi jednog dana biti povjeren, i na preobraženje, što će ga u meni izvesti moje svećeništvo. Da bih se na to bolje pripravljao, posvetit ću drugi dio razmatranja okolnostima, koje su pratile otajstvo na Taboru i u kojima mogu naći i otkriti simboliku punu pouke.

2. * Kako se moram spremati za svećeničko "preobraženje"

Dobri je Spasitelj poveo svoje apostole na samo: s e o r s u m (Evandj. - Matth 17,1), daleko i od buke i od naroda. Milost Božja najradije djeluje u tišini i u povučenosti. Sjemenište je dakle, sa svojim pravilima, svojom disciplinom i sa svojom šutnjom, bitni čimbenik, koji formira i pripravlja moje svećeničko preobraženje. Dužan sam to shvatiti, moram ga voliti. Time se moram okoristiti. Nije dosta to samo trpiti, nego se moram prepustiti, da me ono posve vodi. Da li ga tako promatram? Što više, i za vrijeme praznika, jesam li ja duša, koja se ističe sabranošću i povučenošću? - Jesam li nastojao, da se izdvojim, da se nadjem sam sa sobom, da bih lakše čuo Božji glas?

Spasitelj je poveo apostole na visoku goru: POVEDE IH NA VISOKU GORU (Evandj. - Matth 17,1). Moram živjeti na vrhovima, ljubiti vrhunce, zadržavati se u promatranju širokog i svijetlog horizonta. Ne želim biti duša, što gmiže, koja se mučno vuče po ravnici. Molitva će me uzdići prema Bogu i zanijeti u one nadnaravne krajeve, koji moraju biti moje pravo "podneblje". Odatle izlazi potreba molitve, molitve, što preobražava, iz koje moram izaći posve obnovljen: LICE MU ZASJA KAO SUNCE (Evandj. - Matth 17,2). Molitve, koja mi uvijek izgleda kratka: GOSPODINE, DOBRO NAM JE BITI OVDJE (ibid 4), jer u njoj opažam tako mile i tako sjajne riječi Božje: I GLAS S NEBA PROGOVORI (ibid 5). Božanski je Spasitelj uzeo sa sobom samo tri apostola. Ovi su se dakle morali najednom odijeliti od ostalih devet. Slijediti Isusa predpostavlja odricanje, kidanje sa svim ljudskim vezama, koje bi mogle ohladiti u nama ljubav prema Bogu. Što više, i nakon preobraženja, Učitelj naredi svoj trojici povlaštenih apostola, da posve šute o vidjenju, koje su upravo vidjeli: NIKOME NE GOVORITE O VIDJENJU, DOK SIN ČOVJEČJI NE USKRSNE OD MRTVIH (Evandj. - Matth 16,9). Svećenik mora voljeti i vježbati se u diskreciji i ponašanju u riječima; već sada se moram navikavati nato mrtvenje jezika i znatiželje.

III

Zahvalit ću se dobrom Spasitelju, što mi je pokazao u ovom otajstvu svoga preobraženja, slavu na koju me poziva, da je podijelimo jednoga dana. Ta pomisao na konačnu nagradu, koja čeka njegovei izabranike, a na posebni način svete svećenike, mora mi ulijevati snage na putu velikodušnosti i dobre priprave za svećeništvo.

Nadalje, to otajstvo mora razviti u meni pouzdanu ljubav prema Bogu, čiji ću postati ljubljeni sin po svetom svećeničkom redjenju. Moram zamoliti i za svoje drugove isto raspoloženje velikodušnosti i pouzdanja.

Duhovna kitica: OVO JE MOJ LJUBLJENI SIN (Matth 17,5).

****

(U velikom dijelu kršćanskoga svijeta svetkovao se ovaj blagdan još u ranom srednjem vijeku, tako na primjer i u Zagrebačkoj nadbiskupiji od njezinog postanka. U opću je Crkvu uveo ovu svetkovinu Papa Kalisto III. godine 1457. - Na uspomenu pobjede kršćanske vojske pod Sibinjanin Jankom i svetim Ivanom Kapistranom kod Beograda 1456., makar da je turska sila Muhameda II. bila veoma velika).

7. kolovoz

SVETI KAJETAN, prizivalac

Savršena ljubav prema Bogu

I

Stavit ću sebi pred oči presvetu Djevicu, kako jedne božićne noći u bazilici svete Marije Velike u Rimu, polaže Dijete Isusa na ruke svetog Kajetana iz Thiene. Kakvom li se poniznošću i kakvim veseljem klanja sveti Kajetan Spasitelju svijeta, kojeg ljubi tako žarkom ljubavlju.

Zamolit ću ga, da i u mene prelije dio te savršene ljubavi, kojom gori njegovo srce za boga. Baš gaje ta ljubav natjerala, da se odrekne svih zemaljskih dobara, i da se prihvati tako velikih poslova za spasenje duša. Neka se udostoji i mene naučiti, da shvatim narav, lakoću i koristi savršene ljubavi prema Bogu.

II

1. * U čemu se sastoji savršena ljubav prema Bogu

Iz različitih motiva možemo ljubiti Boga iznad svega: bilo radi dobročinstava, koja smo primili od njega, bilo radi milosti, koje od Njega očekujemo. Ili radi neba, koje nam je obećao. To je nesavršena ljubav (amor complacentiae), koja se temelji na osobnim motivima, makar su oni i vrhunaravni. Ali možemo ljubiti Boga i radi Njega samoga, radi Njegovih beskrajnih savršenosti: eto savršene ljubavi, koju teolozi nazivaju čistom ljubavlju (amor amititiae). Za takvom su ljubavlju išli svi sveci, izmedju ostalih i sveti Kajetan. Od ranoga je djetinjstva privlačila ga takva ljubav prema Bogu. Da bi tu ljubav bolje raspalio u svojoj duši, ulazi u jednu od Bratovština, koje u u ono doba cvale u Italiji, u bratovštinu poznatu pod imenom: Bratovština Božanske Ljubavi. Sa svoje strane uskoro postade privlačivi primjer i uzor na putu potpuno nesebične službe Bogu. S trojicom od njih osnova red regularnih klerika - Teatince - sa svrhom, da širi medju klerom i medju vjernicima ideal savršenosti i apostolske gorljivosti prvih vjekova Crkve. Sveza ljubav Božju i sve po ljubavi prema Bogu - tako bismo mogli ukratko izraziti duh te nove kongregacije, čiji se članovi nisu smjeli mnogo brinuti za zemaljske stvari: NE BRINITE SE DAKLE, TOLIKO, I NEGOVORITE: ŠTO ĆEMO JESTI ILI ŠTO ĆEMO PITI ILI ČIM ĆEMO SE ODJENUTI, JER SVE OVO TRAŽE NEZNABOŠCI. ZNA VAŠ OTAC, DA VAM TREBA SVE TO. TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE I NJEGOVU PRAVDU, A SVE OSTALO ĆE VAM SE DODATI (Evandj. - Matth 6,31-33).

Crkva me uči, da ne mogu stalno živjeti, kako je to naučavao kvijetizam, u stanju čiste ljubavi. Ali ona, odmah i nadodaje, da često mogu učiniti i probuditi čine čiste ljubavi. Broj i jačina tih čina jest znak, po kojem mogu ocijeniti svoj stupanj sjedinjenja s Bogom: PRAVEDNIK VEĆ RANO U ZORU NAVIŠTA TVOJE MILOSRDJE I TVOJU VJERNOST NOĆU (Na step. - Ps 91,3).

2. * Kako je lako ljubiti Boga savršenim načinom

Život svetog Kajetana iz Thiene pun je herojskih poteza, čudesa, što bi moglo u meni pobuditi misao, da je vježbanjeu savršenoj ljubavi prema Bogu, jako teška stvar. U stvari, u toj se ljubavi mogu vježbati sve duše, jer se Bog zadovoljava najobičnijim načinima, samo ako je nakana, kojom ih obavljamo, posve čista i posve ispravna.

Kao temelj te ljubavi, naravno, mora čovjek mrziti grijeh i sve ono, što bi ga moglo navesti na nj. Treba birati izmedju ljubavi prema Bogu i ljubavi prema svijetu. Nitko ne može SLUŽITI DVOJICI GOSPODARA, JER ILI ĆE MRZITI JEDNOGA, A LJUBITI DRUGOGA, ILI ĆE PRISTAJATI UZ JEDNOGA, A PREZIRATI DRUGOGA (Evandj. - Matth 6,24). Od svog najranijeg djetinjstva, sveti je Kajetan težio prema Bogu bez ikakva oklijevanja i kajanja.

Potrebno je nadalje, da se čovjek drži uz Boga u duhu potpunog odricanja: mora se odreći samoga sebe, svojih užitaka, sitnih ambicija, zamamnog bogatstva: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE NAŠAO BEZ LJAGE I KOJI NE IDE ZA ZLATOM, NITI SE UZDA U NOVAC I BLAGO (Posl. - Eccli 31,8). Svećenici Teatinci su se obvezivali, da neće ništa posjedovati u zajednici, i da će živjeti samo od dragovoljnih darova vjernika.

Tu savršenu ljubav prema Bogu treba razvijati i posvemašnjim predanjem u Njegovu svetu Volju, nasljedujući ravnodušnost nebeskih ptica i poljskih ljiljana: HRANI IH VAŠ NEBESKI OTAC ... PA AKO BOG TAKO ODIJEVA TRAVU NA POLJU, KOJA DANAS JEST, A SUTRA SE BACA U PEĆ, KOLIKO VIŠE NE ĆE VAS, MALOVJERNI? (Evandj. - Matth 6,26-3o). Sveti se Kajetan prepustio Bogu u ruke u svim okolnostima svoga života, napose u onima, koje su bile najpogibeljnije, onda kad je bio proganjan i bačen u tamnicu. Svoje je oslobodjenjeočekivao samo od Boga, i bio je sretan, što Mu može posvjedočiti svoju ljubav svojom strpljivošću.

Kako sam ja do sada pokazivao svoju ljubav prema Bogu? - Jesam li mislio na to, da bi i najneznatniji poslovi jednoličnih dana mogli postati velikodušni čini lju-

bavi prema Bogu? - Moram unijeti u svoj život više odricanja i pouzdanja u Božju Providnost.

3. * Kako je korisno savršeno ljubiti Boga

Divne nadnaravne pothvate svetog Kajetana tumačimo njegovom ljubavi prema Bogu. TKO JETAJ, DA GA HVALIMO? JER JE U SVOM ŽIVOTU UČINIO DIVNA DJELA (Posl. - Eccli 31,9). Bog ništa ne odbija onima, koji Ga ljube svim srcem. Eto, u tom je tajna velikih apostolskih uspjeha. Izgleda, da se sve pokorava i sve popušta glasu, molitvi i utjecaju svetaca, jer u stvari Mudrost ih Božja goni na djelo, u njihovm ustima je Njegova riječ, a njihovo je srce puno Njegove ljubavi. PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I NJEGOV JEZIK KAZUJE PRAVDU. ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVOM SRCU (Ulaz - Ps 36,30-31).

Sveti je Kajetan zavrijedio naziv "lovac duša" - "venator animarum", tolik je bio njegov žar za obraćenjem i posvećenjem duša, a taj je žar kod njega bio samo spontana manifestacija one njegove ljubavi prema Bogu, koji neizmjerno ljubi duše. Nemam li i ja isto takvu želju, naime, da postanem kasnije u svojoj župi, u svojim organizacijama "lovac duša"? - Da bih uspio, da ih Bogu privedem, nema drugog sredstva, nego bezgranična ljubav prema Onome, koji me k njima šalje.

III

Za vrijeme ovih praznika, želim u sebi razviti tu ljubav prema Bogu. Svaki dan imam toliko prilika, da je pokažem. Probatio amoris, exhibitio operis - ljubav se pokazuje na djelu - govorio je sveti Grgur Veliki. Što boh mogao učiniti već danas, da pokažem Bogu, da Ga ljubim ne samo riječima i osjećajima, nego i svojim djelima? - želim, da si točno odredim kakav čin ljubavi prema Bogu, što je moguće savršeniji.

Duhovna kitica: TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE ... (Evandj. - Matth 6,33).

****

Zovu ga "svecem" već od djetinjstva. Kad je postao svećenik, dao se na službu neizlječivih. Osnovao je red redovnih klerika ili Teatince; suradnik mu je bio Petar Karafa, kasnije Pap Pavao IV. Umro je u Napulju iscrpljen radom 1547. god.

8. kolovoz

SVETI CIRIJAK I DRUGOVI, mučenici

Strah Božji

I

Promatrat ću svetog Cirijaka, osudjenog na rad, poput prostog roba, na gradnji Dioklecijanovih toplica. Ne samo, da negubi hrabrosti, nego je budi kod svojih drugova, Large, Smaragda i mnogih drugih. Podsjeća ih na istinu, da se pravi kršćanin ne smije bojati ljudi: jedini strah, što ga mora osjećati u sebi, jest strah od Boga. I taj strah Božji mora biti povezan s pouzdanjem: BOJTE SE GOSPODINA SVI SVETI NJEGOVI, JER NIŠTA NE DOSTAJE ONIMA, KOJI GA SE BOJE. BOGATAŠI ĆE OSKUDJEVATI I ŽEDJATI, A ONIMA, KOJI TRAŽE GOSPODINA, NE ĆE NEDOSTOJATI NIKAKVA DOBRA (Ulaz - Ps 33,10-11).

Molit ću, da dobijem, zagovork svetih mučenika, koje mi danas Crkva ističe na štovanje, obilje dara straha.

II

1. * Kako mjesto mora zauzimati strah Božji u mom duhovnom životu

Strah Božji je kao temelj cjelokupne zgrade moga savršenstva. Svijetlost bi objave bila dovoljna, da se u to uvjerim: Sveto Pismo tvrdi, da je strah Božji početak mudrosti, to jest svake zdrave spoznaje Boga. I iskustvo sa svoje strane dokazuje tu istinu: "Svaki put - veli o. de Grandmaison - kad Bog želi, da koga duš upreduje, ili da joj povjeri kakvu zadaću na dobro mnoštva, udahnjuje u nju dar straha" (Duhovni spisi, II, p.4). Za dokaz te činjenice dosta je navesti Jeremiju, svetog Petra, svetog Pavla, samu Blaženu Djevicu Mariju, koja se uplašila u času Navještenja. Razum lako može protumačiti važnost Božjega straha u duhovnom životu: ta po strahu upravo dolazim do istine o Bogu i Božanskim stvarima". "Strah Božji mi omogućuje, da oštro, bistro i jasno vidim, što sam uistinu u odnosu prema Bogu ... I kad se zagledam u taj dvostruki ponor, ponor neizmjerne Božje čistoće i bezdan svoje bijede, spopada me osjećaj poniznosti i straha ... Ovaj kontakt s Božanskim širi, produbljuje, čisti i osposobljuje moje sposobnosti, da spoznaju i uzljube Boga." (ibid). I taj se spasonosni strah konačno završava u stalnom i radosnom slavljenju Boga: BLAGOSLIVAT ĆU GOSPODIN U SVAKO DOBA, UVIJEK JE NJEGOVA HVALA U MOJIM USTIMA (Ulaz - Ps 33,2).

Jesam li ja do sada bio dosta uvjeren o važnosti straha božjega za svoj napredak u svetosti? - Mnogo su mi preporučivali - i to s pravom - pouzdanje u Boga. Nije li to utjecalo na me, da umanjujem ulogu straha?

2. * U čemu se sastoji strah Božji, koji moram imati u svojoj duši

Taj strah ne smije biti strah od Boga: "Strah je osjećaj Božje moći i prisutnosti, on je sin vjere. Onaj ropski je sin grijeha: on je parodija ovog sinovskog straha. Sinovski strah ne pomućuje mira. Ropski uznemiruje, ožalošćuje, zbunjuje. On paralizira naše sposobnosti i unosi u dušu sebično uzbudjenje zbog opasnosti, koja prijeti. Sinovski strah je naprotiv neko drhtanje duše, koja se približuje Bogu i Njegovu veličanstvu, ustaje zbog veličine i on privlači i oduševljava" (Msgr Landrieux, Le divin me connu, p. 100). Prema tim znakovima mogu raspoznati, da li je moj strah prema Bogu dostojan jednog kršćanina, još više jednog sjemeništarca, koji se ne smije uvrstiti medju one, na koje je pala srdžba Božja: ALI POTPUNO DODJE SRDŽBA BOŽJA NA NJIH (Posl. - 1 Thes 2,16).

Taj strah, što ga moram razvijati u sebi, mora što više, nadilaziti onaj "spasonosni strah od grijeha i od pakla, strah, koji je dovoljan, da čovjeka pobudi na obraćenje, koji predstavlja poticalo za savjest, koji je čvrsta točka, na koje kršćanin oslanja svoje opiranje grijehu, u shvaćanju Božjih sudova." To je strah još previše ropski, premda je potreban čovjeku, dokle god bude grješnik i premda ga je Isus propovijedao: TKO NE BUDE VJEROVAO, OSUDJIT ĆE SE (Evandj. - Marc 16,16).

Moj strah mora biti sinovki strah, koji se boji uvrijediti Boga, i koji raste s ljubavlju, veli isti pisac. On je plemenitiji u svom počelu i u svom motivu, jer se temelji na potpunijoj i savršenijoj spoznaji Boga. "Ako je to vrlo lijepo zapaženo, to nije strah, što uznemiruje, nego što "čisti", to znači, koji je nastao iz ljubavi, i koji stvara u nama neku tjeskobu i mučnu brigu, da bismo Bogu bolje služili, da bismo Ga više ljubili, da ne bismo ostali gluhi na Njegove pozive, da se ne izgubimo ili ne skrenemo s puta, da bismo se okoristili dobrima, koje nam je povjerio i talentima, koje nam je za to dao." (o. de Grandmaison, loc. cit. 6). Takav je bio i strah, koji je obuzimao svetog Cirijaka i njegove drugove usred muka, koje su podnosili za Krista. Njihov se strah završavao i raspinjao u poklonu punom ljubavi. Veselili su se, da mogu dati Isusu svjedočanstvo krvi i dotle su došli, da se više nisu bojali ni samog trpljenja: RADUJTE SE U GOSPODINU I KLIČITE PRAVEDNICI, DIČITE SE SVI, KOJI STE ČESTITA SRCA (Prikaz. Ps 31,11).

Možda sam još daleko od takvog sinovskog straha, koji se tako dobro može zamijeniti s velikodušnom ljubavlju, koja nam omogućuje, da sve podnesemo s oduševljenjem za Božanskog Spasitelja.

III

Kajanje zbog svojih prošlih grijeha, vjernost u nasljedovanju Božanskog Učitelja u Njegovim najsitnijim željicama, pa pouzdanje u Njegovo toliko milosno Srce, eto, to su plodovi spasonosnog straha. Da li ih ja posjedujem? - Ako da, onda se mogu zahvaliti Bogu, koji je stavio u moju dušu neprocjenjiva dobra: ZAHVALJUJEMO BOGU BEZ PRESTANKA ... RIJEČ BOGA, KOJI I DJELUJE U VAMA VJERNICIMA (Posl. - 1 Thes 2,13). Ako li pak još ne posjedujem u sebi potpuno te plodove spasonosnog straha, mogu i moram nastojati, da ih razvijem, da radim na tome, da sazore u mojoj duši uz pomoć Božje milosti. Od danas ću živjeti u toj želji. Danas ću obavljati sve svoje čine, kao da ću se večeras morati pokazati licem u lice pred vrhovnim sucem. Kakve li sreće, kad bih iz Njegovih usta začuo osudu, kojom me uvrštava među pravednike: SJAT ĆE SE PRAVEDNICI I BLISTAT ĆE KAO ISKRE U VJEKOVE (Na step. - Sap 3,7).

Duhovna kitica: BOJTE SE GOSPODINA, SVI SVETI NJEGOVI (Ulaz - Ps 33,1o).

****

Sveti Cirijak, Smaragdo i Largo su mučenici Dioklecijanovog progonstva (3oo. godine).

9. kolovoz

SVETI IVAN MARIJA VIANNEY

Plod, koji crpim iz svojih ispovijedi

I

Zahvalit ću se Gospodinu, koji nam je dao u Crkvi (francuskoj) u 19. stoljeću svetog arskog župnika, uzora svih svećenika. Izmedju svih ostalih nadnaravnih darova, koje mu je dao, moram ga slaviti napose radi one divne gorljivosti za duše u dijeljenju Sakramenta Pokore: Ivan Marija se posve dao NA UMIRIVANJE I SREDJIVANJE SAVJESTI: U TOM POSLU NIJEZNAO ZA JELO, ODMOR I SAN, DNEVNO JE TO ČINIO PO 17 SATI, A NIJEDAN DAN NIJE PREKINUO, DA SE ODMORI (Brev. - 6. čitanje).

Zamolit ću svetog raskog župnika, da mi izmoli milost, da postanem kasnije sveti i mudri djelitelj sakramenta Pkore, čvrsto uvjeren u neizmjerno dobro, koje svećenik može izvršiti u ispovijedaonici. Očekujući da po svojem svećeništvu dobijem vlast, da otpuštam grijehe i da vodim duše, okoristit ću se ovim današnjim blagdanom svetog Ivana Marije Vianneya, da se ispitam, kakvu korist i plodove crpim iz svojih ispovijedi.

II

Često se ispovijedam, i u sjemeništu, i sada za vrijeme praznika. Ta mi je česta ispovijed katkada teška. Te me česte ispovijedi nepreporadjaju tako brzo, kako bih ja htio. Nije li to i radi toga, što su mi one prešle previše u naviku i što ih ne obavljam s onim raspoloženjem duše, kako bih to tražio tako uzvišeni sakramenat? - U tom bi slučaju lijek bio gori nego bolest.

Budući da su u svim mojim ispovijedima prisutne tri osobe: Isus, moj ispovjednik i ja sam, da bih boljeuočio za vrijeme ovog jutrošnjeg razmatranja, razmatrat

ću o ulozi, koju igra svaki od njih, kad se pojavim na ispovijedi.

1. * I s u s . * "Kad čovjek ide na ispovijed, govorio je arski župnik, on ide skidati Božanskog Spasitelja s drveta Križa." Pa doista, baš ga je naš grijeh na nj prikovao. "Kad vrijedjamo dobroga Boga, ako bismo pogledali na Raspetoga na Križu, čuli bismo, kako nam Božanski Spasitelj govori u dnu duše: i ti dakle želiš stati na stranu mojih neprijatelja? - Želiš me iznova žrtvovati?" Kakve li sreće, što posjedujemo svetu Ispovijed, i što možemo zasvjedočiti Isusu priznanjem svojih pogrješaka, svoje kajanje i svoju ljubav! Po svećeničkom odrješenju Isus mi daje poljubac pomirenja. Dolazim opet s Njime u milost. Iznova me prima za prijatelja. Pa onda, kako bih mogao smatrati toliko mučnim čin, koji mi donosi toliku korist? - Morao bih voliti to ponizno priznanje: IZ MOGA SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA: DJELA SU MOJA NAMIJENJENA KRALJU (Na step. - Ps 44,2).

Ne samo da mi Ispovijed omogućuje, da opet steknem prijateljstvo sa svojim Spasiteljem, nego mi omogućuje, da Ga čuvam i branim protiv Njegovih neprijatelja, koji su ujedno i moji. Sakramenat Ispovijedi mi donosi milosti jakosti, koje će podržavati moju dušu u sjedinjenju s Isusom: TKO BIO JA ŽIV, GOVORI SVEMOGUĆI GOSPODIN, NIJE MI MILO, DA UMRE BEZBOŽNIK, NEGO DA SE VRATI BEZBOŽNIK SA SVOGA PUTA I DA ŽIVI ... I BEZNOŽNOST BEZBOŽNIKA NE ĆE UPROPASTITI U DAN, KAD SE VRATI OD BEZBOŽNOSTI SVOJE (Posl. - Esech 33,11-12).

O sveti Arski župniče, koji si tolike grješnike pomirio s Božanskim Spasiteljem, daj, da svaka moja ispovijed poveća moju ljubav prema Isusu, koji se je pokazao tako dobrim, kad je ustanovio taj Božanski Sakramenat.

2. * M o j i s p o v j e d n i k , * On me odrješuje mjesto Isusa. On je "drugi Krist". Na njega se primijenjuju riječi, koje je Bog upravio proroku Ezekijelu, a donosi ih današnja misna poslanica: I JA SAM TEBE, SINE ČOVJEČJI, POSTAVIO STRAŽAREM KUĆI IZRAELOVOJ. KAD ČUJEŠ RIJEČ IZ MOJIH USTA, OPOMINJI IH U MOJE IME ... A TI, SINE ČOVJEČJI, RECI KUĆI IZRAELOVOJ: OBRATITE SE (Posl. - Esech 33, 7 i lo.) Ispovjednik ima medjutim još uzvišeniju ulogu od proroka. On je mogao samo potaknuti duše, da se ostave zla, dok ih ispovjednik podiže, čisti, odrješuje. Kao iz Božanskog Spasitelja, izlazi iz njega neka sila: MNOŠTVO BOLESNIH I KOJE JE MUČIO DJAVAO, DOLAZILI SU K ISUSU, JER JE IZ NJEGA IZLAZILA SILA I SVE JE OZDRAVLJAO (Pričesna * Luc 6,19). U stvari, kad se pojavim pred svećenikom, pojavljujem se pred samim Isusom. Možda sam na to posve zaboravljao, kad sam išao na ispovijed? - Ne apstrahiram dovoljno ono ljudsko. Bojim se, da on o meni misli zlo. Fali mi jednostavnost i pouzdanje, jer nemam duha vjere. Nije li i to jedan od razloga, zašto iz svojih ispovjedi ne ubirem sav željeni plod? -

3. * M o j a d u š a . * Radi nje je Isus ustanovio sakramenat Pokore. Radi toga je ustanovio i svećenika, koji mu u Njegovo ime oprašta. Pri pomisli na takve milosti, kolika li bi bila moja krivnja, kad bih zloupotrebljavao svoje ispovjedi! Dvije velike pogrješke, koje bi se mogle uvući u moje česte ispovijedi su: nedovoljna priprava ili nedovoljno kajanje. Nastojat ću dakle prije svega, da bolje obavljam svoj ispit savjesti, da mu posvećujem toliko vremena, koliko je potrebno, da pregled mojih nedjeljnih pogrješaka ne bude površan. Svagdanji ispit savjesti je najbolja priprava za nedjeljno ispitivanje prije ispovijedi. Osobito ću paziti na svoje pokajanje, koje mora u sebi sadržavati čvrstu odluku i poprvak života. "Pogledajte kakvu kuću - govorio je raski župnik - u kojoj je kroz dulje vremena bilo nečistoće i smrada svake ruke. I nakon što je lijepo i čisto pometemo, još uvijek se osjeća smrad. Isto je tako i s našom dušom nakon ispovijedi. Da bismo je očistili, potrebne su suze ... Draga djeco, potrebno je moliti milost pokajanja. Potrebno je, nakon svoje ispovijedi, zasaditi trn u svoje srce i nikada ne gubiti s vida svojih grijeha. Treba učiniti onako, kako je andjeo načinio svetom Franji Asiškom: on mu je jekao pet rana, koje nikada ne će proći." Taj trn zaboden u srce, to je duh zadovoljštine. Nakon što smo se ispovjedili, moramo se još smatrati pokornicima: moramo okajavati grijehe i svoje i tudje: RADUJEM SE U POTEŠKOĆAMA I NEDO-

PUNJAM ONO, ŠTO NEDOSTA JE KRISTOVIM PUTNJAMA U TIJELU SVOJEM, ZA TIJELO NJEGOVO, KOJE JE CRKVA, ČIJI SAM JA SLUŽBENIK (Prikaz. - Col 1,24).

III

Na kraju ću obaviti kolokvij sa svetim župnikom arskim. Izabrat ću ga za vodju i zaštitnika svoga svećeničkog života. Zamolit ću ga i za milost, da postanem dobar ispovjednik duša. Obećat ću mu, da ću voditi umrtvljeni život, sjećajući se svojih prošlih grijeha. Nazvat ću ga, da bi mi moja buduća sveta Ispovijed donijela više koristi.

Duhovna kitica: ZA ME JE SVIJET RAZAPET I JA ZA SVIJET (Ulaz - Gal 6,14).

Godine 1818. imenovan je župnikom župe Ars, gdje se je odlikovao mnogim divnim obraćenjima i čudesima, sve do svoje smrti, 1859. godine. Godine 1925. proglasio ga je Papa Pijo XI. svetim.

lo. kolovoz

SVETI LOVRO

Jednako raspoloženje

I

Promatrat ću svetog Lovru, koji pliva u veselju unatoč poteškoća i trpljenja, koje ga snalazi. Njega to ne lomi. Što više, on znade pronaći veseli i duhoviti odgovor, koji umiruje njegove protivnike, i koji pokazuje u kolikom se miru nalazi njegova duša, jer je posve sjedinjena s Bogom. Caru Valerijanu, koji od njega traži crkveno blago, sveti Lovro pokazuje sve siromahe, koje pomaže: "Evo blaga, koje svaki dan imam sve više, koje se nikad ne smanjuje i koje ne može svatko imati", Krvniku, koji nadgleda njegovo mučenje na roštilju, sveti Lovro veli: "Pečeno je već, okreni i jedi!" (Ant ad Magn. u 2 Vesp.).

Zamolit ću svetog Lovru, da mi izmoli milost, da i ja imam to jednako raspoloženje i u svojim poteškoćama. To se očituje na ovozemaljski način ne baš običnom radošću duše, a Bog se veseli takovoj velikodušnosti: BOG LJUBI VESELA DAROVATELJA (Posl. - 2 Cor 9,7).

II

1. * Što nam otkriva jednako raspoloženje

Jednako raspoloženje znak dobra duševnog zdravlja. Vlastito mi je iskustvo pokazalo, da je svaki puta moja duša živjela u miru i u veselju, kada je bila sjedinjena s Bogom. Taj mir i to veselje se je očitovalo na izvan u lakoći, ljubavi i veselju, kojim sam sve radio. Bio sam kao "raspjevana" duša, koja se služi svime, pa i poteškoćama, da izrazim svoju ljubav Gospodinu: PJEVAJTE GOSPODINU PJESMU NOVU, PJEVAJ GOSPODINU SVA ZEMLJO (Ulaz - Ps 25.1). Naprotiv, šutljivost, nutarnja srditost, neraspoloženje, ogorčenje na ljude i na stvari me je zahvatalo, pratilo ili slijedilo moje pogrješke. Sve su te pojave bile simptomi ne baš posve zdravog stanja moje duše.

Drkčije nije moglo ni biti, jer dublja analiza jednakog raspoloženja pokazuje, da je ta dispozicija zapravo jedan oblik prave ljubavi, nadnaravne ljubavi, koja posve ljubi Boga, radi Njega samoga, a bližnjega iz ljubavi prema Bogu. Kad čovjek ljubi Boga iznad svega, kako bi ga onda mogle ražalostiti zapreke ili poteškoće, koje mu mogu stati na put? - TKO MENI SLUŽI, ZA MNOM NEKA IDE, I GDJE SAM JA, ONDJE ĆE BITI I MOJ SLUGA (Prič. - Jo 12,26). Kad čovjek ljubi bližnjega iz ljubavi prema Bogu, onda se on odnosi prema njima bez posebnog naklanjanja nekim osobama, jer u svakoj od njih prepoznaje sliku božanskog Spasitelja: da čovjek bližnjemu tada služi, i da ga podnosi, to nije tada obična naravna simpatija. On to čini iz kršćanske ljubavi.

Jednako je raspoloženje isto tako i znak č i s t e duše. "Imajte čistu savjest i uvijek ćete posjedovati veselje. Zla je savjest uvijek nemirna i uzrujana. Uživat ćete obilni mir, ako vam vaše srce ništa ne predbacuje ... Kad čovjek ne traži izvan sebe nikakva svjedočanstva u svoju korist, znak je, da se posve prepustio Bogu" (Nasljeduj Krista, knjiga ii, gl. 6.) Vatru grijeha je sveti Lovro posve ugasio, dok se posve prepustio, da ga spali vatra i plamen žeravice, na kojoj je mučen: DAJ NAM, DA UGASIMO OGANJ SVOJIH OPAČINA ... (Molitva). Sretne li duše, koju je nakušao plamen vanjskih poteškoća, i koja je u očima Božjim bez grijeha: OGNJEM ME MI KUŠAO I NE NAĐE SE U MENI KRIVICA (Na step. - Ps 16,3).

Konačno je jednako raspoloženje znak i u m r t v l j e n e duše. Duša, koja pod teretom križa ostaje nasmiješena, priličnо je stekla smisao i naviku za žrtvu. Poput zrna žita, dugo je vremena ostala zakopana u nijemu zemlju poniznosti i odricanja. Tamo se je preobrazila. Tu je dobila novu snagu. Svate u svakovrsnim krepostima. AKO PŠENIČNO ZRNO, KOJE PADE NA ZEMLJU, NE ISTRUNE, OSTAJE SAMO, A AKO ISTRUNE, DAJE MNOGO PLODA (Evandj. - Jo 12,24-25).

Ispitat ću svoje dobro i loše raspoloženje. Vele li za mene, da imam dobar karakter? - Jesam li ljubezan, društven, susretljiv? - Odakle izlaze moji pokreti simpatije? - Kako bih mogao uspostaviti u svojim odnosima s bližnjim stalniju ravnotežu?

2. * Čemu nam koristi jednako raspoloženje

Najprije nam omogućuje l a k š e služenje Bogu. S takvim raspoloženjem ne bih imao tako naglih skokova u svom nutarnjem životu. Ne bih poznavao one uzbuđenosti, što dolaze iza duhovnih ushita, ono neprestano izmjenjivanje žara i mladnoće. Vladanje nad samim sobom, duševni mir, gospodstvo nad vlastitom voljom, upravljanje sa svojom sjetilnošću i maštom, - sve su to moralnepoluge, koje olakšavaju duhovni život. Duša, koja je na taj način raspoložena, u tom jednakom raspoloženju, ispunja jednostavno i velikodušno svoj svakidašnji posao. Ona ne sije štedeći. Ali zato će ii žeti obilne plodove: TKO MALO SIJE, MALO ĆE I ŽETI, A TKO SIJE OBILNO, OBILNO ĆE I ŽETI. NEKA SVAKI DIJELI, KAO ŠTO JE I ODLUČIO U SVOM SRCU, NE ŽALOSNO NITI PRISILJENO, JER BOG LJUBI VESELOG DARIVAOCA (Posl. - 2 Cor 9,6-7). Služiti Bogu u veselju znači mu služiti ne računajući na svoj trud. Bog stostruko nagrađuje.

Na drugom mjestu jednako raspoloženje olakšava u s p j e h u radu s dušama. Evo jednog psihološkog zapažanja, o čemu nikada ne bih mogao biti suviše uvjeren, u pogledu svoje buduće službe. Koliko duša je odbijeno, izgubljeno, ohlađeno, zatvoreno za uvijek radi neprijatnog, dosadnog ili osornog prijema, kojim su primljene, pa makar i nesvijesno! Duše se otvaraju samo onome, koji zna steći njihovo povjerenje. A to se povjerenje opet stiče samo dobrotom i blagošću. Svetom je Lovri bilo dosta učiniti samo znak svetog križa, da ozdravi slijepe: ĐAKON LOVRO DOBRO DJELO UČINI, JER ZNAKOM KRIŽA PROSVJETLI SLIJEPE (Na step. - Brev.) Katkada je dovoljan kakav neznatni čin dobrote, da se ohrabre, pridignu i osokole duše! Nije li upravo baš to metoda, kojom se uvijek služio i božanski Učitelj u svojoj evandjeoskoj službi?

III

Danas ću paziti, da moje vladanje i raspoloženje bude jednako prema svima. I-pak unaprijed predvidjam ove okolnosti ili one razgovore, gdje ću biti u napasti, da pokažem svoju ravnodušnost ili svoju hladnoću. Iz ljubavi prema Isusu, učinit ću taj čin nutarnjeg mrtvljenja i prave ljubavi. Zamolitću svetog Lovru, da mi pomogne u obnovi moga karaktera, da budem - poput njega - "veseli" Kristov Učenik.

Duhovna kitica: BOG LJUBI VESELA DARIVAOCA (Posl. - 2 Cor 9,7).

Sveti Lovro je bio djakon u Rimu za Pape Siksta II. Imao je zadaću upravljati crkvenim dobrima. Kroz nekoliko dana iza mučeničke smrti svetoga Pape, razdijeli sav imetak siromasima. Živ jeispečen (258. godine).

11. kolovoz

SVETI TIBURCIJE I SUZANA

Jedini Bog

I

Zahvalit ću se Bogu na pouci, što nam je daju sveti Tiburcije i Suzana u svojem mučeništvu. Kad je sudac Fabije zatražio od Tiburcija, da žrtvuje carskim bogovima, odgovori plemeniti osudjenik: "žrtvujem jedino Bogu, Stvoritelju svijeta, kokoji kraljuje na zemlji i na nebu". Suzana je opet odbila ruku Maksimijana, sina cara Dioklecijana, da bi se posvetila jedino Bogu, kojeg je izabrala za zaručnika svoje duše.

Iskazat ću svoje štovanje ovim svecima, koji su se tako dobro držali - i uz cijenu života - načela: jedinom Bogu! - kojim se postiže posvemašnje odreknuće od zemaljskih stvari i potpuno pristajanje uz Učitelja svijeta. Zamolit ću ih za milost, da ih slijedim na tom putu savršene velikodušnosti.

II

1/ * Samo Bogu - značajna je riječ nutarnjeg života

Ne pokazuje samo krvno mučeništvo, kakvo su podnijeli sveti Tiburcije i Suzana, ljubav duše prema Bogu. I na prividno najobičnijim putevima, mogu kršćani u životu provesti načelo: j e d i n o B o g u ! - Kad bih potpuno ostvario to načelo, osjetio bih svu težinu ove riječi, i po njem bih se uzdigao do najveće svetosti. "Jedino Bogu - to je značajna riječ u nutarnjem životu, veli o. Grou ... I u koliko čovjek prema njoj više napreduje, to se više otkida od svega onoga, što nije Bog, posebno od sama sebe. A stigne na kraj čovjek tek tada, kada je potpuno sjedinjen s jedinim Bogom, neposredno i bez ikakvog društva ... Jedino Bog! Kakve li riječi! Kako li je velika i značajna! Koliko toga ona u sebi uključuje! Nema za takvog čovjeka više stvorova, nema više ni njega samoga, nema više Božjih darova: nastaje potpuna praznina, potpuni gubitak svega onoga, što nije: jedino Bog!" (Manuel des ames interieures, Dieu seul!).

Mučenici su ostvarili taj program u svojoj svojoj širini i to najednom, dajući svoj život: TEBE, GOSPODINE, HVALI SVIJETLA MUČENIČKA VOJSKA (Na step. - Himan sv. Ambrozija). Kako bih ga i ja mogao ostvariti u svom životu? - I ja sam izabrao Boga, kao svoju jedinu baštinu na dan, kad sam primio prvu tonzuru. Taj ću izbor ratificirati svaki put na svojim slijedećim redjenjima. Ali, hoće li se taj izbor samo ograničiti na pustu riječ, na žar nutarnje ljubavi, bez većeg utjecaja na moj

život? - želim ovaj čas razmisliti o tome, što mi još nedostaje, da bih postao službenikom jedino Gospodinu ... Što imau meni, što mi ne da, da pripadam posve Bogu?! Ja se još uvijek nisam toliko svega odrekao, koliko ipak Bog očekuje i želi od mene, možda već ima dosta vremena. Hoće li ovo jutrošnje razmatranje biti za me milost, koja će mi donijeti i svijetla i snage, da se bacim pred noge Božanskog Spasitelja, i da se potpuno i za uvijek odreknem svega onoga, što nije On? - Molit ću se na tu nakanu svetom Tiburciju i Suzani.

2/ * Samo nas načelo: JEDINO BOGU! - može dovesti do posjedovanja jednog Boga.

Da bih postigao tako uzvišeni ideal, bit ću u napasti da potražim plan, kakvu kompliciranu metodu, da pitam za savjet mnoge iskusne vodje. A u stvari je put, koji vodi k savršenosti, mnogo jednostavniji. Jedino nas Bog, kažu duhovni pisci, može privući i sjediniti sa Sobom. On jedini znade, kako treba zahvatiti svaku pojedinu dušu i kojim je putem treba voditi. Nema druge, nego se posve p r e p u s t i t i Njemu, prepustiti se, da On djeluje u nama i ići za Njim korak u korak ... Samo na Boga dakle spada , da nas vodi od stupnja do stupnja, sve do savršene smrti samomu sebi. Samo na Njega spada da nas nadahnjuje onoliko, koliko traže zrtve, koje od nas očekuje, i da nam dadne snage, da ih izdržimo". Takva jebila njegova metodai prema mučenicima. Nisu oni izabrali vrst u i način svoga mučenja. Kako li su različite vrste mučenja, što ih nabraja današnja misna poslanica: DRUGI SU PODNOSILI POGRDE I UDARCE, JOŠ I OKOVE I TAMNICE. BILI SU KAMENOVANI, PILJENI, KUŠANI, UMIRALI SU POSJEČENI MAČEM (Posl. - Hebr 11,36-37). Ali je sve privukao Bogu sam Bog. On im se stavio za Spasitelja i za Zaštitnika: U GOSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA. GOSPODIN JENJIHOVO UTOČIŠTE U NEVOLJI (Ulaz - Ps 36,36)... VAPAJE PRAVEDNIKA ČUJE GOSPODIN I SPAŠAVA IH IZ SVIH NEVOLJA (Na step. - Ps 33,18). U tom dakle poslu, da se oslobodim svega, iram samo jednu brigu, a ta je, da se posve predam Gospodinu. Iz dana u dan će mi pokazivati u providencijalnim dogadjajima put, kojim želi da me vodi i svaki ću čas osjećati Njegovu milost, koja će mi pomagati.

3/ * S kakvim se raspoloženjem moram predati jedino Bogu

a) Ne smijem se pretjerano plašiti. Mogao bih se prestrašiti jednog takvog programa, smatrati ga iznad svojih sila. Mogao bih izgubiti hrabrost pri pomisli na takvo posvemašnje odricanje, kakvo ono traži. Primjer svetih mučenika mi pokazuje, da Bog nikada ne uskraćuje svoje milosti onima, koji Mu žele služiti čitavim srcem. On im je davao snage, da su smjeli glasno vikati ono, što su prije smjeli samo tiho šaputati: ŠTO STE NA UHO ŠAPTALI U SOBAMA, RAZGLASIT ĆE SE NA KROVOVIMA (Evandj. - Luc 12,3). Postupao je s njima kao s prijateljima.: KAŽEM VAMA, SVOJIM PRIJATELJIMA (ibid 4). Uči ih, da se ne boje onih, koji mogu zadati samo tjelesne muke, ali ne mogu doseći duše: NE PLAŠITE SE ONIH, KOJI UBIJAJU TIJELO, A POSLIJE TOGA NE MOGU UČI* NITI VIŠE NIŠTA (ibid 4). Podsjeća ih na činjenicu, da su oni vrijedniji od nebeskih vrabaca: VI STE VRIJEDNIJI VIŠE NEGO MNOGO VRABACA (ibid 7).

b) Ali isto tako, ne smijemo biti niti preuzetni: taj posao posvemašnjeg odricanja je isto tako i vrlo težak... Ne mogu ni pomisliti, da ga izvedem bez Božje pomoći. Pouzdavati se samo u svoje vlastite sile, značilo bi zapeti prije početka. SVETI SU POBIJEDILI KRALJEVSTVA PO VJERI (Posl. - Hebr 11,33). Ne živjeti sebi, da bi mogao živjeti samo za Boga, je mnogo teže, nego li osvojiti kakvo kraljevstvo. A ako su dakle po vjeri toliki kraljevi, toliki mudraci, proroci i sveci "pobijedili kraljevstva, činili pravdu, ugasili silu ugnja, izbjegli oštrici mača, bili hrabri u ratu, razgonili neprijateljske vojske, " i ja ću se otresti svega jedino po vjeri, poniznoj vjeri, po pouzdanju u Božju milost. BLIZ JEGOSPODIN ONIMA, KOJI SU TUŽNA SRCA I IZBAVLJA POTIŠTENE (Na step. - Ps 33,19).

III

U času, kad je sveti Tiburcije bosonog hodao po gorućoj žeravici, Bog je učinio jedno čudo. Ugljevlje je mučeniku izgledalo tako meko kao cvijeće. UGLJEVLJE MI IZGLEDA KAO CVIJEĆE (Brev. Rom. - čit. III). Za svakoga, koji je izabrao jedino Boga za

svoju baštinu, obnavlja se ista metamorfoza. Križevi, trpljenja, muke se pretvaraju u veselje. Ne bih li se odlučio prihvatiti i nametnuti si kakvu žrtvu, koju Bog od mene traži? - Ako mi je trpljenje teško, to je samo zato, što još ne služim samo Bogu. Srce mi je razdijeljeno. Zamolit ću svetog Tiburcija za pomoć i svetu Suzanu, da budem sav u Bogu i to samo u Njemu.

Duhovna kitica: DUŠE SU PRAVEDNIKA U RUCI BOŽJOJ (Prikaz. - Sap 3,1).

****

Tiburciju, koji je bio odličja roda, odsječena je glava za vrijeme cara Diokle-cijana (286. godine). Suzana je bila nećakinja Pape svetog Kaja i umrla je mučenič-kom smrću 295. godine.

12. kolovoz

SVETA KLARA

Ljubav prema pravilima

I

Prom trat ću svetu Klaru, kako se stavlja pravila, kojih se misli držati i ko-ja će dati redovnicama, koje će s njome dijeliti život molitve i siromaštva. Ona će sama savjesno obdržavati ta pravila kroz 42 godine, tako da posve zasluzuje onu li-jepu pohvalu previjara: NJEZIN JE ŽIVOT BIO DRUGIMA POUKA I PRIMJER, ODAKLE SU I DRUGE NAUČILE PRAVILA ZA ŽIVOT (Ibid. - čit. VI).

Zamolit ću svetu Klaru za ljubav prema svojim životnim pravilima. Započeo sam svoje praznike željom, da se točno pridržavam dnevnog reda, koji je uredjen za ovo vrijeme odmora. Nisam li se već od njega udaljio? - Vrijeme je, da u tom pred-metu opet stvorim dobre odluke. Posredovanje će mi svete Klare pomoći, da pravila bolje obdržavam u drugoj polovici praznika, jer će mi ona izmoliti, da bolje shvatim, za vrijeme ovoga razmatranja, koristi, koje sa sobom nosi uredjeni život prema pravilima.

II

1. * Odgajanje svoje volje

To će mi sigurno uspjeti, ako se budem točno držao pravila. U tom se posve slažu svi učitelji duhovnog života sa svim piscima, odgojiteljimai psiholozima, ko-ji raspravljaju o odgajanju volje. Volja se odgaja i učvršćuje vježbajući se malo po malo u vjernoj i sve većoj poslušnosti propisima, koje si je sama propisala, bi-lo takvima, koje joj je nametnuo kakav vanjski auktoritet, a ona gaj je slobodno pruhvatila. U odgajanju svoga karaktera ne smijem prijeći preko ove psihološke či-njenice, čiju vrijednost općenito svi priznaju. Htjeli svaki dan mane stvari - to je način i put, da bih jednoga dana mogao htjeti velike. Heroizam se stiče polaga-nim i neprestanim malim pobjedama. Ne spadam li ja medju lude djeviceiz prispodobe? One nisu imale dosta ulja u svojim svijetiljkama. Zanemarile su, da ga kupe, ne mi-sleći na dolazak Zaručnika. PET LUDIH UZEŠE SA SOBOM SVIJETILJKE, ALI NEUZEŠE SA SOBOM ULJA (Evandj. - Matth 23,3). Mudre djevice naprotiv, jer su bile navikle razmišljati i unaprijed gledati, bile su spremne ući u svadbenu dvoranu. Divne li pouke za duše, koje različiti načini života ne bi nikada smjeli zateći nespremnima! Neprestano točno obdržavanje pravila će u meni stvoriti jaku volju, koja će biti kasnije dorasla svim poteškoćama ... I bog znade, kako se brojne poteškoće poja vlju-ju na svećenikovu putu u njegovoj službi. Slušam, kako Božanski Spasitelj veli:

BDIJTE DAKLE, JER NE ZNATE NI DANA NI ČASA (Evandj. - Matth 25,13).

2. * Pravila mi pomažu, da dobro iskoristim svoje vrijeme

To je još jedna korist od dnevnoga reda, koju nikada ne možemo dovoljno naglasiti, kojaje toliko svimajasna i očita, i koju priznaju svi odgojitelji. Nanominjem dakle samo to, da je preko praznika vrlo lako moguće gubiti vrijeme, bilo da ne radimo ništa, bilo da radimo, što ne vrijedi ništa. Vrijeme teče kao voda.

Bez obala i nasipa, koji služe za regulaciju i kanalizaciju rijeka, nemoguće je okoristiti se snagom, koju one imaju u sebi. Točno utvrdjeno pravilo stavlja branu vremenu i omogućuje, da ga iskoristimo do maximuma. Kako bi sveta Klara i toliki drugi sveci i svetice bili mogli u svom životu načiniti tolika dobra djela, i pred Bogom i pred ljudima, da nisu točno i plodonosno upotrebljavali i najmanji komadić vremena? -

3. * Dnevni red mi pomaže posve naravno u vježbanju u kršćanskim krepostima

Nema ni jedne jedine kršćanske kreposti, koju ne bi tražio, podržavao ili olakšavao dnevni red. I dovoljno je točo držati svoj dnevni red, pa da se čvjek - a da nato posebno i ne misli - vježba u svim krepostima. Na primjer: nije li nadnaravna poslušnost zapravo isto, što i točno održavanje pravila? - Mrtvenje razuma i volje ne izlazi li iz točnog obdržavanja dnevnog reda, koji traži od nas i ono, što nam je ugodno i ono, što nam se ne svidja? - Pobožnost učvršćuje sve vježbe, koje predvidja dnevni red ... Jednom riječi: duša, koja se točno drži svoga dnevnog reda, zaodjenuta je najrazličitijim nadnaravnim bogatstvom: S DESNE TVOJE SAMA KRALJICA, OGRNUTA PRSJANOM ZLATNOM HALJINOM (Prikaz. - Ps 44,10). U šutnji i poniznosti u svom samostanu je sveta Klara zgrnula silno blago svetosti jednostavnim i točnim vršenjem svojih svakodnevnih dužnosti. Zahvaljujući svojim pravilima, napredovala je ona prema kraljevstvu nebeskom, usavršujući sve više i više ljepotu svoje duše: U SVOJOJ VELIČANSTVENOJ LJEPOTI SRETNO PODJI, POHITAJ PREMA POBJEDI I KRALJUJ (Na step. - Ps 44,5). Zašto i ja ne bih mastojao poći njezinim stopama? -

4. * Točno obdržavanje pravila je najautentičniji izražaj vršenja volje Božje

Budući da ni naš Božanski Spasitelj nije ništa stavljao iznad volje svoga Oca, i budući da je Njegova "hrana" bila tu volju vršiti, i ja moram imati isto poštovanje prema Božjoj volji. Ako svoj dnevni red kako treba kontroliram i točno ga vršim, onda mi to omogućuje, da se svaki čas sjedinim s tom Božanskom Voljom. Onda mogu, i u najmanjim propisima, koje mi dnevni red propisuje, čuti glas zaručnika, koji se želi sjediniti s mojom dušom: EVO IDE ZARUČNIK, IZIDJITE USUSRET KRISTU GOSPODINU (Prič. * Matth 26,6). Ako idem pred Njim, to znači, ako ispunjujem Njegovu Volju bez kakve skrivene misli, onda Mu prinosim najsavršeniju hvalu, koja bi se iz moje duše mogla vinuti k Njemu, jer je hvala djelima više, nego li hvala riječima: IZ MOGA SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA. DJELA SU MOJA NAMIJENJENA KRALJU (Ulaz - Ps 44,2). To je što više i jedina hvala, oko koje bih morao mastojati ovdje na zemlji: KOJI SE HVALI, NEKA SE HVALI U GOSPODINU (Posl. - 2 Cor 10,17). Jer to je hvala posve skrivena i nutarnja, slična onoj, koja se je dizala prema Bogu iz umrtvljene i čiste duše svete Klare, mistične Kristove zaručnice: ZARUČIO SAM VAS JEDNOMU MUŽU, DA VAS PRIVEDEM KRISTU KAO ČISTU DJEVICU (Posl. - 2 Cor 11,2).

III

Upitat ću savjest o tomu, kako sam jaobdržavao svoj dnevni red, koji sam načinio za praznike. Koje sam članove svojih pravila posebno zanemario? - Nisu li to baš oni, za koje sam bio načinio posebne odluke? -

Obavit ću i kolokvij sa svetom Larom, da bih postigao njezinu zaštitu, da s više nadnaravna duha prihvaćam svoj dnevni red. Moj mi dnevni red ne dopušta, da

zahrćem duhovnim snom. Osim toga jednom jedinom riječi u Evandjelju današnje Mise je zabilježeno i označeno ono, što ću ja paziti i misliti ovoga dana: BDIJTE! (Evandj. - Matth 25,13).

Bila je Klara djevojka iz Asiza, koja je - čuvši propovijed svetog Franje - prigrlila potpuno siromstvo. Bila je poglavarica samostana svetog Damjana kroz 42 godine. Umrla je godine 1253.; a dvije godine kasnije je proglašena svetom.

13. kolovoz

SVETI HIPOLIT I KASIJAN

Misao na nebo

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji je mislima na nebo krijepio dvojicu mučenika - Hipolita i Kasijana u časovima, kad su imali podnijeti najstrašnije muke.

Promatrat ću svetog Hipolita, kako otkupljuje i zadovoljuje svojim mučeništvom za više godina zablude i nepokornosti. Upravo misao na nebo je u njegovoj duši izazvala konačni obrat k Bogu. A sveti Kasijan, dok su ga nemilosrdno tukla djeca, koju je poučavao, isto tako crpi u mislima na nebo snage, da prihvati to strašno mučenje.

Zamolit ću ta dva sveca, da mi isprose milost, da bolje prihvaćam svakidašnje kušnje. Što su ove moje prema onima, koje su oni podnijeli? - Što su one, ako se usporede sa slavom, koju Bog pripravlja onima, koji ustraju do kraja? - SPASAVA IH IZ SVIH NEVOLJA (Na step. - Ps 33,18). Kad bih više mislio na nebo, kad bih ga žarče želio, koliko bih bio jači. Dva dana pred blagdan Marijina uznesenja na nebo, koji će mi dozvati u pamet Marijinu slavu na nebu, korisno će biti, da razmišljam o toj slavi, koja je i meni odredjena.

II

1. * Moram željeti nebo

Sveti Ivan Krstitelj de la Salles je govorio svojim prvim učenicima: "Čisti zrak za Braću kršćanskih škola jenebo". To je istina za svakog kršćanina, a onda još više za svećenika i za budućeg svećenika. "ebo je mjesto, gdje ja moram uvijek šetati. i živjeti: ovdje na zemlji sam samo putnik, prolaznik na putu za gore. Sveti je Pavao tu misao mnogo naglašavao onima, kojima je propovijedao. Cijela poslanica današnje Mise govori o potrebi, da neprestano mislimo na nebo: ... JER STE ZNALI, DA IMATE BOLJI I TRAJNIJI IMETAK. ZATO NE ODBACUJTE SVOGA POUZDANJA, KOJE ĆE BITI OBILNO NAGRADJENO ... JER JOŠ NEŠTO MALO I DOĆI ĆE ONAJ, KOJI IMA DOĆI, I NE ĆE KASNITI (Posl. - Hebr 10,34-37). No

No nažalost! Čemu to, da sam tako često zaokupljen materijalnim brigama i privezan kao kakvim lancem o zemaljskim stvarima, pa vrlo često zamijenjujem prividno za stavrno, prolazno za vječno? - ... BEZ SUMNJE, teorijski znam jako dobro, da to ne bi tako smjelo biti; ali u praksi, ne živim li često u toj iluziji? - Ne mislim li u svojim sudovima, razmišljanjima, svojim željama o životu, o smrti, prolaznosti vremena čisto naturalistički, da bih se morao stidjeti, ako bih o tome točno ispitao savjest? -

Oslobodi me, dobri Bože, po zagovoru ove dvojice svetih mučenika, tako nedostojnog vladanja srca, koje si Ti stvorio za sebe i koje zaista, nije nikad zadovoljno, - koliko li je puta to iskusilo! - ako se ne smiri u Tebi. U GOSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA, NE ZAVIDJAJ SREĆI GRJEŠNIKA I ZLOTVORA (Ulaz - Ps 36,39). Ugasi dakleu meni svaku želju za zlom i mjesto toga, stavi u nj žarku želju za nebom.

2. * Moram zaslužiti nebo

Nebo je nagrada, koju dobivaju samo oni, koji ga zasluže. I to je još jedna istina, uz koju ja onako spekulativno (razumom) posve pristajem bez sumnje, ali ona rodovito ne potiče mojih uspavanih sila.

Ipak me na tu istinu izričito podsjeća primjer i riječ Spasiteljeva. On je htio trpjeti zato, da bi ušao u svoju slavu. A budući da učenik nije iznad Učitelja i budući da moje ucijepljenje u Krista povezuje me s Njegovim patnjama i Njegovom slavom, potrebno je dakle prema tome, da i ja budem razapet na križ, prije nego primim krunu odabranih. Potrebno je, da priznam ovdje na zemlji Krista pred ljudima, ma i uz cijenu svakojakih iskušenja: samo će me uz taj uvjet Krist priznati pred Božjim andjelima. SVAKOGA KOJI GOD MENE PRIZNA PRED LJUDIMA, PRIZNAT ĆE I SIN ČOVJEČJI NJEGA PRED BOŽJIM ANDJELIMA (Evandj. - Luc 12,8).

Svete mučenike Hipolita i Kasijana, koji su pripadali prvim kršćanskim generacijama, posve su ispunjali poticaji apostolski i posebno propovijed svetog Pavla: TREBA VAM STRPLJIVOST, DA POSTIGNETE OBEĆANJE VRŠEĆI VOLJU BOŽJU (Posl. - Hebr 10,36). Moram im se obratiti, da mi pomognu svojim molitvama, da bih - slijedeći njihove primjere - mogao biti jednoga dana s njima zajedno u nebu sjedinjen.

3. * Moram prikupljati nove izabranike za nebo

Ovo posljednje gledište, pod kojim moram promatrati nebo, je potpuno u skladu s mojim svećeničkim zvanjem i može jako lijepo potaći moju gorljivost. Svećenik, po svojoj apostolskoj službi, mora nastojati napuniti nebo. "Nije dosta da sam idem u nebo, i vas želim u njega uvesti". To su sjajne riječi, koje Kornelije stavlja na usta Pauline, a u sebi sadrže žar, koji svaki svećenik mora imati u dnu svog svećeničkog srca: Gorljivost, koja ne bi gledala na Božju slavu, koja se povećava spasenjem duša, kao zadnjim ciljem svih njegovih napora, bila bi težnja za nečim nejasnim i lažnim.

" Osjećam, da moja prava zadaća istom počinje ... govorila je nakraju svoga života sveta Terezija od Malog Isusa. Želim boraviti u nebu čineći dobro na zemlji. Ne, ja se ne ću odmarati sve do konca svijeta, nego kad andjeo rekne: "Nema više vremena!", onda ću se ja odmoriti, jer će broj izabranih biti potpun". Kako li te krasne riječi svete Karmelićanke savršeno odgovaraju meni, u ovim godinama, koje me još dijele od moje svećeničke službe! I moja će zadaća uskoro započeti. Želim provesti svoj život ovdje na zemlji prikupljajući duše za nebo. Ne ću se odmarati sve do svoje smrti. Ali kad me dobri bog pozove k sebi, s kakvim li ću Mu veseljem prikazati niz duša, koje će meni dugovati svoj ulazak u nebo.

III

U stvari, nije li mojazadaća, da prikupljam nove članove za nebo, već započela? - Za vrijeme praznika, nemam li već izvrsnu priliku, da obraćam i posvećujem duše svojim primjerom, svojim riječima, svojim direktnim utjecajem, ili barem svojim molitvama? -

Posebno ću pokušati danas govoriti o nebu, oko sebe raspaljivati želju za njim, pokazivati ispraznost zemaljskih dobara. Pokušat ću i u drugepreliti uvjerenja, koja je moje jutrošnje razmatranje moralo usaditi u mene u vezi sa vječnom srećom. Jer ŠTO STE GOVORILI U TAJNOSTI, GOVORIT ĆE SE NA JAVI, I ŠTO STE NA UHO ŠAPTALI U SOBAMA, RAZGLASIT ĆE SE NA KROVOVIMA (Evandj. - Luc 12,3).

Duhovna kitica: JER JOŠ NEŠTO MALO I DOĆI ĆE ONAJ, KOJI IMA DOĆI I NE ĆE KASNITI (Posl. - Hebr 10,37).

****

Sveti je Hipolit bio učenik svetog Ireneja. Godine 236. je otkupio svojim mučeništvom svoju bunu protiv crkvenog autoriteta. Legenda ga zamijenjuje s nekim rimskim vojnikom, koji jezatvorio svetog Lovru. - Sveti je Kasijan bio učitelj i njega su umorili njegovi učenici, koji ga ubiše udarcima bodeža za Decijeva progonstva.

NAVEČERJE UZNESENJA

Svetkovanje blagdana svete Djevice

I

Sjedinit ću se sa svojom sjemenišnom subraćom i sa svim sjemeništarcima cijel[o] kršćanskog svijeta, što se pripravljaju da što ljepše proslave sutrašnji blagdan. S njima ću zajedno zapjevati pjesmu hvale svetoj Djevici, koju Joj upravlja misna litur-gija današnjeg jutra: BLAŽENA SI, DJEVICE MARIJO, KOJA SI NOSILA STVORITELJA SVEGA, RODILA SI ONOGA, KOJI TE JE STVORIO I DO VIJEKA OSTAJEŠ DJEVICOM (Prikaz. -).

Stavit ću se pod Marijinu zaštitu, da bih s Njome u jedinstvu proveo ovo navečer-je, i da bih zaslužio sve milosti, koje su vezane uz blagdan Njezinog slavnog Uznese-nja.

II

Duh Sveti je nadahnuo Crkvu, da uvede kroz cijelu liturgijsku godinu mnogobroj-ne svetkovine Mariji u čast: Jedne m s od njih podsjećaju na glavne zgode iz Njezina zemaljskog života: Mala Gospa, Navještenje, Pohodjenje, Svijećnica i Velika Gospa. .. Druge nas opet podsjećaju na njezine vlastitosti i na njezinu Moć: njezino božansko materinstvo, Karmelska Gospa, Gospa od Zdravlja, Lurdska Gospa itd. Svaka se kršćan-ska duša osjeća sretnom svetkovanjem Marijinih svetkovina. Još više svećenik, čija je misija analogna s misijom svete Djevice i čiji posao ne donosi posao ploda, ako ga Ma-rija ne blagosliva. I moram se naviknuti već od sjemenišnih dana, što je moguće sveča-jati, da i kasnije što svečanije slave i duše, što će mi biti povjerene. Vjernici, koji poštuju Marijine blagdane, su gorljivi. Želim dakle da se posebno okoristim navečerjem Uznesenja, da se podsjetim, koji su to razlozi, koji me sile, da se dobro pripravim za sve Marijine blagdane.

1. * To je prije svega dužnost, koju nam nameće odanost i zahvalnost

U svim zgodama svoga života Marija je mislila na svoju zemaljsku djecu. U njihovo se je ime poklonila i ljubila svog božanskog Sina. Za njih je podnosila, molila, pla-kala... To bi dakle bilo od mene vrlo nelijepo i nezahvalno, kad uspomena na njezine radosti, suze i slavu ne bi na me opće utjecala. Slušam, kako mi govori: USPOMENA MA ME BIT ĆE VJEČNA (Posl. - Eccli 24,28). Moram biti ponosan, što je jedno stvorenje meni slično, odabrao Bog, da odigra tako važnu ulogu u planu otkupljenja: Ne odnosi li se ta čast, kojom je Nju Bog počastio, i na svakoga od nas! Kako shvaćam usklik žene iz Evandjelja: BLAŽENA PRSA, KOJA SU TE DOJILA I TIJELO, KOJE TE JE NOSILO (Evandj. - Luc 11,27). Svaki je Marijsnaki blagdan za me zgodna prilika, da ponovo izreknem svetoj Djevici taj usklik i da Joj izrazim svu svoju zahvalnost za ono, što mi je učinila.

2. * Postoji i posebna milina i čar u svetkovanju blagdana svete Djevice

Sveta je Djevica naša Majka. Za Sina nema većeg veselja, nego da slavi blagdan svoje Majke. Obiteljski nam život daje za to sjajnih primjera. "Uzalud je biti čovjek, govorio je o. Didon, uvijek smo dijete svoje Majke". A koja majka zaslužuje više si-novske ljubavi od one, koju nam je dao Isusu? - JA SAM MAJKA LIJEPE LJUBAVI, STRAHA, SPOZNAJE I SVETOGA UČENJA. U MENI JE SVE MILJE ŽIVOTA I ISTINE, U MENI SVE UČENJE I KREPOST (Posl. - Eccli 24,24-25). Pobožno svetkovanje Marijinih blagdana ispunja du-šu svakom radošću, koja nam zatim omogućuje, da bolje nosimo životni križ i da lakše is-punjavamo svoje svakidašnje dužnosti. Crkva to dobro zna, pa zato u današnjoj misnoj [illegible] i moli za svoju djecu duhovnu radost, koja je povezana uz otajstvo Uznesenja: PONIZNO MOLIMO, DA POMOĆU NJEZINE ZAŠTITE RADOSNI PRISUSTVUJEMO NJEZINOJ SVETKOVINI (Molitva) ... DOVEDENE DJEVICE NJEZINE PRIVODE JE K TEBI, VODE IH VESELO I RADOSNO (Ulaz - Ps 44,15).

3. * Svaki blagdan svete Djevice jei izvor milosti

Kao što oaze, raštrcane svuda po pustinji, pružaju putniku odmor i okrepu, isto tako i Marijini blagdani, koji su rasporedjeni kroz cijelu godinu, predstavljaju usred teških i monotonih dana, etapa, na kojima se duša iznova ispunja jakošću i velikodušnošću. Na svoje blagdane Marija raskošno dijeli milosti. Ona se služi i iskorišćuje tada moć, koju Joj je Isus dao, na svoje Božansko Srce, da u Njemu crpi sve milosti, za koje zna, da su nam korisne.

Sve milosti i svijetlosti i snage čuvanja od grijeha, podložnosti volji Božjoj, sve milosti duhovnei tjelesne Njoj su na raspolaganju, da ih dijeli medju svoju djecu ovdje na zemlji. KOJI MENE SLUŠA, NE ĆE SE POSTIDJETI I NE ĆE GRIJEŠITI, KOJI RADE PO MENI. KOJI MENE SLAVE, POSTIĆI ĆE VJEČNI ŽIVOT (Posl. - Eccli 24,30-31).

4. * Svaki Marijin blagdan, koji lijepo proslavimo, potiče nas na nasljedovanje

Potiče nas na nasljedovanje njezinih kreposti i doljsedno nam pomaže, da postajemo Njoj sve sličniji. Na da nastaje neka duhovna impregnacija. Promatrajući kreposti: poniznosti, ljubavi, poslušnosti itd., za što nam sve Marija daje primjer u ovom ili onom otajstvu svoga života, sve se te kreposti ukorijenjuju u nama. Njihov nas miris privlači, zanosi i preobražava: KAO LOZA DALA SAM UGODAN MIRIS I MOJE JE CVIJEĆE PLOD ČASTI I POŠTENJA ... DODJITE K MENI SVI, KOJI ČEZNETE ZA MNOM I NASITITE SE MOJIM PLODOVIMA. JER MOJ JE DUH SLADJI OD MEDA I MOJE NASLJEDSTVO JE SLADJEOD MEDA I SAĆA (Posl. - Eccli 24,23 i 26-27). Isto, kao što svaki sakramenat donosi sa sobom milost, koja je odredjena i usmjerena prema odredjenom cilju duhovnog života, (sakramentalnu milost), isto tako i svaki Marijin blagdan proizvodi u našim dušama posebni učinak, koji odgovara otajstvu, kojeg svetkujemo. Liturgija se brine, da naglasi tu milost, koja je vlastita svakom pojedinom blagdanu: tako je posebna milost na blag. Uznesenja očito milost uskrsnuća i nutarnje obnove: DA NAS RADI NAŠIH GRIJEHA POUZDANO ZAGOVARA KOD TEBE (Tajna molitva) ... DA POMOĆU NJEZINA ZAGOVORA USTANEMO IZ SVOJIH ZLOĆA (Popričesna).

III

Kako bih mogao dobro provesti ovo Navečerje Marijinog blagdana? - Tako da pobožnije izmolim svoj brevijar ili mali Oficij svete Djevice. Da sabranije izmolim svoju Krunicu. Tako, da si naložim kakvu vježbu u mrtvenju. Tako, da posjetim kakvu Marijinu kapelicu ili svetište. Možda bih mogao posebno paziti na koju od navedenih vježbi trajno i kasnijeih proliti u duše, koje ću voditi. Možemo poznati duhovni žar jedne duše prema načinu, kako slavi blagdane svoje nebeske Majke.

Duhovna kitica: BLAŽENA SI, DJEVICE MARIJO (Prikazanje)

(Pobjeda Spasiteljeve Majke ne bi bila potpuna, da je smrt rastvorila prečisto tijelo bez grijeha začete Djevice. Smrt je kazna i posljedica istočnoga grijeha. Gospa, koju je njezin božanski Sin izuzeo i oslobodio od zakona grijeha, nije bila podložna ni zakonu smrti. Ona je dodše, poput svoga Sina i Spasitelja, umrla, ali je poput Njega, odmah i uskrsnula i uznesena na nebo, gdje sa svojim Sinom vlada kao Kraljica neba i zemlje).

(Isp.: Novi blagdan Marijina Kraljevstva!)

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE

Pouke otajstva

I

Pozdravit ću svetu Djevicu, koju su anđeli odnijeli u nebi i hvalu joj iskazati radi tog neisporedivog privilegija. Svoj ću pozdrav i svoju hvalu sjediniti sa svim nebeskim anđelima i svetima, sa svim zemaljskim pravednim dušama, što se vesele zbog pobjedne slave svoje Kraljice i svoje Majke: RADUJEMO SE U GOSPODINU SVETKUJUĆI BLAGDAN U ČAST BLAŽENE DJEVICE MARIJE; RADI NJEZINA SE UZNESENJA RADUJU ANĐELI I SLAVE SINA BOŽJEGA (Ulaz -) - PJEVAJTE GOSPODINU PJESMU NOVU, JER JE UČINIO DIVNA DJELA - (Nova Misa - Ulazni ps 97,1).

S nebeskih visina Marija s veseljem promatra duše, što nastoje, da lijepo proslave Otajstvo Njezina uznesenja. Jesam li i ja u tom broju? - Nadam se! U svakom slučaju želim započeti taj veliki dan stavljajući se još više pod zaštitu Marijinu: POD TVOJU SE ZAŠTITU UTJEČEMO ...

II

U prvom dijelu jednog svojeg govora na blagdan Uznesenja, Bourdaoluoe želi pokazati, zašto je Marija danas proslavljena nebu. Je li to možda zato, što je Ona bila Majka Božja? - "Ne, veli on, vjerska je istina, da to materinstvo, pa kako mu drago-ono bilo božansko u sebi, nije onaj temeljni razlog, radi čega je Marija danas uzvišena na nebu ... Što ja dakle shvaćam u tom otajstvu? - Majka je Božja proslavljena, jer je bila poslušna i vjerna Bogu. Jer je bila ponizna pred Bogom".

Slijedeći misli tog velikog govornika, razmatrat ću jutros o ta dva velika motiva, koji su Mariju uveli u nebsku slavu, i koji su puni pouke i za mene.

1. * Marija je bila poslušna i vjerna Bogu

Eto, veli Bourdaloue, što je Bog nagradio i okrunionu Njoj, komentirajući svetog Augustina: "što je poslušala i točno obdržavala svaku riječ, koju Joj je Bog upravio, svaku Njegovu naredbu i želju, što je slijedila sve pokrete milosti, koja je djelovala na Nju, a da se nikada nije oprla tim poticajima ni u najmanjoj mjeri; što je ispunila do u najmanje tančine sve nacrte, koje je Bog imao s Njome; što nikada nije skrenula s puteva višnje Providnosti, koja ju Je vodila; što je sve svoje čine, pa i one najmanje, znala okrenuti u zasluzne i dragocijene po toj podložnosti; što je uvijek pažljivo prisluškivala, što Joj govori Duh Sveti, što je uvijek na Njega mislila, čitavim srcem bila s Njime sjedinjena i o Njemu uvijek ovisna". Nije mi teško u duhu proći glavne zgode iz Marijina života, pa da se dobro uvjerim, da je Ona zbilja uvijek bila poslušna i vjerna Bogu. Zaustavitću se na tim nekim zgodama: navještenje, Isusovo rodjenje, proročanstvo starca Šimuna, iskušenja prilikom bijega u Egipat, traženje Božanskog Djeteta u hramu; kasnije dolaze brige povezane uz evandjeosko propovijedanje, velika sjetva, bolni časovi muke, starost uz apostola svetog Ivana. Za Marijino vladanje u tim raznim zgodama vrlo dobro odgovaraju riječi, koje sveti Luka u Evandjelju današnje Mise govri za Lazarevu sestru: MARIJA JE SJEDILA DO ISUSOVIH NOGU I SLUŠALA JE NJEGOVE RIJEČI (Evandj. - Luc 10,39). (I BLAGO TEBI, ŠTO SI VJEROVALA, JER ĆE SE ISPUNITI, ŠTO TI JE REKAO GOSPODIN) (Nova Misa - Evandj. - Luc 1,45). I budući da je blažena Djevica tako pažljivo slušala i tako se vjerno pokoravala volji Božjoj, zavrijedila je sve pohvale, koje nadahnuti Pisac upravlja Mudrosti: Njezin je Stvoritelj počinuo u Njoj: KOJI ME JE STVORIO, POČINUO JEPOD MOJIM ŠATOROM (Eccli 24,12 - Posl.). Kao izabrana mira mirisala je ugodno: MIRISALA SAM UGODNO KAO IZABRANA MIRA (ibid. - 20).

2. * Uznesenje je Marijino kruna i triumf njezine poniznosti

"Eto, što je Bog cijenio, što Ga je potaklo, da Je smjesti na tako uzvišeno mjesto: ono samoodricanje, na kojem je bila utemeljena cijela zgrada njezine svetosti.

onaj skroviti život, u kojem se je znala povući; onaj iskreni strah, što ga je imala i pred najistinitijim pohvalama; ono tako divno raspoloženje, kojim je tražila u svemu svoje vlastito poniženje; što se je osjećala grješnicom, iako je bila posve sveta; onu brigu, da slavi Gospodina, što je na Njoj izveo predivna djela ..." I u stvari poniznosti, divno je promatrati Mariju u najrazličitijim okolnostima njezina života. Zaustavit ću se naprimjer kod one zgode, kada je Marija posjetila svoju rodjakinju Elizabetu. Na pohvalu, koju Joj izražava njezina rodjakinja: BLAGOSLOVLJENA TI MEDJU ŽENAMA I BLAGOSLOVLJEN PLOD UTROBE TVOJE! - OTKUDA TO MENI, DA K MENI DOLAZI MAJKA MOJEGA GOSPODINA? - (Nova Misa - Evandj. - Luc 1,43), Marija pjeva Magnificat - Veličaj, koji sveti Ambrozije naziva "ekstazom njezine poniznosti". (VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA - I RADUJE SE DUH MOJ U BOGU SPASU MOJEMU - ŠTO JE POGLEDAO NA PONIŽENJE SLUŽBENICE SVOJE - JER, GLE, OD SAD ĆE ME ZVATI BLAŽENOM SVI NARAŠTAJI - JER MI UČINI VELIKE STVARI SVESILNI I SVETO JE IME NJEGOVO - I MILOSRDJE JE NJEGOVO OD KOLJENA DO KOLJENA ONIMA, KOJI GA SE BOJE) - (Nova Misa - Evandj. Luc 1,46-50). Marija zaslužuje sve pohvale, koje su upravljene samoj Mudrosti: Ona se uzdigla kao cedar na Libanonu, kao čempres na gori Sionu, kao palma u Kadesu i kao nasad ruža u Jerihonu! Nijednom drugom stvorenju nebismo se usudili primijeniti ovakvu simboliku. Crkva se usudjuje te riječi primijeniti na Mariju i baš zato, što nije nikada ni u čemu tražila samu sebe, vlada One danas nad dušama: U STANI SE KOD JAKOVA, IMAJ BAŠTINU U IZRAELU I PUSTI KORIJENJE MEDJU MOJIM IZABRANICIMA (Posl. - Eccli 24,13). (TI SI SLAVA JERUZALEMA, TI RADOST IZRAELA, TI DIKA NARODA BAŠEGA). - (Nova Misa - Posl. - Jud 15,10).

III

Bourdaloue odmah dalje nadodaje, da iako Marijino Božansko materinstvo nije bilo najbliži uzrok njezina blaženstva, ipak je i to materinstvo imalo udjela u njezinoj sreći. I to na dva načina:

1. Time, što je Marija kao Majka Božja imala najveće milosti, koje je radi svoje vjernosti potpuno iskoristila, i

2. Time, što je njezino materinstvo pojačalo vrijednost njezine poniznosti.

Kako li te misli mogu divno primijeniti na svoj poziv k svećeništvu! Moje svećeništvo ne će samo po sebi biti uzrokom (causa efficiens) moga spasenja ni moje slave u nebu. Moje je spasenje vezano s jedne strane uz moju vjernost i moju poslušnost volji Božjoj, a s druge strane uz moju poniznost. Gdje se nalazim obzirom na te dvije kreposti? - One su za moju svetost jedino potrebno, za čim moram neumorno težiti: A SAMO JE JEDNO POTREBNO (Evandj. - Luc 10,42). Nisam li ja igračka u rukama svjetskog zavodjenja ili svog vlastitog sebeljublja? - BRINEŠ SE I UZNEMIRUJEŠ ZA MNOGE STVARI (ibid. 41).

Ali treba odmah uočiti, da moje svećeništvo može d o p r i n i j e t i vrlo korisnoj mojoj slavi, kao što je Marijino Materinstvo doprinijelo Njezinom Uznesenju. Mojem mi svećeništvo nosi sa sobom mnogo milosti. Ako sam vjeran tim milostima, kako li veliki stupanj slave mogu postići! U svakom ću su me moja svećenička služba tjera i olakšava vježbanje u poniznosti: Bog me je izabrao unatoč moje nedostojnosti; ne bi li moj svećenički MAGNIFICAT - VELIČA morao biti hvalospjev moje slabosti i moje duhovne bijede? ..

O, Marijo! U čast svoga slavnog Uznesenja, učini moju dušu poslušnijom i poniznijom. To je onaj "najbolji dio," koji bih htio postići i zadobiti. Pomozi mi, da ga i postignem po Tvojim molitvama i Tvojem zagovoru!

Duhovna kitica: NAJBOLJI JE DIO IZABRALA, KOJI SE NE ĆE ODUZETI OD NJE (Evandj. - Luc 10,42).

(U godini Velikog Jubileja - 1. XI. 1950. - proglasio je sveti Otac Pap Pijo XII. Marijino Uznesenje dogmom. Učinio je to riječima: PROGLAŠUJEMO, IZJAVLJUJEMO I

I DEFINIRAMO, DA JE BLAŽENA DJEVICA MARIJA, NAKON OVOG ZEMALJSKOG ŽIVOTA, BILA TIJELOM I DUŠOM M. NEBO UZETA) - (Iz bule proglašenja).

16. kolovoz

SVETI JOAKIM

Vjernost u malim stvarima

I

Čestitat ću svetom Joakimu, što ga je Bog odredio, da bude otac presvete Djevice i djed Našega Gospodina. Da nije imao te odlike, u povijesti mu ne bi bilo ni traga. Njegov je život morao biti vrlo jednostavan i vrlo skrovit, podložen volji Božjoj u ispunjavanju najmanjih dužnosti.

Njegov mi blagdan pruža zgodnu priliku, da i ja razmislim o važnosti, koju moram davati malim stvarima, od kojih je satkan i moj svaki dan. Sveti Joakime, podaj mi ljubav prema sitnicama. Daj mi, da shvatim, da je njihovo ispunjavanje, savjesno i nadnaravno, za me put spasenja. O SVETI JOAKIME, MUŽU ANIN, OČE ČASNE DJEVICE, PODAJ OVDJE BOŽJIM SLUGAMA POMOĆ SPASENJA. ALELUJA (Na step. - R. Aleluja).

II

1. * Da se točno izrazimo, nema pred Bogom sitnica. "Sve, što u sebi nosi obilježje Božje volje ili njegove želje, sve je to veliko, pa bilo po sebi kako mu drago maleno. I zato, čim je čovjek siguran, da Bog nešto od nas želi, neizmjerna nam Božja veličina ne dopušta smatrati sitnicom ono, što Bog želi. Naprotiv, nešto, što bi po sebi moglo biti i veliko, pa radilo se upravo i o obraćenju svega svijeta, ako to Bog od nas ne traži, takav pothvat nebi baš ništa vrijedio u njegovim očima, što više, mogao bi Mu se i ne svidjeti. Jedino dakle Božja volja daje vrijednost stvarima" (Grou, Mmuel des ames interieures). - (O vjernosti u sitnicama).

Ne zapadam li i ja suviše često u iluziju, da smatram sitnicom sve ono, što ne privlači pogled ljudi, ono, što mi ne donosi burno dobacivanje, ono, što ne zahtjeva naročite vještine ili truda? - U toj stvari moram preodgojiti svoj mentalitet, razvijajući više svoj duh vjere i svoj kršćanski sjećaj. Ponizni život svetog Joakima pribavio mu je i donio više časti i slave, nego da je pokušao izvesti najzamašnije akcije, kojih Bog nije od njega tražio. SLAVOM I ČAŠĆU OVJENČAO SI GA I POSTAVIO MAD DJELA SVOJIH RUKU, GOSPODINE (Prikaz. - Ps 8,6-7).

2. * Ipak je opravdano, da pazimo na uobičajenu razliku među "malogа" i "velikoga", ako se gleda na težinu, važnost ili vanjski utisak. I odmah nam postaje jasno, da se velike stvari, izvanredne prilike za krepost ukazuju rijetko, dok nam se male stvari ukazuju svakoga dana. Prema tome, kad ću ja pokazati Bogu svoju ljubav i svoju vjernost, ako čekam izvanredna djela? - U cijelom svom životu, da li bih mogao jedno takvo pronaći? - Tko će naći čovjeka sretna i dostojna hvale? - pita nadahnuti pisac današnje misne poslanice. Je li to možda onaj, koji je pronio svoj glas radi slave? - Ne, to je onaj, koji se našao bez ljage, koji ne ide za zlatom, niti se uzda u novac i blago, to jest onaj, koji živi jednostavno, nesebično ispunjujući vjerno sitnice, koje Bog želi. BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE NAŠAO BEZ LJAGE I KOJI NE IDE ZA ZLATOM ... (Posl. - Eccli 31,8). Pričinjalo se, da je njegov život bez sjaja, gotovo beskoristan... Međutim, u očima božjim, on je učinio velika djela: U SVOM JE ŽIVOTU UČINIO DIVNA DJELA (ibid 9).

3. * Ako je čovjek naviknuo vjerno ispunjavati sitnice, to mu onda pomaže, da lakše i dobro ispuni i veće i teže, kad se za ove ukaže prilika. Mora čovjek biti otvoren, mora biti istreniran, da uzmogne, kad mu se za to ukaže prilika, biti na visini u poslu, koji traži heroizam. Heroizam, kao i genijalnost, pretpostavlja dugu strpljivost.

To je rezultat dugih i neprestano obnavljanih napora. Heroj, svetac, mogao je tako često sagriješiti, a nije sagriješio. Mogao je tako često učiniti zlo, a nije ga počinio. Ta mu je svakidašnja vjernost privrijedila neizrecivo blago nadnaravnog bogatstva, koje je utvrdjeno, priznato i sigurno od svake devalvacije. Gospodin ga čuva. MOGAO JE SAGRIJEŠITI, A NIJE SAGRIJEŠIO I UČINITI ZLO, A NIJE UČINIO. ZATO SU NJEGOVA DOBRA PRIZNATA OD GOSPODINA (Posl. - Eccli 31, 10-11).

4. * Ispunjavanje sitnica ne predstavlja nikakve opasnosti, da čovjeka spopadne samodopadnost i sebeljublje. Naprotiv je gotovo neizbježivo, da oholost i zadovoljstvo sa samim sobom ne prati velike akcije, pa i onda, kada smo ih započeli s pravom i iskrenom nakanom i ljubavlju prema Gospodinu. I tako malo po malo dolazi čovjek do toga, da se predpostavlja drugima, i da uživa u svojim uspjesima. Onaj, koji dobro ispunjuje sitnice, dokazuje, da se boji Božjih sudova. Želi slušati i najmanje njegove naredbe. Što više, on stupa svojim putem u prisustvu svoga Gospodina, i tu crpi sve više pravo duhovno veselje. BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE BOGI GOSPODINA. ZA* POVIJEDI NJEGOVE ŽUDI VEOMA (Ulaz - Ps 111,1).

5. * Konačno, ustrajna vjernost u sitnicama je znak već utvrdjene kreposti. To je dokaz, da je duša jaka i već dosta sjedinjena s Bogom. Više se traži velikodušnosti, ustrajnosti i snage, da čovjek bude stalno i neprestano vjeran u sitnicama, nego da ispuni jedanput, onako usput, kakvu veliku stvar. "Biti vjeran u malome, to je nešto veliko" - veli sveta Mala Terezija. Onaj, koji ostvari to savršenstvo, pozvan je k posebnoj slavi: VJEČNO ĆE BITI SLAVAN (Posl. - Eccli 31,10). I već mu ovdje na zemlji Providnost često namijenjuje u svojoj Crkvi kakvu povjerljivu zadaću. KOGA POSTAVI GOSPODAR NAD SVOJOM ČELJADI (Prič. - Luc 12,42).

III

Dan iza Uznesenja i na dan, kad svetkujemo Njezinog Oca, sveta Djevica dobiv od Božanskog Spasitelja sve, što Je zamolimo i što je u skladu s potrebama naše duše. Ona ne može ostati ravnodušna na moje posvećenje sitnicama. Molimo Je još i za njezin pomoć, da mi pomogne, da što bolje obavim ponizne čine, koji mi se ukažu danas i kroz cijelu ovu osminu.

Duhovna kitica: JER JE U SVOM ŽIVOTU UČINIO DIVNA DJELA (Posl. - Eccli 31,9)

17. kolovoz

SVETI HIJACINT

Gorljivost za misije

I

Promatrat ću u duhu svetog Hijacinta, kako ga pos ve obuzima žar za spasavanjem nevjernika, kako širi svoj ogrtač nad vodama rijeke Visle, kako prelazi na toj čudesnoj splavi rijeku, koja ga je dijelila od grada Višegrada, gdje je trebao propovijedati.

Zahvalit ću se Božanskom Spasitelju, što je na ovakav način pokazao svetost svoga sluge i zamolit ću Ga za milost, da mi pomogne kod Boga, da dobro shvatim, za vrijeme ovog razmatranja, uzvišenost iskušenja i radosti misionarskog života, kao i dužnosti, koje iz toga slijede za mene, iako nisam direktno pozvan propovijedati Evandjelje nevjernicima.

1. * Veličinai uzvišenos t misionarskog života

slijedi iz ljubavi, koju moramo osjećati prema Bogu i prema bližnjemu. "Iz ljubavi prema Bogu smo dužni, da - što je moguće više duša - podložimo vlasti preljubeznoga Spasitelja, da Njegova Krv ima što veću korist. Možemo li svojemu bližnjemu pokazati veću ljubav, nego li, da ga izvučemo iz mraka poganstva, i da nastojimo, da ga poučimo u pravoj vjeri Kristovoj ..." (Benedikt XV. - encikl.: Rerum Ecclesiae od 28.II.1926.) Upravo to je vrlo dobro shvatio sveti Hijacint. Čim ga je sveti Dominik primio u red Braće Propovjednika, odmah je otputovao u Poljsku, Austriju, Moravsku. Propovijedao je Evandjelje redom u Rusiji, Danskoj, Švicarskoj, Škotskoj. Zatim se spustio do Carigrada. Iza toga je zašao medju Tatare, prešao Tibet i približio se krajevima sjeverne Kine. TEŠKO JE REĆI, KOLIKO JE KOD SVIJU USPIO PROPOVIJEDAJUĆI RIJEČ BOŽJU (Brevijar - 1. čit.). Izgledao je kao sveti Franjo Ksaverski XIII. stoljeća. Bez odmora, dan i noć je naviještao istinu i milosrdje Gospodnje. VEĆ RANO U ZORU NAVIJEŠTA TVOJE MILOSRDJE I TVOJU VJERNOST NOĆU (Na step. - Ps. 91,3).

Ostajem zapanjen pred takvim žarom u službi duša. Jesam li se ikad zapitao, ne zove li me možda Bog na misionarski život. Jesam li o tome kada govorio se svojim duhovnim vodjom? - Ako je volja Božja, da vršim svoju apostolsku ulogu u Hrvatskoj, morao bih barem u nju unijeti žar svetog Hijacinta i svih drugih velikih duhovnih boraca. Moram povećati svoju gorljivost za spasenjem duša.

2. * Poteškoće misionarskog života nisu poštedile

ni svetog Hijacinta. Iskusio je otpor i nezahvalnost, kojom su duše uzvraćale na njegovo propovijedanje i njegova dobročinstva. Doživio je neuspjeha i podnio svakovrsnih poteškoća. Bio je izvrgnut intrigama i progonstvima. Jednoga dana, dok se spremao za svetu Misu, morao je bježati, a da nije stigao ostaviti ni svoje svećeničko ruho, jelo, iz grada Kijeva, koji su opkolili i zapalili Tatari: BLAGO ČOVJEKU, KOJI PRETRPI NAPAST, JER ĆE PRIMITI VIJEŇAC SLAVE, KAD BUDE PROKUŠAN (Na stepe. - Jac 1,12). Uz ova trpljenja, koja su dolazila od ljudi, sveti je Hijacint povezao i svoje osobno mrtvljenje: posti svakoga petka i na vigilije marijanskih i apostolskih blagdana; spava samo nekoliko sati i to na goloj zemlji: KATKADA JE U MOLITVI I U MRTVENJU TIJELA PROVODIO CIJELE NOĆI (Brevijar - 2. čit.).

Moram misliti više na poteškoće, koje doživljuju misionari i na pomoć, koju bih im mogao pružiti, a napose svojim zanimanjem za društva, koja imaju zadaću, da im pomažu: Društvo za širenje vjere (DŠV), Društvo svetog Djetinjstva (DSD), kao i Svećeničko misijsko udruženje (UCM), itd. Kad postanem svećenik, morat ću tim društvima posvetiti u svojoj župi posebnu pažnju. Ako sam već student bogoslovije, jesam li učlanjen u svećeničko misijsko udruženje (Unio cleri missionaria - UCM), i kako izvršujem svoje obveze prema njemu?

3. Sveti je Hijacint obilno osjećao i radosti,

koje sa sobom nosi misionarski život. Najveću mu je radost pružilo ono veliko mnoštvo duša, što ih je rodio za Katol. vjeru. Osjećao se je glasnikom Božanske istine: PRATIT ĆE GA MOJA ISTINA I MOJA MILOST I SNAGOM ĆU MOGA IMENA UZDIĆI NJEGOVU MOĆ (Prikaz - Ps 88,25). Tješilo ga je to, što je gledao kako se širi njegov utjecaj, kao šum velikog drveta: PRAVEDNIK CVATE POPUT PALME I RASTE POPUT LIBANONSKOGA CEDRA U DOMU GOSPODNJEM (Na step. - Ps 91,13). Osim toga, Bog nije uskratio svojem apostolu ni slave mnogobrojnih čudesa. U svom je životu učinio divna djela (Posl. - Eccli 31,9). Sveta ga Marija Djevica upozorava na njegov smrtni čas i umire na dan Njezina Uznesenja na nebo.

I ja bih mogao misionarima pružiti mnogo nadnaravne radosti, ako bih se za nju mnogo molio. Je li do sada molitva za misije zauzimala u mojem životu dosta važno mjesto? Ovu molitvu Bog obasiplje blagoslovom, tim više, što na zemlji nikada vjerojatno neću saznati, kolika je praktična korist od nje.

3. III

Moram u sebi probuditi želju, da postanem na korist misionarima. Odluke: 1. Danas ću na njihove nakane prikazati koju svoju pobožnu vježbu: Pričest, koji Čas (horu) prevrijara, koju desetku Krunice; 2. Ako imam kakve veze s djecom, možda u kakvom društvu (vjeronauku) ili kakvoj ferijalnoj koloniji, pripovijedat ću im o povijesti misija i pozvat ću ih, da se mole i za misionare.

Duhovna kitica: VEĆ U RANU ZORU NAVIJEŠTA TVOJE MILOSRDJE! ... (Na step. - Ps. 91,3).

Sveti je Hijacint bio najprije kanonik u Krakovu. Njegov ga je ujak, krakovski biskup, odveo u Rim. Tu se susreo sa svetim Dominikom, ušao je u njegov Red, i - kad se vratio kući, osnovao je jedan samostan Braće Propovjednika u svom kraju. Umro je godine 1257. u Krakovu.

18. kolovoz

4. DAN U OSMINI UZNESENJA MARIJINA

Marijina moć na nebu

I

Prema trat ću svetu Djevicu u nebeskoj slavi, gdje Ona neprestano misli na svoju zemaljsku djecu. U ovoj Osmini svoga Uznesenja, Ona se za njih posebno zauzima. A među njima, kakvu li posebnu ljubav ne gaji baš prema budućim svećenicima. I baš zato želim i ja, da doj se ovoga jutra približim s više pouzdanja i ljubavi razmatranjem o vlasti, koju Ona ima nad Srcem svoga Božanskog Sina.

II

Bourdaloueov govor, koji mi je poslužio kao tema za razmatranje na sam dan Uznesenja Marijina, pružit će mi u svojem II. dijelu glavne točke moga razmatranja i ovoga jutra. Veliki govornik tu razvija misao, da je "sigurno, da je Marija primila, među svim izabranicima, jednu posebnu milost, po kojoj Ona može zagovarati nas pred Bogom i dosljedno: da je sigurno, da i mi možemo sveto i korisno Njoj se utjecati u svojim potrebama za Njezinu moćnu zaštitu". Nijedna mi istina ne bi donijela toliko utjehe u mojem razmatranju i mojoj pobožnosti, koliko baš ta istina o Mariji Posrednici. Idući tragom prošlih vjekova, koji su svetoj Djevici nadjenuli toliko imena, koja podsjećaju na svemoć Njezina zagovora pred njezinim Sinom, kao što su: Naša Gospodja Pomoćnica, Marija - Posrednica svih milosti, itd.; želim se i sam uvjeriti o uzvišenoj ulozi, koju Marija igra na nebu, da bih mogao kasnije povjerene duše nadahnjivati bezgraničnim pouzdanjem prema toj dobroj Majci. S nebeskih se visina njezina moćna zaštita širi zemljom, boljenego gusta sjena palme ili miris ruže s Kadesa ili iz Jerihona: UZDIGLA SAM SE KAO PALMA U KADESU I KAO NASAD RUŽA U JERIHONU (Posl. - Eccli 24,18).

1. * U stanju svoje slave, Marija se h o ć e zanimati za mene

"Zašto bi se njezina ljubav, koja je na nebu mnogo savršenija, i dosljedno tome mnogo žarča, ohladila? - Zašto bi ona ista Djevica, koja iz ljubavi prema Bogu, nije ništa toliko imala na srcu, kao spasenje ljudi, sad najednom postala neosjetljiva? - Otkako je Ona - ako tako smijem reći - preobražena u Bogu, Ona još jasnije vidi, koliko jetaj spas ljudi dragocijen i mio Bogu. To bi značilo, veli sveti Bernardo, ne

poznavati Mariju, kad bi čovjek mislio, da je Ona, koja je po primjeru svoga Božanskog Sina, toliko ljubila ljude, da je za njihovo spasenje dala svoga ljubljenog vlastitog Sina, sada, kad je u posjedu blaženstva, na njih zaboravila, i da ih je napustila". Već ovdje na zemlji, još bolje nego li Marija, Martina sestra, sveta je Djevica boravila kraj svoga božanskoga Sina i osluškivala sve kucaje ljubavi i milosrdja, kojima je kucalo Srce Bogo-Čovjeka prema grješnim ljudima. SJEDILA JE DO NJEGOVIH NOGU I SLUŠALA NJEGOVE RIJEČI (Evandj. - Luc 10,39). S koliko li je ljubavi i žara želila i Ona sudjelovati u djelu našeg otkupljenja! U nebu se njezin odmor i mir ne sastoji u ravnodušnosti prema svojoj zemaljskoj djeci. Ona se neprestano zauzima i zanima za njih i njezina je želja, da broj odabranih bude potpun: MOJ JE BORAVAK U ZBORU SVETIH (Posl. - Eccli 24,16).

2. * Marija mi m o ž e izmoliti milosti, koje su mi potrebne.

Zašto bi Ona bila manje moguća u tom nebeskom kraljevstvu, gdje je Ona kraj Boga tako visoko uzvišena, kad je bila moguća medju nama, ovdje na zemlji, na ovom mjestu progona? - Ona je i tada mogla potaknuti i ponukati svoga Sina, da učini čudo. I otkada je primila krunu besmrtnosti, je li ona lišena svoje povlastice, i je li prestala moć, kojom se je do tada neprestano služila?" Iz svoga vlastitog iskustva znadem, kako je moćni zagovor Marijin u nebu: toliko sam se puta tom moći okoristio: U JERUZALEMU JE SJEDIŠTE MOJE VLASTI (Posl. - Eccli 24,15). Kao da Joj Bog govori: "Poslušaj, draga kćeri, pogledaj, prisluhni svojim uhom prema svojoj zemaljskoj djeci, da čuješ njihove molitve i vapaje". POSLUŠAJ KĆERI I VIDI I PRISLONI UHO SVOJE (Na stop. - Ps 44,2). I kad je Marija primila molbe svoje djece, ona ih predaje, da tako kažemo Bogu, i nakon što su one prošle kroz njezina usta i njezino srce, postaju tako dostojnije, da ih Bog usliši: IZ MOG SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA. DJELA SU MOJA NAMIJENJENA KRALJU (Ulaz * Ps 44,2).

3. * Marija p o z n a j e naše potrebe

"Zašto ih ta Djevica ne bi poznavala? - Andjeli ih dobro poznaju. Bog, koji im je povjerio brigu za naše potrebe, otkriva im jasno i naša nutarnja raspoloženje. Kako im je zadaća bdjeti nad našim spasenjem, oni dobro znadu, što se zbiva u dubini naših srdaca i ipak se vesele našem obraćenju. Oni slave u nebu, kako veli sveto Evandjelje, kad grješnik, potaknut od Boga, ovdje na zemlji čini pokoru. Zašto dakle ne bi Marija, koja je uzvišenija od njih u svojoj nebeskoj slavi, vidjela u Bogu ono, što oni u Njemu vide?" - Izgleda, kao da kršćanska duša ponavlja riječi, koje je Marta rekla Božanskom Spasitelju: RECI JOJ DAKLE DA MI POMOGNE (Evandj. - Luc 10,40). Crkva nam u svojoj liturgiji odgovara, da Marija to neprestano čini: NEKA PRITEČE, GOSPODINE, PUKU TVOJEMU MOLITVA BOGORODICE (Tajna). Marija moli za mene. Dakle, Ona točno poznaje i bolje nego li ja sam, sve milosti, koje su mi potrebne.

4. * Konačno, običaj zazivati Mariju, nipošto ne okrnjuje vrhovnog kulta

kojim smo dužni štovati samo Boga i Isusa Krista. Iako danas nije to toliko važno pokazivati, kao u vrijeme Lourdskoga, kada je trebalo pobiti protestantsku zabludu, ipak će biti korisno, da pročitamo retke u kojima veliki govornik izlaže i rezimira razmatranje o Mariji: "Ne zazivamo je kao Onu, o kojoj ovise milosti, niti kao Onu, koja ih dosudjuje, niti kao Onu, na koju spada, da nam ih dijeli. Nego Je zazivamo kao Onu, koja nam ih može izmoliti i koja ih može postići. Ne zazivamo je, što više, ni zato, što bi nam Ona mogla postići kakvu milost svojim vlastitim zaslugam, nego po zaslugama Spasiteljevim. Poučeni riječju Spasiteljevom, koji reče: DODJITEK MENI! - ne idemo k Njoj, nego k Njemu. Ali idemo k Njemu po Njoj, kako je On - vjera nas tako uči - po Njoj došao k nama. Mi idemo k Njemu kao jedinom Posredniku, ali idemo i k Njoj, kao prvoj i najmoćnijoj Zagovornici". Ta me posredničkau uloga svete Djevice mora ispuniti radošću i veseljem i mogu Joj čestitati na tom najboljem dijelu, koji se ne će uzeti od Nje: MARIJA JE IZABRALA NAJBOLJI DIO, KOJI SE NE ĆE ODUZETI OD NJE (Prič. - Luc 10,42).

III

Obratit ću se tim moćnim zagovorom svete Djevice, da Joj preporučim sve svoje [illegible]. Svoje osobne, koje se tiče [illegible] svanja, mog posvećenja, moje buduće službe.

one, koje se odnose na duše, što su mi drage. Nakane, koje se odnose na moju obitelj, moje dobročinitelje, moga duhovnika, moje poglavare, moju subraću. Konačno ću Joj preporučiti velike nakane svete Crkve, svetog Oca Pape, hrvatske Domovine, svoje župe. Stvorit ću odluku, da ću kasnije češće podsjećati vjernike na nauku o Mariji Posrednici.

Duhovna kitica: U JERUZALEMU JE SJEDIŠTE MOJE VLASTI (Posl. - Eccli 24,5).

19. kolovoz

SVETI IVAN EUDES (OD)

Pobožnost prema presv. Srcu Isusovom

I

Predstavit ću si svetog Ivana Eudes, kako sastavlja prvu Misu u čast presvetog Srca. Nazvali su je "pl menom Misom", toliko je u njoj odsijevala žarka svećeva ljubav prema Presvetom Srcu Isusovom. S kakvom li je pobožnošću morao otslužiti prvi put 2o. listopada 1672. godine. A s koliko se je tek žara dao na to, da rašiti pobožnost prema presvetom Srcu.

Da bih ga pozdravio, uzet ću one naslove, koje mu je podijelio Papa Pijo X., godine 19o4., u dekretu njegove beatifikacije:"otac, upravitelj i apostol liturgijskog štovanja presvetog Srca". Zahvaljujući njemu, to štovanje prelazi iz privatnog i neslužbenog značaja, kako su ga podržavali prošli vjekovi, u javno i službeno štovanje, koje je Crkva odobrila i na koje toliko potiče.

Zamolit ću svetog Ivana Eudes, da mi izmoli milost, prilikom svoga blagdana, da bih imao još veću pobožnost prema presvetom Srcu, i da bih i ja sa svoje strane, postao učitelj i apostol te pobožnosti.

II

1. * Sveti Ivan Eudes je bio "učitelj" liturg. štovanja presv. Srca

"29. srpnja 1672. godine uputi on svim kućama svoje Ustanove okružnicu, u kojoj ih poziva, da bez zatezanja slave blagdan presv. Srca. On im je u njoj izložio lijepim riječima, o kojima bih htio razmatrati, veličinu Isusova srca i motive, koji govore u prilog Njegova štovanja. "Kakvu čast i štovanje ne zavrijeđuje to božansko Srce, koje je uvijek iskazivalo i do vijeka će iskazivati Bogu slave i ljubavi više u svakom času, nego li će Mu moći sva ljudska srca i svi nebeski andjeli iskazati kroz svu vječnost? - Kakvu gorljivost ne moramo osjećati i u sebi imati, da bismo dostojno počastili to divno Srce, koje je izvor našeg spasenja, koje je početak svake sreće na nebu i na zemlji, koje je žarko ognjište ljubavi prema nama, i koje dan i noć misli samo na to, kako bi nam iskazalo što više dobra?"

Kasnije, nekoliko mjeseci prije svoje smrti, sveti će Ivan Eudes završiti svoje djelo o divnom Srcu Marijinu zadnjim poglavljem, kojeje posvetio presvetom Srcu Isusovu. Isti izraz "ognjište ljubavi" vraćat će se svaki č s pod njegovo pero, da bi opisao ono, što je bilo Srce Isusovo, i pokazat će, kako je to žarko ognjište ljubavi sjalo i gorjelo u čast Oca i u našu korist. To će biti baš ona dva temeljna osjećaja Isusove duše, o kojima ću ja morati kasnije neprestano propovijedati vjernicima, kad ih budem poučavao u pravoj pobožnosti prema presvetom Srcu božanskog Spasitelja.

Ja ću ih podsjećati - zajedno sa svetim Ivanom Eudes - s jedne strane: "da je ljubav Božjega Sina prema svojemu Ocu vječna i zato ne prolazi, neprestáno postoji i uvijek je stalna i jaka; i da je ta ljubav Božjega Sina prema svojemu Ocu razlivena svojom neizmjernošću na sve stvari, pa se dosljedno nalazi i u nama i u našim srcima.

Konačno, da je Otac Isusov, kad nam je sve dao, dajući nam svojega Sina, dao dosljedno i tu ljubav Božjega Sina prema Ocu, te je ona u nama, i mi se možemo i moramo njome poslužiti kao nečim posve svojim".

S druge ću opet strane podsjećati vjernike, da je Božansko Srce Isusovo žarko ognjište ljubavi i obzirom na svakoga od nas: ono je utočište, zaklon i blago kršćana, veli sveti Ivan Eudes u svojoj IV. meditaciji.

Daj mi izmoli, sveti Ivane Eudes, milost, da znadem poučavati duše ovoga vijeka u pravoj pobožnosti prema presvetom Srcu. Radi toga moram živjeti kontemplirajući i razmatrajući divna otajstva, koja su sadržana u tom božanskom Srcu: PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I JEZIK NJEGOV KAZUJE PRAVDU: ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU (Ulaz - Ps 36,30-31). Sam obuhvaćen tom vatrom ljubavi, nastojat ću i u druge preliti i oko sebe širiti tu vatru ljubavi, i onda ću - poput svetog Ivana Eudesa - postati apostol pobožnosti presvetom Srcu.

2. * Sveti Ivan Eudes je bio "apostol" štovanja presvetog Srca

Glavna strast cijelog njegovog života je bila upoznavati ljude s presvetim Srcem Isusovim i širiti ljubav prema Njemu. Kao uzvrat za tolike napore i trpljenja, božanski je Spasitelj okrunio napore svoga sluge neizmjernim uspjesima: (u početku je) u pučkim je misijama njegova riječ obraćala grješnike: VEĆ U RANU ZORU NAVIJEŠTA TVOJE MILOSRDJE I TVOJU VJERNOST NOĆU (Na step. - Ps 91,3). Osnovao je dvije redovničke kongregacije, koje su se raširile po cijelom svijetu. Radio je uspješno na posvećenju klera: TKO JE TAJ DA GA HVALIMO? - JER JE U SVOM ŽIVOTU UČINIO DIVNA DJELA (Posl. - Eccli 31, 9). Već je kod njega i prije objava u Pray-le- Monialu, Božanski Spasitelj ostvario obećanje, koje je tamo dao svetoj Mariji Margareti: "ja ću dati svećenicima moć, da mogu tajnuti i najtvrdja i najokorjelija srca".

Pouzdavajući se u to obecanje i u primjer svetog Ivana Eudesa, želim i ja postati apostol Presvetog Srca.

U tu ću svrhu u svojem srcu probuditi osjećaje Isusova Srca. Pa prava se pobožnost Presvetom Srcu sigurno ne sastoji u jednostavnom recitiranju formula, u posveti moga bića i mojih poslova presvetom Srcu Isusovom, izraženoj čistim ričima. Prava se pobožnost sastoji u posvemašnjem preobraženju moga bića izživota, u neumornom nastojanju, da svakoga dana postajem sličniji Isusu, u nastojanju, da se napunim njegovom istinom i njegovim milosrdjem: PRATIT ĆE GA MOJA ISTINA I MOJA MILOST (Prikaz. - Ps 88,25).

Dakle, prije svega se moram vježbati u najpotpunijem odricanju: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE NAŠAO BEZ LJAGE I KOJI NE IDE ZA ZLATOM, NITI SE UZDA U NOVAC I BLAGO (Posl. - Eccli 38,8).

Nadalje, bježati od grijeha u svakom njegovom obliku: MOGAO JE SAGRIJEŠITI, A NIJE SAGRIJEŠIO; I UČINITI ZLO, A NIJE UČINIO (Posl. - Eccli 21,10).

Konačno, moram prihvatiti trpljenje i križeve u duhu zadovoljštine: BLAGO ČOVJEKU KOJI PRETRPI NAPAST, JER ĆE PRIMITI VIJENAC SLAVE, KAD BUDE PROKUŠAN (Na step. - Jac 1,12).

Jesam li se i do sada držao toga programa? - O mojoj vjernosti sigurno ovisi stupanj moje pobožnosti prema presvetom Srcu i moja želja, da postanem apostol te pobožnosti.

III

Kako li divnu nagradu sprema Gospodin onima, koji časte i ljube njegovo Presveto Srce: ZAISTA VAM KAŽEM, DA ĆE SE SAM PRIPASATI I POSADITI IH ZA STOL I SAM ĆE IH POSLUŽITI (Evandj. - Luc 12,37). Sveti Ivan Eudes je poznavao već ovdje na ovoj zemlji slatkoću takvog prijateljstva s Isusom. Na nebu, jer je verlo moćan pred Srcem Isusovim, kojega je toliko ljubio: POSTAVIT ĆE GA NAD SVIM IMANJEM SVOJIM (Prič. - Matth 24,47). Želim se dakle okoristiti njegovim zagovorom, i u "kolokviju", koji ću nastaviti s njime, zamolit ću ga, da mi izmoli milost, da upoznam, kako bih već danas mogao više ljubiti i učiniti nešto, da i drugi više uzljube božansko Isusovo Srce.

Duhovna kitica: PRATIT ĆE GA MOJA ISTINA I MOJA MILOST (Prikaz. - Ps 88,25).

Sveti Ivan Eudes, priznavalac. Brat historičara Meseraya, bio je najprije oratorijanac, osnovao kongregaciju presvetog Srca Isusova i Marijina (Eudisti), osnovao više sjemeništa i prvi je počeo svečano slaviti blagdane presvetog Srca Isusova i preč. Srca Marijina. Proglašen je svetim 1925. godine. živio je od 1601 - 1680.)

20. kolovoz

SVETI BERNARD

Liturgijski duh

I

Stavljam si pred oči lik svetog Bernarda, kako predmoli božanski oficij u svojoj opatiji u Clar-vauxu. Kakvim dostojanstvom i kakvom pobožnošću on obavlja ono, što smatra prvom svojom dužnošću, naime slaviti Boga, što je najviša manifestacija kreposti religije. Promatrajući njega i svi njegovi redovnici su bili isto tako duboko prožeti osjećajima pobožnosti prema Gospodinu.

Sjedinit ću se s hvalom, koja se već vjekovima iz svih opatija svijeta diže prema bogu. Redovnička molitva pomaže grješnim ljudima. Ta molitva donosi Crkvi po izboru milosti. Budući da sam i sam pozvan, da postanem službenik te Crkve i budući da sam odredjen, da recitiram brevijar od svoga subdjakonata, moram častiti u svetom Bernardu jednog od svetaca, koji je najviše doprinio, da se proširi liturgijski duh: USRED CRKVE OTVORIO JE GOSPODIN USTA NJEGOVA I NAPUNIO GA DUHOM MUDROSTI I RAZUMA (Ulaz - Eccli 15,5).

II

1. * Pravi me liturg. duh združuje s molitvom Crkve

i po njemu postajem dionik duha samoga Isusa. Nijedna se druga molitva ne može izjednačiti sa službenom molitvom Crkve, koja nalazi način, da ostvari obećanje božanskog Spasitelja: Gdje se dvojica ili trojica saberu u moje ime, ondje sam i ja medju njima. Crkva dakle skuplja svoju djecu: stavlja im na usta psalme, koje je Isus recitirao u danima svoga zemaljskog života. A kad im da je da čitaju odlomke iz svetog Pisma, one najljepše i najdirljivije, onda im i opet Isus govori i On moli, po duhu, koji je nadahnuo svetoga pisca. K tome na dodaje ona svoje molitve i svoje himne, koje su sastavili njezini učeni ljudi i sveci. A sva se ova neizmjerna hvala sjedinjuje napokon s beskrajnom i vječnom hvalom, koju Isus daje svojemu Ocu: PRAVEDNIK ĆE SE TRUDITI DA PORANI DO GOSPODINA, KOJI GA JE STVORIO I UZDIZAT ĆE SVOJE MOLITVE PRED SVEVIŠNJEGA (Posl. - Eccli 39,5).

Kad i ja sudjelujem na bilo koji način u toj službenoj hvali Crkve, ja da sjedinjujem svoj glas i svoje srce ne samo sa svetim dušama neba i zemlje, nego i sa samim Isusom, najsavršenijim klanjateljem svoga Oca. Molitva, što je molim prije svetog Oficija, utvrdjuje me u tom neisrecivom sjedinjenju: U SJEDINJENJU S ONOM BOŽANSKOM NAKANOM S KOJOM SI SAM NA ZEMLJI DAVAO HVALE BOGU.

Mogu li zamisliti savršenije sudjelovanje u kreposti religije? - Mogu li se nadati uspješnijoj molitvi? - DOBRO JE SLAVITI GOSPODINA I PJEVATI TVOJEMU IMENU, VIŠNJI! (Ulaz - Ps 91,2).

2. * Liturgijski duh izvrsno pomaže mojem posvećenju

On je jedno od najboljih pomoćnih sredstava za moj napredak u savršenstvu. Sva se savršenost sastoji u posvemašnjem sjedinjenju duše s Bogom. Tu savršenost molim,

kad recitiramo krasnu molitvu: O ISUSE, KOJI ŽIVIŠ U MARIJI, DODJI PA ŽIVI U SLUGAMA S VOJIM U ZAJEDNICI OTAJSTAVA SVOJIH. A onemogućuje li mi liturgijska molitva, da posve uđjem i sudjelujem u otajstvima Isusovim? - Pa doista, ciklus kršćanskegodine nije samo spomendan dragih godišnjica, otprilike onako, kao slavljenje velikih povjesnih spomendana. Nego naprotiv, svaki blagdan, ili svako liturgijsko doba, donosi mi sa sobom posebnu milost, koja pomaže mojoj duši, da u sebi "oživi otajstva Kristova", koja postaju moja otajstva. Advent je za mene vrijeme svetih želja, Božić razvija u meni duh djetinjstva. Korizma opet ljubav prema Križu. Uskrs preobraženje u raspetom Isusu, itd. Tako me - pod vodstvom Crkve - nekako kao bez posebnog napora prožima svijetlo i kreposti Isusa Krista Gospodina Našega: AKO BUDEŠ HTIO VELIKI GOSPODIN, NAPUNIT ĆE GA DUHOM RAZUMA ... ON ĆE SAM UPRAVLJATI NJEGOVIM NAKANAMA I ZNANJEM, DA RAZMIŠLJA O NJEGOVIM TAJNAMA (Posl. - Eccli 39,1o).

Svetački mi opet dio liturgijske godine omogućuje, da živim u njihovu društvu. Njihove mi svetkovine omogućuju, da dođjem s njima u obiteljski odnos. Osjećam ih kao prijatelje, što su mi posve blizu. Čitanje odlomaka iz njihova života nuka me, da ih nasljedujem.

Kakvu li duhovnu hranu mogu na taj način naći u liturgiji! Krasni tekstovi molitve svete Crkve mi pružaju najljepše teme za moje intimne meditacije. S njima u vezi proširuju se moji vidici. A moji poslovi suviše osobni, ustupaju mjesto velikim interesima Srca Isusova: PRAVEDNIKOM USTA GOVORE MUDROST I JEZIK NJEGOV KAZUJE PRAVDU. ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU I NJEGOVE NOGE NE ĆE POSRNUTI (Na stop. - Ps 36,3o-31).

3. * Konačno, liturgijski će mi duh kasnije u mojoj službi, biti moćno sredstvo borbe i apostolata. Pijo X. je u nekoliko riječi izrazio ovu apostolsku vrijednost liturgije: "Prvi i bezuvjetni izvor pravog kršćanskog duha je aktivno sudjelovanje u sv. misterijima i u javnoj i svečanoj molitvi Crkve" (Motu proprio, 22.XI. 1903). Te će riječi morati nadahnjivati moju buduću službu. Ljubit ću lijepo slavljenje Oficija, lijepo uređjene Crkve, vrlo prikladne ukrase, jednom riječi: sjaj kulta, koji je u skladu s liturgijskim propisima.

Dabašnje me Evanđjelje potsjeća, da moram biti svijetlo svijeta i sol zemlje: VI STE SVIJETLO SVIJETA. VI STE SOL ZEMLJE (Evanđj. - Matth 5,13-14). Kako svijetliti? - Kako očistiti, posvetiti, u nadnaravni red postaviti svijet? - Svijet, koji je - nažalost - tako ravnodušan. Liturgija mi pomaže neisporedivom mogućnosti. Znam, koliko vjernici instinktivno vole lijepe crkvene obrede. Znam, da su se i mnoga svećenička zvanja, možda i moja, razvila u atmosferi lijepo slavljenog kulta.

III

Mogao bih se okoristiti godinama sabranosti svoga sjemenišnog života, da crpim punim rukama na čistim izvorima liturgije. Za vrijeme mojih pripravnih godina za svećeništvo, polako se odvija mojepočetko ulaženje u liturgijski duh. Pomalo Crkva stavlja u moje ruke Misal, Brevijar, Obrednik. Kakva li bogatstva za moj duhovni život!

Ne ću brkati liturgijskog duha s besplodnom rubricistikom, niti sa romantičnim sentimentalizmom. Zaći ću u duboki smisao, istinitu i korisnu inspiraciju službene molitve Crkve.

Za vrijeme ovih praznika, kad sam bio pozvan, da aktivno sudjelujem u nekim ceremonijama u bogoslužju, jesam li svojim vladanjem i svojom dostojnom pobožnošću bio na dobar primjer drugima? - Ako je potrebno, u toj ću stvari zabudućnost stvoriti praktične odluke. Moram uvijek osjećati veselje i radost, da mogu ispuniti sve liturgijske funkcije, za koje će me zamoliti.

Duhovnak kitica: OTVORIT ĆE NA MOLITVU SVOJA USTA (Posl. - Eccli 39,5).

Rođjen je blizu Dijona, ostavlja svijet i za sobom povlači svoju braću u samostan Citeau. Bio je osnivač Clairvauxa, propovjednik II. križarske vojne, borac protiv zabluda

svoga vremena: neomanihejaca, henrijevaca, Gilberta Porrée i Arnolda iz Brescia, itd. Napisao je mnogobrojna djela (Živio je od 1090 - 1153. * Prošle se godine navršilo 700 godina od njegove smrti. U vezi s time, sveti Otac Pijo XII. izdao je Encikliku "Doctor melifluus".

(Pročitaj encikliku: Mediator Dei et hominum - liturg. enciklika pape Pija XII.).

21. kolovoz

SVETA IVANA FRANCISKA de CHANTAL

Duh jakosti

I

Zahvalit ću Gospodinu, što je svojoj svetoj Crkvi u osobi svete Ivane de Chantal dao divni uzor kršćanske jakosti. BOŽE, KOJI SI BLAŽENOJ IVANI DAO ČUDESNU SNAGU DUHA U SVIM ŽIVOTNIM STAZAMA (Molitva). Gdje je jaka žena ? - Pisac knjige Priča se pita: TKO ĆE NAĆI JAKU ŽENU? - NA DALEKO DO KRAJNJIH JE GRANICA NJEZINA VRIJEDNOST (Posl. - Prov 31,10). Sveta Ivana Chantal ostvaruje u sebi doslovce idealni lik, koji tamo crta nadahnuti pisac. Kao žena, majka obitelji, udovica, utemeljiteljica Reda Pohođenja uzor redovnica, na najrazličitijim putevima, kojima ju je Bog vodio, U SVIM ŽIVOTNIM STAZAMA (Molitva), ona je neprestano pokazivala izvanrednu snagu u napredovanju na putu savršenstva: NA PUTU SAVRŠENSTVA (Molitva).

O sveta Ivana de Chantal, daj i mojoj duši nešto od one kršćanske jakosti, koja je sjala u tebi. Moje zvanje ne sliči tvomu. Međutim, trebat će mi mnogo snage, naročito u sadašnja vremena, da ispunim zadaću, što će mi je Bog povjeriti. Moli se za me za vrijeme ovog razmatranja, da bih se napunio onim, što ti nazivaš "svetom smjelošću u službi dobra".

II

1. * Područje kršćanske jakosti

Kršćanski je život - veli Bossuet - neprestana borba, dakle: duh kršćanstva je duh jakosti. Progonstvo izvana i progonstvo iznutra. Narav u borbi protiv milosti, tijelo protiv duha, uživanje protiv dužnosti, navika protiv uma, osjećaji protiv vjere, časovite privlačivosti protiv nade, pokvareno služenje svijetom protiv čistoće zakona. Onaj, koji ne osjeća te borbe, nadodaje sveti Augustin, taj je već pobijeđen, taj se već predao neprijatelju, koji njime kraljuje bez otpora" (Govor na Duhove, 1672).

Ni sveta Ivana de Chantal nije umakla toj borbi kršćanskog života. Ona je poznavala sve njezine faze i sve peripetije. Kako je bila nježne naravi, imala je još više zasluga u svladavanju neprijatelja, koji joj se pokazivao na tolike načina.

a) Morala je prije svega prezreti svijet, njegova bogatstva, njegove užitke. Kroz svoje mladenačke godine, kao i u godinama svoga braka, s barunom de Chantal, nosila je samo vuneno odijelo, posvjedočit će neki svjedok na procesu za njezinu kanonizaciju, izuzevši u vrijeme, kad je smatrala, da ne smije odbiti svojemu mužu želju, da nosi svilena odijela i zlatni nakit, što ga je dobila prilikom udaje. Unatoč tome, što je bila u visokom društvenom položaju, ona neprestano radi, i "njezini se prsti ne odmaraju ... " Spaljuje sve frivolne romane, što ih nalazi u dvorcu Bourbilly ... Sama previja čireve i rane siromaha: STAVILA JE RUKU SVOJU NA PREŠLICU I NJEZINI SU PRSTI PRIHVATILI VRETENO. OTVARA SVOJU DESNICU POTREBNOMU I PRUŽA SVOJE RUKE SIROMAŠIMA (Iposlan. - Prov 31,19*21).

b) Morala je podnijeti iskušenja, koja joj posla dragi Bog smrću ljubljenih bića. Njezin je muž ubijen u lovu. Ostade udovica u 28. godini života, s brigom, da podigne na noge šestoro djece. Kasnije će vidjeti, kako joj nestaju kćeri, rodi i sin, koji je ubijen u ratu. Ona se podvrgava tim udarcima Providnosti: ZNAM, GOSPODINE, DA

PRAVO SUDIŠ I DA SI ME U SVOJOJ VJERNOSTI TAKO PONIZIO (Ulaz - Ps 1o8,75).

c) Stavlja se pod duhovno vodstvo svetog Franje Saleškog i u suglasnosti s njime osniva Red Pohodjenja. Koliko li putovanja, postupaka, posjeta, pisama kroz 3o posljednj godina njezina života! Na udaru je do konca svoga života. Iscrpljena umire u Moulinsu, gdje se nalazila na prolazu, ostavljajući za sobom 86 samostana. Toliko nadnaravno, duhovno blago nije ona zgrnula bez muke i trpljenja! MNOGE KĆERI SABIRU BOGATSTVA, ALI TI NADMAŠUJEŠ SVE (Posl. - Prov 31,29).

Život svete Ivane de Chantal je život svih onih, koji žele poduzeti velike pothvate za Našeg Božanskog Spasitelja; svih onih, koji žele biti posve vjerni milosti svoga zvanja. Imam li i ja takvu želju? - Ako je dobro ukorijenjena u mojem srcu, mogu i moram očekivati mnoge poteškoće, zapreke, borbe. Moram dakle imati posebnu duševnu jakost. Gdje bih je stekao? - Za odgovor, dosta mi je promatrati život svete Ivane de Chantal.

2. * Jakost se duše crpi u vježbanju i porastu bogoslovskih kreposti

a) Neustrašive su duše, duše jake i duboke vjere, kojam im omogućuje živjeti neprestano u nadnaravnom svijetu, i neprestano ih podsjeća na neposredni cilj svih njihovih napora, a to je: slava Božja po spasu bližnjega. Kako jevejra svete Ivane de Chantal bila živa! Svojom je krvlju napisala ispovijest vjere Tridentinskog Koncila, a njezinu je kopiju dan i noć nosila na svojem srcu. U crkvi je posebno uživala, kad je slušala Credo. Nijedana nadahnuta knjiga Svetog Pisma joj se nije toliko svidjala, koliko Djela apostolska, koja su joj iznosila pred oči vjeru prvih kršćanskih pokoljenja ... "O Bože, - govorila je ona - kakva li poniženja za nas, što nismo smatrani dostojnima, da ispovijedamo svoju vjeru pred zemaljskim tiranima". Ta ju je vjera nukala i poticala, da sve mora biti prožeto mišlju i željom, da posjeduje ono jedino potrebno, ono sakriveno blago, onaj dragocijeni biser, to jest kraljevstvo nebesko. Ništa joj nijebilo preskupo, da bi ga zadobila. PRODA SVE, ŠTO IMA I KUPI GA (Evandj. - Matth 13,46).

b) Njezina duboka vjera podržavala je i njezinu nepobjedljivu nadu. "Nisu potrebne - govorila je ona - ljudske podrške, dovoljno je čvrsto vjerovati, da Božja riječ ima svoj učinak ..." "Bog je vjeran", ponavljala je u najtežim časovima. "I onda, kada bi me Bog smrvio, uzdala bih se u Njega". Ništa dakle nije moglo oslabiti njezinog pouzdanja. I NE ĆE SE NOĆU UGASITI NJEZINA SVIJETILJKA (Posl. - Prov 31,18).

c) Iznad svega je njezina jakost izvirala iz njezine ljubavi prema Bogu. "Osjećati i uživati u Božjem milovanju - govorila je ona - to nije čvrsta ljubav. Ali poniziti se, trpjeti i podnositi, umrijeti samomu sebi, htjeti bit poznat samo od Gospodina Boga, eto, u tom je prava ljubav! "Samo Bog, samo Bog!" - ponavljala bi često. "Dajte se neprestano svetoj ljubavi" - govorila bi svojim redovnicama. Znade se, da je napisala sa užarenim željeznim šiljkom na svojim prsima ime: Isus. Ona je zbilja doista bila dostojna spisateljica Rasprave o Božjoj Ljubavi. Ti osjećaji ljubavi, što su iz njezina srca navirali na njezina usta, tumače, kako se pothvatila tako velikih djela za Boga, a i to, kako je Bog blagoslovio i nagradio sve njezine pothvate: TVOJIM SE USNAMA RAZLIO BLAGOSLOV, JER TE JE BOG BLAGOSLOVIO VJEČNIM BLAGOSLOVOM U VJEKOVJEČNE VJEKOVE (Prikaz. - Ps 44,3).

III

Ostajem zbunjen pri pomisli, što je sve jedna slaba žena učinila za Božanskog Spasitelja. Kad budem umirao, što ću ja za Nj učiniti? - Koliko ću Mu duša i koliko djela moći prikazati? - Već sada želim biti jaka duša i zato ću razvijati u sebi bogoslovske kreposti. I svetit ću danas u jutro zahvalu iza svete Pričesti razmišljanju o činu vjere, ufanja i ljubavi i molit ću Isusa, po zagovoru svete Ivane de Chantal, da danas ispunim s više energije upravo onaj čin, koji me više stoji.

Duhovna kitica: OBUČENA JE JAKOŠĆU (Posl. - Prov 31,25).

****

Kao udovica od 28. godina, posve se predala u duhovno vodstvo svetog Franje Saleškog. Osnivateljica je reda Pohodjenja. Umrla je godine 1641. (1572-1641).

22. kolovoz

OSMINA UZNESENJA BL. DJ. MARIJE

Pobožnost prema "Angelusu"

I

Poklonit ću se svetom Duhu, koji je Crkvu nadahnuo, da moli tako dirljivu molitvu: ANDJEO GOSPODNJI. Zahvaljujući toj pobožnosti, kršćanske se duše tri puta na dan obraćaju svetoj Djevici i čestitaju Joj na ulozi, koju je odigrala u otajstvu Utjelovljenja, na ulozi, koja ima svoj završetak i svoju nagradu u slavi Uznesenja. Ni ravnodušne se duše ne mogu uzdržati od ganuća na znak zvona, koja ih pozivaju, da misle na nadnaravne stvarnosti. Kad budem župnik, marat ću paziti na zvonjenje Andjeoskog pozdrava u svojoj župi. Pozivat ću vjernike, da se nauče moliti "Andjeo Gospodnji", da bi mogli stigli velike oproste, koji su vezani uz tu vježbu. Želim se posebno okoristiti i ove Osmine Uznesenja, da razmatram o pukama, kojima me uči ta molitva, koja je toliko draga svetoj Djevici i koja mora u mom životu zauzimati časno mjesto.

II

1. * Andjeo Gospodnji navijestio Mariji. - I ona je začela po Duhu Svetomu.

U ovom prvom retku molitve "Andjeo Gospodnji" nalazi se u kratko izraženo cijelo otajstvo Navještenja. Već sam stotinu puta pročitao zgodu, koju opisuje sveti Luka: silazak arhandjela Gabrijela k Djevici s neba, pozdrav, koji Joj upravlja, čudesni razgovor, koji s Njom vodi, Marijin strah i konačno njezin pristanak ... "Čistih li otajstava kršćanskih, kliče Bossuet, kako treba biti čist, da vas čujem!"

Moleći dobro taj prvi redak molitve "Andjeo Gospodnji", želim prije svega posvjedočiti Presvetom Trojstvu svoju zahvalnost za ulogu, koju je svaka Božanska Osoba odigrala u tom otajstvu. Slava Ocu, koji je stvorio Mariju, najčistiji stvor, i koji Ju je predodredio da postane Majka Otkupiteljeva. Slava Sinu, koji se je udostojao utjelovititi u krilu svete Djevice. Slava Duhu Svetomu, čijim se je djelovanjem ispunio taj misterij.

U isto vrijeme ovaj prvi redak omogućuje, da svetoj Djevici izrazim svu hvalu, na koju Joj daje pravo naslov: "Majke Božje". Kakve li časti za Nju, što je Stvoritelj svega otpočinuo na Njezinom krilu, i što Joj je dao svu vlast nad stvorovima: TADA MI JE ZAPOVIJEDIO STVORITELJ SVIH STVARI, KOJI JE I MENE STVORIO I POČINUO JE POD MOJIM ŠATOROM I REKAO MI: NASTANI SE KOD JAKOVA, IMAJ BAŠTINU U IZRAELU, I PUSTI KORIJENJE MEDJU SVOJIM IZABRANICIMA (Posl. - Eccli 24,12-13). Ona postaje tako uzvišena nad svakim stvorenjem, kao što libanonski cedri nadvisuju sve ostalo drveće, ili kao što se ističu čempresi na brdu Sionu: UZDIGLA SAM SE KAO CEDAR NA LIBANONU I KAO ČEMPRES NA GORI SIONU (ibid 17).

To se Marijino veselje prelijeva na svu Njezinu djecu. "Andjeo Gospodnji" je mala pjesmica radosti, koja ima tu moć, da mi čuva dušu iz zemaljskih žalosti i da me sjedinjuje s pjesmama andjela i Svetaca na nebu: RADUJEMO SE U GOSPODINU SVETKUJUĆI BLAGDAN U ČAST BLAŽENE DJEVICE MARIJE (Ulaz). Molenje molitve "Andjeo Gospodnji" pretvara svaki dan u godini u blagdan Blažene Djevice.

2. * Evo službenice Gospodnje. - Neka mi bude po riječi tvojoj.

U ovom drugom retku, koji se je oteo s usta same blažene Djevice, istaknute su dvije prosjajne kreposti, kojima je Ona blistala, ne samo na dan Navještenja, nego kroz cijeli svoj zemaljski život, dvije baš svećeničke kreposti, a to su: poniznost i predaja u svetu Volju Božju.

P o n i z n o s t je svete Djevice uzor poniznosti za svećenika. Nijedan svećenik nije bestojan onoga izbora, po kojem je Bog izabrao Njegovu jadnu osobu, da mu povjeri bogatstva i povlastice svećeničke službe. Dok vrši svoju službu, neprestano bi se morao sjećati, da je sluga, i to beskorisni sluga. Morao bi neprestano prizivati u

svoju pomoć zagovor i zaštitu Marijinu, koja će ga pomoći, da boljeispuni svoju zadaću. RECI JOJ DAKLE DA MI POMOGNE (Evandj. - Luc 1o,4o). Što se pak tiče podložnosti i predanja u svetu volju Božju, to je predanje isto tako potrebno svećeniku, koji mora raditi tako, kao da sve ovisi o njemu, ali koje se mora moliti i očekivati, kao da sve ovisi o Bogu: BRINEŠ SE I UZNEMIRUJEŠ ZA MNOGE STVARI (Evandj. - Luc 1o,41). Nemir i neprestana užurbanost škodi svećeničkoj duši i poslu, koji obavlja. Velikodušno predanje u volju Božju mu donosi mir duši, što nijeisto što i nerad ili lijenost, nego mir, koji odgovara punini unutarnjeg života, jer je to mir u Bogu: TRAŽIH SAM SVUDA MIR I BORAVIT ĆU U GOSPODINOJ BAŠTINI (Posl. - Eccli 24,11).

O, Marijo, daj, da se svaki puta u meni, kad izmolim molitvu "Andjeo Gospodnji" | veća poniznost i predanje u svetu volju Božju.

3. * I Riječ je tijelom postala. - I prevbala medju nama

Taj me treći redak molitve "Andjeo Gospodnji" mora podsjetiti na neiskazanu prisutnost Boga u meni. Utjelovljenje se proteže na Euharistiju. Ono se otajstveno nastavlja pod imenom milosti stanovanjem Boga u pravednim dušama: I HRIMI GA U SVOJU KUĆU ŽENA NEKA PO IMENU MARTA (Evandj. - Luc 11,38). Po krštenju je Isus ušao u kuću mojega srca. On želi tu i ostati. Odatle odlazi samo ako Ga istjeram smrtnim grijehom. Moja radost mora dakle biti u tome, da osluškujem Božanske riječi Onoga, koji jeu meni: I SLUŠALA JE NJEGOVE RIJEČI (Evandj. - Luc 1o,39). Nikakav me drugi posao ne bi smio rastresti u tom razgovoru s mojim Božanskim Učiteljem. On mi ima toliko toga reći, toliko tajna povjeriti, toliko pouka rastumačiti - meni sjemeništarcu, svojem sutrašnjem svećeniku. Uz taj porast Božanskog života u meni, sve drugo ostaje sporedno i drugotno: SAMO JEDNO POTREBNO (Luc. 1o,42 * Evandj.) Sve drugo mi može donijeti samo razočaranje i gorčinu: NAJBOLJI JE DIO živjeti s Isusom i u Isusu: MARIJA JE IZABRALA NAJBOLJI DIO, KOJI SE NE ĆE ODUZETI OD NJE (Evandj. - Luc 1o,42). O, Marijo, koja si posjedovala u sebi taj Božanski život u jednom tako uzvišenom stupnju, daj mi milost, daga i ja nikada ne izgubim. I daj, da svaki put, kad izmolim molitvu "Andjeo Gospodnji" poraste taj božji život u mojoj duši.

III

Poslužit ću se molitvom "Andjeo Gospodnji" da završim ovo razmatranje: MILOST SVOJU MOLIMO TE, GOSPODINE, ULIJ U DUŠE NAŠE, DA MI, KOJI SMO PO ANDJELOVU NAVIJEŠTENJU, SPOZNALI ZAUTJELOVLJENJE KRISTA SINA TVOGA, PO MUCI NJEGOVOJ I KRIŽU K SLAVI USKRSNUĆA PRIVEDENI BUDEMO. PO KRISTU GOSPODINU NAŠEM. - Moram prihvatiti s više velikodušnosti, u sjedinjenju sa svetom Djevicom, križ mukeGospodina Našega, koji će me voditi k slavi njegovauskrsnuća i k nebeskoj sreći. Biti vjeran i točan u molenju molitve "Andjeo Gospodnji" tri puta na dan.

Duhovna kitica: ANDJEO GOSPODNJI NAVIJESTIO MARIJI

22. kolovoz

BLAGDAN PREČ. SRCA MARIJINA

Pobožnost prema preč. Srcu Marijinu

(Papa Pijo XII. je 1942. godine, kada jecijeli svijet bio u ratnom plamenu, žaleći teške kušnje, koje su snašle sve narode, i iz svoje osobne pobožnosti prema blaženoj Djevici Mariji, njezinom prečistom Srcu posvetio cijeli ljudski rod i ustanovio blagdan prečistog Srca Marijina, s vlastitim Oficijem i Misom, koji se ima za uvijek i svuda po svijetu slaviti. - Prema VI. čitanju blagdana).

Meditaciju o tome: vidi na kraju mjeseca kolovoza, iza XIII. nedjelje po Duhovima, str.71.

SVETI FILIP BENICIJE

Preziranje časti

I

Promatrat ću svetog Filipa Benicija, kako služi svoju prvu svetu Misu. U času spodizanja nebski glasovi naizmjence pjevaju: Svet, svet, svet ... To čudo svjedoči o stvarnoj prisutnosti Našeg Božanskog Spasitelja u Hostiji, a i o svetosti njegova sluge Filipa Benicija, koji je primio svećenički sveti Red samo iz poslušnosti, tolika je velika bila njegova poniznost. On, koji je sjajno završio svoje liječničke nauke u Padovi, udje u red Servita kao obični brat laik, smatrajući se nevrijednim, da postane svećenik.

II

Bolesna se ambicija - veli sveti Toma - sastoji u neurednoj želji za častima, bilo da ih netko želi iznad mjere, koju zaslužuje, bilo da netko - kad ih ima - traži u njima svoju vlastitu korist, a ne slavu Božju. (2a 2ae, q. 131. a 1). Opasna je i kobna za svakog čovjeka, a kako je tek osude vrijedna kod svećenika. On, nažalost, ne može biti od nje izuzet' ... Sama njegova služba, koja ga gura na svijetlo, mogla bi lako pogodovati tim opasnim težnjama. Svijet I ANDJELI I LJUDI UPIRU U NAS POGLED (Posl. - 1 Cor 4,9). I baš zato, da bih se osigurao od takvih napasti, želim ovoga jutra razmatrati o zloći bolesne ambicije i o zlim posljedicama, koje ona sa sobom nosi.

1. Bolesna je ambicija uvijek ozbiljan nered, koji povlači sa sobom odgovornost.

Ona nadomiješta volju Božju voljom ljudskom u postizavanju obveza, služba, časti, koje ovise samo o Bogu i o onima, koji Ga predstavljaju. Crkva ima svoju hierarhiju, koja je lijepo sastavljena i dobro uredjena. Svatko tu morao imati svoje mjesto, mjesto koje hoće Bog i koje odredi nadležna crkvena vlast. Ništa ne tražiti, ali ni ne odbijati ništa, to bi bi moralo biti pravilo dobra i vjernoga sluge. Potrebno je, da on ide putem njegovih zapovijedi i da se boji svoga Gospodina: I BIT ĆE sretan i zato nagradjen: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE BOJI GOSPODINA, KOJI OD SRCA LJUBI ZAPOVIJEDI NJEGOVE (Na step. - Ps 111,1) ... ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU I NJEGOVE NOGE NE ĆE POSRNUTI (Na step. - Ps 36,1). Ako bi kasnije svojim spletkama i svojim spretnim snalaženjem postigao kakvu službu ili čast, na koju ne bih imao prava, postao bih začetnik nereda u Crkvi, otajstvenom Kristovom tijelu. Mojom pogrješkom jedan član toga tijela ne bi bio više na svom mjestu. Bila bi pomućena harmonija i sklad Božjega plana. Kako da ne bih bio teško odgovoran za jednu pogrješku protiv istine, religije i pravde? -

2. * Bolesna ambicija, da bi se domogla željenog cilja, pretpostavlja cijeli niz grijeha

Spletke, laskanja, podlosti, ogovaranja itd. Ne biva to samo najedanput, da bolesna ambicija dobiva ono, za čim hlepi. Da bi se domogla cilja, koliko li je potrebno snalažljivosti, lukavosti, vještine, više ili manje u skladu s načelima morala' Zatim ambiciju, kao i svaku drugu strast, nikad ne možemo zadovoljiti. Čim čovjek postigne prve časti, već traži nove. Ambicija je živa vatra, koja proždire srce iz kojeg je nikla. Sv. Filip Benicije je u svojoj mladosti bio možda svjedokom takvih prostota. I dok je to gledao, njegova je duša za uvijek ozdravila od želje za častima. Koliko je on bio sretniji, čišći, sjedinjeniji s Gospodinom u smjernosti svojih funkcija običnog brata laika' Radi toga se je njegova duša i odlikovala kreposnim plodovima: PRAVEDNIK CV TE KAO PALMA I RASTE POPUT LIBANONSKOG CEDRA, USADJEN U DOMU GOSPODNJEM, U TRIJEMOVIMA HRAMA BOGA NAŠEGA (Ulaz - Ps 91,13-14).

3. * Bolesna ambicija prezire veliku čast sveć. dostojanstva ....

jedinu čast, kojabi se svećeniku mogla i morala svidjati, jedina, koju mora na posebni način cijeniti. Što su sve druge časti prema ovoj, koju nam daje sveto svećeničko redjenje? - Svećenik je "proslavio" dan svoje prve svete Mise, rado nam govore sjem.

učitelji. Sjemenište je jedno kraljevstvo, koje će mi nebeski Otac dati u nasljedstvo. OTAC JE VAŠ ODLUČIO DATI VAM KRALJEVSTVO (Evandj. - Luc 12,32). Jao meni, kad mi to kraljevstvo ne bi bilo dosta! Mogu u očima svijeta izgledati bez osjećaja, slab, biti napadan, proklinjan, mogu biti na sablazan ljudi. MI SMO KAO LUDE RADI KRISTA ... SLABI SMO ... PSUJU NAS ... PROGONE NAS ... KAO IZMET SVIH ... (Posl. - 1 Cor 4, 10-13). Ali, što to smeta? - Moje svećeništvo je za mene blago, koje se ne može izgubiti, koje ni lopovi ne mogu ukrasti niti hrdja izjesti: BLAGO, KAMO SE NE PRIBLIŽAVA NITI TAT NITI IZJEDA MOLJAC (Evandj. - Luc 12,33). Ja ću živjeti od njega i za njega. Srce će mi prionuti uza nj, bez bojazni, da bih ga mogao izgubiti. JER GDJE JE VAŠE BLAGO, ONDJE ĆE BITI I VAŠE SRCE (Evandj. - Luc 12,34). Stupat ću sretan jednostavnim, ali kraljevskim putem svećeništva: kad mi Bog bude to dao, bit će ispunjene sve želje moga srca! U KREPOSTI TVOJOJ, GOSPODINE, RADUJE SE PRAVEDNIK I KLIČE NAM TVOJIM SPASENJEM, JER SI MU ISPUNIO ŽELJU DUŠE NJEGOVE (Prikazanje - Ps 2o,2-3).

4. * Bolesna ambicija kvari i ruši svećeničko djelovanje u dušama

Onaj, koji traži sebe, ne traži dobro duša. Zanemarujuje njihove prave interese. Jalovi napori, koje bi on i mogao pokušati izvesti u njihovu korist, nisu li osudjeni na neuspjeh i propast? - Katkada ipak ima i ambiciozni čovjek kakav prividni uspjeh u poslu. Ali, to je uspjeh bez dubine, pa se uskoro sjajna fasada toga posla poruši, da se pokaže stvarnost. Kako li je naprotiv plodonosan apostolat kakve ponizne duše, koja je nesebična, koja ne traži nikada svoje vlastite slave ni ljudske nagrade za svoj rad! ZAISTA VAM KAŽEM, DA ĆETE VI, KOJI OSTAVISTE SVE I POĐOSTE ZA MNOM, STOPUT ONOLIKO PRIMITI I K TOMU BAŠTINITI VJEČNI ŽIVOT (Prič. * Matth 19.28). Život je svetog Filipa Benicija očita potvrda Spasiteljeva obećanja: Bježi od časnih služba u svojoj zajednici. Za vrijeme konklava, koji je birao nasljednika Klementa IV., znajući da kardinali misle na njega, sakri se u Sijenska brda sve do izbora Grgura X. - Ali kakvu je plodonosnu uspješnost navlačila njegova poniznost na njegove riječi i njegova djela?! Svuda, kuda prolazi i svuda, gdje propovijeda, duše se obraćaju, čudesa niču na svakom njegovom koraku. Zaslužuje naslov "Širitelja Reda Servita".

III

Promatrat ću i tako lijepu i tako blagu smrt svetog Filipa Benicija. Kad su mu donijeli svetu Popudbinu, zaklikta: "To si Ti, Isuse, u koga sam vjerovao! To si Ti, koga sam propovijedao, koga sam tražio, koga sam ljubio!" Mogli bismo ukratko sazeti njegov život riječima, da ga nije nikada taknuo ni najmanji dašak, ni najmanja pomisao bolesne ambicije. Zamolit ću ga za milost, da živim u istom raspoloženju, da bih mogao umrijeti, kao i on, u miru Gospodnjem, kome sam služio, i koga sam ljubio radi Njega Samoga. Suzbit ću u sebi sve želje, da se ističem, koje bi se mogle pokazati već za vrijeme ovih praznika. Pobožno ću još jednom pročitati misnu molitvu, kojatako lijepo izražava bitnu krepost svetog Filipa Benicija i pouku, koju moram izvući iz ovog razmatranja: BOŽE, KOJI SI NAM PO BLAŽENOM FILIPU HTIO DATI OSOBITI PRIMJER PONIZNOSTI, PODAJ, MOLIMO, DA TVOJI SLUŽBENICI, NASLJEDUJUĆI NJEGA, PREZIRU ZEMALJSKU SREĆU I UVIJEK TRAŽE ONO, ŠTO JE NEBESKO (Molitva).

Duhovna kitica: ISPUNIO SI MU ŽELJU DUŠE NJEGOVE (Prikaz. - Ps 2o,3).

---------- ***** --------

Živio je u početcima Reda Servita, kojima je kao dijete od 5 mjeseci (i molio majku, da im dade milostinju). Postao je članom prve zajednice te kongregacije, a kasnije i njihov Vrhovni Upravitelj. Malo je trebalo, da nije bio izabran za Papu poslije smrti Klementa IX. - Umro je 1285. godine.

SVETI BARTOL, apostol

Apostolski poziv

I

Promatram Isusa, kako zove svetog Bartolomeja na apostolski život. Provest će ci jelu noć u molitvi svom nebeskom Ocu, prije nego učini to sveto djelo. A KAD SE MAZA N IOZVA SVOJE UČENIKE, TE IZMEDJU NJIH IZABERE DVANAESTORICU, KOJE IROZOVE APOSTOLIMA (Evandj. - Luc 6,13). Medju tom dvanaestoricom se nalazio i sveti Bartolomej.

Zatim ću izraziti svoje poštovanje i tom velikom Apostolu. Pjevat ću mu hvalu, što je bio predmetom takvog izbora sa strane Božanskog Spasitelja. Zatim ću ga gledati u njegovu mučeništvu. Prema tradiciji, bio je osudjen, da bude živ oguljen. Čestitat ću mu, što je takvim činom velikodušnosti okrunio svoj život, koji je bio posvećen službi Isusu. Molit ću ga, da mi izmoli milost, da za vrijeme svoga razmatranja shvatim potrebu, ljepotu i uvjete apostolskog poziva.

II

1. * Potreba apostolskog poziva

"Svijet bi mogao biti - veli o. de Grandmaison - duhovno govoreći, i bez slavnih vojskovodja, i bez sitničavih političara i bez genijalnih umjetnika. Oni su uresi duhovnoga svijeta, ali ne njegovi bitni djelovi. Oni su tu - rekao bi sveti Toma - ad melius esse, non ad simpliciter esse, to jest: oni su tu, da bolje bude, ali ne da naprosto bude. Boga možemo spoznati, ljubiti ga, služiti Mu, izvršiti svoju bitnu ulogu razumnog stvora i spasiti svoju dušu i bez njih. Mnogi i žive bez njih. Ali u sadašnjem redu Providnosti, svijet ne može biti bez apostola, jer je Bog tako uredio stvari, da čovjek mora pomagati čovjeka u spasavanju duše. Uredio je tako, da treba posrednika - slobodnih i odgovornih - koji će biti redoviti molitelji i djelitelji milosti Božje. Ti su dakle ljudi - kakva mu drago bila njihova apostolska služba: molitelja, otkupitelja, posrednika, propovjednika, katekiste, učitelja - oni su duhovni kvasac velikog ljudskog tijesta, sol zemlje i svijetlo svijeta." (Duhovni spisi: Apostolsko zvanje). Različiti darovi, obilno izliveni u mladoj Crkvi, nisu imali drugoga cilja. Sve milosti gratis datae * bez zasluga darovane * imale su doprinijeti pomoći bližnjega: TAKO JE BOG U SVOJOJ CRKVI OSTAVIO PRVE APOSTOLE, DRUGE PROROKE, TREĆE UČITELJE ZATIM MOĆI, ONDA ONE, KOJI LIJEČE, KOJI POMAŽU, KOJI UPRAVLJAJU, KOJI GOVORE RAZLIČITE JEZIKE I TUMAČE NAUKE (Posl. - 1 Cor 12,28). Časno mjesto, na kojem se u tom nabrajanju nalazi apostolat, jasno mi pokazuje njegovu korist, iako ga prate manje čudesni i neobični znakovi, nego li druge darove. Baš se po tom daru Evandjeoska istina širi u svijet. Eto, baš zato je apostol posebni Božji povlaštenik i upravo ga je radi toga postavio poglavicom zemlje: POSTAVIT ĆE IH ZA KNEZOVE PO SVOJ ZEMLJI (Na step. - Ps 44,17).

"Jesam li do sada dosta razmišljao o odgovornosti i o posljedicama svoga poziva na apostolat? ... Koliko će se duša spasiti mojim posredovanjem, ako velikodušno odgovorim na Božji poziv! ... Koliko će se duša izgubiti radi moje nemarnosti! ...

2. * Ljepota apostolskog poziva

Ovo zvanje, koje je po sebi tako potrebno, kako sam to upravo maločas prije vidio, poprima novu ljepotu i divni čar, dodaje o. Grandmaisom, "iz činjenice, što apostol postaje u koliko izvršuje svoju zadaću što bolje može, suradnik, sudrug i prijatelj Isusa Krista/ Dobiva udjela na Njegovoj Božanskoj misiji." Za vrijeme svoga zemaljskog života Spasitelj je dopuštao, da apostoli s Njime budu u najtijesnijem prijateljstvu. Dopuštao je, da Ga prate, kamo jegod išao. Njegovi su učenici bili svjedoci njegovih čudesa. Ili još bolje: on im jedao nešto od svoje moći. Iz njih je, kao i iz njihova Učitelja, izlazila neka čudesna i ljekovita sila: IZ NJEGA JE IZLAZILA SILA I LIJEČIC JE SVE (Evandj. - Luc 6,19). To me ne bi smjelo ništa čuditi, ako sam

shvatio nauku svetog Pavla o otajstvenom Kristovom Tijelu: Apostol je živi i važni član togatijela, kojemu je Krist glava: VI STE TIJELO KRISTOVO I MEDJU VAMA ZDRUŽENI UDOVI (Posl. - 1 Cor 12,27).

Moje me zvanje dakle na apostolat sili, da ostanem tijesno sjedinjen s Isusom. Budući da moram Njega nasljedovati u svemu, moram biti drugi On; jesam li svijestan časti, nakoju me je Gospodin pozvao, pozivom na tako uzvišeno zvanje? - VEOMA ČASTIM TVOJE PRIJATELJE, BOŽE (Ulaz - Ps 138,17). Moraju me prožimati osjećaji poniznosti i zahvalnosti.

3. * Uvjeti apostolskog života

Budući da sam pozvan na staviti djelo spasavanja duša, kojeje započeo Krist, moram biti u njegovim rukama orudje, koje će biti posve poučljivo i posve se odreći samoga sebe. Moj će apostolat biti neplodan, ako u meni prevdava ono ljudsko. Mučeništvo je sv. Bartolomeja simbol nutarnjeg odricanja, koje Naš Spasitelj želi vidjeti kod svojih posla. Kad se ne radi o mučeništvu tijela, moram podnijeti mučeništvo srca, volje. Moram neprestano nastojati istrijebiti u duši one nutarnje neprijatelje, koji dižu glavu i koji me stavljaju u stanje podložnosti u mojoj borbi protiv svijeta. "Široki put - veli još gore navedeni pisac - ugodni, slasni uzitci kod stola, odmora, užitci očiju, ljudskog i naravnog čustva, maštе, opipa ... Protiv svega toga apostol mora "agere contra - raditi protivno" - veli sveti Ignacije. Ne kao da bi on morao jednom za uvijek odreći se svega onoga, što bi u tome za nj predstavljalo kakvu stanovitu pomoć, korisni odmor, ili kakvo poticalo za njegovu službu. Ali upotreba tih sjetilnih naslada mora biti umjerena pod apostolskim i duhovnim vidom, ne smije biti nikakva popuštanja senzualnosti, ali se smije koristiti osjetilima. A da bih to postigao, traži se mrtvenje! ... To je i rijeć nešto što baš ne volimo, ali jedan apostol na to nikada ne smije zaboraviti.

Koliko sam se ja mrtvio do sada, kroz ove praznike? - Jesam li se mrtvio u apostolskom djelovanju, koje sam pokušao razvijati oko sebe? - Želja za kakvim plodnijim i širim apostolatom može mi biti izvrni poticaj, da budem vjeran stanovitim odlukama u pogledu mrtvenja, koje sam obećao Bogu prije nego sam pošao na praznike.

III

Obavit ću kolokvij sa svetim Bartolomejem. Poziva me, da podjem njegovim stopama, dakle, da ne klonem u nastojanju oko svoje savršenosti. Molit ću ga, da mi pomogne, da uzljubim ono, u što jeon vjerovao, i da naviješćujem ono, što je on poučavao: DAJ SVETOJ CRKVI, DA LJUBI, ŠTO JE ON UČIO, I DA PROPOVIJEDA, ŠTO JE VJEROVAO (Molitva).

Završit ću ovo razmatranje s točno odredjenom odlukom, kakav ću apostolat gledati danas izvršiti - i kakav ću točno odredjeni čim mrtvenja danas učiniti, da mi taj pokušaj za apostolatom ne bude uzaludan.

Duhovna kitica: VI STE TIJELO KRISTOVO (Posl. - 1 Cor 12,27).

Katkada gaizjednačuju i zamijenjuju s Natanaelom, kojeg je Filip doveo Božanskom Spasitelju. Bio je rodom iz Kane u Galileji. Tradicija veli, da je propovijedao Evandjelje u Indiji i u Maloj Aziji, da jezadobio krunu mučeništva u Armeniji.

SVETI LJUDEVIT, kralj francuski

Kraljevstvo G. N. I. K.

I

Promatrat ću svetog Ljudevita, kako ponizno nosi svojim rukama svetu trnovu krunu. S kolikom li pobožnosti časti on tu Relikviju Kralja kraljeva. Kroz cijeli svoj život - prezirući sjaj svijeta - nastojao se je svidjeti Kristu Kralju. PREZREVŠI SLASTI OVOGA SVIJETA, NASTOJAO JE UGODITI SAMO KRISTU KRALJU (Tajna). Što više, on je pokušao, svim svojim silama, raširiti Kristovo kraljevstvo na svijetu.

Zmolit ću njegov zagovor, ne samo zato, da jednoga dana imadnem udjela u slavi Kralja kraljeva, kako to molimo u misnoj molitvi: MOLIMO, DA NAS NJEGOVIM ZAGOVOROM I ZASLUGAMA UČINIŠ DIONICIMA SLAVE KRALJA KRALJEVA (Molitva), nego ću ga zamoliti i zato, da cijeli moj život bude posvećen širenju duhovnog Isusovog kraljevstva u dušama.

II

Neki panegirista svetog Ljudevita, budući kardinal Tetz - razvijajući je jednoga dana s nekom smjelošću pred dvorom Ljudevita XIV., misao, da "jedan kralj ima biti samo obično orudje vjere u rukama Božjim, da bi Isus Krist zavladao u njegovu srcu i u njegovu kraljevstvu". Nije li to na posebni način zadaća svećenikova, zadaća, koja i mene naskoro čeka. Ja ću biti zapravo samo orudje u rukama Božjim, da Krist zavlada u mojem srcu i u Crkvi. Ali, da bih uspostavio njegovo kraljevstvo u dušama, koje će mi biti povjerene, potrebno je najprije, da ga uspostavim u svojem srcu. Isus će vladati po meni i oko mene jedino, ako On već kraljuje i u meni.

Je li u tome kod mene već tako? - Jesam li ja onaj pravednik, kojega Gospodin vodi pravim putevima i kojemu pokazuje kraljevstvo Božje: GOSPODIN JE PRAVEDNIKA VODIO PRAVIM PUTEM I POKAZAO MU KRALJEVSTVO BOŽJE (Posl. - Sap 10,10).

Da bih si pomogao spoznati dubinu i širinu Božjeg kraljevstva u duši, nastojat ću ispitati u čemu se sastoji to vrhovno Božje gospodstvo nada mnom i u tu ću si svrhu dozvati u pamet, da liturgija u prefaciji na blagdan Krista Kralja, ovako definira njegovo kraljevstvo: to je kraljevstvo istine i života - kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo pravde, ljubavi i mira.

1. * Kraljevstvo istine i života

Krist je došao donijeti na svijet nauku, nauku spasenja. Sve se njegovo propovijedanje sastojalo u tome, da tu nauku raširi. Njegova Crkva nastavlja njegovo djelo, da donosi svijetlo razumu. Ja sam dakle odredjen, da naviješćujem novu vijest dušama, da je neumorno propovijedam: LIJEPO JE NAVIJEŠĆIVATI JUTROM MILOST TVOJU, VJERNOST TVOJU NOĆU (Na step. - Ps 91,3). Ali prije nego li počnem propovijedati tu nauku, moram posve po njoj uskladiti svoj život. To je moja zadaća, koja mi se nameće za vrijeme moje kleriške izgradnje. Zadaća vrlo krasna, jer će se po neprestanom razmatranju Božje riječi njegov zakon usjeći u moje srce: PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I NJEGOV JEZIK KAZUJE PRAVDU. ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU (Ulaz - Ps 36,30-31).

Jesam li ja do sada posve podvrgavao svoj razum nauci Isusovoj i nauci njegove svete Crkve, ostvarujujući tako nasebi jednu od najljepših formapobožnosti prema Onomu, koji je Put, Istina i Život? - Sveti jeLjudevit to ovako preporučavao svojemu sinu: "Savjetujem te, da uvijek budeš odan svetoj rimskoj Crkvi i vrhovnom našem Biskupu, a to je Papa, i da prema njemu gajiš poštovanjei ljubav, kao što ga moraš izkazivati svojem duhovnom Ocu". Razum, koji mi je bog dao, sličan je onom talentu iz Evandjelja: treba da s njime radim, da donese zaradu. Nemam pravo, da ga zakopam u zemi svoje lijenosti. Bog od mene traži, da s njime radim sve dok ne dodje: TRGUJTE, DOK SE VRATIM (Evandj. - Luc 19,13). Što sam učinio za vrijeme ovih praznika, da bih omogućio, da istina Gospodnja jače prodre u moj razum? - Koliko je moje čitanje i moj posebni studij doprinio pripravi za moj intolektualni apostolat, koji će biti nužni uvjet za širenje kraljevstva istine?

2. * Kraljevstvo svetosti i milosti

Uzdizati duše na nadnaravni život, činiti ih dionicima božanskog života, - to je ona najuzvišenija pobjeda, koju Krist želi ovdje na zemlji: to je njegov način kraljevanja. Njegovo je kraljevstvo duhovno. Poziva me na tu službu posvećenja duša. A moje propovijedanje, moje vodjenje duša, moj osobni utjecaj, moje metode u službi, moja nastojanja u apostolatu, u društvima, "funkcionirat će" razmjerno prema mojoj osobnoj svetosti. Što budem više svet, više će Isus blagoslivati i podesetorustručavati moje nadnaravno djelovanje: SVAKOMU KOJI IMA, JOŠ ĆE SE DATI I UŽIVAT ĆE OBILNO (Evandj. - Luc 19,26)... I OBOGATIO GA JE U NAPORIMA I OPLODIO MU RAD (Posl. - Sap 10,10).

U tom cilju, kakvo li mora biti moje nastojanje, da sačuvam čistoću svoje duše i da ostanem u sjedinjenju s Božanskim Spasiteljem. Sveti mi Ljudevit u toj stvari pruža divan primjer. Želim samo upamtiti još i ove riječi, što ih jegovorio svojem sinu: "Prva stvar, koju želim, da ti stavim nasrce, jest, da čitavim svojim bićem ljubiš Boga, jer bez toga nijedna stvar ne vrijedi baš ništa! Čuvaj se, da ne učiniš stogodje što se ne bi svidjalo Bogu, nego radije bi morao biti spreman podnijeti najrazličitije muke ... nadi na tome, da svaki ružni grijeh bude uklonjen sa zemlje.

Kad pomislim na to - da prema nauci svetog Ivana od Križa, "samo jedna jedina nesavršenost, koju je čovjek zadržao u duši, priječi njezinu potpunu preobrazbu u Bogu, onda me spopada strah prim pomisli * što sam sve do sada morao učiniti, da Božanski Spasitelj posve zavlada u meni. Kako li sam još daleko od ostvarenja svojih nacrta, koje On ima sa mnom, kad me zove k svome svećeništvu! Želim li se povesti i nasljedovati primjer svetoga Ljudevita, koji je - iako je bio laik - tako mnogo doprinio širenju Kristova kraljevstva?

3. * Kraljevstvo pravde, ljubavi i mira

Koliko je puta Naš Božanski Spasitelj naglašavao ljubav i htio, da vidi gdje ona kraljuje među njegovim učenicima, i po njima, u svijetu! To je "njegova" zapovijed par excellence. No, žalosti! Nakon 20 stoljeća kršćanstva, koliko li mržnje, koliko borbe, koliko buna! NE ĆEMO, DA OVAJ VLADA NAD NAM (Evandj. - Luc 19,14). To jeratni poklik, koji Isusu dobacuju protivnici Njegova kraljevstva. Kao odgovor na te bezbožne hule, čujem obećanje, puno pouzdanja, koje je dao sam Božanski Spasitelj preko svete Marije Margarete: "Unatoč mojih neprijatelja, ja ću pobijediti i vladati". On je računao na svoju poniznu pouzdanicu, da požuri prosirenje svoga kraljevstva u dušama. Računa i sa mnom. I u tom pravcu traži od mene na posebni način pravu ljubav: Gdje jeljubav, tamo je Log!

Kasnije, u svojem svećeničkom apostolatu, bit ću službenik mira i ljubavi. Već sada moram ispunjavati savjet svetog Ljudevita: "Budi blag i milosrdan prema siromasima i bijednima, tješi ih i pomaži, koliko možeš!" Pa ako i nemam sada mmnogo prilika djelovati u tom smislu, ostaje mi na raspolaganju jedno veliko i moćno sredstvo: molitva!

III

Završit ću razmatranje time, da stvorim kakvu odluku obzirom na koju točku, koja je upravo bila predmetom mojih refleksija.

Na koncu ću srdačno zazvati svetog Ljudevita, da me svojim zagovorom pomogne u širenju Kristova kraljevstva u meni i oko mene.

Duhovna kitica: NEKA DODJE KRALJEVSTVO TVOJE

Lio je sin Ljudevita VIII. i Blanke Kastilske. Kralj je postao u 11. godini. Prema svojem zavjetu podje na križarsku vojnu i pade u ropstvo. Dao je sagraditi Sainte - Chapelle (Svetu Kapelu) za pohranu trnove krune. Za vrijeme jedne druge križarske vojne, umro od kuge u Tunisu (1270. godine).

SVETI ZEFIRIN

Korist, koju moram crpsti iz primjera svetaca

I

Poklonit ću se Bogu, koji je učinio svece i koji je nadahnuo Crkvu, da svaki dan jednoga ili više njih stavi pred nas kao uzor na čašćenje. I to ne čini samo zato, da ih častim, nego i zato, daih nasljedujem. Molitva mi se svetog Zefirina na posebno naglašava baš tu nakanu svete Crkve: DA BUDEMO POUČENI PRIMJERIMA,.,. KOJEGA SE ZASLUGAMA RADUJEMO (Molitva).

Zamolit ću svetog Zefirina,da mi izmoli milost ne samo da slijedim njegove primjere nego da imam stvarnu pobožnost prema svima svetima,koje mi kroz cijelu liturgijsku godinu Crkva stavlja pred oči i poziva,da ih zazivljemo.Iz boljeg poznavanja života svetaca mogu izvući tako veliku korist: Exempla trahunt - primjeri privlače.

II

1. Primjeri me svetački nukaju, da bolje nosim svoj križ.

Nositi svoj križ, tajna je spasenja. Naš je Spsitelj to učinio bitnim uvjetom, da netko postane njegov učenik: AKO TKO ŽELI DA PODJE ZA MNOM, NEKA SE ODREKNE SAMOGA SEBE I UZME KRIZ SVOJ I PODJE ZA MNOM (Evandj. - Matth 16,24). Sveci su doslovce ispunili taj savjet. Nema medju njima ni jednog jedinog, koji je izbjegao zakonu žrtve. Sveti je Zefirin proživio burni pontifikat. Morao se boriti hereticima, onorbama Tertulijanovim i Hipolitovim. Prolio jei svoju Krv za Krista. Ali s koliko li je junaštva to podnio! On je - kao i svi drugi sveci - živi dokaz, da Bog svoje borce podržava svojom milošću. Pred takvim primjerima, kako bih ja mogao sa svoje strane uzmaknuti u borbi, koju moram voditi protiv zla, pa ako bih u toj borbi morao dati i ono, što mi je najdraže: TKO HOĆE DA SPASI SVOJ ŽIVOT, IZGUBIT ĆE GA, A TKO IZGUBI SVOJ ŽIVOT RADI MENE, NAĆI ĆE GA (Evandj. - Matth 16,25).

Žrtvujući svoj život za Boga, prihvaćajući tolike patnje, sveci me uvjeravaju o nestalnosti ovozemaljskih stvari. JER ŠTO KORISTI ČOVJEKU, AKO DOBIJE SAV SVIJET, A IZGUBI SVOJU DUŠU? - ŠTO MOŽE ČOVJEK DATI KAO OTKUP ZA DUŠU SVOJU? (Evandj. - Matth 16,26). Ova Učiteljeva izreka, koju je citirao sveti Ignacije Lojolski, bila je dosta, da potakne svetog Franju Ksaverskog, da ostavi svijet, i da se posve preda Bogu. Povijest Crkve puna je takvog utjecaja svetaca jednih na druge: sveti Stjepan i sveti Pavao, sveti Ambrozije i sveti Augustin, sveti Franjo Saleški i sveta Franciska de Chantal itd. Zar bih jedini ja mogao biti bez ikakva osjećaja tog spasonosnog utjecaja svetačkih primjera? - Upoznavajući bolje njihov život, past ću pod njihov utjecaj i njihovu privlačnu nadnaravnu snagu.

2. * Primejri su svetaca puni utjehe

Ugodno je, dati se njima u školu, živjeti u sjedinjenju s njima. Za vrijeme svog zemaljskog života su iskusili i osjetili različite okrepe, koje Bog neprestano daje svojim učenicima, koji trpe: BLAGOSLOVLJEN BOG I OTAC GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA, OTAC MILOSRĐJA I BOG SVAKE UTJEHE, KOJI NAS TJEŠI U SVAKOJ NAŠOJ NEVOLJI (Posl. - 2 Cor 1,3). Sa svoje strane oni žele poduprijeti i tješiti one, koji idu istim putem kušnje: DA ONE, KOJI SE NALAZE U BILO KOJOJ STISCI, MOŽEMO TJEŠITI ONOM UTJEHOM, KOJOM I NAS SAME TJEŠI BOG (ibid 4). Dokaz koji oni smatraju najuvjerljivijim, da podignu nadu onih koji trpe, sastoji se u tome, da će svaki onaj, budući da je svako trpljenje i iskušenje sudjelovanje na Muci Kristovoj - koji bude s njime dijelio trpljenja njegova riža biti i dionik njegove slave: JER KAO ŠTO U NAM OBILUJU KRISTOVE PATNJE, TAKO PO KRISTU OBILUJE I NAŠA UTJEHA (ibid 7) ... Znajući, da kao što ste BILI SUDIONICI U PATNJAMA, DA ĆETE TAKO BITI I U UTJEHI ... (ibid 7). Ta će nagrada doći, kada Sin Čovječji naplati svakome po njegovim djelima: JER ĆE SIN ČOVJEČJI DOĆI U SLAVI SVOGA OCA SA SVOJIM ANĐELIMA I TADA ĆE SVAKOME PLATITI PO NJEGOVIM DJELIMA (Evandj. - Matth 16,27).

3. Crkva traži što veće poznavanje života svetaca,

budući da ona znade, kolika je snaga dobrog primjera. "Kad častimo svece, činimo li to radi toga, da povećamo njihovu slavu? - Oni su ispunjeni srećom i puni slave. To činimo radi toga, da nas potaknu, da ih nasljedujemo ... To je namisao Crkve na blagdane, što ih ona slavi njima u čast i Ona svoju nakanu izražava ovom lijepom molitvom: O, GOSPODINE, DAJ NAM MILOST, DA NASLJEDUJEMO ONO, ŠTO ČASTIMO. - KOLIKO SVETKOVINA SLAVIMO - veli sveti Bazilije iz Seleucije - toliko nam je slika stavljeno pred oči, da se njima poslužimo kao uzorima. Mučeničke su svetkovine - veli sveti Augustin - poticaju na mučeništvo. Mučenici ne vole - veli isti otac - da se mole za nas, ako u nama ne vide neke od svojih kreposti. Predaja je dakle i stalna nauka Crkve, da je najjitniji dio čašćenja svetaca u tome, da se znademo koristiti njihovim dobrim primjerima. Uzalud mi častimo svece, ako ne nastojimo, da budemo strpljivi kao i oni. A kad opet slavimo blagdane svetih ispovjedalaca, tada moramo biti onako prožeti pokorom i umrtvljeni kao što su i oni bili. Kad častimo djevice, onda opet moramo biti ponizni, čedni i stidljivi, kao djevice, a napose onda, kad častimo Djevivu djevica" (Bossuet, Govor za Blagdan Začeća Bl. Djevice Marije, adventske propovijedi u Saint*Germain, 1669).

III

Studij života svetaca je još spasonosniji, jer uz snagu samog primjera, sveci nadodaju i moć svoga zagovora. To me uči vjerska dogma o "općinstvu svetih".

Stvorit ću odluku:

1. - Da ću boljeupoznavati živote svetaca. Danas napose ima tako sjajnih hagiografskih djela. Jedno ili drugo takvo djelo bi se uvijek moralo nalaziti na mojem radnom stolu. Posebno u praznicima kakvo je duhovno čitanje prikladnije, nego li život kakvog sveca?

2. Ako već molim Brevijar, posvetit ću posebnu pažnju čitanjima II. Nokturna, koja mi donose skraćeni prikaz iz života sveca dotičnoga dana, koji tako pobudno i privlačno djeluje.

3. Kasnije ću život svetaca prikazivati i vjernicima. Koliko bih sugestivnih crtica mogao unijeti u svoje propovijedi i u svoje katekeze! Tako će mi riječ postati življa. I prikazujući i nauku i moral na djelu, ta će riječ još više poticati vjernike na dobro.

Duhovna kitica: HVALITE BOGA SVETI I PONIZNI SRCEM (Ulaz - Dan 3,87).

Sveti Zefirin, papa i mučenik, naslijedio je svetog Viktora I. godine 202. Bio je suvremenik i svjedok progona Septimija Severa, pada Tertulijanova, mira, koji je vladao u kraljevstvu Makrinovu. Umro je 218. godine.

27. kolovoz

SVETI JOSIP KALASANCIJE

Napredak u pobožnosti

I

Promatrat ću svetog Josipa Kalasancija u ekstazi pred Djetetom Isusom, kojeg mu pokazuje Blažena Djevica. I baš u jednoj takvoj viziji, stvori on osnovu za osnutak Reda, reda siromašnih regularnih klerika Majke Božje sa svrhom, da promiče znanje i pobožnost kod djece. BOŽE, KOJI SI SE UDOSTOJAO SVOJOJ CRKVI DATI NOVU POMOĆ ZA UZGOJ MLADEŽI U DUHU PRAVDE I POBOŽNOSTI (Molitva). Kad se posvetio toj zadaći, sveti ju je

Josip Kalasancije ispunjavao svom dušom, jer je bio prožet izvanrednom pobožnošću, kojunje nastojao povećati iz dana u dan kroz cijeli svoj dugi život, od 92 godine.

Zamolit ću ga za pomoć, da i moja osobna pobožnost raste. Popričesna misna molitva mi pokazuje, da je baš to posmrtna zadaća svetog Josipa Kalasancija: MOLIMO, DA ZAGOVOROM SV TOGA JOSIPA NEPRESTANO NAPREDUJEMO U BOGOLJUBNOSTI (Popričesna).

II

1. * U pobožnosti napredujemo izvanjskim djelima

Izraz "pobožno život" pokazuje, da postoji i pobožnost kao posve nutarnja aktivnost. Nestalo bi je, kd bi ostala usmjerena samo na nutarnjost. Ako nema poticaja i hrane, zamire svaki život. Eto, zašto su vanjske vježbe nužne i bitne za pobožnost. One pobožnosti našoj donose neku korist, otprilike onakvu, kakvu tjelesna hrana donosi tijelu. Što se čovjek više moli, više osjeća radost i lakoću za molitvu. Sveti je Josip Kalasancije sve svoje slobodne časove provodio u razmatranju nebeskih stvari. Običavao je u Rimu pohoditi gotovo svake noći sedam bazilika vječnoga grada (Brevijar - čit VI.). Čini se, da si je uzeo kao geslo redak iz psalma, koji je liturgija unijela u Misu današnjeg dana: BLAGOSIVAT ĆU GOSPODINA U SVAKO DOBA, UVIJEK JE NJEGOVA HVALA U MOJIM USTIMA (Ulaz - Ps 33,2). Njegov je život bio neprestana hvala i neprestano slavljenje Boga, što su mu omogućavale i olakšavale vježbe, koje si je nametnuo. Nikada nijeizgubio s vida ni osjećaj Božje prisutnosti. Tu je prisutnost osjećao i u svim svojim poslovima; da ih lakše ispuni, u tome je nalazio svijetlost i pomoć: GOSPODIN JE PRAVEDNIKA VODIO PRAVIM PUTEM I POKAZAO MU KRALJEVSTVO BOŽJE I UDIJELIO MU ZNANJE SVETIH I OBOGATIO GA U NAPORIMA I OPLODIO MU RAD (Posl. - Sap 10,10). Jesam li do sada shvaćao potrebu duhovnih vježbi? - Bez sumnje, ako kod toga i treba vladati točnost, ne smije se u njih unositi neka kruta ukočenost. Moja će staleška dužnost ili kakav važni čin ljubavi katkada imati prednost. Savjetovat ću se sa svojim duhovnim vodjom u pogledu rastezljivosti i obzira, s kojim bih morao obdržavati svoj dnevni red u pobožnosti. Ali unatoč toga ostaje kao glavno pravilo i čvrsta odluka, da ću mnogo paziti, da se toganajvjernije pridržavam.

2. * Napredak u pobožnosti i po mrtvenju

"Nakon što usvojimo kao činjenicu - veli jedan suvremeni duhovni pisac - da je pobožnost slobodni i spremni pokret ljubavi prema Bogu, duša će biti uistinu pobožna samo uz predpostavku, da je uklonila sve smetnje izvana, i rastrgala sve zapreke iznutra. To dvostruko oslobadanja u nama ima ostvariti mrtvenje". Zapreke izvana su: znatiželja, taština, sjetilnost. Boga ne moženo susresti na javnim trgovima. Zapreke iznutra su: požuda, uvredljivost , zavost, egoizam ... Sveti se je Josip Kalasancije neprestano borio protiv ovih neprijatelja. Od svoje mladosti čuva značajnom pobjedom djevičanstvo, koje jezavjetovao Gospodinu. U Rimu trapi svoje tijelo krajnjom strogošću svog načina života, bdjenjem i postom. Za vrijeme neke kužne epidemije pokazuje krepost ljubavi u najherojskijem stupnju. Pred kraj svoga života mnogo ga napadaju i silno mu se opiru članovi njegove Kongregacije. On to sve podnosi i veselo prima, koristeći se sa svim tim kušnjama kao stepenicama, pomoću kojih se penje Bogu, i raste i svojoj pobožnosti. ŠTITIO GA JE OD NEPRIJATELJA I ČUVAO OD ZASJEDA I DAO MU DA POBIJEDI U TEŠKOJ BORBI ... ONE, KOJI SU GA OCRNILI POKAZALA JE LAŠCIMA, A NJEMU JE UDIJELIO VJEČNU SLAVU GOSPODIN BOG NAŠ (Posl. - Sap 10,12-14).

Kad osjetim, da moja pobožnost hladi, nastojim li, da se više mrtvim, namećem li si takvu žrtvu, koja bi mojoj duši bila u stanju dati novi polet? - Moram biti posvema uvjeren u medjusobni korisni utjecaj izmedju pobožnosti i mrtvenja, da bih uznapredovao do velikodušne ljubavi prema Bogu.

3. * Konačno napredujemo u pobožnosti po samom njezinom napretku Str. 56.

"Ne napredovati, znači nazadovati!" - to jetemeljni zakon pobožnog života. Na putu, koji k Bogu vodi, nema odmora, u kojem bi duša smjela malo zaspati. I baš zato, što su neke od njih na to zaboravile, nakon početnih oduševljenja i čvrstih obećanja, kad su se prepustile mlitavosti, odvratnosti, i kad ih je zaveo užitak, duboko su i žalosno pale. Sveti Josip Kalasancije nije nikad pao u mlitavost u napredovanju u pobožnosti. Kao devedeset-godišnjak, toliko se je naprezao da ugodi Bogu, kao i u prvim godinama svoga redovničkog života. On sam veli, da dob nema po sebi nikakv prava na Božje prijateljstvo. Starac, ako se ne ponizuje, i ako se nevježba u duhu djetinjstva, a to je oznaka prave pobožnosti, ne će ući u kraljevstvo nebesko: AKO SE NE OBRATITE I NE POSTANETE KAO DJECA, NE ĆETE UĆI U KRALJEVSTVO NEBESKO (Evandj. - Matth 18,3).

Iz ove Spasiteljeve riječi, mogu izvesti u čemu se još sastoji napredak u pravoj pobožnosti: on se ne sastoji u kakvom duljem vremenu posvećenom samim duhovnim vježbama, nego u intezintetu duhovnog života i o njegovom stvarnom utjecaju na život. Ako po svojoj pobožnosti postižem to, da Krist, koji živi u meni, u meni još više i kraljuje - ita facere et docere - onda ću ja po tom znaku poznati, da mi duša napreduje.

III

Koju sam duhovnu vježbu više zanemario od početka ovog mjeseca? - Stvorit ću odluku, da ću baš na to pripaziti posebnom brigom i svom mogućom pažnjom. Uz to ću pridodati i koji čim mrtvenja, koji ću prikazati Božanskom Spasitelju, po zagovoru svetog Josipa Kalasancija.

Kasnije, kad postanem svećenik, na posebni ću način razvijati pobožnost u dušama djece, kojima ću predavati vjeronauk, imajući na pameti, da su ona slika Božanskog Spasitelja: I TKO PRIMI JEDNO TAKOVO DIJETE U MOJE IME, MENE PRIMA (Evandj. - Matth 18,5).

Duhovna kitica: BLAGOSIVAT ĆU GOSPODINA U SVAKO DOBA (Ulaz - Ps 33,2).

##########################

Bio je Aragonac. Kad je postao svećenik, jako ga je potresla nesreća zapuštene djece. Osnova Kongregaciju Regularnih Klerika pobožnih Škola. Red je bio ukinut prije njegove smrti. Ali mu je on prorekao uskrsnuće (Pijaristi). Umro jevrlo star, 1648. godine.

28. kolovoz

SVETI AUGUSTIN

Ljubav, kona c i izvor savršenosti

I

Prom trat ću svetog Augustina, kako piše knjigu "Ispovjesti", ili kako propovijeda hiponskim vjernicima: cilj, za kojim je išao je isti: zahvaliti Bogu na Njegovim dobročinstvima i uzdići k Njemu razum i ljudsko srce. Milost obraćenja je otvorila u njegovu srcu široku ranu: RANIO SI SRCE MOJE RIJEČJU SVOJOM I UZLJUBIH TE (Ispovijesti, knj. lo., gl. 6, 8). On osjeća otada, da jedino mir u Bogu može ljudskom srcu donijeti onaj mir, koji ono traži u stvorenim stvarima. Sveti je Augustin postao i propovijednik, učitelj, apostol Božanske ljubavi. Molit ću ga, za vrijeme ovog razmatranja, prigodom njegova blagdana, da prožme moje srce onom žarkom vatrom, kojom je izgarao njegovo, i da mi pomogne svojim zagovorom, da se sjetim njegovih bitnih pouka o ulozi ljubavi u ekonomiji duhovnog savršenstva.

1. * Ljubav je vrhunac savršenstva

Potpuno se savršenstvo sastoji u tome, da je čovjek toliko uznapredovao u ljubavi prema Bogu, da više ne počinja nikakva grijeha. Kad čovjek ljubi Boga svom dusom svojom, svim srcem svojim i svim umom svojim, tada čovjek živi posve u dobru, jer ljubi suvereno ono, što Bog zapovijeda, tako da to nikada ne krši. To je sveti Augustin izrazio u onoj svojoj lapidarnoj formuli: SAVRŠENA LJUBAV JE SAVRŠENA PRAVEDNOST (1). Želim li dakle biti savršen, ne smijem nikada u svojem životu propustiti ni najmanju jotu, ni najkraće vrtice božjega zakona: TKO, DAKLE, DOKINE JEDNU OD OVIH NAJMANJIH ZAPOVIJEDI I TAKO NAUČI LJUDE, BIT ĆE NAJMANJI U KRALJEVSTVU NEBESKOM, A TKO BUDE VRŠIO I NAUČAVAO, TAJ ĆE BITI VELIK U KRALJEVSTVU NEBESKOM (Ev. - Matth 5,19).

Ako već ne mogu na zemlji - kako to uči sveti Augustin - doći do takve savršenosti, koja bi mi apsolutno omogućavala izbjegavati svaki, i najmanji grijeh, moram barem za tim ići, i do takve relativne savršenosti mogu stići, koja se sastoji u neprestanom nastojanju prema boljemu: UVIJEK NADODAJI, - veli sveti Učitelj - UVIJEK HODAJ, UVIJEK NAPREDUJ; NEMOJ NA PUTU ZASTAJKIVATI, NE VRAĆAJ SE NATRAG, NE HODAJ IZVAN PUTA. ONAJ, KOJI NE NAPREDUJE, NAZADUJE, NATRAG SE VRAĆA ONAJ, KOJI TAMO OPET IDE, OTKUDA JE DOŠAO (2). Uvijek raditi, uvijek naprijed ići, to je pouka, isto kao i ona gornja, koja se može izvesti iz današnje poslanice, iz savjeta, koje sveti Pavao daje Timoteju: ALI TI BDIJ, BUDI U SVEMU STRPLJIV, IZVRŠUJ DJELO KAO EVANDJELIST, ISPUNJAVAJ SVOJU SLUŽBU (Posl. - 2 Tim 4,5).

To posjedovanje Boga u ljubavi, donijet će mojoj duši njezinu pravu sreću. Nema ni jedne misli, na kojoj je sveti Augustin toliko uporno inzistirao, kao baš ma misli, koja pokazuje, da je prava sreća čovjekova samo u ljubavi prema Bogu. Moja je sreća - već i ovdje na zemlji - vezana uz moju moralnu savršenost. POTREBNO JE, DA ČOVJEK PO ONOME BUDE SRETAN, PO ČEMU JE DOBAR (3) ... Knjiga ISPOVIJESTI nije ništa drugo, nego razvijanje te misli, koja se nalazi već na prvim njezinim stranicama: ZA SEBE SI NAS NAČINIO I NEMIRNO JE SRCEM NAŠE, DOK SE NE SMIRI U TEBI (4).

Mnogi mi misni tekstovi pokazuju i sjećaju me, koliko radosti uživa pravednik, savršeni čovjek, svetac. Želim se zadojiti tim tekstovima iz svetog Pisma, kojima sveta liturgija bogato kiti Misu "crkvenih učitelja", da bi me pozvala, da se popnem još više, i da otkrijem u čemu je tajna sreće. DOBRO JE SLAVITI GOSPODINA I PJEVATI TVOJEMU IMENU, VIŠNJI (Ulaz - Ps 91,2)... PRAVEDNIK CVATE POPUT PALME I RASTE POPUT LIBANONSKOG CEDRA (Prikaz. - Ps 91,13).

Jesam li težio prema toj pravoj ljubavi tokom ovih praznika? - Nisam li jako često imao naklonosti samo prema stvorenim stvarima? - Što sam odgovorio Bogu, koji mi je toliko puta dao čuti glas, kako ga je čuo i sveti Augustin: BOG NAM DOVIKUJE: LJUBITE ME I IMAT ĆETE ME (5)? - Što sam obećao? - Na ovaj blagdan učitelja ljubavi, želim izručiti svu svoju dušu predivnoj Ljubavi svoga Boga, svoga Stvoritelja i svoga svoga Oca.

2. * Ljubav je i put, koji vodi k savršenstvu

Bez ljubavi postaju slabe i neefikasne tri osnovne dispozicije, koje uvjetuju savršenstvo.

Prije svega mrtvenje, koliko nutarnje, toliko i izvanjsko ne može se održati kroz dugo vremena, ako ga ne nadahnjuje ljubav. Svako odricanje je zapravo jedna epizoda borbe izmedju ljubavi prema Bogu, koja ide do prezira prema samomu sebi i ljubavi prema sebi, koja ide sve do preziranja Boga. "Božja strana" ne će pobijediti, ako se ne bori pod zastavom ljubavi. To znači, da duša ne će nadvladati strasti, ne ljubi li Bogaiznad svega. Kakvu li lakoču i kakvu li snagu da je ljubav našoj

****

(1) De natura et gratia, c. 7o, 84
(2) Sermo 169, 18
(3) Epistola 13o, 3.
(4) Confessiones, I,1
(5) Sermo 34, 5.

duši, da ona prihvaća trpljenje i nosi svoj križ! LJUBAVI JE SVE LAKO (1) ... U ONOMU, ŠTO ČOVJEK VOLI ILI SE NE UMARA ILI I UMOR VOLI (2). Prije svetog Augustina je sveti Pavao poznavao tu borbu, koju ljubav čini pobjednicom. DOBAR SAM BOJ VOJEVAO (Posl. - 2 Tim 4,7).

Osim mrtvenja, savršenstvo traži od nas još i vježbanje u svim kršćanskim krepostima, medju kojima treba na prvo mjesto staviti bogoslovske kreposti. Pa ako je vjera i ufanje prijeljubavi, ljubav reagira na njih, oživljujući i usavršujući njihove čine. Onaj koji ljubi, je siguran, da vjeruje, i da se ufa kako treba. KOJI PRAVO LJUBI, NESUMNJIVO PRAVO VJERUJE I PRAVO SE UFA (3). Što se ostalih kreposti tiče, one nastaju iz ljubavi, tako da je bezuvjetno potrebno ljubiti, da bismo ih dobro definirali. KREPOST JEBAŠ U TOME, DAL LJUBIMO, ŠTO MORAMO LJUBITI (4). Ljubav je glavna stvar, za svaku duhovnu zgradu: ukloniti ljubav znači sve srušiti do temelja.

Konačno, ako napredak u savršenosti traži mnogo molitve, ona ima svoj konac i najsavršeniji oblik i izražaj u ljubavi. Pobožnost se - prema svetom Augustinu - sastoji u ljubavi: POBOŽNOST JE ŠTOVANJE BOGA, A ŠTUJEMO GA SAMO LJUBEĆI GA (4). Samo onaj, koji ljubi Boga svim svojim srce, može Ga hvaliti kako treba. Samo takav ima pravo čuti i svoj glas u koncertu pohvala, koji Crkva bez prestanka uzdiže k prijestolju Svevišnjega: USRED CRKVE OTVORIO JE GOSPODIN USTA NJEGOVA I NAPUNIO GA DUHOM MUDROSTI I RAZUMA (Ulaz - Eccli 15,5).

Moram nastojati osvrt na samoga sebe, da vidim, gdje se nalazim na putu savršenosti ... Nisam li ja bljutava sol, koja nije za ništa drugo, nego da se baci napolje, i da je pogaze ljudi: NIJE VIŠE NI ZA ŠTO, NEGO DA SE BACI VAN, DA JE POGAZE LJUDI (Evandj. - Matth 5,13). Je li svijetlo, što ga nosim u sebi, - VI STE SVIJETLO SVIJETA (Evandj. * Matth 5,14) - DOSTA ŽIVO ILI SE NAPROTIV VEĆ GASI?

III

"Mjera ljubavi prema Bogu jest, da Ga ljubimo bez mjere" - pisao jednoga dana sveti Augustin jednomu od svojih prijatelja, Severu iz Mileve. Ne mogu postići taj ideal, ali ipak moram pokušati približiti mu se sve više i više. Točno ću moći ocijeniti svoj napredak u savršenosti, prema svojem napretku u ljubavi prema Bogu. Danas ću nastojati povećati svoju ljubav prema Bogu prikazanjem kakvog teškog čina, koji je težak za moju narav, i kojeg ću posve točno i konkretno odrediti na kraju svoga razmatranja. I dok ga budem izvršavao, u času, kada sam predvidio, on će me tada podjetiti, da sam za Boga stvoren, i da jedinomu Bogu moram sve uzvratiti.

Duhovna kitica: ZA SEBE SI MAS STVORIO, BOŽE (Sv. Augustin, "Ispovijesti", I.).

Sveti je Augustin rodjen godine 354. u Tagasti. Vrlo rano zapade u zabludu i u grijeh. Obratile su ga suze njegove majke, i gorljivost svetog Ambrozija u Milanu. Zatim se povrati u svoj kraj, i posta biskup u Hiponu. Divnai sjajna je bila njegova književna i apostolska aktivnost. Umro jeu svom biskupskom gradu, kad su gaopsjedali Vandali, godine 430.

29. kolovoz

GLAVOSJEK SV. IVANA KRSTITELJA

Neustrašiva gorljivost

I

Moram iskazati svoje poštovanje i ljubav svetom Ivanu Krstitelju, koji mi u okolnostima svoga mučeništva daje tako krasni primjer neustrašive gorljivosti. Čujem ga, kako

---

(1) De natura et grati (2) De bono viduitatis, 26 (3) Sermo 90,8
(4) Epistola 155, 13 (5) Epistola 167, 11.

pred Herodom neustrašivo naglašuje moralna načela: NE SMIJEŠ IMATI ŽENE SVOJEGA BRA - TA (Evandj. - Marc 6,18).

U svojoj budućoj službi često ću puta morati braniti božju stvar. Inspirirat ću se na primjeru svetog Ivana Krstitelja i zamolit ću ga, da prosi za me za vrijeme ovog razmatranja, da zapali u mom srcu plamen gorljivosti, sličan njegovom.

II

1. * Nije dosta samo naglašavati božja prava i objavljivati Njegovu slavu. Takav apostolat, koji se temelji samo na riječima, u velikoj je mogućnosti, da ostane posve bezuspješan, ako se ne temelji prije svega na tvrdim uvjrenjima, baš nutarnje uvjerenje daje našim riječima jasnoću i neodoljivu privlačnu snagu: PRED KRALJEVIMA SAM GOVORIO O TVOJIM ZAPOVIJEDIMA I NISAM SE BOJAO; RAZMATRAO SAM TVOJ ZAKON, KOJI LJUBIM VELMA (Ulaz - Ps 118, 46-47). Za vrijeme svog dugogodišnjeg boravka u pustinji, sveti se Ivan Krstitelj nanunjao mislima i riječima božjim. Postao je kontemplativac. On je u toj pustinji i samoći stekao tako čvrsto uvjerenje o božjoj neizmjernoj veličini i o svojoj vlastitoj bijedi, da je bio posve spreman uhvatiti se u koštac s kraljevskim dvorom, da nareda velikaše zbog njihovih mana, da im propovijeda obraćenje, što više,. i uz opasnost mučeničke smrti.

Ništa nije moglo skrenuti njegovu dušu od onoga, što je smatrao svojom dužnošću. OPAŠI SVOJE BOKOVE, USTANI I RECI JUDI SVE, ŠTO TI JA ZAPOVIJEDAM (Posl. - Jer 1,17). Kakva li ajelost ispunja dušu onoga, koji se smatra poslanikom božjim, nosiocem njegove riječi, njegovim glasnikom pred ljudima!

Glasnik božji ću i ja uskoro biti po svojem svećeničkom redjenju. Nisam li ja to već sada u nekoj mjeri - preko praznika? - Moje ime sjemeništarca, reverenda, koju nosim, pa redovi, što sam ih već primio, sve mi to daje posebnu ulogu u društvu, koje me okružuje; možda sam već imao prilikegovoriti auktoritativno. PRAVEDNIK RADO JUTROM NAVIJEŠTA TVOJE MILOSRDJE I TVOJU ISTINU NOĆU (Na step. - Ps 41,3). Jesu li moje riječi dobile u mom sjedinjenju s Bogom, posebno u mojem svakidašnjem razmatranju, ono uvjerenje i onu snagu, bez čega bi one značile samo: "mlatiti vjetar"? -

2. * Osim dubokih uvjerenja, neustrašiva gorljivost traži još i svetost bezprijekornog života. - Baš zato se je sveti Ivan mogao pokazati pred svojim neprijateljima, a da mu oni nisu mogli prigovoriti ni za najmanju pogrješku, niti ga optužiti zbog najmanje sumnje. Sam Herod ga je već dugo vremena cijenio. Kralj jerade slušao njegove savjete: ZNAJUĆI DA JE PRAVEDAN I SVET ČOVJEK: I ŠTITIO GA JE, RADO GA SLUŠAO I RADIO MNOGE STVARI PO NJEGOVIM RIJEČIMA (Evandj. - Marc 6,2o).

Kad budem druge koriо radi njihovih pogrješaka, smjeti ću se pred njima pokazati samo u slučaju, ako sam se najprije očistio i otresao svojih. "Upravo gorljivost, koju imamo prema sebi i prema svojem vlastitom savršenstvu, mora davati vrijednost, upravljati i blažiti našu gorljivost prema bližnjemu". Bourdaloue, u svojoj karizmenoj propovijedi o gorljivosti, razvija krasno ove tri misli:

1. - Gorljivost, koja se odnosi isključivo na bližnjega, prazna je i lažna, jer je bez ugleda i kod onoga, koji je pokazuje i bez učinka kod onoga, prema kome se obavlja.

2. Često je pogrješna, čudna, ograničena.

3. Postaje brzo nestrpljiva, okrutna, lažna, uvredljiva i puna gorčine.

Sve u svemu, neustrašiva gorljivost traži prije svega reformu samoga sebe. To je prva dužnost apostolova. Ne ide li za tim sav odgoj u sjemeništu? - Te duge godine priprave, koje su mi katkada toliko teške, imaju taj cilj, da me očiste od mojih pogrješaka, i da mi dadnu kasnije pravo, da naviješćujem riječ božju, bez bojazni, da me prekoravaju moji slušatelji. ONI ĆE SE BORITI PROTIV TEBE, ALI TE NE ĆE NADJAĆ TI, JER JA SAM UZA TE, DA TE OSLOBODIM, GOVORI GOSPODIN (Posl. - Jer 1,19).

3. * Konačno, zadnje odlike, koje mora imati apostol, želi li da nikada ne popusti u gorljivosti, su poniznost duha i neprivezanost srca. - Poniznost svetog Ivana došla je do izražaja kod njega već od početka njegova propovijedanja, kad se je smatrao nedostojnim, da odriješi remenje na obući svoga Učitelja. Ovaj je morao rasti. Ivan je želio samo to, da se umanjuje. Nije li njegovo mučeništvo ispunjenje njegova sna? Kakve li neprivezanosti i odricanja, nadalje: u čitavoj njegovoj osobi! Ne očekuje, niti želi ikakve ljudske nagrade. Vježba se u strogosti, koja nas zapanjuje. On spada medju one duše, koje ništa ne može pokolebati: one su kao tvrdi gradovi, kao željezni stupovi, kao brončani zidovi, o koje se razbijaju napadaji neprijatelja. UČINIO SAM TE DANAS TVRDIM GRADOM I ŽELJEZNIM STUPOM I MJEDENIM ZIDOM ZA SVU ZEMLJU ... (posl. - Jer 1,18).

U kojoj sam se mjeri ja vježbao od početka svojih praznika u ove dvije kreposti? Poniznosti naime i odricanju! Nije li moja gorljivost često bila suviše strajživa i mlitava upravo zato, što nisam dovoljno bdio nad te dvije kreposti? -

III

Želim danas ispuniti kakav točno odredjeni apostolski čin, koji ću lako odrediti već sada. Ispunit ću ga s toliko više hrabrosti, koliko mi izgleda, da će biti teži za moju mlitavu i lijenu narav. Prije nego li ga ispunim, zazvat ću u sebi u pomoć sv. Ivana Krstitelja.

Duhovna kitica: JA SAM S TOBOM (posl. - Jer 1,19).

3o. kolovoz

SVETA RUŽA LIMSKA

Čistoća

I

Promatrat ću svetu Ružu Limsku u času umiranja kako kliče: "Odlazim s ovoga svijeta, sretna, da se poklonim pred licem svoga Boga, koga sam htjela posjedovati kroz sve vrijeme svoga života!" Ta je sveta smrt bila kruna njezina vrlo čistog života: već u dobi od pet godina, ona je posvetila Bogu posve posebnim zavjetom svoje djevičanstvo. Pohvalit ću je, upravljajući joj riječi psalma: U SVOJOJ VELIČANSTVENOJ LJEPOTI SRETNO POLJI, POHITAJ PREMA POBJEDI I KRALJU! ZA ISTINU, PRAVDU I BLAGOST SE BORI I NEKA TE DIVNO VODI TVOJA DESNICA (Na step. - Ps 45,5).

Zamolit ću je za milost, da mi izmoli više smisla za krepost svete čistoće i sve veći žar, da je zaštićujem protiv djavolskih nasrtaja.

II

1. Milost se svete čistoće traži od svakog kršćanina

"Ona se privezuje uz stožernu krepost umjerenosti. To jedna kraljevska navika, koja nam pomaže, da duša drži pod svojim žezlom i u svojoj posvemašnjoj ovisnosti tjelesne čine - koji mu drago oni bili - sve do njegovih pokreta " (msrg Gay: O životu i kršć. krepostima, sv. II., str. 77). Prema tome, krepost svete čistoće afirmira i omogućuje posvemašnje Božje gospodstvo nad samim tijelom. Još više, budući da milost od svakog kršćanina čini dio otajstvenoga tijela, čistoća ga drži u tom stanju nadnaravne uzvišenosti i veličine, dok svaka pogrješka protiv te kreposti, kida to jedinstvo. Krist ne prepoznaje u nečistom čovjeku jednoga od svoje ljubljene braće: ZAISTA VAM KAŽEM: NE POZNAM VAS (Evandj. - Matth 25,12). Naprotiv, koliko li On ljubi čistu dušu. Život svete Ruže je za to divan primjer. Objavljivao joj se više puta, Iskazuje joj - kako to veli: "Nasljeduj Krista" - "prijateljstvo, što nas zapanjuje": RUŽO SRCA MOGA BUDI MI ZARUČNICOM (Rim. Brev. - VI. čitanje).

Kod s v e ć e n i k a je čistoća još potrebnija, nego li kod subdjakona. Razlozi su mi te obveze dobro poznati, jer sam o njima već toliko puta razmatrao.

a) Moj intimni odnos prema euharistijskom tijelu Božanskog Spasitelja, tražit će s moje strane savršenu čistoću. Ta ja neću samo jedamput, onako usput, morati primiti, dati, dozvati na oltar Isusa, neokaljanu Žrtvu. Svaki dan, i to po više puta, će me moja služba stavljati u prisustvo Božanskog Zaručnika. EVO IDE ZARUČNIK, IZAĐITE MU USUSRET (Matth 25,6). Morat ću se sedam puta dnevno pojavljivati pred svojim Bogom, da Mu iskažem molitvu hvale: može li biti ikakve nade, da će je Gospodin primiti i uslišati, bude li se izvijala iz nečista srca, i nečistih ustiju: IZ MOG SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA: DJELA SU MOJA NAMIJENJENA KRALJU (Ulaz - Ps 44,2).

b) I moj odnos s otajstvenim Kristovim tijelom, tražit će isto od mene ne manje savršenu čistoću. Predvidjam napasti, koje ću morati iskusiti u svojoj apostolskoj službi. Duše, koje ću morati posvećivati, opraštati, tješiti, savjetovati, pojavljivat će se preda mnom pod koprenom vidljivom svoga otajstvenog tijela. Kako bih morao biti od svega otrgnut i budan! Ljudske su djevice imale istu toliku želju kao i mudre, da svijetle Zaručniku, ali nisu bile razborite ... Poznato mi je naprotiv, koliko je čistoća moćno sredstvo u osvajanju duša. Iz nje se izvija neka čudna snaga, kojoj se ne može odoliti, neki nebeski miris, koji otkriva prisutnost milosti. Uz bolesnički krevet svete Ruže Limske, tiskalo se mnoštvo svijeta, da pristupi: PODAJ NAMA, DA TRČEĆE ZA DIVNIM MIRISOM NJENIH KREPOSTI, I MI ZASLUŽIMO BITI DIVNI MIRIS KRISTOV. Osjećao se miris, koji se dizao iz te duhovne Ruže, djevičanskog svijetka, koji se rascvao pod toplim nebom Perua. BOŽE, KOJI SI HTIO, DA BLAŽENA RUŽA, POTAKNUTA ROSOM NEBESKE MILOSTI I ROCVA TE MEĐJU INDIJANCIMA KRASOTOM DJEVIČANSTVA ... (Molitva).

Jesam li do sada dovoljno mislio na tu apostolsku ulogu djevičanstva i čistoće, koja će mi omogućiti da širim oko sebe ugodni miris Kristov: DA I MI ZAVRIJEDIMO POSTATI DOBRI MIRIS KRISTOV (Molitva).

2. * Ako je čistoća tako uzvišena krepost, znam i to, da je vrlo teško sačuvati je u svoj njezinoj potpunosti

Sveta Ruža Limska, kako kažu njezini životopisci, nije nikada počinila ni najmanjeg laganog grijeha u pitanju nečistoće kroz 31 godinu svoga života ovdje na zemlji. Tajna takvog privilegija počiva u njezinom životu molitve, mrtvenja i neprestane budnosti.

Budući da se čistoća čuva molitvom, Ruža je Limska provodila čitave sate u molit U vrtu svojih roditelja je uredila jedno malo osamljeno mjesto, da tu živi u produženom razgovoru s Bogom. I Blažena Djevica Marija i njezin anđeo Čuvar su je rado i često razveseljavali svojim posjetom. Koliku je pomoć crpla iz tih razgovora! Da li moja pobožnost štiti moju čistoću? - Moram se ispitivati o tome, kakvu pomoć nalazim u svojim razmatranjima, svojoj Krunici i svojim Pohodima Presvetom Sakramentu? Čistoću čuva još i mrtvenje. Pokorničke su djela svete Ruže Limske gotovo nevjerojatna. Naslonjač joj je bio veliki posve hrapavi kamen, na kojem je spavala jedva dva sata svake noći. Uz cilicij i druga sredstva za pokoru, obdržavala je vrlo strogi post, a tri puta tjedno je jela samo kruh nakvašen u vodi. Božanski Spasitelj ne traži od mene takvih mrtvenja. No ipak smijem li se nadati, da ću čuvati svoju čistoću, ako nikada ne obuzdam željice svoje sjetilne naravi? - Kakva je borba u koju se upuštam protiv njezinih zlih sklonosti? -

Konačno, kao sredstvo, kojim se čuva sveta čistoća dolazi savjet Božanskog Spasitelja: BDIJTE (Evandj. - Matth 26,13). Taj je savjet doslovce slijedila sveta Ruža Limska. Još kao sasvim mlada, ošišala si je kosu do kože, da pokaže svoju želju, da se ne želi svidjati svijetu. Da može očuvati svoju nevinost i da zasluži svoje ime čiste Kristove zaručnice, pristala je, da je smatraju ludom: ZARUČIO SAM VAS JEDNOMU MUŽU, DA VAS PRIVEDEM KRISTU KAO ČISTU DJEVICU (Posl. - 2 Cor 11,2). Kako je s mojom budnošću obzirom na svijet? - Namjesto, da se držim u defenzivi, počinjam li možda kojekakve nepromišljenosti, koje bi me lako mogle zavesti u propast?

Odlučujem, da ću danas kleknuti pred kip Blažene Djevice i iznova Joj povjeriti čuvanje moje kreposti svete čistoće. Od početka praznika, kako su izgledale moje borbe, kako moje pobjede u toj stvari? - Moram se zahvaliti svetoj Djevici, što me je štitila. Zamolit ću Je, - po zagovoru svete Ruže limske, da mi i dalje neprestano pruža svoju majčinsku pomoć.

Duhovna kitica: BDIJTE I MOLITE (Evandj. - Matth 25,13).

Brevijar je zove "prvim cvijetlkom svetosti Južne Amerike". Pripadala je III. Redu Reda svetog Dominika. Umrla je 1617. godine. (Rodjena 1586. u Limi).

31. kolovoz

SVETI RAJMUNDO NONNAT

Mržnja na mali grijeh

I

Stavit ću si pred oči lik svetog Rajmunda Nonata, kako vrši svoju službu prema zarobljenim kršćanima u Alžirskoj luci. Samoga sebe daje u zalog, kad nema više novaca, da ih otkupi na slobodu. Njegova mu je odvažnost to donijela, da su mu probili usne i zaključali lokotom, ali on čudesno i dalje pjeva hvale Gospodinu: RIJEČ TVOJA TRAJE DO VIJEKA, GOSPODINE (Ps 118,89).

Okovi zarobljenika su simbol grješnih sveza. Danas želim promatrati samo zloću laganog grijeha. Molim svetog Rajmunda Nonnata, da mi nadahne u dušu iskreni strah od njega, i da mi sugerira sredstva za kidanje takvih okova.

II

1. * Iako lagani grijesi ne radjaju istom pustoši u duši kao smrtni grijesi, ipak se oni ni malo ne svidjaju Bogu, jer se protive Njegovoj Ljubavi i volji.

"Oni - veli sveti Franjo Saleški - slabe duševnu snagu, priječe Božansku utjehu, otvaraju vrata napastima. Ne ubijaju - dašto. - duše, ali je ljuto ranjavaju. "Mrtve muhe - veli mudrac - kvare miris pomasti! Hoće reći: ako muhene stanu na pomast, već je samo letimice uživaju, pokvare samo ono, što uzmu, a drugo ostane cijelo. A kad muhe skapaju na pomasti, oduzmu joj vrijednost i učine je prezirnom. Tako i malo grijesi (Filoteja, str. 91.). U stvari, duša, koja ostaje u lagan m grijehu, pruža dokaz hladnoće i ravnodušnosti u ljubavi. koju duguje svome Bogu.

I baš zato je sveti Rajmundo Nonnat toliko bježao i bojao se svega, što je samo i izgledalo kao grijeh. Izabire radije da bude pastir u osami, bojeći se da to ne bi bila neposlušnost ocu, ako bi slijedio svoje zvanje. Kasnije je opet potišten, što mu je sama Blažena Djevica Marija stavila na glavu jedan vjenčić cvijeća, kao nagradu za neko djelo ljubavi, koje je učinio, jer se boji, da ne bi previše uživao u toj izvanrednoj povlastici. On je doista bio čovjek bez mane, koji je mogao prekršiti Božja naredjenja, ali ih nije prekršio: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE NAŠAO BEZ LJAGE ... MOGAO JE SAGRIJEŠITI, A NIJE SAGRIJEŠIO I UČINITI ZLO, A NIJE GA UČINIO (Posl. - Eccli 31,8-10).

Kako li mi divnu poku daje sveti Rajmundo Nonnat, koji tako lako počinjam tako male pogrješke lijenosti, proždrljivosti, senzualnosti, koji ne bdijem dovoljno nad svojim riječima, pogledima i mislima! Čujem ga, kako mi govori: NEMOJ SE ŽESTITI PORADI ZLIKOVACA, NEMOJ ZAVIDJETI ONIMA, KOJI ČINE ZLO (Ps 31,1).

2. * Lagane grijehe, koje treba osuditi kod svakog kršćanina, još više moramo osuditi kod onoga, koji je pozvan, da bude svećenik

Bog povjerava svećeniku svoju istinu i svoje milosrdje, On od njega traži, da djeluje u njegovo Ime. PRATIT ĆE GA MOJA ISTINA I MOJA MILOST I SNAGOM ĆU SVOGA IMENA UZDIĆI NJEGOVU MOĆ (prikaz. - Ps 88,25). On želi, da njegov zakon bude upisan u mom srcu, i da moja usta izgovaraju samo riječi pravde. PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I NJEGOV JEZIK KAZUJE PRAVDU. ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU (Ulaz - Ps 36,30). Kakve li nezahvalnosti prema Bogu, ako nisam - radi svoje sklonosti prema laganom grijehu - vjeran tome idealu! Kakve li opasnosti i za sablazan bližnjega, koji uvijek mnogo traži - a s pravom - kad se radi o kreposti svećenika ili budućeg svećenika! Zamolit ću svetog Rajmunda, da mi izmoli milost, koji se je toliko bojao, da se ne bi svidjao Gospodinu, da i ja više uzimam srcu svoju odgovornost.

3. * Konačno - prema priznanju duhovnih učitelja - mnogi lagani grijesi polako čovjeka dovode do smrtnoga grijeha

Kad čovjek izgubi nadzor nad svojim prohtjevima i nad svojim činima u malenoj stvari, onda malo po malo dodje do toga, da padne u velike pogrješke. Eto, upravo zato naš Spasitelj i naglašava toliko budnost prema samomu sebi: NEKA BUDU OPASANI VAŠI BOKOVI I UPALJENE SVIJETILJKE U VAŠIM RUKAMA (Evandjelje - Luc 12,35). Taj savjet sv. Grgur tumači u dvije riječi: uzdržljivost i dobra djela. BOKOVE OPASUJEMO, KAD UZDRŽLJIVOŠĆU OBUZDAVAMO TJELESNU POŽUDU; A UPALJENE SVIJETILJKE IMAMO U RUKAMA, KAD SVOJIM DOBRIM DJELIMA POKAZUJEMO SVOJIM BLIŽNJIMA PRIMJERE SVIJETLA (Rim. Brev. - čit. VIII.).

Nakon ovog promatranja o zloći malogo grijeha, želim se okoristiti krajem ovog razmatranja, da ispitam, da li sam do sada upotrebljavao ona klasična sredstva, da lagani grijeh istrijebim iz svog duhovnog života:

Nisam li kroz ova dva mjeseca praznika zanemarivao svoj večernji ispit savjesti kao i svoj posebni ispit savjesti? - Jesu li moje ispovijedi koristile mojoj duši? -

Izvrsno sredstvo protiv laganih grijeha je i pomisao na Muku Našega Gospodina ... Moram kleknuti pred Križ: sabrati suze i Krv Gospodnju, njegove posljednje riječi, posljednje kucaje njegova srca.

Konačno me mora potaknuti na poboljšanje moga života i pomisao na posljednji Božji sud. Čekam svoga Učitelja. Kada će doći? - O drugoj ili trećoj straži? - Hoću li biti spreman? - I VI BUDITE SPREMNI, JER U ČAS, KAD VI NE MISLITE, DOĆI ĆE SIN ČOVJEČJI (Evandj. - Luc 12,40). Sjetit ću se smrti svetog Rajmunda: Božanski Spasitelj mu sam u pratnji svetačke svite daje popudbinu. U RUKE TVOJE, GOSPODINE, PREDAJEM DUŠU SVOJU - bile su njegove zadnje riječi. Za milost takve smrti isplati se, da svoj život provedem u neprestanoj borbi protiv svojih zlih sklonosti.

III

Ovo razmatranje, kojim završavam mjesec kolovoz, moglo bi mi poslužiti, da obavim mjesečnu rekolekciju prije početka trećeg dijela mojih praznika. Ona mi ima poslužiti kao polazna točka. Gdje se nalazim u nastojanju oko svoje savršenosti? - Ustanovim li kakvo popuštanje od početka ovih praznika, došao je čas, da se popravim. Preporučit ću tu nakanu svetom Rajmundu Nonnatu, moleći iznova polagano molitvu današnje svete Mise: DOPUSTI NAM, GOSPODINE, NJEGOVIM ZAGOVOROM, DA RAZRJEŠIVŠI OKOVE GRIJEHA, SLOBODNIM DUŠAMA ČINIMO ONO, ŠTO JE TEBI MILO (Molitva).

Duhovna kitica: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE NAŠAO BEZ LJAGE (Posl. - Eccli 31,8).

$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$

Sveti Rajmund Nonat, ispovjedalac, redovnik reda Naše Gospe od Otkupljenja, sam sebe dade u Africi mjesto nekog roba, kojeg je htio osloboditi. Da bi ga spriječili u propovijedanju, njegovi mu mučitelji svezaše usta lokotom. Grgur IX. imenova ga kardinalom, i umre na putu u Rim, godine 1240. (u Kordovi, u 36. godini života).

IX. NEDJELJA PO DUHOVIMA

Isus plače nad Jeruzalemom

Zgodan čas

I

Promatrat ću Spasitelja, kako se približuje Jeruzalemu. Ugleda grad i zaplače: KAD BI TI ZNAO I TO BAŠ U OVAJ DAN, ŠTO JEZA MIR TVOJ ... Prati ga veselo mnoštvo ljudi, a njegovo lice u tom čednom triumfu odaje i zadovoljstvo i žalost.

Molit ću Gospodina, da i meni dadne osjećaj svoga Srca, koje u Njemu budi ljudska zaslijepljenost, i gubitak tolikih duša, koje su promašile priliku i vrijeme, kad ih On pohadja svojim milostima i daje zgodu i priliku za obraćenje. Osobito ću moliti, da i ja spoznam, jesam li i sam medju njima, koji žaloste Isusovo Srce.

II

1. * Promatram osobe

U Jeruzalemu gledam Kristove neprijatelje i indiferentne. Više misli na njih, nego li na sebe. Prvi (naime neprijatelji) s tugom slušaju, kako se govori o uskrsnuću Lazara, koji jep predmet svih razgovora. Razdraženi su, što su Isusovi prijatelji dobili neku zadovoljštinu, i što se spremaju Njemu ususret pri dolasku u Jeruzalem. Drugi u svojim poslovima, (indiferentni) i u svojim užitcima, nemaju vremena za vjerske probleme, koji ne zaslužuju posebne pažnje. Oni ni ne primiječuju posebnu buku.

Izvan Jeruzalema promatram grupe ljudi, koji su okupljeni oko Isusa, puni ljubavi i zahvalnosti prema Sinu Davidovu, KOJI SVE UČINI DOBRO (Marc 7,37). Apostoli sjaju od sreće, što je njihov prezreni Učitelj doživio ovu radost i priznanje. Eto, časte Ga, kako treba! Sva ga usta hvale, svuda veselje i radost! Konačno, gledam i Isusa, koji je predmet i subjekt tog narodnog veselja. On gleda Jeruzalem i plače. O, kako bi moja duša, kad bi gledala svijet očima vjere, često puta morala plakati, kad se svo oko nje veseli! Krista goni njegova Ljubav i naša nesreća, a mene ni jedno ni drugo!

2. * Slušam riječi, promatram djela

Krist plače, jer ima pred očima sve, što je Bog učinio za Jeruzalem. Gleda i ovaj najposljenji čas, kad se opet ne će okoristiti ni posljednjim pohodom. O, kad bi i u ovaj dan upoznao, što je za mir tvoj ...' Krist nije završio misli. Suze i šutnja govori dalje.

Vrijeme oproštenja nije dakle još prošlo za taj nesretni grad. Ali za jedan dan, bit će tako. Da su se svi pridružili veseloj povorci, Kristov bi triumf bio potpun. On bi se veselio, mjesto plakao. Jeruzalem bi za uvijek bio najveći grad. Nema grješnika, pa kako bio blizu propasti, koji se ne bi mogao obratiti Bogu i naći mir. Ali je potrebno, da on to hoće. A hoće li? - Jeruzalem se oglušuje. On ne vidi ni dobara, koja gubi, ni zala, koja na se navlači, ni zločina, kojima se prlja. ALI JE SAD SAKRIVENO OD TVOJIH OČIJU (Evandj. - Luc 19,42). Propustio je priliku spasenja. Pa što onda? - DOĆI ĆE DANI NA TEBE (ibid 43). Doći će dani srdžbe iza dana blagosti i milosrdja. Posjetit će srdito one, koji su Ga odbili i nijesu htjeli primiti, kad je dolazio pun ljubavi: OKRUŽIT ĆE TE NEPRIJATELJI OPKOPOM I OPKOLIT I PRITISNUTI SA SVIH STRANA (ibid 43). Ne bi li te Kristove suze morale ganuti i najtvrdje srce? - Razumijem, da se ljudi mogu opirati Božjim obećanjima i njegovim prijetnjama, ali kako se mogu oprijeti Njegovim suzama? * Što da mislimo o krivcu, koji prezire svoga suca onda, kad mu on kroz plač - čini se - govori: Poštedi mi bol, da te osudim, jer vidiš, da te ljubim.

Iz tega događaja moram za se izvući nauku i shvatiti, kolika je nesreća ostati nepokajan, koliki je nered u mojim strastima, kolika je ludost u svjetskom veselju. Možda je svega toga bilo do sada u mojim praznicima. Nastojat ću shvatiti danas i to, kolika je ljubav Isusova Srca, koji plače - možda - i nada mnom. Zamolit ću Ga za milost, da s Njime zajedno plačem nad dušama, koje On ljubi sve do smrti i koje ni svojom smrću ne će spasiti, jer one ne će. Zato ću danas stvoriti konkretnu odluku, da ću izmoliti neke posebne molitve, ili prikazati kakvu posebnu žrtvu ili načiniti kakvo posebno dobro djelo za obraćenje grješnika.

Duhovna kitica: KUĆA JE MOJA KUĆA MOLITVE (Evandj. * Luc 19,46).

X. NEDJELJA PO DUHOVIMA

Farizej i carinik

Oholost

I

Poklonit ću se Gospodinu, zajedno sa grješnikom, koji Ga na vratima Crkve moli: BOŽE, BUDI MILOSTIV MENI GRJEŠNIKU! U priči, koju mi Krist iznosi pred oči, lako ću uvidjeti, u čemu se sastoji oholost, kako je oholica nedosljedan i kolika je to ludost.

Molit ću Gospodina, zajedno s raskajanim grješnikom, da On svoju ljubav i prema meni pokaže, opraštajući i milujući.

II

1. * Kako se očituje oholost

Nastoji, da se istakne. Katkada se i sakriva. Što više, znade se pojaviti i pod velom poniznosti.

a) Nastoji, da se istakne. Baš onako, kako opisuje Isus u današnjem Evandjelju. Dok ponizni grješnik ostaje u dnu hrama, i dok se - posve zaokupljen svojom bijedom - ne usudjuje ni očiju podignuti, farizej pristupa sasvim blizu i stoji: FARIZEJ STADE . (Evandj. * Luc 18,11). U njegovu držanju, u načinu molenja, vidimo čovjeka, koji se sam sebi divi, i koji želi, da to čine i drugi. Njegova je glavna briga, da privuče na sebe poglede sviju, i da mu budu uslišane sve molbe.

I baš zato Isus, da nas oslobodi od te mane, ili da nas od nje očuva, naredjuje, da ne tražimo, da nas ljudi vide, kad činimo dobro, da se molimo u skrovitosti, da ne trubimo u trubu, kad pomažemo bližnjega, da od svoje pokore i postova ne pravimo paradu. Jesam li tako činio do danas? - Vi, svećenici, koji propovijedate poniznost, jeste li uvijek uzori? - Dva čovjeka ulaze u hram. Prvi, koji je po svojem staležu dužan davati dobar primjer, sablažnjuje; a drugi, iako grješnik, svojom dirljivom čednošću daje dobar primjer.

b) Oholost nastoji katkada i da se sakrije. S jedne bi strane htio briljirati, drugima vladati, da mi se dive ... Čovjek zna opet s druge strane, ako bi to pokazao, da bi postao malen, smiješan, prezren. Kada hini, da ne traži sebe. Pričinja se da radi radi dužnosti, a ne iz želje, da mu pljošću. Ali brzo se otkrije, jer hoće igrati ulogu, koja mu nije prirodna. Ima mnogo znakova, koji ga izdaju. Često ga otkriju i same mjere opreznosti, koje je poduzeo, da ga ne bi uhvatili. Kad se netko jako boji, da ga ne bi smatrali oholicom, to je upravo znak, da baš jest.

c) Pojavljuje se i pod velom poniznosti. Farizej zahvaljuje Bogu, BOŽE, ZAHVALJUJEM TI (Evandj. - Luc 18,11). Priznaje dakle Njegovu veličinu/ Čini se, da se sagiblje pred njim. Ali zato, što nije kao drugi ljudi: ima kreposti, koje oni ne-

maju, nem mana, koje oni imaju: ŠTO NISAM KAO OSTALI LJUDI ... (ibid.). Bože moj, izkorijeni iz mojeg srca tu manu do zadnjeg korijenčića. Toliko imam razloga, da je mrzim. Ona je tako kriminalna, odurna, tako protivna dostojsnstvu Tvoga budućeg službenika, i duhu, koji me mora prožimati.

2. * Ne dosljednost i ludost oholosti

Kad promatram farizeja i carinika na izlasku iz hrama, kojemu bih dao pravo, a kojeg bih prezrec? - Što jeprvi postigao svojom oholom molitvom, a što drugi, ponizujući samoga sebe. Od časa, kad dopustim, da ambicija zauzme prvo mjesto u mom razumu, dolazim u napast, da Boga stavim na posljednje mjesto. Imam samo jedan put, kojim dolazim do prave slave, a to je: bježanje od nje. TKO SE PONIZI UZVISUJE SE (Evandj. - Luc 18,14) A najbolji jenačin, da netko na se privuče prezir svijeta, da trči za slavom, jer TKO SE UZVISI, PONIZUJE SE (ibid.).

Oholost je i l u d o s t. Ona se tako protivi razumu, kao laž istini, ili noć danu. Što bismo rekli o patuljku, koji bi se popeo navrh brijega, i koji bi umišljao, da je najviši, jer su svi drugi pod njegovim nogama? - Tako je upravo lud oholica, veli sveti Ivan Zlatousti. Nadima se i napinje, da bi izgledao nešto više od drugih. OHOLOST JE MRSKA I BOGU I LJUDIMA (Eccli 1o,7).

U Svetom Pismu, koliko je prokletstva, koliko prijetnja radi te mane! Budući da se ta mana direktno protivi Božjoj slavi, SLVA SVOJE NE ĆU DRUGOME DATI (Is 42,8), nužno izaziva najtežu Božju osvetu: PO ZASLUZI VRAĆA OHOLIMA (Ps 3o,8). Oholost je kao slabi cvijet, koji nestaje i vene. TEŠKO GIZDAVOMU VINECU PIJANICA I UVELOME SVIJETU KRASNOGA NAKITA (Is 28,1). Bog raspršuje kosti onih, koji se žele svidjeti ljudima. Što čini dakle Gospodin, kad izgleda da daje uspjeha oholosti? - Dopušta, da si iskopaju grob. Sveti Grgur Nazijanski definira oholost: silazak u pakao, i nadodaje: onaj, koji se udaljuje od Boga, silazi u propast.

Kakve li strahote za svećenika, zaboravi li nasvoje dostojanstvo. Kakve li sramote od klerika, bude li tražio, da se svidja svijetu? - Bog kažnjava oholost onako, kako je učinjena: tko je želio više slave, bit će jače ponižen. Ispunjaju se riječi: TKO SE UZVISI, PONIZUJE SE (Evandj. - l. c.). A što će istom biti na sudnji dan, pa onda kroz svu vječnost? - Neka dobro čuju, što im poručuje Gospodin: I NAVLIT ĆU NA EAS PONUGU VJEČNU I SRAMOTU VJEČNU, ŠTO SE NE ZABORAVLJA (Jer 23,4o).

III

Dobri bože, budući da Ti opravdavaš grješnika, koji se ponizuje, u isto vrijeme, dok odbacuješ oholicu, koji je toliko lud, da se oslanja na svoju pravdu, molim zajedno s grješnikom: BUDI MILOSTIV MENI GRJEŠNIKU (Evandj. - Luc 18,13). Priznajem se, zajedno s njime, nedostojnim, da podignem svoje oči i da se pojavim pred Tobom. Ali, smiluj se mojoj nedostojnosti! I zato ću, čim primim presveti Sakrament Pričesti, koji u sebi sadrži posebnu jakost protiv oholosti, moliti s još više pouzdanja: EVO LIJEKA, KOJI LIJEČI SVE ŠTO NE VALJA! KOJA SE OHOLOST MOŽE ZALIJEČITI, AKO SE NE LIJEČI PONIŽENJEM SINA BOŽJEGA?

Duhovna kitica: GOSPODINU PREPUSTI SVOJE BRIGE (Ulaz - Ps 54,23).

XI. nedjelja po Duhovima

BENE OMNIA FECIT

Napredak u krepostima

I

Stavit ću si pred oči Gospodina, kako se dotiče svojim prstom gluhonijemoga, komu taj način odriješi sapeti jezik i progovori pravo. I danas je srce mnogih ljudi nijemo

i gluho za božanske stvari. Samo im Bog može svojom moćnom riječi otvoriti srce i rasvijetliti razum. On to čini vanjskim znakovima u svetim sakramentima, a često bira dušu nevidljivom i nečujnom svojom milošću.

Molit ću Gospodina, da i moje srce učini osjetljivim za božanske stvari. Ako smo kršćani po Srcu Božjem, onda priznajmo: Milošću Božjom jesam ono, što jesam. A misleći na svoj budući cilj, ponavljam: Milošću Božjom ću biti ono, što ću biti.

II

1. * Isus je svako svoje djelo učinio najsavršenije, što je bilo moguće.

Jedino se za Njega moglo posve ispravno reći, u svim časovima njegova života, kad je radio svojim rukama u radionici svetoga Josipa, kao i onda, kad je pokazivao svoju moć i svoju ljubav čudesnim djelima: SVE JE UČINIO DOBRO (Evandj. - Marc 7,37). To je divna pohvala, koj daje najpotpunije priznanje njegovoj svetosti, mudrosti i njegovoj dobroti.

Sve je učinio s beskrajnom svetošću, nutarnjom i vanjskom. Nikada se ni najmanja sjenka kakvog nedostatka nije uvuka ni u jedno njegovo djelo, promatrali ga u sebi ili u načinu izvodjenja. U svakom času, u bilo kojem poslu, bio je dostojan, na zemlji, kao i na nebu, andjeoske pjesme: SVET, SVET, SVET ....

Sve je učinio s neizmjernom mudrošću u divnom redu, držeći se uvijek u velikim i malim stvarima Volje svoga Oca i svojih staleških dužnosti. Kao dijete je govorio i radio savršeno onako, kako odgovara djetinjstvu. Isto se tako znao prilagoditi svim okolnostima i svaku stvar načiniti onako, kako je trebalo i kad je trebalo. Nisu Ga nikad vidjeli raditi u vrijeme odredjeno za molitvu, niti da je molio u vrijeme, kada valja raditi.

Sve je činio s beskrajnom dobrotom, prikazujući sve na slavu Božju i na našu sreću. On je znao, da svaki njegov čin klanjanja, poslušnosti, poniznosti do uništenja, zadovoljuje slavu Božju, koja je grijehom uvrijedjena, da povećava riznicu milosti i zasluga.

O, kako bih ja napredovao brzo u kreposti, kad bih se u svojim poslovima držao tih načela: isključiti iz svih svojih poslova, pa i onih najobičnijih, svaku svijesnu nesavršenost i izvesti ih dobro, koliko je god to moguće. Svakim svojim činom, ako je dobro učinjen, postajem Bogu draži, povećavam u sebi ljubav, jačam dobre sklonosti, a zle uklanjam, stičem novu milost i veću lakoću za dobra djela. Ako pak nisam gospodar i gazda svojih čina, nemam li ozbiljne volje, tada se približavam grobu, a ne Tvojoj ljubavi.

2. * Razlozi, koji nas nukaju, da svoje i najobičnije čine obavljamo što savršenije

a) V o l j a B o ž j a. - VOLJA JE BOŽJA POSVEĆENJE VAŠE (1 Thes 4,3). On želi, da Njega nasljedujemo u svojem djelovanju, koliko je to moguće: BUDITE SAVRŠENI, KAO ŠTO JE SAVRŠEN VAŠ NEBESKI OTAC (Matth 5,48). Zato On i traži od nas, da svako dobro djelo učinimo što bolje. To traži Njegova veličina. Gospodara vrijedjamo, ako se malo brinemo, ako prema njemu imamo malo ljubavi. A budući, da u svemu posve pripadamo Bogu, i najmanji, kao i najvažniji naši čini, pripdaju Njemu. Sva ta djela moraju biti Njega dostojna, iskazivati Mu svu slavu, koju Mu dugujemo.

b) Naša L j u b a v prema Isusu Kristu. - Ništa Mu nije toliko drago, kao kad vidi, da mi sveto i savršeno obavljamo svoje - i najobičnije poslove. Time Mu sličimo, živimo Njegovim životom, imamo s Njime iste želje, da u svojim poslovima častimo Oca, kao što Ga je i On častio u svojima. On nam zato i daje svoju milost, zato i djeluje u nama i s nama, da bi udovi, isto kao i otajstvena Glava, bili uvijek posvećeni i usmjereni na slavu Božju. Ako je koji moj čin zlo učinjen, ili ako je u njemu kakav nedostatak, tada Isus nije izvukao iz svoje milosti sav plod, koji je želio, niti veselje, koje je očekivao.

3. * Nagrada za dobro obavljene čine

I najmanji kršćanski čini, to jest, ako nas u njima vodi vjera i milost, svidjaju se Bogu više, nego svi čisto naravni čini, što ih je izveo čovjek u prošlosti, sadašnjosti ili će ih izvesti u buduće. U budućem životu, kakvu ćemo nagradu primiti, radi toga svetoga čina, koji jetrajao možda vrlo kratko: znak svetogakriža, koji korak, kakav pogled, koji je učinen iz dobrog motiva. Sveti Bernard veli, da su naša dobra djela sjeme vječnosti. Kako je to utješno znati! Za svako dobro djelo ću jasnije vidjeti Boga, žarće Ga ljubiti i potpunije uživati kroz svu vječnost ...

III

Blagoslovljen si, Gospodine, što si moje posvećenje i spasenje stavio tako blizu mene. Za svoju nemarnost nemam isprike, jer postati savršen u mojim je rukama. Ne moram zato odjenjati posla. Dosta je, da radim, što radim. I kao kršćanin, i kao bogoslov i kao budući svećenik. Potrebno je da molim, obavljam duhovne dnevne vježbe. Potrebno je, da studiram, da se odmaram, da jedem...

Sada ću prisustvovati svetoj Misi, razmatranju, pohodu ... U svemu tome toliko "sitnica" na prvi pogled! Ruke, glava, pogledi, riječi! ... O, daj, Gospodine, da andjeli Tvoji, koji me budu pratili, mogu nakon svake moje vježbe danas reći: SVE JE UČINIO DOBRO (Evandj. - Marc 7,37). Stvorit ću poniznu odluku o jednoj konkretnoj stvari, za koju znam, da se gornje riječi ne bi mogle reći, na time navući Božji blagoslov i Njegovu pomoć na ostatak praznika, koji je pred a mnom.

Duhovna kitica: MILOŠĆU BOŽJOM JESAM ŠTO JESAM (Posl. - 1 Cor 15,1o).

XII. NEDJELJA PO DUHOVIMA

Milosrdni Samaritanac

Ljubav

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji je u slici milosrdnog Samaritanca ocrtao svoju Ložansku ljubav. Tako djelotvorna i požrtvovna ljubav prema bližnjemu i prema Bogu nije laka stvar, a ipak je bezuvjetno potrebna svakom, koji hoće ući u vječni život.

Molimo daklepouzdano: Gospodine, u pomoć mi priteci (Ulaz - Ps 69,1).

II

1. * Sam Isus je dobri Samaritanac, o kojem nam govori Evandjelje

A SAMARITANAC NEKI DODE DO NJEGA, VIDJE GA I SAŽALI MU SE (Luc 1o,33). Samo ljubav je prisilila Isusa, da sidje medju ljude. On je točno znao, gdje smo bili, u kakvo nas je stanje grijeh stavio, kakve smo rane zadobili. Da nije došao, propali bismo u paklu. Znao je i to, da smo više krivci, nego nesretnici. Pobunjeni robovi, koji misle ustrajati u pobuni. I On dolazi, ne da kazni, kako bi tražila pravda, nego da nas pomiri s Ocem i spasi. Odjenu se našim grijesima i primi na se naše dugove.

Dobri Samaritanac duboko ganut PRISTUPI K NJEMU, ZALI ULJEM I VINOM RANE NJEGOVE I ZAVI IH (ibid 34). Koliko li mu ljubavi iskazuje. Ostavlja svoje poslove, mora ostati uz njega, a kad ga posao zove dalje, ostavlja ga na brizi drugome, i daje mu sve potrebne troškove. To je samo slaba slika stvarnosti! Kad je jednom došao k nama, što nam nije učinio? Sve je žrtvovao: svoja dobra, svoj odmor, dobar glas, što više i svoj život. Ni umirući nas nije ostavio, nego je je predao svojoj Crkvi. Naredio je svojim službenicima, da nastave njegovom njegom.

Da sam ja bio na mjestu toga Samaritanca, kakve bih osjećaje i čuvstva imao, prema svojem izbavitelju? - Ne dugujem li iste osjećaje u još potpunijem smislu Isusu? BLAGOSIVAJ, DUŠO MOJA, GOSPODINA I NE ZABORAVI NJEGOVIH DJELA (Ps 102,1). Ali, je li dosta, da Ga samo blagosivam? - Slušaj, On te uči, što traži od tvojezahvalnosti: IDI, I TI ČINI TAKO (Evandj. - Luc 10,37).

2. * Isus hoće, da njegovi učenici, a posebno klerici i svećenici, nasljeduju njegovu ljubav prema bližnjemu

Nema ni jedne stvari u Gospodnjem zakonu, na koju se Isus češće vraća, nego li na ovu. Čas nam veli, da će naše vladanje prema bližnjemu biti mjera njegova vladanja prema nama; da će biti toliko milosrdan prema nama, koliko mi budemo prema drugome. Čas nam opet poručuje, da mora naša ljubav dotle ići, da ljubimo i one, koji nas mrze, želimo li biti djeca nebeskog Oca, koji svojim suncem obasjava i orlodjuje jednako polje grješnika i pravednika, itd.

Kad su došli k Njemu, da Ga pitaju, koja je najveća zapovijed, nadodaje odmah na odgovor: I BLIŽNJEGA SVOGA KAO SAMOGA SEBE (Evandj. - Luc 10,27). On ide i dalje. Tu zapovijek čini prvom i to u predvečerje svoje Muke, u naletu najnježnijih osjećaja prijateljstva: SINCI, JOŠ SAM MALO S VAMA (Jo 13,33). A i te zadnje časove iskorišćujem, da opet ponovim, što sam rekao toliko puta: LJUBITE SE MEDJUSOBNO, KAO ŠTO SAM JA LJUBIO VAS (Jo 13,34). Po tome će vas poznavati svijet, i ja priznavati svojim učenicima. I njegova posljednja, velikosvećenička molitva je molitva ljubavi: DA SVI BUDU JEDNO, KAO ŠTO SI TI, OČE, U MENI I JA U TEBI, DA I ONI U NAMA BUDU JEDNO (Jo 17,22). O, sveto Jedinstvo! O bratska ljubavi! Svećenička je dužnost, da vas uspostave na zemlji, da vas očuvaju i usavrše!

Ali osobito se ta ljubav ima pokazivati prema siromašnim grješnicima. Kao svećenik moram ću im prilaziti, zavijati rane, ići na izvor zla, zalijevati vinom i uljem, postupati blago, a odlučno. Već sada bih mogao nešto za njih učiniti. Prikazivati žrtve, moliti se, davati dobar primjer, možda - u zgodno vrijeme - nešto i reći ...

III

Zahvalit ću se Gospodinu riječima svetog Bernarda, koji je toliko bio zahvalan Gospodinu, što je na rane njegove duše nalio više ulja, nego li vina. Nije li klanjanja vrijedni Liječnik isto tako postupao i sa mnom?

Imam li ja isto toliko blagosti, dobrote, smilovanja prema drugima, bližnjima, koliko On prema meni? - Zamolit ću Ga za oproštenje, što sam do sada toliko malo pokazao mara, da izvršujem njegovu zapovijed, i stvorit ću konkretnu odluku, gdje ću pokazati već danas, da želim biti njegov učenik.

Duhovna kitica: IDI, I TI ČINI TAKO (Evandj. - Luc 10,37).

---- XIII. nedjelja po Duhovima

Deset gubavaca

Nezahvalnost prema Bogu

I

Poklonit ću se Gospodinu zajedno s gubavcima, koji Ga pri tom i mole za pomoć; kao i oni, mnogi se i drugi u svojim bolestima i nevoljama utječu Gospodinu i vapiju za pomoć. No ima ih malo, koji to čine u duhu vjere. Mnogi se uopće ne zahvaljuju na udijeljenim milostima. U današnjem se Evandjelju našao samo jedan takav i taj jebio Samaritanac ...

Molit ću Gospodina, da ne budem nezahvalan. Da shvatim, kako je to ružno i nedostojno za svakog kršćanina, a posebno za mene, sjemeništarca.

II

1. * U čemu se sastoji nezahvalnost

Nezahvalnost je protivna zahvalnosti. A zahvalnost nas nuka, na tri stvari: omjeriti dobročinstva, zahvaljivati dobročinitelju i dobro se okoristiti njegovim darovima. Sve je to učinio onaj gubavac, koji nam se danas stavljapred oči kao uzor. Čim je ozdravio, odmah ode k Onomu, kojemu toliko duguje za to dobročinstvo: KAD JE JEDAN OD NJIH VIDIO, DA JE OZDRAVIO, POVRATIO SE (Evandj. - Luc 17,15). HVALIO JE BOGA IZA GLASA (ibid.). Baci se Isusu pred noge, kao da želi Njemu posve pripadati, Njemu posvetiti povraćeno zdravlje.

Nezahvalan čovjek radi posve obratno. Zaboravlja u svom srcu dobra, koja je primio. Mjesto da zahvaljuje Gospodinu, primljena dobra prisipuje sebi. Mjesto, da ih upotrijebi, da Mu služi, on Ga njima vrijedja. Kad smo ih gledali, kako Mu se približuju i kako uzdišu: ISUSE, UČITELJU, SMILUJ NAM SE (Ibid 13), rekli bismo, da nikada to ne će zaboraviti. A jedna što primiše milost, zaboraviše na nju svi, izuzevši jednoga. Veselje i radost radi primljenog dobra, prekriva pomisao na dobročinitelja. No vrhunac je nezahvalnosti Božja vlastita dobra upotrijebiti protiv njega. Bog ovako prekorava svoj narod: A ipak, Jakove, ti me nijesi zvao, niti si se trudio za me, Izraele (Is 43,222). O, kako bi često mogao Gospodin upraviti sliče riječi i ljudima iz svetišta! Koji bi se sjemeništarac i budući svećenik usudio reći: nikada nisam primljene talente stavio u službu svojih zlih sklonosti, kakve potajne ambicije, ili taštine!

2. * Nezahvalnost je veliki zločin u sebi

Već mogu stvoriti neku sliku o tome prema onome, što sam upravo razmišljao. Ali [illegible] novih pogleda će mi otkriti svu veličinu toga zločina.

Nezahvalni čovjek uskraćuje Bogu jedini uzvrat, koji taj suvereni Gospodar može i hoće primiti od razumnog stvora . ČUJ, NARODE MOJ, JA SAM TVOJ BOG (Ps 49,7). Sve, što imaš, narode moj, sve imaš od mene. Pravo je, da pokažeš svoju zahvalnost kakvim darom. Ali, što mi možeš dati, što mi već ne pripada. * Samo jedno: žrtvu hvale, zahvalnosti, na mojim dobrima: HVALU PRINESI BOGU KAO ŽRTVU ZAHVALNU (Ps 49,14).

Evo baš to nezahvalnik uskraćuje Bogu. Vjera nas i razum uče, da je Bog prvo i neimjerno Biće, koje može djelovati samo poradi Sebe. SVE JE STVORIO GOSPODIN PORADI SEBE (Prov 16,4). Stvorenja to nesvijesno priznaju na svoj način. Za sva se stvorenja može reći, što je kralj David rekao za nebesa: NEBESA KAZUJU SVU GOSPODNJU. Istina je: stvorenja nemaju jezika, da govore, ali imaju zato svoju ljepotu, korist ... i zovu čovjeka, radi kojeg su stvorena, da zajedno hvale i blagosivaju svoga Stvoritelja. Ako to čovjek ne čini, tada On lišava ploda Božja djela - koliko je to u njegovoj moći - i sprečava stvorenja, da ispune svoj cilj i sam postaje beskoristan, jer ga je Bog zato izvukao iz ništavila, da svim stvorenjima posudjuje svoj glas, i da zajedno sa svime hvali Boga;

Konačno, nezahvalnik ničeće i Boga. Bog nije za njega izvor, iz kojeg sve istječe, ni svrha, kojoj se sve vraća. On Božju čast prisvaja sebi, pripisujući si drsko ono, što pripada Bogu. Može li se čuditi Augustinovim riječima: ZNAM, DA TI SE NEZAHVALNOST NE SVIDJA. A sveti Bernard veli: Znam, da Ti se ništa toliko ne svidja, kao nezahvalnost, a posebno kod djece milosti. Ja nisam samo dijete milosti, ja sam i budući svećenik. Ja ću u drugima morati buditi osjećaj zahvalnosti. Na to sam već sada obvezan. I zato bi ta mana bila kod mene još strašnija, nego kod običnog vjernika.

3. * Strahoviti učinci nezahvalnosti prema Bogu

Sveti Bernard veli, da je ta mana neprijateljica duši, da ništi sve zasluge, da slabi krepost, gubi dobra ... da je ona žestoki vjetar, koji suši vrelo pobožnosti, ros

milosrdja, potoke milosti. Sveti Bernard donosi i usporedbu: ako stavite branu na rijeku, da ne može teći prema drugoj rijeci ili Moru, ona će se razliti i prouzročiti štetu. Tako se događja i s nezahvalnom dušom. Darovi, što ih prima ne donose Bogu slave niti njoj posvećenja. Ti se darovi radi nemarnosti gubei kvare. Što više, sprečavaju druge milosti. Bog naime uskraćuje druge milosti onima, koji su se pokazali nedostojnima onih, koje su prije primili. JER SI TI MENE ZABORAVIO I BACIO ZA LEĐA SVOJA, ZATO TI SAD I NOSI GRIJEH SVOJ (Esech 23,35). Kazna je strašna. Bog veli po proroku Ozeju: ODSADA NE ĆU VIŠE ISKAZIVATI MILOSTI KUĆI IZRAELOVOJ. ZAUVIJEK ĆU JE ZABORAVITI (Os 1,6). Strašna je to kazna, koja vodi u vječnu propast.

III

Moram se bojati strašnih posljedica nezahvalnosti. Napose ja, jer se radi o budućem svećeniku. Da bih se očuvao od te nezahvalnosti, danas ću više misliti na svoje zvanje i na dobročinstva, koja mi je Gospodin s njime zajedno udijelio. Danas ću posebno nastojati - po riječima apostolovim, prikazati na oltaru svoga srca Gospodinu ŽRTVU HVALE (Hebr 13,15). BOŽE, DAJ DA ZAHVALJUJUĆI TVOME VELIČANSTVU NA UDIJELJENIM DAROVIMA, BUDEMO DOSTOJNI I VJEČNE NAGRADE (Molitva iza TEBE BOGAHVALIMO!)

Duhovna kitica: U TVOJIM SU RUKAMA DANI MOJI (Prikaz. - Ps 30,16).

22. kolovoz

BLAGDAN PREČ. SRCA MARIJINA

Pobožnost prema Prečistom Srcu M.

I

Poklonit ću se Presvetom Srcu svoga Gospodina, koji je tolikim obiljem milosti i ljubavi napunio Prečisto Srce svoje nebeske Majke. Iskazat ću tom Majčinom Srcu osjećaje svoje ljubavi i odanosti - napose za vrijeme ovog razmatranja. Zajedno s njome kličem Joj za pozdrav: SRCE MI PREKIPJE ZANOSOM: PJEVAM SVOJU PJESMU KRALJU (Ulaz - Ps 44,2). Zajedno s Njome pjevam: VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA ...(Na step. - Luc 1,46), jer je ONA ODSIJEV SVIJETLOSTI VJEČNE I OGLEDALO BOŽJEG VELIČANSTVA BEZ LJAGE I PRILIKA DOBROTE NJEGOVE.

Molit ću Gospodina, da slaveći spomen Prеč. Srca Njegove Majke, UZMOGNEMO PREMA NJENOM SRCU I ŽIVJETI (Molitva).

II

1. * Povijest razvitka tog blagdana

Prvi nas na Prеč. Srce Marijino upućuje sam Duh Sveti, koji je nadahnuo svetog Luku, da napiše: A MARIJA JE ČUVALA SVE OVE RIJEČI I RAZMIŠLJALA O NJIMA U S R C U SVOJEM (Luc 2,15-19).

Tek u XII. stoljeću je sv. Bonaventura posebno štovao preč. Srce Marijino. Što više, na generalnom Kapitulu franj. Reda, godine 1269., zaključeno je, da se svake subote čita sveta Misa u čast Bezgrješne Djevice.

Poslije njega širila se pobožnost prema preč. Srcu i imale je više svojih pobožnih širitelja: svetu Mehtildu u Njemačkoj, svetu Gertrudu, pa svetog Bernardina Sijenskog, koji opisuje sedam plamenova ljubavi, što izbijaju iz Njezina Srca: 1. plamen, koji uklanja sve nesavršenosti. - 2. plamen ljubavi, koja nas ujedinjuje s Bogom. - 3. plamen ljubavi, koja se drugome daje, - 4. plamen radosne ljubavi, koja kliče Gospodinu. - 5. plamen majčinske slatke i dražesne ljubavi, - 6. plamen samilosne ljubavi i - 7. plamen ljubavi, koja sve obuhvaća. DODJITE AMO K MENI, KOJI ME ŽUDITE NAPUNITE SE MOJIM PLODOVIMA (Posl. - Eccli 23,19).

Najveći apostol pobožnosti preč. Srca bio je sveti Ivan Eudes (1601-1680), koji u jednom velikom djelu iznio temelje ove pobožnosti ("La devotion au T.S. Coeur de Jesus et au T. S. Nome de la Marie, 1648 - Le Coeur admirable de la Mere de Dieu, 1681). - Odonda se pobožnost širi sve više, Pape je odobravaju i obasiplju oprostima, i niču razni redovi pod zaštitom Preč. Srca. U objavljenju, koje je imala Katarina Lobouré Marija preporučuje, da se preko Nje mogu postići mnoge milosti i želi, da se uz presveto Srce Isusovo štuje i Njezino Srce. ZATO ME, SINCI, POSLUŠAJTE! SpaSENJE ONIMA, KOJI IDU PUTEVIMA MOJIM (Zavlaka - Prov 8,32). I nadodajmo još La Salette, Lourdes i Fatimu, pa poslušajmo njezine najnovije poruke i želje, jer veli: TKO MENE NAĐJE, NAĆI ĆE ŽIVOT (ibid 35).

2. * Predmet štovanja

Štujemo njezino tjelesno Srce, ali ne mrtvo i rastavljeno i od njezinog svetog tijela, nego kao najplemenitiji dio njezina djevičanskog tijela, s osobitim obzirom na ono, što njezino Srce predstavlja, to jest: ljubav prema Bogu i prema ljudima, jer slikovito uzimamo Srce kao nosioca ljubavi.

Sveti je Ivan Eudes ovako označio predmet štovanja: "Prvo Srce Majke Božje jest tjelesno Srce, koje je u njezinim djevičanskim grudima. Drugo, to jest njezino duhovno Srce, jest Srce njezine duše, koje je označeno ovim riječima Duha Svetoga: Sva je slava kraljeve kćeri iznutra, to jest iz njezina Srca.

Sveti Ivan navodi pet razloga, koji nas mogu ponukati, da štujemo Srce Marijino: 1. - To je srce počelo života Majke Boje. - 2. - Jer je ono pripravilo i dalo Krv, iz koje će snagom Duha Svetoga nastati čovječje tijelo utjelovljene Riječi Božje: ZAČET ĆEŠ I RODITI SINA. - 3. - Jer je ono počelo Boga Covjeka. - 4. - Jer je Božanski Spasitelj na tom Srcu mnogo puta otpočinuo: JA SJEDIM U NJEGOVU HLADU ... (CANt 2,3) - i 5. - Jer je Marijino Srce onaj žrtvenik, na kojem se Bogu prikazuje neprestana žrtva svih osjećaja, što imaju soje središte u srcu. KLICAT ĆE SRCE MOJE ... PJEVAT ĆU GOSPODINU, KOJI MI UČINI DOBRO (Na step. - Ps 12,6). (Molitvenik: Srce Marijino, str. 10 - Sarajevo 1944).

3. * Moj uzor

Uzet ću Litanije preč. Srca Marijinog, pa ću u duhu proći neke zázive, koji su tako puni sadržaja, a za me ne uzor, koji moram slijediti, posebno za vrijeme praznika:

a) Srce Marijino, BEZ LJAGE ISTOČNOGA GRIJEHA. - Proslavili smo 100-godišnjicu proglašenja te istine istinom vjere. Jesam li Mariji u čast ispunio sva obećanja, koja sam joj kroz tu godinu dao?

b) LJUBAVI PUNO SRCE. - I prema Bogu i prema ljudima. JA SAM MAJKA LIJEPE LJUBAVI (posl. - Eccli 24,24). Mogu li se to isto reći i za moju ljubav prema Bogu, Majci Božjoj, bližnjemu? - Što bih mogao tu nadodati?

c) POBOŽNO SRCE. - Kolika je vatra moje ljubavi? - Nije li možda ugasla ili samo tinja? - Zato ću moliti, DA SRCA NAŠA ZAPALI ONAJ BOŽANSKI OGANJ, KOJI JE ČUDESNO RASPLAMSAO SRCE BLAŽENE DJEVICE MARIJE (Prikazanje).

d) SRCE ČISTO. - Čisto Srce je bilo dostojan stan Božjega Sina. Jesam li nazio, da nasljedujem čistoćom Srca svoju Majku, čijeg ću Sina držati svojim rukama i nositi u svojem srcu. Upravo danas ću nastojati, što bolje se pripraviti za svetu Pričest, koju želim primiti čistim srcem.

III

I zato: PRISTUPIMO S POUZDANJEM K PRIJESTOLJU MILOSTI, DA POSTIGNEMO MILOSRDJE I NADJEMO MILOST. Zamolit ću Gospodina, da me po zagovoru preč. Srca Majke svoje, kojoj ću danas prikazati kakvu posebnu žrtvu, oslobodi od svih OHLADNOSTI SADAŠNJIH, praznika, pa da se čista srca vratim pod Njezino okrilje, u svoje sjemenište, i da po Njoj postignem RADOSTI VJEČNOGA ŽIVOTA (Popričesna).

Duhovna kitica: SLATKO SRCE MARIJINO, BUDI NAŠE SPASENJE!

R U J A N

****

1. Sveti Egidije	Dobar primjer
2. Sveti Stjepan	Misao na smrt
3. De ea	
4. De ea	
5. Sv. Lovro Justinijani	Sveta Misa
6. De ea	
7. De ea	
8. Mala Gospa	Marija, uzrok naše radosti
9. Sveti Gorgonije	Kršćanski duh u razgovorima
10. Sveti Nikola Tolentinski	Prisutnost Božja
11. Sveti Proto i Hijacinto	Ispit savjesti
12. Sveto Ime Marijino	Pouzdanje u Mariju
13. De ea	
14. Uzvišenje svetog Križa	Mjesto Križa u mojem životu
15. Sedam žalosti Blažene Djevice Marije	Marijino trpljenje
16. Sveti Kornelije i Ciprijan	Pet vrsta duhovne utjehe
17. Rane svetog Franje	Pobožnost prema Muci Božanskog Spasitelja
18. Sveti Josip Kupertinski	Sveta Pričest
19. Sveti Januarije	Kršćanska blagost
20. Sveti Eustahije	Kreposnost poslušnosti
21. Sveti Matej	Pobožnost prema svetom Pismu
22. Sveti Toma Vilanovski	Prava nakana
23. Sveti Lino	Predanje Providnosti
24. Majka Božja od Otkupljenja	Marija, Majka milosrđa
25. De ea	
26. Sveti Ciprijan i Justina	Borba protiv napasti
27. Sveti Kuzma i Damjan	Dobro iskorištavanje vremena
28. Sveti Vjenceslav	Nasljedovanje Gospodina Našega Isusa Krista
29. Sveti Mihael	Pobožnost prema svetim anđelima
30. Sveti Jeronim	Povratak u sjemenište

XIV. nedjelja po Duhovima	Dobar svećenik cijeni Providnost
XV. nedjelja po Duhovima	Smrt
XVI. nedjelja po Duhovima	Poniznost je potrebna apostolskim ljudima
XVII. nedjelja po Duhovima	Ljubav prema Bogu
XVIII. nedjelja po Duhovima	Briga za bolesnike

S a d r ž a j

SVETI EGIDIJE

Dobar primjer

I

Promatrat ću svetog Egidija u različitim etapama njegovog vrlo burnog i vrlo du-
gog života. Neprestano je svojim dobrim primjerom djelovao na sve, s kojima se je susre-
tao bilo u svojem djetinjstvu, koje je proveo u Ateni, bilo za vrijeme svojih mnogobroj-
nih putovanja, koja je poduzimao i po zemlji i po moru, da bi izbjegao glasu, koji mu j
pribavila njegova svetost.

Zamolit ću ga da mi pomogne svojim molitvama, da i ja dajem uvijek - poput njega
dobar primjer oko sebe. Ako sam katkada, od početka svojih praznika, dao loši primjer
svojem bližnjemu, želim, da ovo razmatranje ima spasonosni utjecaj na mjesec rujan, koj
počinje, i da u buduće, pod zaštitom svetog Egidija, budem na ponos svojemu zvanju: DA
NJEGOVIM ODVJETOVANJEM ZADOBIJEMO, ŠTO NISMO ZAVRIJEDILI SVOJIM ZASLUGAMA (Molitva).

II

MIO JE BOGU I LJUDIMA I BLAGOSLOVLJENA JE NJEGOVA USPOMENA (Posl. - Eccle 45,1).
Ova pohvala, koja je izvadjena iz Poslanice današnje svete Mise, sjajno odgovara onomu,
koji pruža oko sebe dobar primjer.

1. * Takav je prije svega mio Bogu:

a) Jer onaj, koji drugima daje dobar primjer, postaje sličam Božanskom Uzoru, a
to je Božanski Spasitelj. Kroz cijeli je svoj život Isus davao primjer svih kreposti.
Nema ni jedne, koja nije odsijevala punim sjajem s Njegove Osobe. Tražio je od svojih a-
postola, da budu savršeni, kao što je savršen On i njegov nebeski Otac. Ovaj se blagoma-
klono priklanja onome, koji nastoji, da bude sličan njegovu ljubljenom Sinu. On ga oba-
siplje blagoslovom i stavlja mu na čelo dragocjenu krunu, krunu zasluga, koju ne može
odbiti onomu, koji mu vjerno služi: GOSPODINE, PREDUSRED SI GA SVOJIM BLAGOSLOVOM, OKRUN
SI NJEGOVU GLAVU KRUNOM DRAGOG KAMENJA (Na step. - Ps 20,4).

b) Onaj, koji daje dobar primjer mio je Bogu još i zato, što time vrlo mnogo do-
prinosi za spasenje duša. "Ništa ne djeluje toliko, koliko primjer, i mi nikada ne po-
činjamo ni velika zla, kao ni velika dobra, koja ne bi proizvela druga slična sebi".
Ova La Rochefoucauld-ova mudra misao tumači jedan psihološki zakon, na kojem moram in-
zistirati, ali koji u praksi vrlo često zaboravljam. Kada bih više mislio na privlačnu
i pobjednu snagu dobrog primjera, više bih se koristio tim oblikom apostolata ... jedi-
nim možda, koji mi je moguć u mnogo prilika: GOSPODIN MU JE UDIJELIO SLIČNU SLAVU I UZ-
VELIČAO GA JE, DA GA SE PLAŠE NEPRIJATELJI ... PROSLAVIO GA JE PRED KRALJEVIMA ... I PO-
KAZAO MU SVOJU SLAVU (Posl. - Eccli 45,2-3). Bog se pokazuje po onomu, koji daje dobar
primjer: na ravnodušne i na nevjernike djeluje ta živa propovijed. U vezi s time pod-
sjetit ću se na onu zgodu iz života svetog Franje Asiškog: jednoga dana reče svetac
jednomu od svoje braće: "Dragi brate, hadjemo propovijedati!" I nakon što su skromno i
čedno prošli po asiškim ulicama, kada se vratiše u samostan, reče mu brat: "Ali, dragi
oče, niste li vi rekli, da idemo propovijedati?" - "Pa, da! dragi brate, - odgovori sve-
tac - vjernici su primili pouku u kreposti, dok su nas gledali, kako prolazimo čedno gra-
skim ulicama.

Sveti se je Egidije morao samo pokazati i duše su se osjećale boljima. Bog je
dopuštao što više i to, da se prilikom njegova prolaza, dogadjaju mnoga čudesa. Da bismo
rastumačili tu uvjerljivu snagu primjera, moramo biti uvjereni - prema riječima Mgra
Gay-a, da kršćanin druge edificira, pa i onda, kad ništa ne radi, samo ako je ono, što
mora biti. Pobožni pisac nadodaje, da "sama činjenica prisutnosti jednog kršćanina ovdje
na zemlji, ima više realnog utjecaja na svijet, negò li sva djelatnost trgovačka, indu-
strijska, politička, književna, koja se troši kroz više vjekova: samo njegovo stanje po-

božanjstvenjenoga čovjeka, ima oko njega utjecaj, koji se ne da izraziti" (C. kršć. životu i kreposti ma. - Dužnost ljubavi, sv. II., str. 488).

U kolikoj sam se mjeri poslužio tim moralnim utjecajem? - Jesam li uvjeren, da sve moje čine promatraju, ispituju i prosuđuju oni, koji su im bili svjedoci? - Na jednog sjemeništarca, koji provodi svoje praznike kod kuće, mnogo se pazi. Ono, što misle o meni, prelazi i na sav kler. Ne sumnjam u sve dobro, kao ni u sve zlo, koje mogu počiniti svojim primjerom. Kako bih mogao postati mio Bogu: DRAG BOGU - stičući Mu na taj način mnogo duša!

2.* Mio je ljudima

Onoga, koji daje dobar primjer, ljube svi oni, kojima ga daje. Oni, budući da se smatraju time počašćenima, Bogu bližima, zahvaljuju Onome, koji im iskazuje takvo dobročinstvo. Eto zašto su i najglasovitije osobe njegova vremena toliko tražile svetog Egidija. Skidajući kapu pred njegovom svetošću, tražile su oci njega savjeta u svojim najvažnijim poslovima. To je ona divna nagrada, koju Bog daje samo svojim svecima. Oni sve ostavljaju, da Ga slijede: EVO, MI SMO OSTAVILI SVE I POŠLI ZA TOBOM. ŠTO ĆE DAKLE, BITI S NAMA? (Evandj. - Matth 19,27). Za uzvrat primaju oni stostruko na ovom svijetu, a na drugom posjeduju vječni život i zauzimaju prav mjesta uz svoga Učitelja: SJEDIT ĆETE NA DVANAEST PRIJESTOLJA I SUDITI DVANAEST IZRAELSKIH PLEMENA ... PRIMIT ĆE STOPUT VIŠE I IMAT ĆE VJEČNI ŽIVOT (Evandj. - Matth 19,28-29).

Naravno da shvaćam pogibao, koja postoji u tome, da za dobar primjer nabiram slavu i popularnost. Sveti je Egidije tome izbjegao tako, da je izbjegavao - koliko je samo mogao - ljudske komplimente. Dobar primjer mora uvijek pratiti velika poniznost, po savjetu Božanskog Spasitelja, koji je tako snažno naglasio svojim učenicima, da ne čine dobrih djela, s namjerom, da ih drugi vide. Ali, ako umatoč te opreke radi svojih dobrih djela, doživim kakvu pohvalu, treba to pripisati Bogu, koji je začetnik svakog dobra. Sebe moram smatrati njegovim poniznim slugom, koji ima zadaću, da činim dobro onima, kojima me šalje. EVO MALOGA I VJERNOG UPRAVITELJA, KOGA POSTAVI GOSPODIN NAD SVOJOM DRUŽINOM, DA IM NA VRIJEME DAJE HRANU, KOJA IM PRIPADA (Izrič. - Luc 12,42-43).

III

Moram obaviti ozbiljni ispit savjesti, kako sam se vježbao u apostolatu primjera za vrijeme ovih ljetnih praznika; moram popraviti sablazan, koju sam možda kome pružio. Stvorit ću točno odredjenu odluku u tom toliko važnom predmetu. Stavit ću se pod zaštitu svetog Egidija i zamolit ću ga iznova, da me pomaže svojim zagovorom.

Duhovna kitica: MIO JE BOGU I LJUDIMA (Posl. - Eccli 45,1).

Bio je Grk (Atenjanin), plemenite roda. Sagradio je pustinjački samostan na ušću Rone, a kasnije se povukao u kraj blizu Nimesa. Jedna košuta, koja ga je hranila svojim mlijekom, razotkri mu skrovište. Morao je okupiti oko sebe učenike: to su prvi počeci grada Saint-Gilles. Umro je na početku XIII. stoljeća (725. godine).

2. rujan

SVETI STJEPAN, kralj madjarski

Misao na smrt

I

SVETI STJEPAN, kralj madjarski

Misao na smrt

I

Promatrat ću svetog Stjepana uz samrtni krevet svoga sina svetog Emerika, teško bolesnoga. Sveti je magjarski Kralj izgubio već svu svoju djecu. Smrt će mu eto ugrabiti i posljednjega, koji mu ostaje, i koji je imao postati nasljednik njegova kraljevstva. Pun predanja u Božju Providnost, prihvaća i tu veliku kušnju i zahvaljuje Bogu, što je pozvao njegovo dijete na bolji život.

A kasnije, kad bude smrt na blagdan Velike Gospe, godine 1038. pokucala i na njegova vrata, on će je dočekati, kao poslanika Božjeg, i tiho će predati svoju dušu u ruke svoga Stvoritelja.

Zamolit ću ga za milost, da shvatim, da uzljubim, da se znadem okoristiti smrću, kao što se je on znao, on, koji sa zemaljskog kraljevstva udje ravno u nebesko: KOJI JE ZASLUŽIO, DA IZ ZEMALJSKOG KRALJEVSTVA, DODE U SLAVU NEBESKOG CARSTVA (Popričesna).

II

1. * Misao na smrt stvara svete živote

Ne smijemo se bojati gledati smrti u lice. Jutros želim posvetiti svoje razmatranje promatranju smrti, kako to mora činiti kršćanin i jedan budući svećenik. Znadem, da je smrt sigurna... Znadem i to, da su nesigurne okolnosti smrti. Ne znam dana, sata, načina... Znadem još i to, da nas ona posve lišava svega. OD ONOGA, KOJI NEMA (što bi morao imati) UZET ĆE SE I ONO, ŠTO IMA (Evandj. - Luc 19,26). Znam konačno i to, da će se Bog tada pokazati neumoljivim Sucem, a posebno to, da će tadanja njegova osuda odlučiti mojom sudbinom za svu vječnost. SUDIM TE PO TVOJIM RIJEČIMA, ZLI SLUGO (Ibid 19,22). To su misli, na kojima se želim zadržati.

Makar kako ta pomisao na smrt bila mučna za našu narav, ipak jedna za nju vrlo spasonosna. Ona mora prevladavati i upravljati mojim moralnim životom. Budući da je sv. Stjepan često mislio na svoj zadnji cilj, bio jevjerniji svojim dužnostima i kao kralj, i kao muž i kao otac. Znao je, da će Bog suditi i najmanje njegove čine. Katkada se činilo, da mu smrt daje veliku pouku, da bježi od grijeha: NEMOJ SE ŽALOSTITI POPADI ZLIKOVACA, NEMOJ ZAVIDJETI ONIMA, KOJI ČINE ZLO (Ulaz - Ps 36,1). Drugi put mu jedna pričala pred oči sliku obećane nagrade dobrim i budnim slugama: BLAGO ONOMU SLUZI, KOGA NADJE NJEGOV GOSPODAR BUDNA, KAD DODJE! ZAISTA, ZAISTA VAM KAŽEM, JA ĆE GA POSTAVITI NAD SVIM IMANJEM SVOJIM (Pričesna - Matth 24, 46-47). Poučljiv nate pouke smrti, sveti se je Stjepan posvećivao sve više i više. Obnavljao jecrkve u svom kraljevstvu. Sam je živio u odricanju i siromaštvu: BLAGO ONOMU, KOJI NE IDE ZA ZLATOM NITI SE UZDA U NOVAC I BLAGO. TKO JETAJ, DA GA HVALIMO? - JER JE U SVOJEM ŽIVOTU UČINIO DIVNA DJELA ... (Posl. - Eccli 31, 8-9).

Kakav je do sada bio utjecaj pomisli na smrt na orijentaciju moga života? - Već sam vidio oko sebe kako umiru mlade osobe, prijatelji. Jesu li me razmišljanja u tim zgodama učinila boljim?

2. * Sveti životi su priprava za svete smrti

Slatka je smrt odabranih. Htio bih, da i moja smrt bude slična smrti svetog Stjepana, koji je u punom smislu riječi usnuo u Gospodinu. Na blagdan Uznesenja je Blažena Djevica prikazala svojemu Sinu dušu svetoga Kralja. Čega se je mogao bojati sveti Stjepan u taj posljednji čas? - Tako jevjerno služio Kralju kraljeva. Primio je od Njega zadaću da radi s povjerenom minom: TRGUJTE, DOK SE NE VRATIM (Evandj. - Luc 19,13). S kakvom li se brigom on dao na taj posao! Tako, da ga je Učitelj, kad se vratio, nagradio, davši mu, da upravlja nad deset gradova: DOBRO, DOBRI SLUGO! JER SI BIO VJERAN U MALOJ STVARI, TI ĆEŠ VLADATI NAD DESET GRADOVA (Evandj. - Luc 19,17).

Kad Bog bude jednom zatražio račun, koliko sam stekao sa svojim talentima, hoću li se moći pojaviti pred Njim s punim rukama dobrih djela? - Ako: da! - kakve li divote pri tom susretu sa svojim Učiteljem! Kakve li sreće u takvoj smrti! U tri navrata današnja Misa izgovara riječ: s r e t a n za onoga, koji bude ovdje na zemlji ispunio povjerenu za laću: BLAGO ČOVJEKU ... BLAGO SLUZI ... (Posl., Na tep. i Prič.)

Želim se dakle pripraviti za svoju msrt, učiniti je "dragocjenom u očima Gospodnjim" i slatkom za svoju dušu. U vezi s time, nemam što izmijeniti u svojim životnim poslovima, nego ih samo sve više stavljati u nadnaravni red, da bi bili puni zasluga, s kojima ću se s pouzdanjem pokazati pred Bogom, kad me pozove: I POZOVE SLUGE SVOJE, KOJIMA JE PREDAO NOVAC, DA ZNA, KOLIKO JE KOJI STEKAO (Evandj. - Luc 6,15).

III

Opat Perreyve je govorio, da svećenička smrt mora biti kao njegova zadnja Misa. Molim Te, Isuse, za unaprijed tu najveću milost: sjedini moju smrt sa svojom; učini je dostojnom Tvoje neizmjerne žrtve. Stoga već danas prihvaćam iz dna srca svaku vrstu smrti, kakvu Ti se god bude svidjelo, da mi pošalješ sa svim okolnostima, koje će je pratiti. Na kraju ovog razmatranja, pred Tvojim Križem želim produljiti taj čin posvemašnjeg predanja u Tvoju bož. volju, posvemašnjim i pouzdanim prihvaćanjem svoje smrti.

Daleko od toga, da bi me misao na smrt zavela na lijenost i nerad, želim da ona bude - naprotiv - za mene i moju dušu jedno poticalo, pokretač i privlačna snaga na jedan velikodušniji život i još više prožet apostolskim žarom.

Duhovna kitica: TRGUJTE, DOK SE VRATIM (Evandj. - Luc 19,13.)

Sveti Stjepan je bio kralj, ispovjedalac. U vjeri gaje poučio sveti Adalbert, biskup iz Praga, a oženjen je bio s Gizelom Bavarskom, sestrom Henrika II. njemačkoga. Za njega je Magjarska postala kraljevinom, a on jeradio na tome, da postane i katoličkom. Silvestar II. mu je dopustio, da smije nositi križ na prsima. Umro je na blagdan Uznesenja Gospinog 1o38. godine.

****

3. rujan

4. rujan

D e e a

****

5. rujan

SVETI LOVRO JUSTINIJANI

Žrtva svete Mise

I

Promatrat ću svetog Lovru Justinijani u času, kad služi svetu Misu. Još dok je bio regularni kanonik svetog Grgura u Algi, uzlazi on na oltar s toliko žara - pripovijedaju njegovi životopisci, da su vjernici u velikom broju i veoma ganuti, hrlili

da prisustvuju njegovoj Misi. Kasnije, kad je postao Venecijanski Patrijarha, sa suzama u očima prinosi Bogu žrtvu pomirenja za svoj narod: OBDAREN DAROM SUZA, SVAKI JE DAN PRINOSIO BOGU ŽRTVU POMIRENJA (Rim. Brev. - cit. VI.)

Molit ću od toga velikog sveca veću pobožnost prema svetoj misnoj žrtvi: DA MI NJEGOVA SVETKOVINA, PODAJ GOPSODINE, UMNOŽI I POBOŽNOST I SPASENJE (Molitva). Svakoga jutra prisustvujem barem jednoj svetoj Misi. Za nekoliko ću godina sam služiti svetu Misu. Daj mi, dobri Bože, da za vrijeme ovog razmatranja shvatim veličinu i korist Euharistijske Žrtve.

II

1. * Svećenik je **v e l i k** po svojoj Misi

Oh, kako je velik svećenik, govorio je sveti arski župnik, umro bi, kad bi to shvatio ... Bog ga sluša. Prozbori samo dvije riječi, i Božanski Naš Spasitelj silazi s neba na njegovu riječ i sakriva se u malu Hostiju. Svećenik je drugi Krist u svim funkcijama svoje službe. Ali on nikada nije Krist u savršenijem i potpunijem smislu, kao u svetoj Misi. Kakve li istovjetnosti svećenika sa Isusom Kristom u času Pretvorbe! Svećenik ne veli: to je tijelo, Krv Isusova. On izgovara: "Ovo je Tijelo moje, ovoje je Krv moja".

Sveti je Lovro Justinijani bio duboko uvjeren u svećeničko dostojanstvo, koje je svećeničkim redom dobio, jer je o tome dugo razmišljao. Bez sumnje je bio velik po svim svojim darovima milosti i naravi, po svojoj tako silnoj gorljivosti i po svojoj posve pastoralnoj ljubavi. Ali posebno je dolazila do izražaja njegova veličina baš na oltaru, jer je on na njemu bio svećenik, koji je mio Bogu i koji Mu prinosi savršenu hvalu: SKLOPIO JE S NJIM VJEČNI ZAVJET I PREDAO MU VELIKO SVEĆENIŠTVO. USREĆIO GA JE SLAVOM, DA VRŠI SVEĆENIČKU SLUŽBU ... I PRINOSI MU MIOMIRISNI KAD (Posl. - Eccli 45,19) ... EVO VELIKOG SVEĆENIKA, KOJI SE ZA SVOGA ŽIVOTA SVIDIO BOGU ... (Posl. - Eccli 45,16)

Prisustvujući svetoj Misi kao klerik, moram često pomišljati na to, da će doći i na mene uskoro red, da služim svetu Misu. Kakve li osjećaje pobožnosti, čistoće, poniznosti, mora ta pomisao izazvati u meni! I meni će jednoga dana reći Bog: ZAUVIJEK SI TI SVEĆENIK PO REDU MELKIZEDEKOVU (Na step. - Ps 109,4). I samnom će sklopiti savez mira; i kad mi bude povjerio svećeničko dostojanstvo, postavit će me medju poglavice naroda svoga: GOSPODIN JE SKLOPIO S NJIME SAVEZ MIRA, I UČINIO GA KNEZOM, DA ZA UVIJEK BUDE U SVEĆENIČKOM DOSTOJANSTVU (Ulaz - Eccli 45,8). Već se sada - kada me pozovu, da "poslužujem" kod svete Mise, moram zahvaljivati Gospodinu na toj časti, po kojoj na direktniji način sudjelujem pri svetoj Žrtvi: kakav je u toj stvari moj duh vjere, moja ljubav i moja pobožnost?

2. * Svećenik je **s v e m o ć a n** po svetoj Misi

Kad promatramo sve pothvate, koje je poduzeo sveti Lovro Justinijani za spasenje duša i sve nadnaravne utjehe, koje je polučio, ostajemo zapanjeni: reformirao je svoj kler, osnovao mnoge muške i ženske samostane, izvršio divni čudoredni preporod svojih vjernika, itd. On je sam smatrao sva svoja gorljiva poduzimanja i nastojanja kao nešto malo, kad se usporedi sa svetom Misom, koju je služio svakog jutra i mogao je reći ono, što će kasnije reći sveti župnik arski: "Sva dobra djela skupa uzeta ne vrijede toliko, koliko jedna sveta Misa, jer to su djela ljudska, a sveta je Misa djelo Božje. Ni mučeništvo nije ništa u usporedbi s Misom. Mučeništvo je žrtva, koju čovjek prinosi Bogu, žrtvujući Mu svoj život. A sveta Misa je Žrtva, u kojoj Bog žrtvuje za čovjeka svoje Tijelo i svoju Krv".

Ipak sveti Lovro Justinijani nije zanemarivao ni svoja nastojanja za spasenje duša. On ih je smatrao nužnim. Zato ih jei činio s toliko žara. A što je u njima postizavao toliki uspjeh, razlog je u tome, što je nakanu, ostvarenje i uspjehe povjeravao Božanskom Spasitelju, koji se žrtvuje na oltaru. Krv Kristova, koja je obilno tekla u rukama njegova službenika, oplodjavala je podhvate, koje je poduzimao na njegovu slavu. I ovaj plodonosni i čudesni apostolat, koji je razvio sveti Lovro Justinijani,

tumači se njegovom posebnom pobožnošću u služenju svete Mise, i pouzdanjem, koje je imao u plodove svete Žrtve. Bog je pratio taj rad i nagradjivao svoga svećenika iznad svakog očekivanja: ODLIKOVAO GA JE SVOJIM BLAGOSLOVIMA, OČUVAO MU SVOJE MILOSRDJE, TE JE STEKAO MILOST PRED GOSPODINOM. PROSLAVIO GA JE PRED KRALJEVIMA I UDIJELIO MU VIJENAC SLAVE (Posl. - Eccli 44,25-26).

Kakvo je mojepouzdanje u neizmjernu vrijednost svete Mise? - Do kakvih rezultata ne bih došao, kad bih svakoga dana bolje preporučio svetoj Žrtvi na oltaru svoje želje i svoja apostolska nastojanja! Previše računam na svoje osobne napore. Zaboravljam, da bez Boga ne mogu ništa učiniti.

III

Jedno od najvažnijih pravila duhovnog svećeničkog života je pravilo: da svećenik mora "proživljavati svoju Misu", to znači živjeti u skladu s osjećajima Žrtve, koja se prikazuje po njegovim rukama. "Molite se za mene, da nikada ne budem svećenik, a da ne budem žrtva". To je želja Msgra d'Hulsta, u predvečerje njegova redjenja, a tumačila je riječi Pontifikala: Nasljedujte, što radite!

Sveti je Lovro Jusnijani u potpunosti proživljavao tu misao. On je postao žrtva zadovoljštine za svoj narod. Nametao si je danju i noću strašne pokorničke žrtve. Živio je uvijek - što više i kao venecijanski patrijarha, - u najstrožem siromaštvu. Njegova je smrt bila kao njegova "zadnja Misa": Dolazim k Tebi, dobri Isuse, prošaptao on pri zadnjem izdisaju (Rimski brevijar - čitanje VI.).

Želim li kasnije od svoga života i od svoje smrti načiniti jednu žrtvu, koja bi bila dostojna, da se sjedini s neizmjernom žrtvom na križu, moram već sada živjeti u skladu s velikim poukama, koje mi daje moje svakidašnje prisustvovanje svetoj Misi: Isusovi osjećaji poniznosti, strpljivosti, blagosti, posvemašnjeg poništenja moraju malo po malo ući u moju dušu i učiniti je što sličnijom njegovoj.

Jutros ću prisustvovati svetoj Misi s više pobožnosti, a navečer, prilikom pohoda presvetom Sakramentu, pitat ću se, kakav je utjecaj ova sveta Misa imala na moju orijentaciju preko današnjega dana.

Duhovna kitica: TI SI SVEĆENIK DO VIJEKA (Na step. - Ps 109,4).

Sveti Lovro Justinijani, biskup i prvi mletački patrijarha, ispovjedalac. U 18. godini udje u red kanonika svetog Grgura u Algi, postade general Reda, koji je nastojao reformirati. Biskup jebio u Grado, i sjedište mu je bilo preneseno u Veneciju s naslovom patrijarhe (1451.godine). Napisao jeraspravu o kontemplaciji. Umro je 1455. godine.

****

6. rujan

7. rujan

D e e a

****

RODJENJE BL. DJEVICE MARIJE

Marija, uzrok naše radosti

I

Zadržat ću se tiho s dubokim osjećajima poštovanja i ljubavi uz kolijevku svete Djevice. Sjetit ću se i dozvati si u pamet pjesmu, što su je andjeli pjevali nad kolijevkom Našeg Božanskog Spasitelja: SLAVA BOGU NA VISINI I NA ZEMLJI MIR LJUDIMA DOBRE VOLJE. Takva ista pjesma odgovara i svetoj Djevici. Njezino rodjenje donosi Bogu najveću slavu, što ju je ikada primio od ikakva drugog stvorenja; ona je i za čovječanstvo zalog pravog mira.

Moram se veseliti posljedicama tog otajstva, koje je doista veliko Otajstvo radosti. Pozdravit ću dijete Djevicu s riječima, kojima je pozdravlja sveta Liturgija: ROĐENJE TVOJE, DJEVO MARIJO, NAVIJESTI VESELJE CIJELOMU SVIJETU: JER ĆE OD TEBE IZAĆI SUNCE PRAVDE ISUS KRIST BOG NAŠ (Ant. ad Magnificat). (U 2. Vesperama).

II

1. * Prva radost, koju mi pruža sveta Djevica, jest radost, koju doživljujem promatrajući njezinu idealnu ljepotu i njezinu savršenu čistoću

Marija je Božje remek-djelo. Njezina ljepota, pa i vanjska, morala je nadilaziti najveće zamisli najvećih umjetnika. Barem rado mislim, da je tako bilo. "Ona je bila tako lijepa - govorila je sveta Bernardica nakon lurdskoh ukazanja - da ne bih ništa marila umrijeti, da je još jednom vidim".

Ali, što da kažem o Njezinoj nutarnjoj ljepoti? - Bila je sasvim čista, tako da Joj se nikada nije približila ni sjena napasti. Čistoća, čak i od prvog časa začeća, unatoč općenitosti zakona istočnog grijeha. Čista, otajstvenom čistoćom, i u začeću i u rodjenju svoga Sina ... I zatim: tako čista i lijepa bila je Blažena Djevica Marija tako ponizna, tako jednostavna, tako malo mislila na samu Sebe, toliko velikodušna, da se žrtvuje.

"A ona je stvorenje našega roda, Ona nije andjeo, Ona nije ni kakvo novo stvorenje svemogućega Boga. Ona ima iste roditelje kao i mi. Ista krv teče u njezinim žilama, kao i u našima. Ona je jedna od nas. Ona nam je sestra." (Cahiers de Notre Dame, IV - Marija uzrok naše radosti, E. Neubet, 98).

Kako da čovjek ne zadrhti od veselja, kad baci pogled na to maleno dijete, koje leži u svojoj kolijevci, u koje je Bog postavio već tako velike stvari? Cijela misna Poslanica pjeva o divnim čudesima, koja je Bog izveo u Njezinoj duši: GOSPODIN ME JE IMAO U POČETKU SVOJIH PUTEVA, PRIJE NEGO JE IŠTA UČINIO NA POČETKU. BILA SAM ODREĐENA OD VIJEKA I OD DAVNINA, PRIJE NEGO JE POSTALA ZEMLJA. JOŠ NIJE BILO BEZDANA, A JA SAM VEĆ BILA ZAČETA (Posl. - Prov 8,22-24). Razmatrajući o toj divnoj pohvali Mudrosti, a koju je sveta Crkva s pravom primijenila na Mariju, kako da ne bih pokazao svoju radost žarčom ljubavi prema presvetom Trojstvu, kojeje obasulo najčistiju od svih zemaljskih stvorova tako divnim darovima? -

2. * Jedno drugo veselje, kojeme mora obuzeti pred kolijevkom Marijinom - i koje je zapravo posljedica ono prvo veselje, jest pomisao, da će to dijete, nekoliko godina iza svoga rodjenja postati Majka Isusova.

Marijino rodjenje predstavlja zoru Božanskog materinstva, koja već rudi, dakle zoru spasa čovječanstva. Kako se doima srca ta duga geneologija Kristova, što ju donosi Evandjelje: Poslije Abrahama, patrijarha i Izraelskih kraljeva može čovječanstvo napokon pozdraviti dolazak svoga Otkupitelja. Rodjenje je Marijino kao posljednji predznak utjelovljenja Riječi: JAKOV JE IMAO SINA JOSIPA, MUŽA MARIJINA, OD KOJE SE RODIO ISUS, KOJI SE ZOVE KRIST (Evandj. - Matth 1,16).

Kao što zvijezda Danica najavljuje dan, koji je na pomolu, tako Marija navješćuje i pripravlja svojim Rodjenjem dolazak Vječnoga Svijetla na ovaj svijet: DALA JE SVIJETLO VJEČNO (Predslovlje Bl. Djevice). Zato Crkva danas kliče od radosti. Misa Marijinog rodjenja je vesela Misa; Crkva se veseli i kliče radi blaženstva i dostojanstva Marijina: BLAGOSLOVLJENA SI, DJEVO MARIJO, JER SI NOSILA STVORITELJA SVEGA (Prikaz) - BLAŽENO KRILO DJEVICE MARIJE, KOJE JE NOSILO SINA VJEČNOGA OCA (Pričesna).

3. * Konačno, zadnje veselje, koje mi donosi otajstvo rodjenja Blažene Djevice, jest zbog sigurnosti, da mi je s Marijom dana svemoćna POSREDNICA I ODVJETNICA, koja će sigurno biti uslišana

Kad ne bih imao Mariju, da zagovara moju stvar kod Boga, kako bih se usudio pojaviti se pred Njim? - Kad ne bih imao Mariju, da prinosi moje molitve Bogu, da li bih se usudio direktno ih slati do njegova uzvišenog prijestolja? - Marija me prikazuje svemo Božanskom Činu. Ona Mu izlaže moje potrebe. Ona Mu očituje i postiže milosrđe za moje grijehe. Prvotna je kršćanska umjetnost rado prikazivala Mariju "kako moli". Kasnije su Je u Srednjem Vijeku slikali kako širi svoj veliki ogrtač i njime zaštićuje one, koji se u Nju uzdaju, ili još kako klečeći na koljenima pred Isusom zagovara grješno čovječanstvo.

To je bilo u isto vrijeme, kad su Joj dali naslove: POSREDNICA, POMOĆNICA, OTKUPITELJICA, RASVIJETLITELJICA, ODVJETNICA i u latinskom jeziku prva slova tih naziva tih naziva sačinjavaju ime: MARIJA. (M-ediatrix, A-uxiliatrix, R-epa ratrix, I-lluminatrix, A-dvocata).

Polagano i pobožno ću pozdraviti Mariju, svakim od njenih naslova, koji Joj tako točno odgovaraju i koji svi izražavaju kako i zašto je Ona uzrok naše radosti. Tada će biti vjeran, da poslušam njezine savjete, i da se točno držim riječi, što ih sveta Crkva stavlja Njoj na usta: BLAGO ONIMA, KOJI IDU MOJIM PUTEVIMA ... BLAGO ČOVJEKU, KOJI ME SLUŠA I KOJI UVIJEK BDIJE UZ MOJA VRATA ... TKO MENE NAĐE, NAĆI ĆE ŽIVOT I IRIMIT ĆE SPAS OD GOSPODINA (Posl. - Prov 8,32-35).

III

Marija je dakle uvijek bila i ostaje izvor radosti. "Kad bismo sa zemlje izbrisali njezino štovanje, porušili sva njezina svetišta i uništili sve njezine slike, tada bi ostao samo jedan tužni i nesretni svijet. Prema Njoj čovjek gleda, po Njoj se nada, i u Njoj - nesretan - nalazi sve, što traži".

Nije li i svećenik - poput Marije - sijač veselja, jer On - kao i Ona - daje dušama Isusa? - Ako jetakva uloga, koja me čeka, zašto se ne bih već danas malo ispunio veseljem? - Naći ću načina, kako bih - na današnji blagdan Rodjenja Bl. Djevice Marije * mogao oko sebe razviti malo nadnaravnog veselja, u dušama, koje trpe i koje su napuštene: tako ću im pomoći, da i one imaju dijela na veselju svete Crkve i preporučit ću ih zaštiti Marijinoj.

Duhovna kitica: ZDRAVO, SVETA MAJKO, ŠTO NAM PORODI KRALJA (Ulaz - Sedulij)

Zdravo sveta Rodiljo
Majko kralja vječitoga
Komu ruka ima vlast
Iznad svijeta čitavog.

O bez kraja blažena,
S majčinskom što nježnom slasti
Združila si nevina
Djevičanskog vijenca časti!

Slične ne bi pred tobom
Nit' bi iza tebe tak'e
Omiljela Kristu si
Iznad žitske kćeri svake.

(Himni, str. 232.) SEDULIJ

SVETI GORGONIJE

Kršćanski duh u razgovorima

I

Poklonit ću se Bogu, koji je dao svetom Gorgoniju milost, da je mogao dirnuti duše svojim razgovorima. Promatrat ću budućeg mučenika, kako se okreće svojim riječima drugim komornicima, koji su zajednjo s njime služili cara Dioklecijana: potiče ih, poučava i raspaljuje ljubavlju prema pravomu Bogu. Koliko bih dobra mogao i ja učiniti, kad bi moji razgovori - kao kod svetog Gorgonija - uvijek bili prožeti kršćanskim duhom.

Zamolit ću ga, da se moli za me, za vrijeme ovog razmatranja, da što bolje shvatim, kolika je vrijednost apostolata ove vrste.

II

1. * Moji razgovori moraju biti puni ljubavi

To je prva odlika, koju moraju imati moji razgovori. Prije sve ga zato, da budu u skladu s naukom Božanskog Našeg Spasitelja, koji stavlja ljubav iznad svih ostalih kreposti. A zatim zato, da ti razgovori budu prilika za odgojno djelovanje. Kakav bi utisak dobili o meni ljudi, o mojoj kreposti, o idealu, koji predstavljam, ako bih se u svojim razgovorima dao na svakovrsno ogovaranje? - Kolike li odgovornosti za moju dušu radi sudjelovanja u toliko zala, koja mogu nastati samo iz jedne riječi, koja se protivi ljubavi! Ogovaranje je - kako veli sveti Franjo Saleški - neka vrt ubojstva. Onaj, koji ogovara, na jednom počinja trostruko ubojstvo: ubija svoju i slušačevu dušu, kao i duhov. ubojica, a otima gradjanski život onome, koga ogovara. (Filotea, III,29). Nije li to grijeh, koga Naš Božanski Spasitelj osudjuje iznad svega. NE BOJTE SE ONIH, KOJI UBIJAJU TIJELO, ALI NEMOGU UBITI DUŠE, NEGO SE VIŠE BOJTE ONOGA, KOJI MOŽE I DUŠU I TIJELO [illegible] U PAKAO (Evandj. - Matth lo,28).

Kako je sveti Gorgonije bio pažljiv i ljubezan u svojim riječima sa svojim prijatelji[illegible]! Malo po malo, on je u njima, po toj ljubavi, pobudio želju, da pripadaju i njegovoj vjeri, koja je toliko puna ljubavi. Istina se služi ljubavlju kao kakvom svijetlom zrakom, koja prodire u tamu: TKO IDE ZA MNOM, NE ĆE HODATI U TAMI, NEGO ĆE IMATI SVJETLO VJEČNOGA ŽIVOTA (Na stepe. - Jo 8,12). Moram se ispitati u pogledu svoje ljubavi u svojim riječima.

2. * Moji razgovori moraju biti ponizni

To je svojstvo, koje razgovori rijetko imaju, ako se sjetimo, da je oholost najstarija ljudska bolest i najstarijarana, kojom je djavao ranio ljudsko srce: "Budi,uvijek budi - veli Lacordaire - eto oholosti; budi više nego drugi; budi više nego cijeli svijet; budi veći nego Bog". Dosta mi je, da ispitam samo neke razgovore, koje sam čuo jučer, pa ove današnje, pa da uočim, suvereno carstvo oholosti. A ipak, kako je mrska tariječ "ja"! Apose, koliko jeona protivna Evandjelju! Pravednik se mora veseliti u Bogu, a ne u sebi: RADUJE SE PRAVEDNIK U GOSPODINU I UZDA SE U NJEGA (Ulaz - Ps 63,11). A sve me osim toga posjeća na moju ništavost i na beskorisnot mojih napora. Što sam ja bez Boga? - NE PRODAJU LI SE DVA VRAPČA ZA JEDAN NOVČIĆ? ... A VAŠE SU VLASI NA GLAVI SVE IZBROJENE (Evandj. - Matth lo,29-3o). Ta ovisnost o Bogu u svim stvarima je u isto vrijeme temelj mojeponiznosti i moga pouzdanja. Sveti mi Gorgonije cijelim svojim životom, a osobito svojom slavnom smrću propovijeda te dvije kreposti: moram ga slijediti na tom putu i moram započeti davati dokaz prave poniznosti, napose u području, koje je na domaku mojih nastojanja: to znači u mojim dnevnim razgovorima. Gdje sam ja u tom predmetu?

3. * Moji razgovori moraju biti d i s k r e t n i

Diskrecija je nježni cvijet, koji niče samo na zemlji ljubavi i poniznosti. Ona je jedan oblik kreposti, razboristosti, primijenjen na razgovor. Ima stvari, koje treba

reći. Ima ih opet o kojima valja šutjeti. Potrebno jeneko prosudjivanje u riječima, napose u riječima jednog sjemeništarca. Bez sumnje se katkada treba sjetiti savjeta Našeg Božanskog Spasitelja: NIŠTA NIJE SAKRIVENA, ŠTO SE NE ĆE OTKRITI, NITI TAJNA, ŠTO SE NE ĆE SAZNATI. ŠTO VAM KAŽEM U TAMI, GOVORITE U SVIJETLU, I ŠTO ČUJETE NA UHO, PROPOVIJEDAJTE NA KROVOVIMA (Evandj. - Matth 1o,26). Ali se još češće mora sjetiti, da još više veže pružanje dobrog primjera i molitva, nego li da se služi riječima i posebno mora imati na pameti, da ugled Crkve, njegovih poglavara, njegove subraće i bližnjega traži od njega, da obuzdava jezik i riječi, koje bi mogleb biti na štetu i njega samogai na štetu drugih. Moram prije svega nastojati - dok sam sjemeništarac - prikupljati i duboko u svoju dušu usadjivati nauku i kreposti, o kojima su me poučavali. Ostalo će se od mene tražiti kasnije, već prema službi, koja mi bude povjerena. A TI SI PRIMIO MOJU NAUKU, NAČIN ŽIVOTA, ODLUKU, VJERU, LJUBAV, STRPLJIVOST ... (Posl. - 2 Tim 3,1o). - Želim se dakle okoristiti svojim razgovorima za napredak u vježbanju tih na posebni način kršćanskih kreposti (vjeri, strpljivosti, ljubavi, ustrajnosti): po sebi se razumije, da će biti diskretni.

4. * Moji razgovori moraju odavati o d g o j e n o g čovjeka i sami biti odgojni

Moraju odavati odgojenog čovjeka: bili uopće bilo moguće, da razgovori jednog budućeg svećenika ne budu takvi - da budu prosti? ... Ili - ne daj Bože, da budu prilika za grijeh? - Kakvog li kontrasta s razgovorima onih otmejnih mladića, o kojima govori Ozamam, "koji govore o zemaljskim i nebeskim stvarima, koji pripovijedaju jedan drugome plemenite misli, koji razgovaraju o pobožnim uspomenama, o Bogu, o svojim očevima, o svojim domovima; o čovječnosti!" Možda u toj stvari imam zašto se poniziti, ili si barem nešto predbaciti?

Imam li si možda predbaciti to, da u svojim razgovorima nisam do sada tražio, da posvećujem one, s kojima sam razgovarao - što ipak apostolata, kojim se mogu baviti. ALI RIJEČ BOŽJA NIJE OKOV NA (Posl. - 2 Tim 2,9). Ako riječ Božja nije okovana, moram pripomoći njezinom širenju. Kasnije ću jejavno propovijedati. Danas je mogu na široko raširiti, iako diskretno, sa svojim riječima. Kao što veli sveti Franjo Saleški, "o Bogu mogu govoriti ne naduto, i propovjednički, nego u duhu blagosti, ljubavi i poniznosti". Mogu prekrasni med pobožnosti ulijevati kap po kap u uši sad ovomu, sad onomu, a u dnu se duše Bogu moliti za milost, da ova sveta rosa dopre u srce mojim slušačima" (Filotea, III,26. str. 312). To je najbolji način, kako će vjernici ispovijedati Krista, ispovijest, za koju je On obećao tako veliku nagradu: A SVKOGA, KOJI MENE PRIZNA PRED LJUDIMA, PRIZNAT ĆU I JA PRED SVOJIM NEBESKIM OCEM (Evandj. - Matth 1o,32).

III

Na kraju ću ovog razmatranja još jednom čestitati svetom Gorgoniju na tako nadnaravnom utjecaju, koji su imale sve njegove riječi. On nijebio svećenik ...; A ipak kakav je apostolski posao ostvario! Njegov me primjer mora povući.

Već danas želim posvećivati sebe i bližnjega svojim dobrim razgovorima. U svojim večernjem ispitu savjesti pažljivo ću se osvrnuti nanapore, koje sam poduzeo u tom smislu.

Duhovna kitica: PRIZNAT ĆU I JANJEGA PRED OCEM SVOJIM (Evandj. - Matth 1o,32).

****

Sveti Gorgonije, mučenik. Časnik na dvoru Dioklecijanovu, ugušen radi svoje gorljivosti u obraćanju pogana na carskom dvoru, godine 3o3. - (Sahranjen je u crkvi svetog Petra u Rimu).

SVETI NIKOLA TOLENTINSKI

Božja prisutnost

I

Poklonit ću se Bogu, koji je prisutan u dušama svojih Svetaca, i koji tu izvodi divna djela svoje milosti. Posebno ću Mu se pokloniti prisutnome u duši svetoga Nikole Tolentinskoga. Ovaj jebio tek u 11. godini, kad li ga Bog, prisutan u njegovu srcu, obasja svijetlošću, da shvati one riječi svetoga Ivana: prolazi svijet I NJEGOVA POZUDA PROLAZI ZAJEDNO S NJIM. Dijete tada odluči, da će pobjeći iz svijeta i da će ući medju pustinjake svetog Augustina. Sve do svoje 7o. godine će on tamo stupati u prisutnosti Božjoj, velikodušno odgovarajući na najmanje poticaje milosti.

Čestitat ću svetom Nikoli Tolentinskom, što je bio tako vjeran u posvećivanju samoga sebe, vježbajući se u Božjoj prisutnosti, zahvaliti mu se na lijepom primjeru, koji mi je dao, i zamoliti ga za milost, da se zradem - kao i on - okoristiti tom vježbom za napredovanje u savršenosti i za dostojno odgovaranje na svoj poziv.

II

1. * Bog je prisutan u mojoj duši

To jetemeljna misao, u koju se moram često uživjeti, a posebno čvrsto uvjeriti na početku ovog razmatranja. Bog je prisutan u meni, kao što je prisutan u svakom stvoru, svojom neizmjernošću i svojim beskrajnim znanjem. "U Njemu živimo, mičemo se i jesmo", ali, ako sam u stanju milosti, tada je Bog prisutan u meni najoš intimniji način: Moja duša postaje njegov hram i njegov stan. Daje mi čuti svoj zakon: ZAKON JEBOŽJI U NJEGOVU SRCU (Na step. - Ps 36,31). Može nas nazivati svojom ljubljenom djecom i to još stvarnije, nego što je sveti Pavao mogao tako nazivati svoje vjernike u Korintu: NEGO D VAS OPOMENEM KAO SVOJU PREDRAGU DJECU (Posl. - 1 Cor 4,14)... On želi uspostaviti u meni svoje Božansko i otajstveno kraljevstvo: NEMOJTE SE BOJATI, MALO STADO, JER JE OTAC VAŠ ODLUČIO DATI VAM KRALJEVSTVO (Evandj. - Luc 12,32). "Živo vjerujte, da je Bog prisutan u vama, i da vam On, koji vam daje sve dobre misli, daje još i sve dobre želje, dobre o luke i svu dobru volju, koji sve to u nama budi od prvog početka, pa do vrhunca savršenosti ... O svijetlosti, koja sve osvijetljuješ! O životе, koji sve oživljuješ! O Istino, koja sve držiš! O Dobro, koje sve zasićuješ! O Ljubavi, koja sve sjedinjuješ! Blagosivam Te, moj nebeski Oče, koji vidiš u tajnosti" (Bossuet: Meditation sur Evang. I, 21. dan). Sveti je Nikola Tolentinski toliko bio uvjeren u Božju prisutnost u svojoj duši, da nam jedino taj intenzivni osjećaj te prisutnosti tumači njegove ekstaze, strogosti, gorljivost, pa i njegova čudesa: onu godinu pred smrt neka čudesna zvijezda ga je pratila, kudgod se kretao. Nije li to bio dirljivi simbol jedinstva njegove duše s Bogom i svima jasam dokaz o milosti, u kojoj pliva njegova duša: SVIJET I ANDJELI I LJUDI UPIRU U NAS POGLED (Posl. - 1 Cor 4,9).

Završit ću razmatranje te misli živim činom vjere u Božju prisutnost u mom srcu.

2. * Korist od vježbanja u Božjoj prisutnosti

a) Prije svega misao božje prisutnosti u mom srcu, drži me na skliskom terenu zla, i obvezujeme, da se uvijek penjem sve više na putu prema savršenosti. Ta misao djeluje na neprestani moj porast u svetosti, kao što napredjuje palma ili cedar, zasadjen u dobroj zemlji: PRAVEDNIK CVATE KAO PALMA I RASTE POPUT LIBANONSKOG CEDRA, USADJEN U DOMU GOSPODNJEM, U TRIJEMOVIMA BOGA NAŠEGA (Ulaz - Ps 91, 13-14). Ta me misao nuka, da hvalim bez prestanka Gospodina, koji mi je uvijek tako dobar. DOBRO JE SLAVITI GOSPODINA I PJEVATI IMENU TVOJEMU, VIŠNJI (ibid - Ps 91,2). Ta vježba raspaljuje u meni žarku želju, da držim sve želje i savjete onoga, koji je Božanski Gost moje duše: SRETAN ČOVJEK, KOJI SE BOJI GOSPODINA, I KOJI S RADOŠĆU VRŠI NJEGOV RAKON (Na step. - Ps 91,1

Ono za uvijek usmjeruje i umiruje moje srce u posjedovanju onog jedinog blaga, što je vrijedno, da ga priželjkujemo: GDJEJE BLAGO VAŠE, ONDJE ĆE BITI I SRCE VAŠE (Evandj. - Luc 12,34).

b) Misao na Boga, koji je prisutan u mom srcu, je za mene još i izvor prave sreće. Može li čovjek ovdje na zemlji osjećati veće sreće, nego što je sreća, kad znade, da je tako sjedinjen s Gospodinom? - U KREPOSTI TVOJOJ, GOSPODINE, RADUJE SE PRAVEDNIK I KLIČE NAD TVOJIM SPASENJEM, JER SI MU ISPUNIO ŽELJU DUŠE NJEGOVE (Prikaz. - Ps 20,2-3). To je veselje i radost vrijedno svih žrtava, što ih je čovjek morao pretrpjeti, da ga postigne. Ono je stostruka plaća za sve ono, što smo ostavili, da bismo posjedovali samo Boga: ZAISTA VAM KAŽEM, DA ĆETE VI, KOJI OSTAVISTE SVE I PODJOSTE ZA MNOM, STOPUT ONOLIKO PRIMITI I K TOMU BAŠTINITI VJEČNI ŽIVOT (Pričesna - Matth 19,29). To me veselje poziva što više, da još više ostavim, da bih više i postigao: PRODAJTE, ŠTO IMATE I DAJTE MILOSTINJU (Evandj. - Luc 12,33).

Život je svetog Nikole Tolentinskog kao izkustveni dokaz dobara i sreće, koju može u jednoj duši proizvesti misao na Božju prisutnost. Živeći tako intimno s Bogom, kojemu se ona znade pokloniti i pomoliti u svakom času, ona napreduje gigantskim koracima na putu savršenosti. Njegova sabranost za vrijeme svete Mise i molenje časoslova privlači masu svijeta. Lako nadvladava strašne napasti, koje mu djavao šalje. Prima staračke bolesti, ne mijenjajući ništa u svom načinu života, ni u svom programu mrtvenja. Tri posljednja dana svoga života ovdje na zemlji protekla su mu u neprestanom razgovoru s Bogom, kojemu je, umirući, stavio u ruke svoju dušu, izgovarajući riječi psalma: U RUKE TVOJE, GOSPODINE, PREDAJEM DUŠU SVOJU.

Ponavljajući u pameti glavne crte iz života svetog Nikole Tolentinskog, osjećam u sebi jaku želju, da ga sliedim na putu, kojim je on tako odvažno kročio: nije prestao misliti na Boga, i nastojati, da se svidja Onomu, s kojim je znao biti sjedinjen po milosti. Zašto ne bih i ja, već danas, poduzeo neke stvarne korake u tom smislu? - Nažalost! - možda su moji praznici opasni za moj nutarnji život? - Kastesaju mi pamet, da ne mislim na Boga. Oni su možda razlog, da živim daleko od njegove prisutnosti radi opasne rastresenosti ili jednostavno radi beskorisnih poslova. Koliko izgubljenih zasluga! Žalost, kajanje, ... obećanja ...

III

Ova obećanja moram konkretizirati i saželi u nekoliko odluka, koje će mi pomoći za ovo vrijeme do kraja praznika, da više mislim na Božju prisutnost. Duhovni mi pisci ukazuju na neke praktične vježbe, kojima bih se mogao poslužiti, sad ovom, sad onom: na primjer: često moliti strelovite molitvice, obnavljati u svojim poslovima, koji me više zaokupljaju, nakanu, da sve činim na vokju Božju - naći nekoliko časaka ujutro i navečer, pa obaviti kao neku duhovnu svetu Pričest - staviti si pred oči kaspelo ili kakvu svetu sličicu, ili na radni stol.

Duhovna kitica: U ISUSU KRISTU, GOSPODINU NAŠEM (Posl. - 1 Cor 4,14).

Sveti Nikola Tolentinski. Tako su ga nazvali, jer su pripisivali njegovo rodjenje zagovoru svetog Nikole iz Barija. (To je poznati sveti Nikola iz Mire u Liciji - 6. XII. - čije su moći prenešene 1087. u Bari u Apuliji. Papa Urban II. (1088 - 1089) ustanovio je 9. V. blagdan prenosa, a ruski metropolita Efrem uveo je tu svetkovinu i u svoju Crkvu. Bari postaje središte štovanja svetog Nikole). Već od svoje rane mladosti, pokazao je veliku strogost. Postavši pustinjak - augustinac - načinio je mnogo čudesa. Umro je 1308. godine.

11. rujan (Str. 14.).

SVETI PROTO I HIJACINTO

Ispit savjesti

I

Stavit ću si pred oči svete Prota i Hijacinta, gdje se pojavljuju pred Bogom, da im sudi. Upravo su na zemlji čuli osudu ljudi: bili su osuđeni nasmrt, što nijesu htjeli žrtvovati lažnim bogovima. Pravi ih Bog prima u svoje nebo.

Ako baš i ne moram podnijeti ljudski sud, očekujući onaj božji, ipak moram prosuđivati samoga sebe, a to znači ispitivati svoj život, mjeriti ga, hvaliti ili kuditi. Takav česti osvrt na svoju dušu jako je korisna vježba za napredak u dobru. Svi duhovni učitelji veoma preporučuju tu vježbu. Ona se spominje u svim pravilima. To je ispitiva nje savjesti. Želim dakle upotrijebiti ovo razmatranje, da si dozovem u pamet sve koristi, koje ono sa sobom nosi, pa dosljedno, da ga obavljam još vjernije. Zamolit ću svete Prota i Hijacinta za njihovu moćnu zaštitu: BILO NAM U POMOĆI, GOSPODINE, MUČENIŠTVO SVETIH MUČENIKA PROTA I HIJACINTA I NJIHOV NAS ZAGOVOR UVIJEK ŠTITIO (Molitva).

II

1. * Ispit savjesti čisti dušu od njezinih prljavština

Moji grijesi tište mi dušu, umanjuju njezinu snagu, slabe joj žar: JER ĆE BEZBOŽNOST UZETI MAH, LJUBAV ĆE OHLADNITI KOD MNOGIH (Evandj. - Matth 12,24). Vrlo je dakle važno ne dopustiti, da se mane - pa bile i najlaganije, - uvriježe za dugo vrijeme u mojoj duši. Ispit savjesti, ako ga dobro obavljam, nema samo tu zadaću, da mi u dušu utisne strah od grijeha i žalost radi počinjenih pogrješaka, nego, ako je spojen s žarkim činom savršenog pokajanja i sa željom za ispovijedi, očistit će i moju dušu. Žaleći za svoje grijehe, Bogu pokazujem i izražavam svoju bijedu i Bog će me rado osloboditi: VAPIJE PRAVEDNIKA ČUJE GOSPODIN I SPAŠAVA IH IZ SVIH NEVOLJA. GOSPOSIN JE BLIZ ONIMA, KOJI SU TUŽNA SRCA I IZBAVLJA POTIŠTENE (Na step. - Ps 33,18-19). Jesam li do sada promatrao svoj ispit savjesti kao sredstvo pomirenja s Bogom, i kao sredstvo postignuća njegovog spasenja i njegove zaštite? - U GOSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA. GOSPODIN JENJIHOVO UTOČIŠTE U NEVOLJI (Ulaz - Ps 36,39).

2. * Ispit savjesti čuva dušu od ponovnog pada

On mi pokazuje u kojim sam prilikama obično u pogibelji za grijeh, i prema tome me štiti i čuva. Omogućuje mi, da predvidim grješnu priliku. Štiti me protiv djavolskih nastajanja. Čuva me protiv napasti: NEMOJ SE ŽESTITI PORADI ZLIKOVACA, NEMOJ ZAVIDJETI ONIMA, KOJI ČINE ZLO (Ulaz - Ps 36,1). Jedan čovjek, koji pazi, vrijedi za dvojicu: ODGOVARA JUČI REČE IM ISUS: PAZITE, DA VAS TKO NE ZAVEDE (Evandj. - Matth 24,12). Moja će duša - imajući na pameti svoje prošlo iskustvo - podvostručiti napore, kad bude izložena pogibelji. Ona se neće uznemiriti, a već je i to velika snaga: ČUT ĆETE ZA RATOVE I GLASOVE O RATOVIMA. GLEDAJTE, DA SE NE UPLAŠITE (Evandj. - Matth 24,6). Ona će postati strpljiva i mirna, i tako će biti nepristupačna za demonske navale: ZATO NE ODBACUJTE SVOGA POUZDANJA, KOJE ĆE IMATI OBILNU NAGRADU. TREBA VAM STRPLJIVOSTI (Posl. - Hebr. 10,35).

3. * Ispit savjesti mijenja i same grijehe u izvore zasluga

Naime, u ispitu savjesti budimo čine poniznosti zbog svojih grijeha, čine nade, ljubavi, poniznosti itd. - Promatranje i iskreno kajanje za grijehe ima pokrenuti sve kršćanske kreposti. Tako ispit savjesti postaje spasonosni lijek, koji vodi k savršenosti i povećava stupanj nutarnje svetosti. Kako da čovjek bolje ne vježba poniznost, kada je bolje uočio, kolika je veličina njegove vlastite bijede? - Kako da ne bi ubuduće više živio u ljubavi, nakon što je omjerio svoju slabost? - Kako da prema Bogu ne bi pokazivao više ljubavi, nakon što je osjetio moć njegova milosrđa? - Vrlo je dakle korisno sjetiti se svojih "starih dana", kada je trebalo izdržati veliku borbu patnja, pa ako pobjeda i nije

dobivena. SJETITE SE ONIH PRVIH DANA, KAD STE PROSVIJETLJENI PODNIJELI TEŠKU BORBU PATNJA (Posl. - Hebr. 1o,32).

4. * Ispit savjesti, ako ga redovito obavljamo, pripravlja nas i olakšava nam nedjeljnu ispovijed

On nam daje i najčvršće jamstvo protiv opasnosti, da bi bio nedovoljan naš ispit savjesti pred ispovijed ili da ne bi bilo dovoljno kajanja. Te opasnosti tada gotovo ni nema. Na njemu čovjek pravi dnevne bilance, a ispovijed je samo njihova rekapitulacija.

5. * Konačno, ispit mi savjesti omogućava, da budem uvijek spreman pojaviti se pred Bogom

Čuva me od iznenadjenja posljednjeg časa. Nerazboriti trgovac, koji ne gleda unaprijed, pa zanemaruje usporedjivanje primitaka i izdataka, prosipa svoju sreću i izlaže se neminovnoj propasti. Isto se događja i s čovjekom, koji često ne sredjuje svoju savjest. Inak nas Bog upozorava na svoj blizi dolazak: JER JOŠ NEŠTO MALO I DOĆI ĆE ONAJ, KOJI IMA DOĆI I NE ĆE KASNITI (Posl. - Hebr 1o,37). On će od mene zatražiti obračun, i ako budem na duhovnom gubitku, znam, kakva će mi biti sudbina: A TO JETEK POČETAK NEVOLJA (Evandj. - Matth 24,8). Poznavati dobro samoga sebe jest uvjet naše ustrajnosti, a ona je opet sa svoje strane uvjet našeg spasenja: ALI TKO USTRAJE DO KRAJA, SPASIT ĆE SE (ibid 13).

III

Kakva je bila moja točnost - od početka mojih praznika - u obavljanju ispita savjesti, bilo općenitog bilo posebnog, jer su oni dva nužna oblika? - Je li to ispitivanje bilo dnevno, točno, duboko i strogo? - Znako, kako to traži Tronson, ima obilježja svojstva, koja ono mora imati. Ta će svojstva imati ispitivanje savjesti sva skupa, ako se naviknem, daga obavljam pismeno - "ispit u brojmkama" - koji ću redovito pokazati svojem duhovniku. Ne ću više za ovih posljednjih tjedana praznike zanemarivati tako važnu vježbu kršćanske askeze.

Duhovna kitica: SJETITE SE ONIH PRVIH DANA (Posl. - Hebr 1o,32).

Sveti Proto i Hijacinto bili su Rimljani, vjerojatno braća, koji su mučeni za vrijeme Valerijana ili za vrijeme Galijana, a možda čak i za Dioklecijana (oko 25o. u Rimu).

12. rujan

SVETO IME MARIJINO

Pouzdanje u svetu Djevicu

I

Sjedinit ću se s Gabrijelom arhandjelom, koji se klanja pred svetom Djevicom na dan Navještenja, pozdravljajući je imenom MARIJA: ZDRAVO MARIJO!

Sve su kršćanske generacije ponavljale taj arhandjelov pozdrav. I ja sam tepao ime Marija s imenom Isus od kako sam došao k razumu. Dam s ne mogu ni čuti ni izgovoriti to ime, da mi se duša ne ispuni svetim veseljem. Želim ga danas, na početku razmatranja, opet pobožno izgovriti u zajednici sa svim pravednim dušama na zemlji, koje sinovski ljube svetu Djevicu. Tako će moje pouzdanje u Mariju još više porasti.

Na kojim motivima počiva moje pouzdanje u Mariju?

1. * Prilikom Otajstva Navještenja, Marija je slobodno prihvatila da sudjeluje na spasenju svijeta, dakle i naspasu moje duše. Koliko mi je ugodno i kako korisno, da iznova razmišljam o okolnostima toga otajstva, kako ih je opisao sveti Luka u Evandjelju današnje svete Mise: najprije arhandjelov pozdrav: ZDRAVO, MILOSTI PUNA, GOSPODIN S TOBOM, BLAGOSLOVLJENA TI MEDJU ŽENAMA (Evandj. - Luc 1,28). Zatim Marijin nemir: A ONA SE UPLAŠI OD OVE RIJEČI, TE JE RAZMIŠLJALA, KAKAV BI TO BIO POZDRAV. Gabrijelov odgovor: NE BOJ SE, MARIJO! JER SI NAŠLA MILOST U BOGA. Veliko obećanje, neiskazano poslanstvo: EVO, ZAČET ĆEŠ I RODITI SINA I NADJEŠ MU IME ISUS. Iznova Marijin strah i razjašnjavanje, koje je dao Arhandjeo, da njezino majčinstvo ne će povrijediti njezina djevičanstva. Na kraju, konači pristanak ponizne djevice: EVO SLUŽBENICE GOSPODINJE, NEKA MI BUDE PO RIJEČI TVOJOJ. Marija prihvaća tu ulogu, da postane Majkom Boga-čovjeka u vidu otkupljenja ljudskoga roda, koji se nalazio u grijehu. Kakav je čin ljubavi Ona izvršila toga dana? - I prema meni i mojoj duši! Izmedju Marije i moje duše uspostavljena je dakle jaka i vrlo nježnaveza, radi njezine suotkupiteljskeuloge, i radi toga, što sam i ja otkupljen. S nebeskih visina Ona ne može zaboraviti ni svoje uloge, ni moga imena "otkupljenika". Ona me ljubi vrlo nježnom ljubavlju, i taljubav budi i privlači moje pouzdanje.

2. * Postavši Majkom Boga-čovjeka, Marija je postala i moja Majka po milosti. Viseći na križu, Naš je Božanski Spasitelj Njoj potvrdio taj Naslov i tu zadaću. Tokom ovog razmatranja, želim nekoliko časaka posvetiti sjećanju na taj ganutljivi prizor s Kalvarije: EVO TI MAJKE (Jo 19,27). Kad se sjetim tih riječi, onda osjećam, dau njimavelika milost i neiskazana milina. Dakle, ja sam službeno "dijete Marijino". Primio sam to ime od samog Božanskog Spasitelja u najsvečanijem času njegova života. Sveta Djevica nije odbila te zadaće. Naprotiv, Ona je rado i bezprijekorno izpunjuje: JA SAM MAJKALIJEPE LJUBAVI, STRAHA, SPOZNAJE I SVETOGA UZANJA (Posl. - Eccli 24,24). Kako ne bih s pouzdanjem išao takvoj Majci? -

3. * Povijest svete Crkve je puna činjenica, koje pokazuju moć svete Djevice. I koliko jeutemeljeno pouzdanje, što ga u nju stavljaju duše. Današnji je blagdan samo jedan primjer medju tisućama drugih: ustanovio ga je Papa Inocent XI. na uspomenu čudesne pobjede, koja je izvojevana nad Turcima, godine 1683.

Bezbrojna Marijinasvetišta, koja su rasijana po čitavom kršćanskom svijetu, svjedoče, da Marija uvijek odgovara na pouzdanje, koje narodi prema Njoj gaje. Ona dijeli s neumornom darežljivosti, vremenite, a još više duhovne, milosti. One se prosipaju iz njezinih majčinskih ruku, poput kiše dijamanata. U MENE JE SVE MILJEŽIVOTA I ISTINE, U MENI SVE UFANJE KREPOSTI. DODJITE K MENI SVI, KOJI ŽUDITE ZA MNOM I NASITITE SE MOJIM PLODOVIMA ... JER MOJ JE DUH SLADJI OD MEDA I MOJE NASLJEDSTVO SLADJE OD MEDA I SAĆA: USPOMENA NA ME BIT ĆE VJEČNA (Posl. - Eccli 24,25-28).

4. * Nije baš ni potrebno, da se pozivam na svjedočanstvo povijesti ili duša, koji su oko mene. Dosta je, dase pozovem na svoje vlastito iskustvo, pa da posvjedočim, da moje pouzdanje u Mariju nije nikada bilo uzaludno. Kada se sjetim najintimnijih uspomena iz svoga života, vidim ulogu, koju je Blažena djevica tu odigrala. Kakvu Joj zahvalnost dugujem! Svaki puta, kada sam se god na Nju obratio, osjetio sam neko dobro: KOJI MENE SLUŠA NE ĆE SE POSTIDJETI I NE ĆE GRIJEŠITI, KOJI RADE PO MENI KOJI MENE SLAVE, POSTIĆI ĆE VJEČI ŽIVOT (Posl. - Eccli 24, 30-31). Prošlost je jamstvo budućnosti; mogu dakle sa sigurnošću očekivati od Marije sve milosti, koje će mi trebati. Moram dakle odgovoriti na tako nasrtljiv poziv svetog Bernarda, koji je Crkva umijela u previjar današnjeg dana. Vrijedno je, da razmišljam i da zapamtim te krasne riječi Marijinog pjevača: U POGIBELJIMA, U POTEŠKOĆAMA, U SUMNJAMA, NA MARIJU POMISLI, MARIJU PRIZOVI! NEK TI NE ODE S USTA, NEKA NE ODE SA SRCA, I DA BI IZMOLIO ZAGOVOR NJEZINEMOLITVE NE OSTAVLJAJ PRIMJER RAZGOVORA. NA NJU MISLEĆI NE ĆEŠ POGRIJEŠITI! DOK TE ONA DRŽI NE ĆEŠPASTI. KAD ONA ŠTITI NEMA STRAHA. KAD ONA VODI NEMA UMORA! PO NJEZINOJ DOBROTI DOĐI ĆEŠ DO TOGA I SAM U SEBI ISKUSTVENO DOŽIVLJUJEŠ, KAKO JE PRAVO REČENO: A DJEVICA SE ZVALA MARIJA (Rim. Brev. - čit. VI.).

5. * Je li potrebno nadodati, da, ako svaka ljudska duša mora imati pouzdanje u Mariju, moja, kojaje odredjena za svećeništvo, može više nego druge, računati na njezine naklonosti? - Sveta Djevica, koja je svijetu dala Isusa: KOJA JE SVIJETU DALA VJEČNO SVIJETLO (Predslovlju bl. Dj. Marije), nema li posebnu ljubav prema onima, koji će naskoro nastaviti njezino sjajno djelo i dušama davati Isusa? - Toliko ima analogije izmedju Marijinei svećenikove uloge, da moram od Nje očekivati zaštitu, koja će biti u razmjeru s mojom nadnaravnom zadaćom. Pripadam zemaljskim bogatašima, koji promatraju iz najbližega njezino lice. Pripadam njezinoj sviti, koja će Je slijediti i veselo Joj služiti: NAJMOĆNIJI OVE ZEMLJE SLAVIT ĆE TEBE ... VODE JE KRALJU U RADOSTI I VESELJU (Ulaz - Ps 24, 13-15).

III

Kakvo sam do sada imao pouzdanje u Mariju? - Da li je to pouzdanje bilo sinovsko, potpuno, ustrajno, ponizno? - Ako nisam od Nje primio toliko koliko sam želio, nije li to možda zato, jer nije bilo pravog pouzdanja ni predanja? -

Kako bih danas najbolje mogao pokazati svoje pouzdanje prema Mariji? Kakvu bih Joj molitvu, kakvu žrtvicu mogao prikazati? Ne bih li možda mogao pozvati neke duše, da Je slijede na tom putu pouzdanja?

Duhovna kitica: NA MARIJU MISLI, MARIJU ZAZIVAJ (Sv. Bernard - Rim. Brev. -)

.....

Ovaj se blagdan najprije slavio u Španjolskoj, u početku XIV. vijeka. Inocent IX. ga je uveo u cijelu Crkvu u znak zahvalnosti za pobjedu Ivana Sobjeskoga, poljskoga kralja, nad Turcima, koji su opsjedali grad Beč (1683.).

****

13. rujan

D e e a

14. rujan

UZVIŠENJE SVETOG KRIŽA

Značenje križa u mojem svagdašnjem životu

I

Popet ću se u duhu na Kalvariju i pokloniti se raspetom Spasitelju. Sjedinit ću se s osjećajima presvete Djevice, svetog Ivana, svete Marije Magdalene, svetih žena. To su osjećaji ljubavi, saučešća i zahvalnosti prema božanskoj žrtvi. DODJITE, POKLONIMO SE KRISTU KRALJU, KOJI JE ZA NAS UZVIŠEN NA KRIŽU (Invitatorij u Brevijaru).

Pozdravit ću zatim Križ Božanskog Učitelja, blagoslovljeno sredstvo našeg otkupljenja, kojemu na čast Crkva danas pjeva pobjednu pjesmu: O ZDRAVO KRIŽU, NADO SVA - U OVOJ SLAVI POBJEDNOJ - UMNOŽI MILOST VJERNIMA - I DIGNI KRIVNJU S GRJEŠNIKA (Himan kod Vespera).

1. * Riječi svetog Pavla, što se nalaze u ulazu današnje svete Mise, pokazuju mi vrlo jasno, kakav mora biti oblik moje pobožnosti prema svetom Križu: A VI, BOŽE SAČUVAJ, DA SE ČIM DRUGIM HVALITE OSIM KRIŽEM GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA, U KOJEMU JE SPASENJE, ŽIVOT I USKRSNUĆE NAŠE(Ulaz - Gal 6,14). Ne smijemo se zadovoljiti jednostavnim promatranjem Kristovih muka na križu tako dugim i tako osjećajnim, kako to zamišljam. Neko križ Isusov mora imati stvarni utjecaj na moj život, a u tom smislu, što ja sam želim biti raspet s Kristom. Moje zvanje kršćanina, a k tome još više svećenika, nedopušta mi, da se samo divim i zahvaljujem Spasitelju na Križu: teoretski sam u to posve uvjeren. Ali praktično, nažalost, živim, kao da to ne znam ili kao da sam zaboravio. Zato ću svoje jutarnje razmatranje posvetiti tom pitanju, koje drma čitavim mojim duhovnim napretkom: Kakav je udio križa u mojem svakidašnjem životu? - Gospodine, rasvijetli mi dušu svojom milošću i smiluj mi se! BIO NAM MILOSRDAN GOSPODIN I BLAGOSLOVIO NAS, OBASJAO NAS SVOJIM LICEM I SMILOVAO SE NAMA (Ulaz - Ps 66,2).

2. * U svojem životu Krist je križu dao kraljevsko mjesto. Pisac knjižice "Nasljeduj Krista" veli, da je cijeli njegov život bio križ i mučeništvo (knj. II,12). Kakva li križnog puta od kolijevke do Kalvarije! - Ne kanim se kada zadržavati na tom predmetu, koji mi je već tako bliz i u koji ću još više ući, kad budem učio traktat:"de Redemptione". Današnja je Misa cijela posvećena mislima na ono poniženje moga Spasitelja do uništenja: PONIŠTIO JE SAM SEBE, KADA JE UZEO OBLIK SLUGE ... SAM SEBE PONIZI POSTAVŠI POSLUŠAN DO SMRTI I TO SMRTI NA KRIŽU (Posl. - Phil 2,7-8). Sveu svemu, da je imao za čovječanstvo nešto bolje i nešto korisnije od trpljenja, Isus bi nas to naučio svojim riječimai svojim primjerom (Naslj. Krista, ibid.).

Slijedeći Isusa, Sveci, koji su moji učitelji i moji vodiči u savršenosti, išli su kraljevskim putem svetoga križa. Živjeli su podno križa. Volili su ga, ispružili su se na njemu. Svi su ljubili njegovo drvo i njegove čavle: SLATKO DRVO, SLATKI ČAVLI, NOSE TERET SLATKI TAJ (Na step. -). Po njemu postadoše sinovi svijetla: DOK IMATE SVIJETLA, VJERUJTE U SVIJETLO, DA BUDETE SINOVI SVIJETLA (Evanj. - Jo 12,36). Svi oni sjediniše svoju žrtvu sa žrtvom, koja je prikazana na križu: DA TI UGODNO SLUŽIMO I DA TI LUDE PRIJATNA NAŠA ŽRTVA (Prikaz. -).

I u toj stvari nemanikakve razlikeizmedju modernih svetaca i onih starih. Oni, koji su nedavno živjeli svjedoče sasvim isto, što i askete prvih vjekova i kontemplativci Srednjega Vijeka. Sveta Terezija od Djeteta Isusa pisala jenekom misionaru: "Ne želim, da se oslobodim svojih patnja, jer je trpljenje povezano s ljubavlju jedina stvar, koju želim ovdje na zemlji ... Isus želi utvrditi svoje kraljevstvo u dušama mnogo više s trpljenjem i proganjanjem, nego li sjajnim propovijedima". Otac K. de Foucauld je ovo zabilježio u svojem intimnom dnevniku, nakon što je to krvavo iskusio, "da nakon Adamova grijeha nemože čovjek na zemlji učiniti nikakvo dobro niti u materijalnom niti u duhovnom redu, nego samo uz muku i poteškoću, koja će biti u razmjeru s odnosnim dobrom ..."

3. * O, Isuse, kad za nekoliko godina, kao tvoj svećenik, podjem u borbu za duše, hoću li se moći njima predstaviti, kao Tvoji sveci, prekaljen Tvojim križem? - Budući da se čovjek ne može najedmom uziviti u ulogu žrtve, rasvijetli me, dadobro uvidim, da li se ja za to sada pripravljam i kakvo je moje pravo i iskreno držanje prema križu?

Spadam li možda u onu skupinu duša, kojebi željele rado služiti Učitelju, ali ne baš do križa? - One su čule njegovo upozorenje: HODAJTE, DOK IMATE SVIJETLA ... JER TKO HODA U TAMI,NE ZNA KAMO IDE (Evandj. - Jo 6,35). Ali one ne dopuštaju, da ih osvijetli ta evandjeoska svijetlost. One rado idu širokim putem, a klone se uskog a puta, koji jedini vodi u život.

Ili pripadam baš toj drugoj kategoriji duša, kojoj pripadaju oni, koji radije izabiru križ? - Onep posve dopuštaju potrebu trpljenja. Ali baš onaj, što mu ga nameće log upravo u ovaj čas, nikako im ne odgovara. Nije važno, koji križ - vele one - samo ako nije upravo onaj, što ga nose ... Ipak Ti, Isuse, znadeš boljenego ja, koji odgovara mojemu stasu i krojen je mojoj mjeri. Sveci ne biraju križ, kako im padne u glavu ili iz kakvog inata. Ja ću rado primatiti baš onaj, koji Ti pošalješ i prihvaćajući ga, dat ću

svjedočanstvo moći i slavi, koju dijeliš sa svojim Ocem: I SVAKI JEZIK DA PRIZNA, DA JE GOSPODIN ISUS KRIST U SLAVI BOGA OCA (Posl. - Phil 2,11).

Konačno, ima i treća kategorija duša: a to su one, koje nose križ Isusov, koje ga vuku kao teški teret. Ropske duše, koje uzdišu od teška i mrmljaju pod križem. Promotrim li svoje bijedno odušavljenje, da Mu služim, kako Bog želi, da Mi se služi, ne bih li mogao i sebe staviti u taj broj? - Moja meljubav prema užitku i radosti prikiva uz zemlju i toliko me pritiskuje, da se ne mogu podignuti s Božanskim raspetim Spasiteljem, koji - ipak - želi, da me privuče, da ga slijedim: A JA KAD BUDEM UZDIGNUT SA ZEMLJE, SVE ĆU PRIVUĆI K SEBI (Evandj. - Jo 6,32).

III

Iz ovih refleksija slijedi, da moram ne samo prihvaćati križeve, koji me stižu, nego ih i ljubiti. Pa u tome nema zaprav ništa strašnoga. Slabim dušama Bog stavlja na ledja samo male križiće. Tako je i kod mene. Što su mojekušnje, usporedim li ih s kušnjama svetaca? - Lit ću dakle odvažniji u prihvaćanju križeva, koje ću danas susresti. A da si pomognem, da velikodušno održim to obećanje, ustojat ću danas da se polaganijei pobožnije križam.

Duhovna kitica: ZA KOM KRIŽA OSLOBODI NAS, BOŽE NAŠ (Pričesna).

///

Dne 14. rujna godine 335. car Konstantin je dao posvetiti više bazilika, koje su bile sagrađene na svetim mjestima. Karakteristični obred kod toga je bilo jepo pokazivanje relikvija pravog Križa Spasiteljevog.

15. rujan

SEDAM ŽALOSTI BL. DJ. MARIJE

Marijino trpljenje

I

Duhom ću se staviti podno Isusova križa. Promatrat ću Blaženu Djevicu, jaku u svojoj boli, gdje prisustvuje agoniji svoga Božanskog Sina. STAJAHU SU UZ ISUSOV KRIŽ NJEGOVA MAJKA I SESTRA NJEGOVE MAJKE MARIJA KLEOFINA I MARIJA MAGDALENA (Evandj. - Jo 19,25). Slušam, kako Isus daje Mariji Ivana za sina. Po tom daru sam i ja Marijin sin, "sin njezinih suza". ŽENO, EVO TI SINA, REČE ISUS; A PO TOM REČE UČENIKU: EVO TI MATERE (Ulaz - Jo 19,27).

Kao Marijin sin moram suosjećati s njezinim bolima, zahvaliti na onome, što je pretrpjela zamene: VRELO MILJA, SLATKA MATI, DOL MI GORKU OSJEĆATI, DAJ, DA S TOBOM PROCVILIM (Posljednjica: Stala plačuć ...). Izrazit ću polagano i srdačno Mariji svoj osjećaj pobožnosti i zahvalnosti.

II

L. * Marija me uči zašto treba trpjeti

Mnogo bi duša Marijino trpljenje moglo samo zbuniti. Ta trpljenje je kazna za grijeh. A Marija nije nikada počinila ni najmanjega grijeha. Nikada nije ni sjenka grijeha pala na njezinu djevičansku dušu. TI SI KĆERI, BLAGOSLOVLJENA OD GOSPODINA BOGA SVEVIŠNJEGA VIŠE OD SVIH ŽENA NA ZEMLJI (Posl. - Judith 13,23).

Marija je ipak toliko trpjela, da s pravom nosi naslov "Kraljica mučenika" i da Liturgija usporedjuje neizmjernost njezinih boli s oceanom: VELIKA JE - POPUT MORA - BOL TVOJA (Capitulum kod Vespera).

Marijono je trpljenje bilo usmjereno samo prema zadovoljštini za ljudske grijehe. Ona je bila suotkupiteljica. Njezine suze, pomiješane zajedno sa zuzama Čovjeka-Boga, imale su udjela na otkupljenju svijeta. Oh' Divne li koristi od Marijinih suza i boli, koja je još bolje od Judite spasila svoj narod, ne od materijalne propasti, nego od grješne smrti' NE ĆE PRESTATI TVOJA HVALA OD LJUDI ... JER NISI ŠTEDILA SEBE, KAD SI VIDJELA BOLI I MUKE SVOGA NARODA, NEGO SI ZAPRIJEČILA PROPAST PRED NAŠIM BOGOM (Posl. - Judith 13,25).

Slijedeći žalosnu Djevicu, rado gledam veliku povorku Božjih svetaca i svetica, koji su duhom živjeli podno križa i koji prikazaše svoje patnje i svoje zasluge za spasenje svoje braće. Liturgija to spominje u tajnoj molitvi današnje Mise i moli za njihov zagovor: PO NJEZINOM PRESVETOM ZAGOVORU I NJEZINIH SVETIH DRUGOVA POD KRIŽEM ... (Tajna molitva).

Da li bih ja jedini mogao u toj poborci ostati bez osjećaja i kao stranac? - Ne bih li mogao bolje shvatiti kršćanski smisao patnje "dobrog trpljenja"? - Moždasam kao sjemeništarac - za vrijeme svojih praznićih dana - imao malo prilike živjeti uz podnožje križa ... ipak se ne bih htio tužiti, ako me dobri Spasitelj udostoji se tamo staviti: Njegova će mi Majka pomoći da shvatim, da je to po izbor mjesto. A ako se na svom putu susretnem s dušama, koje trpe, igrat ću za njih ulogu nosioca svijetlosti i utjehe, koju će mi ulogu nametnuti kasnije moje svećeništvo. Već sada ću im pokazivati Mariju u Njezinoj boli: EVO TI MAJKE (Evandj. - Jo 19,27), i pozvat ću ih, da se u svojim bolima sjedine s njezinom.

2. * Marija me uči kako treba trpjeti

Ovaj mi blagdan ne pokazuje Mariju uz podnožje križa u času razapinjanja njezinog Božanskog Sina. Taj je blagdan uveden, da na nj častimo sedam žalosti Bl. Djevice Marije, to znači: sve boli čitavog njezinog života. On je dugi pogled ljubavi bačen na sva žalosna otajstva moje nebeske Majke. Rado ću dakle razmišljati o glavnim epizodama toga usponana Kavariju, koji je započeo već od Kristovog djetinjstva: o Simeonovom proročanstvu na dan Prikazanja; o bijegu u Egipat; o Isussovom izgubljenju u hramu; o Isusovom susretu sa svojom Majkom na križnom putu; o raspinjanju; o skidanju s križa; o polaganju u grob. To su sve zgode, na koje i Brevijar svodi - u odgovorima Matutina - boli Marijine i koje mi stavlja na štovanje.

Prateći dakle tiho i pobožno u duhu te zgode, uvidjam, da Marija nikada ne prestaje biti jaka u boli, ali to nije bila ona stoička jakost, koja niječe trpljenje, koja je zapravo prilično namještena, i koja katkada svršava padom i žalosnim kukanjem. Ona se naprotiv odlikovala onim mirom, onom mirnom vedrom jakošću, što vlada sobom, koja pretpostavlja cijeli niz dugih pobjeda i nebaš obični stupanj kreposti. Sigurno je njezina narav osjećala i spoznavala veliku tugu. Crkva to ne krije: O KOLIKO UCVILJENA * BJEŠE ONA UZVIŠENA ... * BOL BOLOVA SVE TO LJUĆI ... * (Posljednica). Ali Mariju nije skršila ni slomila ta muka. Pravoj je crkvenoj umjetnosti zabranjeno prikazivati Je pod križem u nesvijesti, i kao izvan sebe podno križa. Jedino držanje, koje Njoj odgovara: STALA (plačuć tužna) MATI.

Nisam li u svojim malim poteškoćama, koje sam imao podnijeti do sada, bio previše nezadovoljan i utučen? - Jesam li imao onu moralnu snagu, onaj otpor, koji Naš Božanski Spasitelj želi da imaju svi njegovi pravi učenici i prijatelji? - Kuda bi me dovela - u mojem svećeništvu - pretjerana osjetljivost, bolesna umišljenost, ne energični karakter, kojeg mogu slomiti i najmanjepoteškoće?

3 Tajna pravog otpora u poteškoćama sastoji se u tome, da ih prihvaćamo što više nadnaravno, to znači: da ih prikažemo za pobjedu probitaka Presvetog Srca Isusova. Kad čovjek čvrsto uvjeren u vrijednost apostolata trpljenja, tada i samo trpljenje voli i želi

Nikakvo se jadanje ne čuje: "Ne bih htjela, da manje trpim" - govorila je sveta Terezija od Djeteta Isusa na svojoj samrtnoj postelji; ona je bila kao jeka jedne drugek karmelićanke, svete Magdalene de Pazzi: "Ne umrijeti, nego trpjeti".

Još sam bez sumnje daleko od tih vrhunaca savršenosti; ali malo po malo moram do njih težiti. U tom će mi pomoći Majka Božja, jer Ona dobro znade, da moje svećeništvo ne će biti plodno za Crkvu, ako se ne bude odvijalo na krvavom križnom putu. U TVOM DRUŠTVU UZ KRIŽ STATI * S TOBOM JA DE JADOVATI * ŽELJA MI JE JEDINA (Posljednica).

III

Posljednji kolokvij s Marijom. Preporučit ću joj svoj posljednji čas. Kako ću u taj posljednji čas biti sretan, što sam trpio za spasenje suša, u zajednici s Isusom i Marijom. Upravo će mi Ona otvoriti vrata neba, gdje se zemaljske suze pretvaraju u biserje slave, koji rese krunu izabranih: KAD MI ZEMLJA TIJELO PRIMI * DUŠU ONDA UZMI TI MI * U NEBESKI BLAŽEN DVOR (Posljednica).

Obavit ću danas, ili koji prvi od slobodnih dana svoj Križni put u zajednici sa svetom Djevicom, da mi pomogne bolje shvatiti, zašto i lako mora svećenik trpjeti.

Duhovna kitica: RANE DRAGE, MAJKO SVETA * SPASA ZA ME RAZAPETA * TISNI USRED SRCA MOG (Posljednica).

16. rujan

SVETI KORNELIJE I CIPRIJAN

Prave duhovne utjehe

I

Poklonit ću se Duhu Svetomu, koji svojom prisutnošću želi biti savršeni tješitelj potištenih duša: UTJEHO ZA SVAKU BOL * GOSTE, DUŠI SLADAK TOL * OKREPE NAM VIRU TIH ... Upravo On drži mučenikeu njihovim borbama. Ahvalit ću Mu, što je svetom Ciprijanu i svetom Korneliju dao snagu, da umru za svoju vjeru.

Počastit ću štovanjem ova dva velika biskupa, koje je sjedinjavalo sveto prijateljstvo. Promatrat ću svetog Ciprijana, kako piše Papi Korneliju pisma puna pobude i žarkih poticaja, da mu pomogne, da bi neustrašivo trpio. Zamolit ću ga, da mi izmoli milost, da bih mogao, kao i on, govoriti potištenim dušama, i davati im pravu duhovnu utjehu, koju oni očekuju od Isusova službenika.

II

1. * U svojim poteškoćama i iskušenjima pravu utjehu smijem tražiti samo u Bogu

Je li me već snašla kakva kušnja? - Možda. U svakom će slučaju, danas ili sutra, iznenada navaliti. U kojem obliku? - Ne znam! Moram spremno čekati njezin posjet. Tada ću tražiti neko olakšanje u svojim bolima. Bog mi to ne zabranjuje, ali samo uz uvjet, da ne tražim od stvorenja onaj balzam, koji će umiriti moju bol. Već sada smijem i moram stavljati sve svoje pouzdanje samo u Boga. Vjerske misli moraju dakle postati vrlo blize mojoj duši. One moraju biti moja redovita duhovna hrana, moj "svakidašnji kruh", kao što su one podržavale i davale snagu mučenicima prvih vjekova kršćanstva.

Poput njih, moram i ja misliti na ulogu čišćenja, koje ima trpljenje. Ono radi slično kao i vatra, koja grijehe sažiže, i čisti sve tragove mrlja i grijeha. Nakon što je prošla kroz vatru trpljenja, duša postaje vrijedna, da je Bog primi kao pomirnu žrtvu: BOG IH JE ISKUŠAO I NAŠA DOSTOJNIMA ZA SEBE. ISKUŠAO IH JE KAO ZLATO U

U PEĆI I PRIMIO IH JE KAO ŽRVU PALJENICU I NAGRADIT ĆE IH U SVOJE VRIJEME (Posl. - Sap 3,5-6).

Trpljenje ima još jednu ulogu, naime, da svijetli i posvećuje. Otajstvena aureola svetosti ovjenčava dušu, kojatrpi u duhu vjere. Malo po malo ta duša, koju Bog voli, sve se više i više približava njemu i u nebu izabranika sjaji nadnaravnom svijetlošću: PRAVEDNICI ĆE SJATI I SIJEVATI KAO ISKRE NA TRSTICI (Posl. - Sap 3,7).

Trpljenje isto tako donosi i mir. Duša, koga ga prihvaća kao glasnika milosti, nalazi u njemu pravi mir, unatoč svoga bolnog žalca, koji osjećamo na tijelu ili u srcu. Duša znade, da je Bog posebno i neizmjerno ljubi i da ipak ne mora odustati od pravednih trpljenja. On ih čuva u svojoj ruci, Daje im svoj neiskazani nutarnji mir: DUŠE SU PRAVEDNIKA U BOŽJOJ RUCI I NE ĆE IH DOTAKNUTI SMRTNA MUKA. U OČIMA NERAZUMNIH JE IZGLEDALO, KAO DA SU MRTVI; NJIHOV SE SVRŠETAK UZIMAO KAO NESREĆA I NJIHOV RASTANAK KAO PROPAST, A ONI SU U POKOJU (Posl. - Sap 3,1-3).

Konačno, trpljenje vodi i k nebeskoj slavi, i nije li nada u jednu takvu nagradu, najsladja utjeha? - Iako su PRED LJUDIMA TRPILI MUKE, NJIHOVA JE NADA PUNA BESMRTNOSTI (Posl. - Sap 3,4). Besmrtnost, koja čeka duše, koje je preobrazilo trpljenje, jest učestvovanje na Božjoj moći: SUDIT ĆE NARODIMA I UPRAVLJAT ĆE PLEMENIMA I VLADAT ĆE NA VIJEKE NJIHOV GOSPODIN (Posl. - Sap 3,8).

Jesam li do sada u tim mislima, što mi ih donosi vjera, tražio lijek protiv iskušenja i protivština, koje su me snašle? - Nisam li naprotiv posve zaboravio na te nadnaravne istine, i tražio samo svjetsku utjehu, prema tome ispraznu, varavu i taštu?

2. * ŠTo se mene tiče, moram biti tješitelj žalosnih duša, koje susrećem na svome putu, a smijem im stavljati pred oči i na dušu samo utjehe, koje nadahnjuje vjera

Sve do sada - bez sumnje - nisam imao prilike vježbati se u toj grani kršćanske ljubavi i dobrog Samaritanca. Ali, što budem stariji, reverenda, koju nosim, svećenički karakter, koji će mi biti utisnut u dušu, pa čašćenje, kojim još uvijek obasiplju svećenikovu osobu, privući će k meni mnogo potištenih i ožalošćenih duša, koje se nadaju, da će kod mene naći riječi utjehe i ohrabrenja. Koliko li će nesretnika svake ruke natiskavati se oko mene na mom svećeničkom putu, kao što su se tiskali na putu za Spasiteljem za vrijeme njegova zemaljskog života. Kakve bih im utješne misli iznio? -

Ako im uzvraćam samo banalne formule, onakve, kao što ih svijet tako lako dijeli, kakvog li razočaranja za one, koji od mene očekuju drukčiju okrepu. Moram se dakle naviknuti živjeti duhom vjere, da se iz mojih usta izlaze samo misli, koje su prožete pravim kršćanstvom: JA ĆU VAM DATI RIJEČ I MUDROST, KOJOJ SE NE ĆE MOĆI OPRIJETI NI USPROTIVITI NITKO OD SVIH VAŠIH PROTIVNIKA (Evandj. - Luc 21,15). Tim dušama, što trpe, moram pokazati i preporučivati prave lijekove, smisao žrtve, nadnaravnu strpljivost u njihovim poteškoćama: SVOJOM STRPLJIVOŠĆU ĆETE SPASITI SVOJ ŽIVOT (Evandj. - Luc 21,19).

Osjećaji, koje je sveti Ciprijan, iznosio u svojem"pismu mučenicima i ispovjedaocima" uzor su za me, kakav moram biti i sam. Dobro će mi doći, da ih pročitam: kako ćemo vas dostojno nahvaliti, sveti mučenici, koji ste vidjeli - ne popuštajući mukama, kako one uzmiču pred vama' - Svijet je to mogao vidjeti, tu čudnu bitku duše, pravu bitku Kristovu, gdje ste bez svjetovnog oružja, imali samo oružje svojevjere i svoje ljubavi'"... Kako se Krist morao osjećati slobodan i veseo u takvim slugama, boreći se i pobjedjujući u njima, potičući, jačajući i oživljujući ispovjedaoce svoga imena' Jer onaj, koji je nekoć nadvladao smrt za nas, želi, da je uvijek nadvladava u nama' Eto, to su osjećaji, koji su vrlo zgodni, da pridignu duše, koje lutaju i koje trpe. Da li bih bio posoban, da im ih iznesem s jednim takvim uvjerenjem? - Pa ipak, nije li to moja uloga, i nije li baš to ono, što se od mene očekuje? -

III

Na koncu se razmatranje želim pomoliti s pouzdanjem toj dvojici mučenika, koje je sveta Crkva ujedinila u isti blagdan, kojih se imena nalaze jedno za drugim u misnom kanonu, i koji su u Rimu uživali tako veliki ugled,

Zamolit ću ih, da mi izmole milost: 1. - Da pravu utjehu tražim samo od Boga. 2. - Da dušama pružam samo duhovnu utjehu, koju one s pravom očekuju od moga zvanja. Već danas ću nastojati, da ostvarim taj dvostrukm pravac u svom životu.

Duhovna kitica: VAPAJ ZAROBLJENIH NEKA DODJE PRED LICE TVOJE, GOSPODINE! (Ulaz - Ps 68,11).

****

Kornelije je naslijedio Fabijana (251.). Nakon sedisvakancije od 16 mjeseci radi Decijeva progonstva. Ciprijan je bio biskup u Katragi, protjeran je za vrijeme Valerijana i bio je pozvan na sud u Katragu. Bila mu je odrubljena glava (258. god.).

17. rujan

SPOMEN SVETIH RANA SVETOG FRANJE ASIŠKOGA

Pobožnost prema muci Spasiteljevoj

I

Predtsvit ću si dogadjaj u Alvernu: svetog Franju kako kleči pred svojom ćelijom, u zoru blagdana Uzvišenja svetog Križa, gdje moli od našeg božanskog Spasitelja milost, da osjeti u svojoj duši, kao i na svom tijelu, boli njegove božanske muke. Isus usliša svečevu molitvu.

Poklonit ću se našem Spasitelju, koji se udostojao dati svome sluzi tako čudesnu povlasticu, i zamolit ću Ga, da dade i meni posebnu pobožnost prema njegovim svetim Ranama. Molit ću presvetu Djevicu i svetog Franju, da mi izmole tu milost: DAJ MI NOSIT U SVE DANE * ISUSOVU SMRT I RANE * OSJEĆATI MUKE MAČ *** NEKA RANE IZRANE ME * NEKA SVEGA OPOJE ME * SINA TVOGA KRIŽ I KRV (Himan: Stala plačuć ...)

II

1. * Pobožnost u čast Muci Spasiteljevoj donosi nam milosti rasvijetljenja

Križ je svetačka knjiga, knjiga u kojoj su svi oni crpli znanje spasenja i savršenosti. Videći, koliko je naš Spasitelj trpio za me, bolje shvaćam prije svega neizmjernu ljubav, koju mi je zasvjedočio: mogu se hvaliti križem svog Spasitelja, u kojem gledam tako veliki dokaz Njegove Dobrote: DALEKO OD MENE, DA BIH SE DRUGIM HVALIO OSIM KRIŽEM GOSPODINA NAŠEGAISUSA KRISTA (Posl. - Gal 6,14). Osim toga mi Muka Spasiteljeva pomaže, da bolje shvatim strahotu grijeha, nego sve teološko zaključivanje i filozofsko mudrovanje. Ka vo li uvredu mora on predstavljati prema Bogu, kad je Isus morao toliko podnijeti, da nas izmiri sa svojim Ocem! Konačno me križ uči, kako je bezuvjetno potrebno, dai ja nosim svoj vlastiti križ, želim li biti pravi Kristov učenik: AKO TKO HOĆE DA IDE ZA MNOM, NEKA SE ODREČE SAMOGA SEBE, UZME SVOJ KRIŽ I SLIJEDI MENE (Evandj. - Matth 16,24). Nemam sigurnijeg sredstva, da Bogu pokažem iskrenost svoje ljubavi i svoje velikodušnosti. "Svaka je ljubav, koja nema svoga izvora u Muci Spasiteljevoj, isprazna i opasna" - veli sveti Franjo Saleški na kraju s svoje rasprave o ljubavi prema Bogu. A sveta Marija Margareta m dodaje: "Iluzorno je htjeti ljubiti Boga bez trpljenja".

O Isuse, obraćam se k Tebi, vapijem k Tebi iz dna srca svoga: GLASNO ZAVAPIH GOSPODINU, GLASNO SE POMOLIH GOSPODINU SVOMU! (Ulaz - Ps 141,2). Želim, da razmatranje o Tvom trpljenju, bude za mene izvor svijetla, koje će me rasvijetliti, da spoznam ljubav, koju si Ti imao prema meni, a ja da opet spoznam ljubav, koju moram imati prema Tebi.

2. * Pobožnost u čast muci Isusovoj donosi nam milost ozdravljenje

Ja sam bolesnik, kojeg je više ili manje zahvatio grijeh. Svaki dan zapažam svoju mlitavost u službi bogu. Nosim u sebi tragove svojih starih pogrješaka. Božanski mi Naš Spasitelj pruža na promatranje svojeboli kao spasonosni lijek. Pogled na ono, što je On pretrpio za mene, mora raspaliti u mom srcu vatru njegove ljubavi: DA RASPALIŠ SRCA NAŠA OGNJEM SVOJE LJUBAVI (Molitva). I ta vatra božanske ljubavi nije samo vatra, što čisti i čupa sve korijenje zla, koje nosim u sebi. Ona mora biti i vatra zadovoljštine. Kad gledam svoje uvrede, kako da se ne raspalim željom kajanja i svojevoljne žrtve? - DA NE PRESTANO NOSIMO KRIŽ I VRŠIMO DOSTOJNA DJELA POKORE (Molitva). I jaželim biti raspet svijetu A JA SVIJETU (Posl. - Gal 6,14). I ja želim prihvatiti i sam sebi nametnuti djela pokore prema svojem stanju i svojem zdravlju. To će biti moj način nošenja Isusovih rana: JER NA SVOME TIJELU NOSIM ZNAKOVE RANA GOSPODINA ISUSA (Posl. - Gal 6,17).

Ako moram shvatiti već kao kršćanin te zahtjeve prave duhovnosti, ondamoram shvatiti još više kao sjemeništarac. "Svećeništvo ježrtvovanje čovjeka, nadodano na žrtvovanje Boga" (Lacordaire), Jesam li ja na putu tog žrtvovanja? - Imam li želje, da budem sličan svome Učitelju, koji trpi i koji jeponižen? - Što budem više promatrao njegovu Muku, sve ću se više približavati idealu, kojem me zove.

3. * Pobožnost u čast Muci Spsiteljevoj donosi nam milosti ohrabrenja

U traženju svoga zvanja znam časove klonulosti, potištenosti: možda sam žrtva kakvog temperamenta, koji po naravi naginje na žalost. Posebno, moždakakva pomisao na moje slabosti, povezana s uspomenama na prošle pogrješke, tumači to stanje. A konačno se bojim i poteškoća u budućnosti, teške odgovornosti svećeničke službe. Bojim se i drhćem...

U tim časovima moram promatrati samo Našeg Gospodina u njegovoj agoniji. Kakvog li uzora snage u trpljenju i predanja u Volju Božju! On će mi dati razumijeti i shvatiti svu slatkoću, koju čuti duša pijući poput Njega iz gorke čaše. Da je njegov zakon katkada vrlo teško držati, to su tvrdili i sveci. Ali, oni su u isto vrijeme osjećali u ispunjavanju dužnosti onaj duhovni mir, koji nadilazi svaki mir, i koji ima oslona na božjem milosrdju: KOJI GOD BUDU ŽIVJELI PO OVOM PRAVILU, BIT ĆE NAD NJIMA I NAD BOŽJIM IZRAELOM MIR I MILOSRDJE (Posl. - Gal 6,16).

Konačno je Isusova Muka bila i uvjet Njegova ulaska u slavu. Ista je nagrada obećana učenicima, koji budu nosili svoj križ za Njim: JER ĆE SIN ČOVJEČJI DOĆI U SLAVI SVOGA OCA SA SVOJIM ANĐELIMA I TADA ĆE SVAKOME PLATITI PO NJEGOVIM DJELIMA (Evanđ. - Matth 16,27).

To je dakle za mene još jedan izvor utjehe, jer "trpljenje prolazi", ali zasluga za ono, što smo trpjeli, ostaje vječno.

Jesam li u časovima klonulosti i nemira bio dosta vjeran, da se bacim podno križa Božanskog Spasitelja, da pobožno poljubim svoje raspelo?

III

Okoristit ću se svojom svetom Pričešću, da kliknem Našem Spasitelju sa svetim Franjom asiškim: "Bog moj i sve moje!" Želim i za vrijeme ovih praznika obavljati lijepo križni put u dane, kada sam predvidio dnevnim redom i na taj način postići veću pobožnost prema Muci Našega Gospodina.

Duhovna kitica: NIČIM SE NE HVALIM, DO LI KRIŽEM GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA (Posl. - Gal 6,14).

Sveti Franjo asiški primio rane u 42. godini života, godine 1224. na brdu Alvernu. Nosio ih je podnosio pune dvije godine, sve do svoje smrti, to jest 3. listopada 1226. godine.

SVETI JOSIP KUPERTINSKI

Sveta Pričest

I

Promatrat ću svetog Josipa Kupertinskog, kako prima svakog jutra svetu Pričest, završijeme svoje posljednje bolesti. U času, kad se je sveta Hostija, približavala njegovim usnama, klicao je: "Eto, radosti! Eto, radosti!" Zatim, nakon što ju je primio, zatvarao je oči, izgledalo je, kao da nije ni živ i ostajao je zadubljen u dugom razgovoru s Božanskim Spasiteljem.

Zamolit ću Isusa, da mi dadne uvijek sve veću želju, da se s Njime sjedinim u svetoj Pričesti. KAKO SU MILI TVOJI STANOVI, GOSPODINE, NAD VOJSKAMA! ČEZNE I GINE DUŠA MOJA ZA DVORIMA GOSPODNJIM (Ulaz - Ps 83,1). Obratit ću se i svetom Josipu Kupertinskom s molbom, da se dobro okoristim današnjim razmatranjem: ono bi mi moglo pomoći, da bolje shvaćam utjecaj, što ga moje pričesti moraju imati na moj duhovni život.

II

1. * Prva misao, na kojoj se želim u svojem razmatranju danas zaustaviti, je st promatranje blaga, što za me predstavlja sveta Euharistija: dar Božji mojoj duši. Isus kao hrana mojoj duši. Prispodoba misnog Evandjelja pripovijeda o kraljevskog gozbi, na kojoj su servirana jela morala biti dostojna poglavice, koji ih iznosi na stol. Ali nikada nijesu ljudi vidjeli ono, što se je Naš Spasitelj ususdio načiniti na posljednjoj Večeri, i što se usudjuje obnavljati na svakoj svetoj Misi: da nam daje svoje Tijelo zahranu i svoju Krv zapilo. Opet ću probuditi čin duboke vjere u ovaj Sakramenat ljubavi. Bez sumnje, vjerujem u njegovu realnu prisutnost, ali vrlo često sa žalošću zapažam, da je moja vjera oslabila i da Isus u Hostiji više ne čini na mene dosta jaki dojam: Već sam se navikao na to Otajstvo. Zamolit ću dakle sv. Josipa Kupertinskog, da mi dade onaj žarki plamen, koji jezahvaćao njegovo srce, u času njegovih svetih Pričesti i kada je padao u zanos.

I ne samo da Naš Spasitelj rado boravi u Euharistiji, da mi se dadne, nego s koliko li me još upornosti sili, da dodjem k Njemu! POSLA SLUGE SVOJE, DAPOZOVU UZVANIKE NA SVADBU ... I OPET POSLA DRUGE SLUGE ... KAŽITE UZVANICIMA: EVO, SVE JE PRIPRAVLJENO ... DODJITE NA SVADBU (Evandj. - Matth 22,3-4). Obzirom narove tako ustrajne pozove moga Spasitelja, kolika jemoja želja, da idem k Njemu? - Koliko li hladnoće u mojoj duši! I jaizmišljam isprike, koje ništane vrijede: A ONI PREZREŠE I OTIDJOŠE JEDAN U SVOJ ZASELAK, A DRUGI U SVOJU TRGOVINU (ibid 5). Možda sam i ja koji put preko praznikapropustio svetu Pričest, da stignem, na ovaj izlet, ono putovanje, pokazujući nataj način Isusu svoju ravnodušnost.

2. * Druga stvar, kod koje se danas želim zaustaviti u vezi sa svojim svakidašnjim Pričestima, sastojat će se u tome, da promotrim svoja raspoloženja s kojima pristupam svetom Stolu. Ne idući do krajnje grješne granice čovjeka, koji prisustvuje kraljevskoj Gozbi bez svadbenoga ruha, nisam li možda zaslužio takav prijekor od svoga Učitelja, ili barem, da li se dovoljno koristim milostima, koje sam primio u svetoj Pričesti? - Kad usporedjumem sebe sa svetim Josipom Kupertinskim, koji jepotvrdio tako ponizni, umrtvljeni, sabrani život, spopada me stid i ne čudim se više, kako to, da tako često primanje svete Pričesti ne izvršuje na meni djelo posvemašnjeg preobraženja.

U tišini svoga razmatranja mogu čuti glas, Božanskog Spasitelja, koji me poziva na takvo odricanje i na takvu žrtvu. Do sada nisam imao snage, da Mu dam, što je od Mene tražio ... je li to raspoloženje duša, koja doista ljubi Isusa - Može li se ona - posve sigurno - smatrati dostojnom njegova pohoda i da Ga zamoli, tom zgodom novih milosti - Čini poniznosti, kajanja: JASAM SIROMAH I BIJEDAN ... (Prič. * Ps 68,30). DA UZDIGNUTI NAD SVE ZEMALJSKE TEŽNJE, ZAVRIJEDIMO DOĆI K ONOMU, KOJI S TOBOM ... (Molitva).

3. * Treća stvar, koju ću promatrati i po kojoj će moje svete Pričesti donositi više koristi, jest cilj, koji si moram staviti pred oči, prije svega svaki puta, kad kleknem k svetom Stolu: to je povećanje ljubavi bilo prema Bogu, bilo prema bližnjemu. Dosta će biti, da samo polagano čitam Poslanicu današnje svete Mise u kojoj je sv. Pavao tako divno opisao učinke ljubavi, pa da se onda zapitam, da li me moje Pričesti malo po malo privode takvoj savršenosti. LJUBAV JE STRPLJIVA, BLAGOTVORNA, LJUBAV NE ZAVIDI, NE HVALI SE, NE NADIMLJE SE, NE HLEPI ZA ČAŠĆU, NETRAŽI SVOJE, NE UZRUJAVA SE, NE MISLI ZLA, NE VESELI SE NEPRAVDI, A RADUJE SE ISTINI, SVEPODNOSI, SVE VJERUJE, SVEMU SE NADA, SVE TRPI (Posl. - 1 Cor, 13,4*7). Sveti je Josip Kupertinski ostvario gotovo na dlaku ovaj portrait ljubavi. A ja? - Kako sam daleko od njega?! Kako bi bilo korisno za me, da sada uzmem crtu po crtu, koju je nabrojio sveti Pavao, pa da vidim, dokle sam dotjerao u tome u svojoj ljubavi! ... Ipak, dolazeći k meni u svetoj Pričesti, Božanski Spasitelj ima samo jednu želju: da me učini sličnim Sebi, da stavi u moje srce sve osjećaje svoga srca, dame zagrli svojom Božanskom ljubavi. On očekuje moje sudjelovanje u djelu njegove milosti. Ne ću Mu to odbiti: već danas ću mu kojim točno odredjenim pozitivnim činom pokazati iskrenost svoje ljubavi.

III

Obavit ću "kolokvij" sa svetim Josipom Kupertinskim, za milost, da me sam pripravi na dolazak Isusov, da se moli za me, dok Ga budem imao u svojem srcu, da se nastavi moliti za me kroz cijeli današnji dan, da ga provedem u što većem sjdinjenju s Isusom.

Unaprijed ću pogledati, kako bih se mogao danas zahvaliti Isusu, što mi se je i ovoga jutra dao u svetoj Pričesti.

Duhovna kitica: DODJITE NA SVADBU (Evandj. - Matth 22,4).

::::::::::::::::::::::::::::

Kao obraćenik sveti Josip Kupertinski udje u red franjevaca konventualaca. Malo zatim bi zaredjen za svećenika. Njegov je život bio jedan niz ekstaza i čudesa. Umro je godine 1663.

19. rujan

SVETI JANUARIJE I DRUGOVI MUČENICI

Kršćanska blagost

I

Poklonit ću se Našem Božanskom Spasitelju, koji nam otkriva najintimnije osjećaje svoje duše: "Učite se od Mene, jer sam blaga i ponizna srca".

Promatrat ću svetog Januarija i njegove drugove, kako nastoje, da u sebi oživotvore blagost Božanskog Učitelja. I u najvećim mukama, kojima su ih mučili, i medju divljim životinjama u amfiteatru i u času, kad im je krvnik sjekao glave, sačuvaše svoju dušu u postojanoj blagosti. Ostaju svoji gospodari u tolikoj mjeri, da se čude i dive svjedoci njihova mučeništva. Zamolit ću ih, dai mai od Boga isprose malo teblagosti, koja je plod nadnaravnog mira, koji izlazi iz intimnog sjedinjenja s Bogom i predanja u svetu Volju Božju: U POSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA ... A ONI SU U MIRU (Prikaz.)

II

1. * U čemu se sastoji blagost

1. * U čemu se sastoji blagost

Nitko nije tako lijepo definirao blagost, kao Bossuet u svojem Panegiriku u čast svetog Franje Saleškog: "Ona nije ništa drugo, nego cvijet ljubavi, koja - nakon što je ispunila nutrinu - širi zatim i na izvan jednostavnu i ne namještenu milinu i ima izgled umjerene srdačnosti, koja odiše posve svetom ljubavlju".

Blagost dakle prije svega pretpostavlja stanovito gospodstvo nad samim sobom, da bi čovjek mogao predusresti i utišati pokrete srdžbe. GLEDAJTE, DA SE NE ZBUNITE (usv. - Matth 24,6). Ona traži osim toga podnošenje tudjih pogrešaka i zahtjeva veliku dozu strpljivosti: TREBA VAM STRPLJIVOSTI (Posl. - Hebr 1o,36). Ona se konačno mora očitovati u opraštanju nepravdi, ili barem u ljubeznoj blagonaklonosti prema svima, inače bi to bio znak, da se ljubav hladi, što je ukorio javno naš Božanski Spasitelj: I ŠTO ĆE SE BEZAKONJE UMNOŽITI, OHLADNIJET ĆE LJUBAV MNOGIH (Evandj. - Matth 24,12).

Po tom mi se opisu blagost čini kao skup kreposti, ili još bolje, kao jedina krepost. Po tom opisu mogu i jalako uočiti, da li je posjedujem ili ne: jesam li spreman obuzdati svoje prve neuredne pokrete? - esam li strpljiv u podnošenju svoga bližnjega? - Jesam li dobrodušan prema bližnjemu? - Drželi me blagim ili raspaljivim? -

Ne smijem zamijeniti blagost sa slabošću karaktera, s popuštanjem zlu s kapituliranjem u svojeuvjerenje, ili s umanjenjem ideala. To bi bile patvorine blagosti. "Prava je blagost - veli o. Grtry - punina jakosti ... Munja je slomljena sila, koja bljesne i koja obara čovjeka, drvo. Jadna snaga! Prava snaga, to je blaga snaga, koja nosi zemaljsku kuglu i sve svijezde, kao da se poigrava." Takvu su snagu posjedovali sveti Januarije i njegovi drugovi, i ona tumači njihovo tako dostojni i tako plemenito držanje pred sucima: VI STE BILI SAMILOSNI PREMA ZATOČENICIMA I S RADOŠĆU STE PODNIJELI, KAD SU OTELI VAŠA DOBRA, JER STE ZNALI, DA IMATE BOLJI I TRAJNI IMETAK (Posl. - Hebr 1o,34).

2. * Uzvišenost blagosti možemo izvesti posve ravno iz opisa, što smo ga upravo vidjeli

" Prije svega, u samoj sebi, - kako veli Olier - blagost je oznaka savršenog kršćanina, jer ona pretpostavlja, da se čovjek odrekao svega vlastitoga, i da je umro svakom sebeljublju i sebičnosti." (Uvod u duh. život i kršć. kreposti, gl. X.) Nadodaje, da se "prava blagost susreće samo kod nevinih duša, u kojima se Isus Krist trajno nastanio od svetog preporodjenja". Stalno vježbanje u blagosti mi omogućuje, da više ne moram zavidjeti mučeniku: Vježbati se u blagosti prema svakomu i u svim okolnostima, znači neku vrst nutarnjeg mučeništva. Blagost me može dovesti vrlo daleko na putu odricanja: KAD STE PODNIJELI TEŠKU BORBU PATNJA (Posl. - Hebr. 1o,32). A KOJI USTRAJE DO KRAJA, ONAJ ĆE SE SPASITI (Evandj. * Matth 24,13).

Blagost je još osim toga uzvišena i zato, što po njoj u duši vlada mir. Mir s Bogom, mir sa samim sobom, mir s bližnjim. Vrlom mi je lako u svojoj nutrini pronaći taj trostruki duhovni mir, kojemu je blagost začetnica i čuvarica. Dosta mi je, da se sjetim samo nekih zgoda iz svoje prošlosti: kako sam se osjećao sretnim i bližim Bogu, kad sam ostao gospodar nad samim sobom u nekim poteškoćama prošlog života, ili pred nekim zaprekama, koje su mi stajale na putu. U GOSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA. GOSPODIN JE NJIHOVO UTOČIŠTE U NEVOLJI (Ulaz - Ps 36,39).

Blagost je konačno za me jedno moćno sredstvo apostolata, oruđje za duhovnu borbu, kojem se ne može odoljeti. Kako da se ne sjetim tako krasnih i tako dobroćudnih opaski, koje je napisao sveti Franjo Saleški u pogledu dobrog djelovanja blagosti? - "Više muha možemo uhvatiti sa zličicom meda, nego sa bačvom sirčeta ... Nikada nisam izgovorio zajedljive riječi, niti izraze protivne blagosti, a da se nisam za to pokajao. Ljudi se više pridobivaju ljubavlju, nego li oštrinom: ne moramo biti samo dobri, nego vrlo dobri. "

Jesam li se dovoljno služio tim oružjem blagosti prema dušama, koje sam htio posvetiti, popraviti, podignuti prema Bogu? - Možemo reći o blagosti ono, što je Lacordaire rekao za dobrotu, kojoj prigovaraju s toliko strana: "Ona je obratila više

ljudi, nego li gorljivost, govorničkavještinaili poučavanje, a sve ovo troje zajedno n je obratilo nikoga, ako još kod toga i dobrota nijeimala svoje prste." Ne znači li to, "posjedovati zemlju" prema obećanju, koje je sam Spasitelj dao onima, koji su blagi. - Moram imati pouzdanje u Isusovo obećanje, pa i u toj stvari ispuniti njegovu svetu volj DA POSTIGNETE OBEĆANJE VRŠEĆI VOLJU BOŽJU (Posl. - Hebr lo,36).

III

Želim sve više i više imati udjela na blagosti Našeg Božanskog Spasitelja i sve ca, koji su prvi išli njegovim tragovima. Molit ću se dakle posebno svetim mučenicima, koje Crkva danas slavi, da mi isprose od Boga obilje poniznosti i ljubavi, dvije krepos iz kojih se radja blagost.

Imajući na pameti onu - psihološki sjajnu - primjedbu nekog duhovnog pisca: "da se blagost vježba samo u odnosu prema onima, koji je nemaju", moram unaprijed predvidje u kojim okolnostima, i s kojim ću osobama danas pripaziti na se, da nikakvi neuredni p kret nepomuti mira moje duše.

Duhovna kitica: GLEDAJTE, DA SE NE ZBUNITE (Evandj. * Matth 24,6).

.....

Sveti je Januarijebio biskup u Beneventu, kad li rasta Dioklecijanovo progonst Bio je mučen u Noli (3o4. god.) s više drugova, medju kojima se nalazio i sveti Fest, gov djakon i sveti Deziderije, njegov čitač.

2o.
rujan

SVETI EUSTAHIJE I DRUGOVI, mučenici

Krepost poslušnosti

I

Poklonit ću se božanskom Spasitelju, koji se prikazao svetom Eustahiju: dok je u lovu progonio nekog jelena, Eustahije opazi medju rogovima ove životinje sliku Raspe Isusa; slika mu progovori i potaknu ga, da se obrati. POTAKNUT NJEGOVIM GLASOM, DA ID NEUMRLIM ŽIVOTOM, POSTA KRŠĆANIN (Rim. Brev. - čit. VI.). Eustahijeposluša čudesni gl posta krščanin, on i čitava njegova obitelj. Malo vremena izatoga umrekao mučenik.

Naš Božanski Spasitelj se ne služit takvim čudom, da me potakne na poslušno Zapovijeda mi preko ljudi. Znam li ja u njima prepoznavati Njegove predstavnike? - Mo ću svetog Eustahija, da mi izmoli milost, i da mi pomogne, da boljecijenim vrijednost božanske poslušnosti.

II

1. * Poslušnost mi nalaže Bog -

Nema ni jednog ljudskog stvorenja, koje bi se moglo oteti ispod poslušnosti. ki čovjek ima svoje starije, o kojima je više manje ovisan. Sami kraljevi i upravljač ako i nisu potčinjeni svojim podložnicima, ali su potčinjeni Bogu i dogadjajima. Apso ne neovisnosti uopće nema. Općeniti jezakon: biti podložan nekoj vlasti. Nije potrebn da ispitujem, kako je to osnovano i opravdano, bilo za samog pojedinca, bilo za društ red. Postavim li se isključivo na vjerku domenu, onda će mi biti još lakše vidjeti, k mjesto zauzima poslušnost u mom sjemenišnom životu. Ne samo za vrijeme školskegodine, ko koje je svaki moj čin točno odredjen dnevnim redom, nego čak i preko praznika mora prestano slušati. A očito je - i u tom se slažu svi duhovni pisci - da je od svih kre

poslušnost najteža, i da čovjeka najviše stoji. Ona "kvači" čovjeka baš u onom, što ima najintimnijega,u njegovoj slobi, u pravu, da zspolaže sam sa sobom. Ono dira u sebeljublje, u ono, što čovjek misli, da je najpametnije i najopravdanije. Žrtvovati svoju vlastitu volju i svoj vlastiti sud, to je nešto teže, nego li odricanje, postovi, strogosti" (Grou: Manuel des ames interieures. De l' obeissance). Crkva danas slavi poslušnost ne samo svetog Eustahija, nego i svetog Mateja, kada se u Evandjelju navečerja sjeća ovog apostola, koji ostavlja sva svoja dobra, da bi odgovorio na Isusov poziv. Podji za mnom i ostavi sve, PODJE ZA NJIM (Evandj. - Luc 5,28). O, Isuse, Ti si puno tražio od svetog Mateja, od svetog Eustahija, od svih svojih svetaca. Ti tražiš mnogo i od mene. Osjećam, kako je bolno i teško spremno i posve slušati, ali s Tvojom milošću, želim Ti prinijeti tu žrtvu.

2. * Poslušnost je vrlo draga Bogu

I na neki način, ona je što više, veća od svih drugih kreposti. "Po drugima čovjek daje Bogu ono, što mu pripada, ali ne daje samoga sebe i ostavlja za sebe ono, što Bog traži iznad svega. Ali po poslušnosti Mu se daje sam, i daje Mu se posve. Duša, koja Mu se posve pokorava, oslobadja se varavih dobara, što je još vežu uz zemlju; uživa punu duhovnu slobodu. Slična je ptici, koja je umakla lovčevoj zamci: IZBJEGLI SMO KAO PTICE IZ ZAMKE. ZAMKE SE RASTRGLA, MI SMO SLOBODNI (Na step. - Ps 123,7). Baš po poslušnosti mogu živjeti kao žrtva i baš po kreposti poslušnosti mogu sjediniti svoju žrtvu sa žrtvom Isusovom, koji je bio poslušan do smrti na križu. Jesam li do sada crpio iz te kreposti onu skrivenu snagu, koju nosi u sebi i koja može dati svim mojim činima još veću nadnaravnu vrijednost? - Jesam li pomišljao da bi me ta krepost mogla preobraziti, kao što su se Židovi preobraćali pri samoj Isusovoj prisutnosti? - JER JE IZ NJEGA IZLAZILA MOĆ I LIJEČIO JE SVE (Evandj. - Luc 6,19). O, sveti Eustahije, isprosi mi milost, da nikada ne odbijem Bogu ni najmanji čin poslušnosti. Toliko togamoram okajati. Poslušnost će mi pomoći popraviti prošlost i navući blagoslov i zaštitu Božju na svoju budućnost.

3. * Poslušnost je vrlo sigurni put savršenstvu

Ona je što više skraćeni put svake savršenosti, jer ona daje i najmanjim sitnicama neizmjernu vrijednost. Po njoj neprestano vršimo Volju božju, a odričemo se svoje. Po njoj neprestano vršimo volju Božju. A svagdje, gdje Bog ne vidi naše volje, vidi svoju, i opet: svagdje, gdje vidi svoju, može li vidjeti išta, što Mu se ne bi neizmjerno svidjalo? - Kakva li mira i nagrade već ovdje na zemlji za poslušnu dušu iz toga, što se osjeća posve sigurno i znade, da napreduje na putu, koji vodi u nebo! Može na sebe primijeniti tako utješne riječi knjige mudrosti: PRAVEDNICI ĆE VJEČNO ŽIVJETI I U GOSPODINA JE NJIHOVA PLAĆA I ZA NJIH SE BRINE SVEVIŠNJI. ZATO ĆE OD GOSPODINA DOBITI KRALJEVSKO ODLIČJE, I DIVAN VIJENAC, JER ĆE IH ZAKRILITI SVOJOM DESNICOM I OBRANITI SVOJOM SVETOM MIŠICOM (Posl. - Sap 5,16). Poslušnost je štit i oklop i kaciga, pa po njoj postajemo neranjivi protiv djavoljskih navala: ODJENUT ĆE PRAVEDNOST KAO OKLOP I ZA KACIGU DOBIT ĆE TVRDI NAGRADU (ibid 19). Otkako su sveti Eustahije i njegovi drugovi tako velikodušno poslušali Boga posvemašnjim obraćenjem, osjećali su se jakima, da prihvate sva zemaljskaiskušenja. Nije im nikada ni na pamet palo, da uzmaknu pred mukama mučeništva. Zamolit ću ih, da mi pomognu, da i ja po duhu poslušnosti, steknem onu pravu mudrost, radi koje ih Crkva danas hvali i radi koje je upisala njihova imena u knjigu života. MUDROST SVETIH NEKA PRIPOVIJEDAJU NARODI; ... NJIHOVA ĆE IMENA ŽIVJETI U VJEKOVJEČNE VJEKOVE (Ulaz - Eccli 44,14-15).

III

Možda bih se mogao smatrati u lošijoj kondiciji, nego li sveti Eustahije, koji se je imao direktno pokoravati samomu Bogu, dok meni Bog ne govori direktno, nego preko svojih ljudskih posrednika. A jesu li oni, koji meni zapovijedaju, uvijek dovoljno prosvijetljeni? - Jesu li nepogrješivi i nepristrani? ... Dobro su mi poznate neke od tih "finih" napasti, kojima se djavao služi, da me zavede na neposlušnost. Završujući ovo razmatranje, želim se čvrsto uvjeriti, kakvom me milošću obasiplje Bog, kad mi zapovijeda preko ljudskih posrednika.

"jihova naredjenja ne mogu subjektivno tumačiti i ne moram se bojati, da ću smiješati Božju misao sa svojim vlastitim milsima; osim toga, ima li ve´cih zasluga, - zasluge radi vjere, - jer kad bi mi Bog direktno govorio, ne bi mi više bilo tako teško podložiti se njegovoj volji. Čvrsto odlučujem, da mi ne će proći današnji dan, a da ne potražim, kakav što pon izniji i što više svrhunaravnošću protkani čin, koji ću učiniti.

Duhovna kitica° I ZA NJIH SE BRINE SVEVIŠNJI (Posl. - 5,16).

$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$

Sveti Eustahije, koji se zvao i Placid, bio je možda vojskovodja toga imena, koji je služio pod Vespazijanom i Titom. Uhvaćen je zajedno sa svojom ženom Teopistom, i sa svoja dva sina: Teopistom i Agapitom. Zatvorili su ih u mjedenog bika, pod kojim su zapalili vatru (oko 118. godine).

21. rujan

SVETI MATEJ

Ljubav prema svetom Pismu

I

Poklonot ću se svom Božanskom Spasitelju, koji zove svetog Mateja, da zauzme mjesto medju apostolima. I REČE MU: PODJI ZA MNOM (Evandj. - Matth 9,9). Promatrat ću svetog Mateja, s koliko ljubavi odgovara na Isusov poziv. ON USTADE I PODJE ZA NJIM (ibid. 9). Pohvalit ću ga radi te velikodušnosti, koja i mene sili i nuka, da ga slijedim u vjernosti svojem zvanju.

Posebno ću se zahvaliti svetom Mateju, što nam je opisao život i smrt Isusovu. Poučljivo se je odazvao misloti nadahnuća, koja je od njega učinila svetog Pisma. Njegov. je blagdan za me prilika, da razmišljam o ljubavi i poštovanju, koje moram imati prema božjoj riječi, izraženoj u svetom Pismu. Neka mi sveti Matej pomogne svojom pomoći, da dobro obavim ovo razmatranje. POMOGLE NAS, GOSPODINE, MOLITVEB BLAŽENOG APOSTOLA I EVANDJELISTE MATEJA (Molitva).

II

1. Koje mjesto zauzima Sveto Pismo u mom životu

Moram prije svegabiti čvrsto uvjerem, da je Sveto Pismo za mene neiscrpivo blago: "ZNADETE, Veli o. Lacordaire, da su svete knjige napisane po nadahnuću Duha Božjega, koji je pokrenuo volju pisaca, koji jeprouzročio i vodio njihove misli, i da prema tome, one nisu samo divno djelo starine, jedinstva i svetosti, nego Božje djelo, u biti svojoj djelo neizmjerne Istine, u koje su proroci unijeli samo oblik svoga stila i osobitosti svoje duše, tako da u tom ima ljudskoga, koliko i u svemu drugomu, i da se neprimjenjivo Božanstvo baš tim više očituje u različitim sporednostima ljudskoga duha" (2. pismo nekom mladiću o kršć. životu).

Govoreći o uzvišenom dostojanstvu Svetog Pisma, Olier sa svoje strane podsjeća, da je sveti Augustin htio, da imamo isto poštovanje prema i najmanjem slovcu Sv. Pisma, kao i prema česticama presvete Euharistije, "jer ona su kao okvor, ljuska i sakramenti, koji sadrže u sebi Duha Svetoga, koje u sebi sadrže nepojmljivi bezdan otajstava, koje nose neiscrpivo vrelo milosti i svijetlosti, i koje su redovito, ali ipak posve božansko, sredstmo, kojim Bog djeluje u Crkvi" (Rasprava o svetim Redovima: o čitanju).

Želim duboko ući u ta dva lijepa teksta, koja sam upravo pročitao. Oni će mi pomoći, dapokažem više poštovanja, ljubavi i pobožnosti prema svetom Pismu, oni će meponukati, da mu dadem odličnije mjesto u svojem studiju, u svojem duhovnom čitanju, u čitavom

svom sjemenišnom životu.

Je li potrebno nadodati, da je sveto Pismo, koje autentično tumači Crkva, svijetlo, koje mora voditi moj razum, i da me ono uči svu istinu? - Ovaj neprestani dodir s nestvorenom mudrošću, omogućuje Božjem zakonu, da se utisne u moje srce: PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I NJEGOV JEZIK POKAZUJE PRAVDU, ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU (Ulaz - Ps 36,31). Pod tim vidom je vizija proroka Ezekijela, o kojoj govori današnja Poslanica, naročito sugestivna. Četiri Evandjelja svijetle kao jake svijetiljke: I LICA SU ŽIVOTINJA SLIČNA USIJANOJ ČERAVICI I GORUĆOJ SVIJEĆI (posl. - Esech 1,13).

Što više, ona i griju svetom vatrom, što izbija iz njihovih nadahnutih stranica: VILJELO SE, DA MEĐJU ŽIVOTINJAMA PROLAZI SJAJ OGNJA, A IZ OGNJA SIJEVA MUNJA (ibid 13). Koliko sam puta osjetio, kako mi je umorna duša dobila novu snagu u vezi s nekim tekstom Svetog Pisma. Bog mi je u njemu sačuvao čudnovatu manu, hranu jakih, da mi bud od koristi u najrazličitijim okolnostima moga života. ŽIVOT JE TRAŽIO OD TEBE I DAO SI MU (Prikaz. - Pas 2o,5).

Konačno, i moja buduća služba traži, da za vrijeme svoga sjemenišnog odgajanja, uskladim svoj život prema božanskim poukama Svetog Pisma. Bit ću - popu Spasitelja - liječnik duša. Pa upravo će bolesni na posebni način tražiti moju pomoć: ZDRAVIMA NE TREBA LIJEČNIKA, NEGO BOLESNIMA (Evandj. - Matth 9,12). Bit ću više poslan grješnicima nego li pravednicima: NISAM DOŠAO ZVATI PRAVEDNIKE, NEGO GRJEŠNIKE (ibid 13). Ono, što će mojoj riječi davati nadnaravnu vrijednost, bit će upravo uskladjenost tih riječi s riječima Božanskog Spasitelja; moja će riječ morati biti daleka jeka, ali točna, riječi samoga Spasitelja. A da bi ona takvom postala, koliko li se moram sprijateljiti sa svetim Pismom!

2. * S kakvim raspoloženjima moram pristupati čitanju Svetog Pisma

U svojoj spravi "O redovima" u poglavlju "o čitanju", Olier navodi dva bitna raspoloženja. "Budući da naš Božanski Spasitelj nerado svojim svijetlom obasjava prljave duše, u kojima - kako On sam veli - ne stanuje božanska mudrost, treba da se oni, koji čitaju sveto Pismo čuvaju u velikoj č i s t o ć i, da žive daleko od grijeha i prljavog svijeta, da ne stavljaju zapreka milostima našeg Božanskog Spasitelja, i da bi bili u stanju prihvatiti sve ono, što budu spoznali od njegovih namjera". Nije li Isus - upravo zato da postigne tu savršenu čistoću i potpuno ostavljanje svijeta - tražio od svetog Mateja, da ostavi svoje zvanje carinika, i da ga vjerno slijedi na putu, koji će mu pokazati: UGLEDA ISUS ČOVJEKA, GDJE SJEDI KOD CARINE I REČE MU: PODJI ZA MNOM! ON USTADE I PODJE ZA NJIM. (Evandj. - Matth 9,9). Na taj će način sveti Matej odazvati se pozivu, koji je toliko puta čitao u psalmima: NEMOJ SE ŽESTITI PORADI ZLIKOVACA, NEMOJ ZAVIDJETI ONIMA, KOJI ČINE ZLO (Ulaz - Ps 36,1).

Čitatelji moraju, nadodaje još Olier, žele li biti sposobni primiti božansko svijetlo, vjerno se odricati svog vlastitog svijetla. Ako traže pri tom svoj vlastiti sud, ako ne umiru svom vlastitom duhu, ako ne preziru sva ta isprazna traženja i sve one znatiželje, koje redovito sputavaju i smetaju duši, smetaju je da bude otvorena samo Bogu i da je samo On rasvijetljuje. Tako ponizan duh je bio potreban i svetom Mateju, da napiše Evandjelje. Prema opasci svetog Jeronima, on je jedini od Evandjelista, koji se je prikazao pod imenom Matej (mjesto Levi), i koji je priznao svoj nadimak "carinika" (Rom. Brev. - čit. VI.). Lijepi primjer poniznosti, koja mora na se navući velikih milosti od Boga. On nije imao druge želje, nego ispuniti zapovijed Gospodnju: BLAGO ČOVJEKU, KOJI SE BOJI GOSPODINA, ZAPOVIJEDI NJEGOVE ŽUDI VEOMA (Na stop. - Ps 112,1). Ali, kakve li nagrade za uzvrat! Njegov apostolat u Abesiniji su pratila čudesa i uspjesi. Još i danas, koliko mu duše duguju svoj spas, poradi njegova Evandjelja! SILNO ĆE BITI NA ZEMLJI NJEGOVO POTOMSTVO, BLAGOSLOVIT ĆE SE ROD PRAVIH (ibid 2).

III

Završit ću ovo razmatranje s "kolokvijem" sa svetim Matejom. Zamolit ću ga za čistoću srca i poniznost duha, jer će mi to dvoje omogućiti, da više uživam ne samo u

njegovom Evandjelju, nego u svim knjigama Svetoga Pisma.

I danas ću pročitati jednu ili dvije glave iz Evandjelja svetoga Mateja, imajući na pameti savjete, što ih daje knjižica "Nasljeduj Krista": "U čitanju svetoga Pisma nam često škodi naša znatiželja, koja bi htjela ispitivati i shvatiti, preko čega bi trebalo jednostavno prijeći. Želite li odatle izvući plod, čitajte p o n i z n o , s vjerom i nikada ne tražite, da time postanete pametni ... U Svetom Pismu treba tražiti istinu, a ne lijepi jezik. Čitavo se sveto Pismo mora čitati onim duhom, kojim je napisano" (Naslj. Krista, knj. I., gl. 5.).

Duhovna kitica: PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST (Ulaz - Ps 36,3o).

::::::::::::::::::::::::::::::

Matej ili Levi, bio je carinik do Isusova poziva. Nakon svog poziva, pozva Isusa i njegove učenike na gozbu. Prpovijedao je Evandjelje Hebrejima i pisao je za njih. Propovijedao je Evandjelje i u Abesiniji, Perziji, Makedoniji. Umro je mučeničkom smrću u Etiopiji.

22. rujan

SVETI TOMA VILANOVSKI

Prava nakana

I

Stavit ću si pred oči lik svetog Tome Vilanovskog, kako ostavlja svijet u svojoj 3o. godini, unatoč časti i uspjeha, koje je već imao u životu, i kako ulazi u red pustinjaka svetog Augustina u Salamanci. Tu je obukao redovnički habit na dan Prikazanja sv. Djevice, onaj isti dan, kad je Luter ostavio samostan i završio svoju apostaziju. Čin Tome Vilanovskog vrlo razveseli Kristovu Crkvu: to je lijepi primjer onih čudesnih zvanja, koja nastaju u svako doba, kao nadoknada za one žalosne otpade, i koji se daju Bogu s najčišćom i najispravijom nakanom, to znači bez ikakvog ličnog interesa i koji nemaju druge želje, nego služiti dušama.

Zamolit ću svetog Tomu Vilanovskog za pomoć, da me štiti svojim zagovorom, da nikada ne skrenem od one nadnaravne nakane, koja me je dovela u sjemenište.

II

1. * Potreba prave nakane

"Naka-na je oko duše - veli o. Grou - jer je ona motiv, koji je sili na djelovanj cilj, koji si postavlja, vatra, koja je rasvijetljuje i vodi. Ako je to ko jednostavno, t znači, ako je nakana čista, ako ona ima pred sobom samo Boga, ako nije podvostručena, ako se ne obazire na naše vlastite interese, čitavo će naše tijelo, to jest svi naši čini, bit sveti i imat će udjela na pravom svijetlu, a to je Bog". (Manuel des ames interieures: o čistoj nakani). "Prava se nakana - nadodaje o. Grandmaison - traži od sviju u apostolsko životu. Možemo reći, da je ta prava nakana "forma" u skolastičkom smislu riječi. (U sko lastičnom smislu riječi, to znači: konstitutivni, bitni i specifiči elemenat apostolskog života)". (Duhovni spisi, I.,loć.)

Kolika je važnost i kolika je vrijednost dobre nakane, jasno vidimo iz života sve tog Tome Vilanovskog. I to nam tumači divne uspjehe u njegovu apostolatu. Odbija toledsku nadbiskupiju, i samo iz poslušnosti prihvaća biskupiju u Valenciji: prvi mu je posao bio posjetiti zatvorenike svoje biskupije. Novac, koji su ga zamolili, da primi, jer su vidje li njegovu siromašnu prtljagu, poslao je bolnicama. Uvijek je zadržao svoju redovničku če nost, i u svom odijelu i kod svoga stola. Spavao je na lozama, koje je potajno sakrivao s zidom. Sve to pokazuje, da je imao pred očima samo slavu Božju, i da zato nije tražio ni

ve nagrade. EVO VELIKOG SVEĆENIKA, KOJI SE ZA SVOGA ŽIVOTA SVIDIO BOGU (Posl. - Eccli 44,16). Njegova je jedina briga bila, da se Božji zakon poštuje u njegovu stadu, da ga brani, da ga pronosi i da ga i drugi uzljube, i to je nastojao svim sredstvima. NITKO SE NE NADJE, TKO BI KAO ON IZVRŠIVAO ZAKON SVEVIŠNJEGA (ibid 44,2o). Njegovo je svećeništvo imalo samo tu zadaću, da hvali Gospodina, i da Mu prikazuje čast, na koju Mu daje pravo Njegov naziv "Stvoritelja": USREĆIO GA JE, DA VRŠI SVEĆENIČKU SLUŽBU I BLAGOSLIVLJAU NJEGOVO IME I PRINOSI MU DOSTOJNI MIOMIRISNI KAD (ibid 44,14). Potrebno je, da se za vrijeme svoje sjemenišne priprave i ja približim tako privlačivim primjerima, da se onda - kada nadodje čas moga apostolskog djelovanja - dadnem dušama s isto-tako pravom nakanom, bez ikakve primjese kakvog sebičnog motiva.

2. * Iskrivljivanje prave nakane

Vrlo je teško steći naviku raditi uvijek s pravom nakanom. Moram se jako čuvati i svih zapreka, koje joj stoje na putu. Razumije se, primiječuje dalje o. Grandmaison, kako će se rijetko dogoditi, da će nakana kod onih, koji su se obvezali, da će služiti Bogu, biti hotimično izvrnuta, iskrivljena, ili iskvarena, poptpuno skrenuta pd Božanskog cilja. Ali, "ili nastoji, da s tim ciljem izjednači mješovite, loše i djelomično ljudske svrhe, ili se opet iskrivljuje, prelazi u avanture, a da se ne ispravlja, ne precizira i ne pročišćava. U prvom slučaju, eto iluzije: čovjek nastoji, da u čisto duhovnom području unese ili sačuva izvjestan broj čisto egoističnih pogleda ili interesa ... U drugom se slučaju prije radi o lijenosti, nutarnjem neredu, duhovnoj zaostalosti, zbrci i lutanju. Čovjek gubi vrijeme, sile, milosti, koje mu Bog daje, dio našeg života izmiče Bogu".

Kako je život svetog Tome Vilanovskog bio daleko od tih iskrivljivanja! Kod njega ljudsko gledanje nije nikada nadomjestilo, pa čak niti stajalo uz njegove nadnaravne poglede. Nikada se nije okoristio primljenim talentima od Boga za svoju osobnu korist. On jeuvijek uzvraćao Bogu, poput vjernog sluge, sve dobiti, koje je mogao njima postići: GOSPODARU, PREDAO SI MI PET TALENATA. STEKAO SAM S NJIM DRUGIH PET (Evandj. - Matth 25,2o). Kad je svake nedjelje obilazio sirotinju svoga biskupskog grada, kad je preuzomao na se brigu za nahočad, kad se je šibao sve do krvi, da bi time postigao obraćenje grješnika, da li je uz ta svoja dobra djela, i uz te svoje molitve, povezivao i kakav elemenat oholosti i ambicije? - N e ! Sve je to obavljao samo zato, da potpuno ispuni ono, što mu je nalagala njegova služba: ZAUVIJEK TI SI SVEĆENIK PO REDU MELKISEDEKOVU (Na step. -).

Nije kod njega bilo ni časka vremena, koji bi umakao tom Božjem utjecaju na njegov život. Strašno ga je progonila bojazan, da ne bi posve ispunio svu svoju dužnost. Često se je iz tog straha preko noći probudio, išao tražiti svoga ispovjednika, pa bi mu govorio: "Deagi oče, držite li, da se mogu spasiti sa svojom nadbiskupijom? Ima li nade, da ću u toj službi naći svoje spasenje?"

Kakvih li pouka ne bih morao izvući iz takvih primjera, ja, koji imam u početku nakanu, koja je usmjerena prema nadnaravnom dobru, a onda se tako lako iskvari sebičnim motivima!

3. * Što da radimo, da bismo stekli pravu nakanu

"Jedino je sredstvo, odgovara o. Grou, dane ne volimo sami sebe, da u ničemu ne raspolažemo sami sa sobom. Nego se treba posve prepustiti u ruke Božje, moliti Ga, da upravlja s nama, ne samo izvana, nego još više iznutra. Da On prožme naš duh i naše srce. Da nas očisti od onog kvasca sebeljublja, koji nosimo u dubini svoje duše". Sve u svemu potrebno je posvemašnje predanje u volju Božju, posebno prihvaćanjem onih kušnja, koje su zato odredjene, da se otkinem sve više od sebe, i više priklonim Gospodinu Isusu. Sveti se Toma Vilanovski u tom vježbao u tako visokom stupnju! Prepuštao se je vodstvu Providnosti, kao maleno poučljivo dijete. Usred svih svojih poteškoća, uvijek je sačuvao svoje pouzdanje u Nju. ODLIKOVAO GA JE SVOJIM BLAGOSLOVIM., OČUVAO MU SVOJE MILOSRDJE, TE JE STEKAO MILOST PRED GOSPODINOM (Posl. - Eccli 44,26).

Čudesa su slijedila iza njegovih propovijedi. Žito se umnožavalo u njegovim žitnicama. Kraljevi su željeli čuti njegovu riječ. Španjolski su biskupi dolazili, da ga mole za savjet. Sveti Toma Vilanovski toliko se već bio odrekao samoga sebe, i svega stvorenoga, da ništa od toga nije škodilo njegovoj poniznosti, i ništa nije moglo uprljati čistoće njegovih nakana.

III

Nakon razmatranja o ovakvom jednom uzoru, lako i sa žalošću mogu ustanoviti, koliko sam još daleko od tog ideala. Samo jedan kratki osvrt na sebe, na primjer na svoj jučerašnji dan, brzo će me uvjeriti, da još nemam onog "jednostavnog oka", o kojem govori Spasitelj u svojem evandjelju i koje čini "cijelo tijelo svijetlim". Danas ću točnije ispitati nakane, koje će pratiti različite moje čine. Na koncu ovog razmatranja, želim ih sve usmjeriti potpuno u nadnaravnom smislu. Danas uvečer, kad budem ispitivao svoju savjest, pogledat ću, hoću li biti vjeran svojem obećanju. Sva moja svećenička služba, bit će pod lozinkom: sve samo za Boga! To je dakle već sada moja najljepša priprava za moje svećeništvo.

Duhovna kitica: USREĆIO GA JE SLAVOM, DA VRŠI SVEĆENIČKU ČAST (Posl. - Eccli 45,19).

##########################

Sveti je Toma Vilanovski, biskup i ispovjedalac, rodjen blizu Toleda. Udje u red pustinjaka svetog Augustina. Odbio je nadbiskupiju Granadsku, ali je morao prihvatiti biskupiju u Valenciji. Značajne su njegove milostinje. Umro je 1555. godine.

23. rujan

SVETI LINO, papa i mučenik

Predanje u Božju Providnost

I

Promatrat ću svetog Lina, kako prihvaća ponizno, pouzdano i predano službu vrhovnog Svećenika Rimske Crkve, na koju je uzvišen. Naslijedio je neposredno svetog Petra. Dobro znade i za poteškoće, što ga čekaju, i za mučeništvo, koje mu je odredjeno. Sve prihvaća iz ruku Providnosti, htijući posve uskladiti svoju volju s Vojom božjom.

Zamolit ću ga, da mi isprosi od Boga milost, da budem posve poučljiv za Božje namjere sa mnom. I moj će život imati iskušenja, križeva. Unaprijed želim sve to prihvatiti kao "izvrsni dar", koji dolazi od Oca svijetlosti: SVAKI DOBRI DAR ... DOLAZI OD OCA SVIJETLA (Posl. - Jac 1,17).

II

1. * Predanje u volju Božju izvor je svake savršenosti

Dosta će mi biti, da ovdje razmislim o dva lijepa teksta, koji ukratko sadrže sv tu nauku. Prvi je tekst svete Terezije, koja piše u svom: "Nutarnjem dvorcu" (2. stan): "Jedino nastojanje i želja onoga, koji počinje obavljati afektivnu meditaciju, mora biti, da odlučno radi na tome, da svoju volju uskladi s voljom Božjom ...; u tom se sastoji sa ma baš sva savršenost najviša, što se može postići ovdje na zemlji. Što je to slaganje s voljom Božjom savršenije, to više duša prima od Gospodina, i tim jeviše uzmapredovala na tom putu" (Djela, II, 161). A sveti Franjo Saleški nam nadodaje: "Predanje u volju Božju je krepost nad krepostima. To je cvijet ljubavi, miris poniznosti, zasluga strpljivosti i plod ustrajnosti" (Entretien 11).

Do sad sam možda podcijenjivao tu vrijednost slaganja s voljom Božjom. Previše sam se oslanjao na svoju vlastitu volju, zaboravljajući nato, da sam stvorenje, koje je

u svemu ovisno o onomu, koji mi je dao, i koji mi uzdržava bitak i život. Moja je prava veličinau tome, da priznajem to apsolutno Božje gospodstvo nad sobom, i doslje dno, da hoćum što On hoće, kako On hoće i jer On hoće.

Misno me Evandjelje podsjeća na to, da Naš Božanski Spasitelj traži od svakog svojeg pravog učenika, da se odrekne svega, što ima: NITKO OD VAS, KOJI SE NE ODREKNE SVEGA ŠTO IMA, NE MOŽE BITI MOJ UČENIK (Evandj. - Luc 14,33). A ima li savršenijeg i potpunijeg odricanja, nego li je odreći se svoje vlastite volje? - A to se baš postiže potpunim ispinjavanjem Božje volje. Vršiti neprestano tu svetu volju znači neku vrst neprestane duhovne Pričesti, koja me uzdiže iznad samoga sebe i preobražava u poučljivog učenika Božanskog Učitelja.

2. * Kako me predanje u volju božju privodi tako sigurno i tako brzo savršenosti

a) - P u r i f i c a t : ČISTI. - To me predanje sprema na to, da s jednakim veseljem prihvaćam i kušnje, kao i radosti. Jedno je i drugo Božji dar. A kušnje, što ih šalje Providnost, sjedinjene s križem Isusovim, vrlo su spasonosni lijek, da mi se vrati u dušu sva ona snaga i sva ona bijelina, koju je izgubila po grijehu. Ako je grijeh u meni izveo djelo smrti: A GRIJEH IZVRŠEN RADJA SMRĆU (Posl. - Jac 1,15), naći ću život prihvaćajući se za križ svoga Spasitelja. Onaj, koji ustrajno trpi, taj je dakle na putu prave sreće; nakon što prodje kroz kušnje očišćenja, primit će vječnu nagradu: BLAGO ČOVJEKU, KOJI IZDRŽI NAPAST, JER KAD BUDE PROKUŠAN, PRIMIT ĆE VIJENAC ŽIVOTA, KOJI JE BOG OBEĆAO ONIMA, KOJI GALJUBE (Posl. - Jac 1,12).

b) - P a c i f i c a t : NOSI MIR. - Nutarnji moj nemir i uzrujavanja dolaze od zapreka, koje su protivne mojoj osobnoj volji. Potisnuti to traženje samoga sebe, znači naći pravi duševni mir. Duša, koja se posve predala u volju Božju, nužno živi neprestano u tom miru: "Svaka božja želja, koja mu drago bila, nalazi je slobodnu. Sve joj se čini jednako dobro. Ne biti ništa, biti mnogo, biti malo. Zapovijedati ili slušati; bit ponižen, biti zaboravljen/ Ne imati, biti siromašan, živjeti dugo ili umrijeti skoro, - njoj je sve dobro. Ona hoće sve, jer ne će ništa, i ona ne će ništa, jer hoće sve. Ona je pred Bogom jedan živi "D a !" (Msgr. Gray: O kršć. životu i kršć. kreposti-ma: predanje). To je sveto predanje kao kakvo ulje, kojim Bog maže svoje vjerne sluge: IZABRAO SAM DAVIDA ZA SLUGU SVOJEGA I POMAZAO SAM GA SVOJIM SVETIM ULJEM. MOJA ĆE GA RUKA ŠTITI I JAČATI (Na step. - Ps 88,21-23).

c) - S a n c t i f i c a t : POSVEĆUJE, - Usklađujući moju volju s voljom Božjom. Pa doista, najstvarnija, najintimnija i najdublja je usklađenost, koja postoji između dvije volje. A podlažući se volji Božjoj, podlažem i sjedinjujem svoju volju s Voljom Isusovom, kojemu je bila hrana vršiti volju svoga Oca. Katkada je teško prihvatiti tu volju Božju. Moja narav može zadrhtati pred takvim žrtvama, koje od mene traži moje zvanje: AKO TKO DOLAZI K MENI, A NE MRZI SVOJEGA OCA I MAJKE ... PA I SAMOGA SEBE, NE MOŽE BITI MOJ UČENIK (Evandj. - Luc 14,26). Ali svijest, da te žrtve hoće Bog, pomoći će mi, da ih mnogo lakše ispunim, i tako ću se posvećivati noseći svoj križ za Isusom: I TKO NE NOSI SVOJEGA KRIŽA I NE IDE ZA MNOM, NE MOŽE BITI MOJ UČENIK (Evandj. * Luc 14,27).

III

Želim postati apostol, to znači raditi na tome, da Isus zavlada dušama, da se povrgava ju njegovu Zakonu, njegovoj Ljubavi i njegovoj Volji. Mogu li ispuniti tu zadaću, ako Isus još ne kraljuje posve nada mnom? - "Nitko ne može na drugoga prenijeti kakvo nadnaravno dobro, nego samo u toliko, u koliko je dobro orudje, savjesni rizničar, vjerni prenašač, moć uskladjena s Božanskom moći, ukratko samo toliko, koliko je poučljivi i vjerni božji učenik" (o. de Grandmaison: Duhovni spisi, I,19). Ta želja za uspješnim apostolatom je još jedan motiv, koji se nadodaje uz one, o kojima sam upravo razmišljao, i koji bi me morao poticati, da još više uznastojim posve uskladiti svoju volju s voljom Božjom.

Apostolat je svetog Lina bio plodan za rimsku crkvu. On je bio tako sjedinjen s Kristom, tako predan nacrtima njegove Providnosti!

Zadržat ću se u razgovoru s ovim svetim mučenikom, da mi isprosi svojim molitvama milost posvemašnjeg predanja u Božju Providnost.

Duhovna kitica: SVAKI DOBRI DAR JE ODOZGOR OD OCA SVIJETLOSTI (Posl. - Jac 1,17).

****

Bio je nasljednik svetoga Petra. Imao je borbu sa Simonom Magom. Otsječena mu je glava oko godine 78.

24. rujan

BLAGDAN BL. DJ. MARIJE OD OTKUPLJENJA

Marija, Majka milosrdja

I

Predstavit ću si svetu Djevicu, kako se ukazuje svetom Petru Nolasco, i kako traži od njega, da osnuje Njoj u čast jedan red, koji bi se brinuo za otkup robova iz muslimanskih ruku. Ona mu obeća, da će ga pomagati u njegovim pothvatima. I doista, zajedno sa svetim Rajmundom de Pennanfort i kraljem Jakovom Aragonskim, osnuje Red za otkup robova, koji se je brzo raširio po kršć. svijetu, i koji je još i danas svjedok trajnog Marijinog milosrdja prema ljudima.

Mogu dakle pozdraviti svetu Djevicu pod tako lijepim imenom: MAJKE MILOSRDJA: ZDRAVO KRALJICE, MAJKO MILOSRDJA, ŽIVOTE, SLASTI I UZANJE NAŠE, ZDRAVO! - reć i ću na kraju svete Mise, a možda i više puta preko današnjeg dana. Veseli me jutrošnje razmatranje o Marijinu milosrdju prema meni, čiju sam ljubav već toliko puta osjetio, i kojom bih se ljubavlju i sam morao napunjati u svojim odnosima sa svojim bližjim.

II

1. * Milosrdje je Marijino najdraža krepost njezinu Srcu, jer čovjek nalazi najveću sreću u vježbanju te kreposti

Ova riječ "milosrdje" je sastavljena od dvije driječi: milost - srce (misericordia: miseria - cor). Da čovjek bude milosrdan, mora imati srca. Treba, da je sam spoznao bijedu. Treba da se prigne nad bijedom drugoga.

Srce je Marijino puno neizmjerne dobrote. Ona je Majka. Time je rečeno sve.

Ona je sama poznavala bijedu. Ona je trpjela. Ona je Kraljica mučenika.

Ona dobro poznaje i tudju bijedu. Plač čovječanstva, što trpi, neprestano dopire do Nje.

Ali, sretnija od svih zemaljskih majki, koje su često nemoćne, da ublaže trpljenje svoje djece, Marija je "svemoćna moliteljica". Isus Joj je otvorio blago svoga Srca. Ona iz njega grabi punim rukama, da to blago dijeli čovječanstvu: to je Njezina najmilija zadaća: SLUŽILA SAM PRED NJIM U SVETOMU STANU (Posl. - Eccli 24,1o). Ona je postavljena za Djeliteljicu Božanskih milosti i njezina se moć prostire nad čitavom zemljom: I TAKO SAM S UTVRDILA NA SIONU I U SVETOM SAM GRADU POČINULA I U JERUZALEMU JE SJEDIŠTE MOJE VLASTI (ibid 11).

Ovu je moć Marija izvršavala i u vrijeme svoga zemaljskog života. Radio si je predstavljam na svadbi u Kani Galilejskoj, kako Isusu stavlja na srce njegovo prvo čudo. Kako je predstavljam, kako Isusu prikazuje bolesnike, da ih ozdravi, grješnike, da ih razsvijetli i da im oprosti. Kako je morala biti milosrdna i prema apostolima, budućim svećenicima

nicima, koje je izabrao njezin Božanski Sin, ispričavajući njihove slabosti i njihove grubosti.

Toliko Mu je milosrdje moralo učiniti popularnom, i shvaćam onu ženu, o čijem će mi uzviku pripovijedati današnje Evandjelje, koja jepovezala pohvalu Majke s pohvalom Sina: REČE MU GLASNO NEKA ŽENA IZ NARODA: BLAGO TIJELU, KOJE TE JE NOSILO I PRSIMA, KOJA SU TE DOJILA (Evandj. - Luc 11,27).

S nebeskih visina Marija neumorno nastavlja tu svoju službu milosrdja; mnogo prije od svete Terezije ona je mogla reći: "Moje će nebo biti u tome, da činim dobro na zemlji ... Ne ću mirovati, dok broj izabranika ne bude potpun".

Da li bih mogao nabrojiti dobročinstva, što ih dugujemo Marijinom milosrdju? - Ima ih više, nego je zvijezda nanebu, ili zrna pjeska na žalovima oceana. Osnutak Reda od Otkupljenja je samo jedan primjer, koji mi se danas stavlja pred oči na pobožno čašćenje, medju svim drugima, što ih sa sobom nosi crkvena povijest. Dosta bi bilo, samo pomisliti na ona dobročinstva, što sam ih ja sam primio od svoga dolaska na svijet. IZ MOGA SRCA IZVIRE DIVNA PJESMA (Ulaz - Ps 44,2). Najkorisnije bih mogao upotrijebiti nekoliko časaka razmatranja, tako da se podsjetim na tolike milosti u prošlosti: kršć. odgoj, čuvanje u časovima opasnosti, darovi duha i srca, a napose moje zvanje. Hvala Ti, Majko milosrdja, na onoj ulozi, koju si odigrala u postizavanju i u dijeljenju svih tih milosti.

2. * Milosrdje je Marijino najdraža krepost mome srcu, jer ono dolazi do izražaja, da bih i ja postigao svoju najveću sreću

Svijet katkada pokazuje lažno milosrdje, koje se nerazborito primijenjuje, koje se katkada iskazuje iz slabosti ili naivnosti, a vodjeno je samo sjetilnošću.

Marijino milosrdje mi ne pokazuje takvih kapitulacija, niti takvih kompromisa. Njezino je milosrdje usmjereno uvijek usmjereno prema duhovnom dobru, ono je uvijek uredjeno prema ostvarenju mojevječne sreće.

Pa i onda, kad mi Marija daje vremenita dobra, to daje u toliko, u koliko će mi ta sredstva pomoći, da postignem svoj duhovni napredak.

I onda, kad me ne uslišava, kad ne čuje mojih želja i molitava, i onda to biva samo zato, što bi predmet tih želja i tih molitava meni duhovno škodio. I to odbijanje je milosrdje, možda najveće milosrdje: mogu radi toga biti sada i povrijedjen, ali u nebu ću Joj reći: HVALA!

Moram dakle pouzdano zamoliti Mariju, da postignem Njeno milosrdje. Ali ne smijem zaboraviti, da je najbolji način, da bih zaslužio njezina dobra, živjeti u skladu s mojim sjemenišnim idealom, to jest u svemu se podvrgavati željama i zahtjevima Volje i Riječi njezinog Božanskog Sina: JOŠ VIŠE BLAGO ONIMA, KOJI SLUŠAJU RIJEČ BOŽJU I DRŽE JE. (Evandj. - luc 11,28).

Konačno, moram misliti i na to, da će moja služba - kad postanem svećenik - biti služba milosrdja. U ispovijedaonici mora svećenik biti jako milosrdan. On mora biti takav i u svim drugim poslovima svoga svagdanjem života. Malo je apostolata bez prave dobrote. Želim dakle razmatrati o Marijinom milosrdju i zato, da znam - prema njezinom primjeru - kako ću se odnositi prema vjernicima, prema dušama, koje će mi biti povjerene. Kao i Marijino, i moje će milosrdje morati biti pametno. Ono će uvijek biti usmjereno pravoj sreći - konačnom duhovnom dobru onih, prema kojima ću ga iskazivati.

III

Odlučujem, da ću danas izvršiti kakvo djelo milosrdja - duhovnog ili tjelesnog - u čast Bl. Djevice Marije od Otkupljenja. Za vrijeme praznika nema dana, kad ne bih za to imao prilike. To ću učiniti, da bi se i Bl. Djevica Marija sa svoje strane pokazala milosrdnom prema meni i oslobodila me od grijeha i djavolskih zasjeda: PODAJ MOLIMO, DA ZAGOVOROM I ZASLUGAMA ONE, KOJU ŠTUJEMO, BUDEMO OSLOBODJENI OD SVIH GRIJEHA I OD

(str. 38.).

ROBOVANJADJAVLU (Molitva).

Duhovna kitica: ZDRAVO KRALJICE, MAJKO MILOSRDJA'

....

Red Blažene Djevice Marije od Otkupljenja slavio je Blagdan u čast Marijinu pod naslovom, koji Joj je bio tako drag. Inocent XII. protegao je taj blagdan na cijelu Crkvu, 1700. godine.

****

25. rujan

D e e a

****

26. rujan

SVETI CIPRIJAN I JUSTINA

Borba protiv napasti

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji je svetoj Justini poslao nadnaravnu pomoć, koja joj je dala snage, da nadvlada napasti, koje je imala radi Ciprijana, još kao poganina. Ovaj je - čarobnjak po zanimanju - upotrebljavao sva moguća sredstva, da odvrati Justinu od praktičnog kršćanskog života, i ponudi joj bogatu ženidbu. Mlada se svetica tako ju[...] ki oprla tim Ciprijanovim napastovanjima, uz Božju pomoć, da se je ovaj - taknut tim čud[...] nim otporom - obratio na kršć. vjeru; moram se diviti Božjem držanju prema svecima. Iz zla on znade izvući dobro: U GOSPODINU JE SPAS PRAVEDNIKA; GOSPODIN JE NJIHOVO UTOČIŠTE [...] NEVOLJI (Ulaz - Ps 36,39).

Zamolit ću Gospodina, da mi po zagovoru svetih mučenika, dade milost, da dobro s[...] tim ulogu, što je napasti imaju u mom duhovnom životu, a osobito, da mi dade moć, da ih nadvladam.

II

1. * Uloga napasti u duhovnom životu

Htijući se podvrći napastovanju u pustinji, Spasitelj je imao namjeru, da nas p[...] sjeti, da u sebi nije nikakvo zlo biti napastovan. Osjećati nije nikakvo zlo. Grijeh je[...] mo u pristanku. Ali napasti su ipak najveća pogibao, što se može oboriti na naš duhovni [...]vot jer je tako lako i tako općenito podleći napastima.

A zašto onda Bog dopušta, da budemo napastovani? - On to dopušta prije svega za[...] da iskuša našu krepost. Kakvu vrijednost ima krepost, ako je obavljamo vrlo lako i ako [...] to ništa ne stoji? - Mogu li se onda nazivati "jakom dušom"? - Krepost, koja nije proku[...] na, ne zavrijedjuje ime: krepost. Pred Ciprijanovim napastovanjem opiranje svete Justin[...] očitovalo je ne baš običnu krepost. Držala se Spasiteljeva savjeta: GLEDAJTE, DA VAS T[...] ZAVEDE (Evandj. - Matth 24,4). I s pravom je pretpostavljala, da će se kasnije pojavit[...] druge napasti, možda još teže: TO MORA TAKO DOĆI, ALI JOŠ NIJE SVRŠETAK. TO JE SVE IS[...] POČETAK NEVOLJA (ibid 24,7-8). Njezino držanje pred trpljenjem konačno je pokazalo neis[...] poredivu snagu njezine duše.

Napast doprinosi i tome, da se krepost u č v r s t i. U borbi se formira i očeličuje vojnik. A atletom postaje čovjek dugim ponavljanjem teških vježba. "Napasti su katkada i nagrada za prošlu vjernost: Bog ih pripušta, da svoje sluge po njima učini još ugodnijima svojim očima, dosljedno još svetijima i još savršenijima". Ako ih promatramo pod tim vidom, onda nam se napasti ukazuju kao božja milost. Može netko držati, da su oni, koje snalaze napasti, daleko od Njega. Naprotiv, oni su u njegovoj ruci: DUŠE SU PRAVEDNIKA U BOŽJOJ RUCI I NE ĆE IH SE DOTAĆI MUKA SMRTNA. OČIMA SE LUDJAČKIM UČINILO, DA SU UMRLI. A ONI SU U MIRU (Prikaz. - Sap 3,1-3). Dok su Ciprijan i Justina podnosili mučeništvo, moglo je poganima izgledati, kao da su pobjedjeni. Ali u božjim su očima oni bili pravi pobjednici.

I ovo je još jedna druga korist od napasti: kad ih je čovjek junački podnio i nadvladao, p o v e ć a v a j u mu se z a s l u g e i pripravljaju ga na lijepu nebesku slavu: DA POSTIGNEŠE OBEĆANJE VRŠEĆI VOLJU BOŽJU (Posl. - Hebr 1o,36). Što Crkva danas može klicati svetom Ciprijanu i Justini kao nebeskim svecima, tu čast imamo pripisati njihovoj ustrajnosti u borbi. ALI TKO USTRAJE DO KRAJA, SPASIT ĆE SE (Evan. - Matth 24,13).

Jesam li do sada tako promatrao napasti, koje su me snalazile? - Budući da sam loše shvaćao njihovu ulogu u svom duhovnom životu, nisam li se toliko zaboravio, da sam čak mrmljao protiv nakana Providnosti, ili čak pao u klonulost? ... Pomolit ću se ovoj dvojici svetih mučenika i s njima iskazati slavu Gospodinu, koji sve uredjuje na dobro svojih izabranih. TEBE SLAVI SLAVNA VOJSKA MUČENIKA (Na step. - Te Deum ..).

2. * Kako se moram vladati prema napastima

Napasti su vrlo različite: odnose se na indiferentne stvari; one su žešće i slabije, više ili manje podmukle, prema raznim danima, prema mome zdravlju, prema mojim poslovima. Način borbe, koju valja prihvatiti protiv svake od nje, osobito će mi pokazati moj d u h. v o d j a. I zato se njemu u tom pogledu moram posve otkriti; on će me voditi i uputiti u pojedinosti borbe. Ništa ne može nadoknaditi tu predispoziciju, koja je jako važna, da se pouzdajem i da slušam onoga, koga mi je Bog dao kao svog vidljivog predstavnika.

Ali pustivši na stranu taj prvi uvjet, želim li uspjeti, ima ih još i drugih, posebno važnih, kojemoram vjerno upotrijebiti:

Prije svega m o l i t v a : VAPAJE PRAVEDNIKA ČUJE GOSPODIN I SPAŠAVA IH IZ SVIH NEVOLJA (Na step. - Ps 33,18). "Od svega oružja, još je najbolja molitva". Sveti Ciprijan i Justina su se pripravili na mučeničku smrt molitvom, postom i dugim bdijenjem. njem. Djavao priznaje, da je pobijedjen unaprijed, ako se duša moli. Nisu li dani, kada sam bio u najvećim napastima bili baš oni, koji su odgovarali periodu duhovne tromosti, zaborava na Boga, propuštanja nekih duhovnih vježbi. I u samo vrijeme napasti, jesam li se vježbao, da se utječem Bogu u pomoć strelovitim molitvicama? -

P o n i z n o s t je drugo raspoloženje, koje djavla tjera u bijeg. Bog ostavlja one, koji se uzdaju sami u svoje sile. A jer su moje vlastite sile sigurno manje od djavoslkih sila, nije ni potrebno, da se s njime uhvatim u koštac. Bitka je unaprijed za me izgubljena. Naprotiv, on je "gotov", ako ja - svijestan svoje nemoći - tražim i molim božju jakost: GOSPODIN JE BLIZU ONIMA, KOJI SU TUŽNA SRCA I IZBAVLJA POTIŠTENE (Na step. - Ps 33,19).

Ta poniznost opet radja p o u z d a n j e m , koje je posljednje bezuvjetno raspoloženje, da bi čovjek odnio pobjedu nad napastima. To se pouzdanje temelji na uvjerenju, što nam ga daje sveti Pavao, to jest, da Bog ne dopušta, da njegovi budu iskušani preko svojih sila, i da On uvijek s napastima povećava i svoju milost i Božansku pomoć (1 Cor 13). Cijela poslanica današnje Mise govori o tom pouzdanju. Nadodavajući uz to i druge motive, a napose motiv n a g r a d e , koja je obećama onima, koji veselo trpe, kao i onaj motiv, skorog Spasiteljevog dolaska, a tom će prilikom i kušnje nestati: ZATO NE ODBACUJTE SVOGA POUZDANJA, KOJE ĆE BITI OBILNO NAGRADJENO ... JER JOŠ MALO I DOĆI ĆE ONAJ, KOJI IMA DOĆI I NE ĆE KASNITI (Posl. - Hebr 1o, 35-37).

Čestitat ću svetom Ciprijanu i Justini na hrabrosti, koju su pokazali u svom trpljenju. Zamolit ću, da i meni isprose od Boga te jakosti, kad na me navali bura strasti. Predvidjet ću - u koliko je moguće - u koju bih napast mogao danas upasti. Probudit ću čit poniznosti i pouzdanja i spremit ću se na borbu pobožnijim slušanjem svete Mise.

Duhovna kitica: ALI TKO USTRAJE DO KRAJA, SPASIT ĆE SE (Evandj. - Matth 24,13).

****

Ciprijan, koji se bavio magijom, i bio pokvaren, nije ipak imao nikakva uspjeha kod djevojke Justine. Što više, ona ga svojim molitvama obrati, kao i svojim molitvama i primjerom. Obadvojima je bila otsječena glava u Nikomediji, za Diokleci jana, oko 304. godine.

27. rujan

SVETI KUZMA I DAMJAN

Dobro iskorištavanje vremena

I

Iskazat ću svoje dužno poštovanje, zahvalu i čast dvojici svetih liječnika, što ih Crkva danas slavi: oni mi pružaju prekrasan primjer dvaju života, koji su bili posvećeni slavi Božjoj i službi bližnjega. Kakvim li su oni marom njegovali bolesnike grada Egeje! Znali su, kako je dragocjeno vrijeme, što im ga Bog daje, i zato nastoje, da ga gobro upotrijebe. Zato Crkva pjesmom danas slavi njihovu mudrost: MUDROST SVETIH NEKA NAM POVIJEDAJU NARODI I CRKVA NEKA OGLAŠUJE NJIHOVU SLAVU (Ulaz - Eccli 44,15).

Zamolit ću njihov zagovor, da za ovog razmatranja s koriśću razmotrim način, kako ja iskorišćujem svoje vrijeme, a napose sada, za vrijeme praznika.

II

1. * Nekoliko misli o vrijednosti vremena će mi pomoći, da ga bolje iskorišćujem.

a) Zašto mi je dano vrijeme? - Da zaslužim stežnu vječnost. - Nažalost, jako lako zaboravim na tu temeljnu istinu. Dok satovi lete, često se zaokupim poslovima, koji ih ispunjuju i ne mislim, da i te poslove moram uvijek uskladiti i usmjeriti prema onomu #jedino potrebnom#. Moja je vječna sudbina dakle povezana s mojim iskorištavanjem vremena. Već unaprijed živim u vječnosti, i ako je moj život uskladjen s Redom, što ga je dala Providnost, mogu se nadati onoj nagradi, koju je Bog obećao pravednicima: PRAVEDNICI ĆE VJEČNO ŽIVJETI I U GOSPODINU JE NJIHOVA PLAĆA (Posl. - Sap 5,16). Sveti su se Kuzma i Damjan spremali za svoju vječnost, posvećujući svaki svoj čas. Nisu znali, da će živjeti kratko, i da će biti okrunjeni krunom mučeništva. Pa ipak nisu htjeli, da i najmanji časak vremena ne bi bio posvećen Bogu.

b) Kojim vremenom raspolažem? - Samo s a d a š n j i m, baš ovim, koje je sada. Prošlo mi vrijeme više ne pripada. Ono, što će biti, još nije. Ne ovisi o meni. Dakle: moja vječnost ovisi baš o sadašnjem času. I zato bih se morao često zapitati, i u poslu i u odmoru: to što radim, da li mi služi, da si time spremam vječnu sreću? - Da li je to što radim usmjereno na Božju slavu i na dobro dušama? - Kao iz rane Božanskog Spasitelja iz svakog časa, koji smo proživjeli za njega, izlazi neka spasonosna sila: IZ NJEGA JE IZLAZILA MOĆ I LIJEČIO JE SVE (Evandj. - Luc 6,19).

c) Svi d o g a đ a j i od kojih se sastoji vrijeme, mogu doprinijeti mojoj vječnoj sreći, jedini grijeh stavlja tomu smetnju. I zato moram bježati od svake prilike, koja me na nj navodi. Što se tiče ostalih zala, nemam ih se zašto bojati. Siromaštvo, suze, progonstva, mogu čak biti i izvori velikih dobara, ako ih znadem nadnaravno privatiti.

BLAGO SIROMAŠNIMA ... BLAŽENI KOJI SADA GLADUJU ... BLAŽENI, KOJI SADA PLAČETE ... RADUJTE SE ONOGA DANA I VESELITE SE, JER JE VELIKA VAŠA PLAĆA NA NEBU (Evandj. * Luc 4,20- 23).

Sveti Kuzma i Damjan su znali okoristiti se Bogu na slavu svim veselim i žalosnim doživljajima, iz kojih je bio satkan njihov život? - A ja? - Koliko li sam izgubio vremena, koliko li rasuo milosti, jer nisam znao upraviti Bogu na slavu sve, što sam učinio do sada, i sve, što mi je nalagao!

2. * Nakon ovog općenitog razmatranja o vremenu, bit će mi lakše pogledati neka praktična pravila za svoj život, koja će mi pomoći, da dobro iskoristim svoje vrijeme

a) Nikada ne ću učiniti ništa, što bi me moglo dovesti do opasnosti, da izgubim svoju dušu. U tim časovima napasti, kad me đavao bude mamio na skliski teren nerada i lijenosti - koja je majka svih mana - podignut ću svoju misao Bogu. VAPAJE PRAVEDNIKA ČUJE GOSPODIN I SPASAVA IH IZ SVIH NEVOLJA (Na stop. - Ps 33,18). Dozvat ću si u pamet, da je naš Božanski Spasitelj oslobađao one, koje je đavao mučio: I OZDRAVLJALI SU ONI KOJE SU MUČILI NEČISTI DUHOVI (Evandj. - Luc 6,18).

b) Ne ću trošiti vrijeme za nikakve tašte zabave - a još manje za pogibeljne - kad mu je vrijednost tako dragocijena. U toj će mi stvari odlično doći, da često načinim ispit savjesti, kojim ću predvidjeti okolnosti. Čovjek gubi svoje vrijeme ne samo onda, kad ništa ne radi, nego i onda, kad radi, što nije ništa. Neki su mi moji praznički dani možda otišli baš tako posve uludo, a mogli su biti vrlo korisno upotrebljeni... U tom je pogledu dosta iskreno ljubiti Božanskog Spasitelja: za uzvrat On blagosivlje pravedne duše i njegovanih sveta volja štiti kao kakav oklop: SLAVIT ĆE SE TOBOM SVI, KOJI LJUBE TVOJE IME, JER ĆEŠ TI, GOSPODINE, BLAGOSLOVITI PRAVEDNIKA; GOSPODINE, OVJENČAO SI NAS KAO ŠTITOM SVOJE DOBRE VOLJE (Prikaz. - Ps 5,12-13).

c) Nikada ne ću odlagati za poslije, za jedan čas, koji nije moj, ono što bih morao i mogao učiniti baš sada. Kako mi budućnost ne pripada, bilo bi ludo, s njome raspolagati po svojoj volji. Pomisao na smrt je također izvrsno sredstvo za dobro iskorištavanje vremena.

d) Konačno, i moje svećeničko zvanje i mudra organizacija moje buduće službe traži od mene, da se već sada znam dobro okoristiti svakim svojim časom. Vrlo je veliko umijeće znati rasporediti svoje vrijeme i iskoristiti ga do najviše mjere. Kad čitamo neke svećeničke životopise, koje je apostolat doslovno govoreći "izjeo", pitamo se, kako su oni mogli toliko stići načiniti za Boga: znali su, kako da ne izgube ni minute vremena. Imam li i ja tu unutarnju disciplinu, tu savršenu točnost, koja će mi omogućivati, da se tako izrazim, da "produljujem dane".

III

Ove me misli posve naravno dovode do jedne ili više praktičnih odluka, u pogledu iskorištavanja vremena. Odluka, u kojoj su sadržane sve druge, izgleda da je ta, da ćemo biti vjerni svojem dnevnom redu preko praznika. U ove zadnje slobodne dane, mogao bih doći u napast, da taj red više ne obdržavam. Božanski Spasitelj traži od mene, da ga držim do kraja i da budem velikodušno vjeran. A zato će me nagraditi za moj trud onako, kao što je nagradio i svete Kuzmu i Damjana.

Duhovna kitica: JER OBILNA JE VAŠA PLAĆA NA NEBESIMA (Evandj. - Luc 6,23).

::::::::::::::::::::

Sveti Kuzma i Damjan, mučenici, bili su rodom iz Arabije, a po zvanju liječnici. Uhapšeni su u Egeji, u Ciliciji, po naredjenju upravitelja Lizija i otsječena im je glava, oko 303. godine.

SVETI VJENCESLAV

Nasljedovanje G.N. Isusa Krista

I

Stavit ću si pred oči svetog Vjenceslava, kako obavlja svoje poslove kao kršćanski vladar, upravlja svojim podložnicima primjerom svojih kreposti, kao i snagom zakona. Oči su mu stalno uprte u Gospodina Našega Isusa Krista, i on mu nastoji biti živa slika. I baš po tom stalnom nasljedovanju svoga božanskogaUčitelja, Vjenceslav se uspinje na vrhunce savršenosti. Baš time je i zaslužio krunu izabranika i slavu nebesku: OKRUNIO SI GA SLAVOM I ČAŠĆU I POSTAVIO SI GA NAD SVA DJELA TVOJA, GOSPODINE (Prikaz. - Ps 7,6-7).

Zamolit ću svetog Vjenceslava za zagovor, da bi po njegovoj molitvi moj život postao vjerno nasljedovanje kreposti našeg Božanskog Spasitelja.

II

1. * Zašto moram nasljedovati Našeg Božanskog Spasitelja

a) Ništa nije od toga p o t r e b n i je: Isus nas je sam formalno na to obvezao: AKO TKO HOĆE DA IDE ZA MNOM, NEKA SE ODREČE SAMOGA SEBE, NEKA UZME SVOJ KRIŽ I NEKA IDE ZA MNOM (Prič - Matth 16,24). Ja ne mogu izbaciti iz Evandjelja to temeljno pravilo, koje mi veli, da učenik nije dan Učiteljem, da se on mora povoditi za svojim Učiteljem u svemu, pa u trpljenju, kojim je putem On išao prvi. Pa ako se to pravilo nameće već svakom kršćaninu, onda se tim više nameće meni kao budućem svećeniku. Jednoga ću dana biti "drugi Krist". Cijeli je moj sjemenišni život usmjeren prema tome, da se moj razum uskladi i moji osjećaji s duhom i osjećajima Isusovim. Svakog se dakle dana moram približavati tom Božanskom Uzoru, želim li, da kasnije i moji vjernici shvate i razumiju i vide tu čudesnu istovjetnost između moje osobe i Osobe Isusa Krista: TKO VAS PRIMA, MENE PRIMA, A TKO PRIMA MENE, PRIMA ONOGA, KOJI ME JE POSLAO (Evandj. - Matth 10,40).

b) Ništa nije k o r i s n i j e od nasljedovanja Našega Gospodina. Prije svega zato - kako veli Bossuet - "jer imamo u Isusu živi zakon i oduhovljeno pravilo" (Carême sur les suffrances, 1661. - izd. Urbain et Levesque, t. V., 57). Ljudske jezakone često teško tumačiti, primijenjivati, obdržavati. Oni su katkada zbrka apstraktnosti i nejasnoća. Isus se zadovoljava time, da mi pokazuje ono, što je sam prije toga izvršavao, i da nadoda: tako činite i vi! Vodite me na uski put. Pokazuje mi kraljevstvo Božje i uči me znanju svetih. Svoju snagu nadovezuje na moju: GOSPODIN JE PRAVEDNIKA VODIO PRAVIM PUTEM I POKAZAO MU KRALJEVSTVO BOŽJE I UDIJELIO MU ZNANJE SVETIH; I OBOGATIO GA U NAPORIMA I OPLODIO MU RAD (posl. - Sap 10,10). Nasljedovanje Našega Gospodina je nadalje i l a k o, jer obično su kreposti, u kojima mi pruža primjer, u razmjeru s mojim slabim silama. Njegovi dani - osobito oni, kroz njegov dugi skroviti život - bili su ispunjeni vrlo jednostavnim i vrlo poniznim događajima. Sama me njegova nauka uči, da je velika vrijednost i najmanjih kreposnih čina, na primjer: pružene čaše vode iz ljubavi: I TKO NAPOJI SAMO ČAŠOM VODE JEDNOGA OD OVIH MAJENIH, JER JEMOJ UČENIK, ZAISTA VAM KAŽEM, DA NE ĆE IZGUBITI SVOJE PLAĆE (Evandj. - Matth 10,42).

c) Ništa nije u t j e š n i j e od nasljedovanja Našeg Božanskog Spasitelja. Nasljedovanje uvijek pretpostavlja - na neki način - držanje do osobe, divljenje, a napose ljubav, kojoj čovjek želi da sliči. Božanski Spasitelj dakle uživa, kad vidi, kako moja duša nastoji postati što sličnija njegovoj. U mojoj želji On otkriva iskreno svjedočanstvo moje ljubavi. Tada me prima medju svoje prave prijatelje. Brani me protiv navala i zamka i svijeta i djavla: ŠTITIO GA JE OD NEPRIJATELJA I OČUVAO OD ZASJEDA I DAO MU DA POBIJEDI U TEŠKOJ BORBI (Posl. - Sap 10,12). Pomaže mi, da hodim putem njegovih zapovijedi: SRETAN JE ČOVJEK, KOJI SE BOJI GOSPODINA, I KOJI S RADOŠĆU VRŠI NJEGOV ZAKON (Na stup. - Ps 111,1). Obasipa me svojim blagoslovom: BLAGOSLOVLJENO ĆE BITI POKOLJENJE PRAVEDNIKA (ibid Ps 20,4). Sve te radosti - sveti ih je Vjenceslav iskusio - isto tako kao i trpljenja nisu ga mimoišla ni poštedila. S nebeskih me visina poziva, da neprestano slijedim Našeg Božanskog Spasitelja Isusa Krista: ono će biti za me, kao što je bilo i za njega, iz-

vor mira i duhovne radosti.

2. * U čemu ću nasljedovati Našeg Božankog Spasitelja

Nema ni jedne kreposti Isusa Krista, koju ja nebih mogao nasljedovati. TKO NAĐJE SVOJ ŽIVOT, IZGUBIT ĆE GA, A TKO RADI MENE IZGUBI SVOJ ŽIVOT, NAĆI ĆE GA (Evandj. * Matth lo,39). Ta evandjeoska misao želi mi dozvati u pamet, da cijeli moj život mora biti posvećen Bogu. "Nastojte uskladiti cijeli svoj život s njegovim", veli književnica "Nađjeduj Krista", već naprvoj svojoj stranici. Nastojte, da otkinete svoje srce od ljubavi prema vi ljivim stvarima, da ga posve usmjerite prema nevidljivima."

a) Prije svega ću nasljedovati Isusa u njegovom p o š t o v a n j u prema Ocu. "Naša je velika zadaća u tome, da mi stavljamo taj život Isusa svećenika, uzvraćajući njegovu Ocu čine dužnog poštovanja svim ljudi ... Isusova ljubav i štovanje Oca je upravo ono, štommra privlačiti svećenika" (Olier: "Rasprava o svetim Redovima," gl. IV.) Makar nije bio svećenik, sveti je Vjenceslav bio prožet tim osjećajima štovanja Boga: svojim je vlastitim rukama sijao žito, koje je imalo poslužiti za pečenje hostija, pripravljao je vino, koje je bilo odredjeno za svetu Žrtvu. Rado je posluživao kod svete Mise.

b) Nasljedovat ću Isusa i u njegovoj dubokoj l j u b a v i prema bližnjemu. Sveti je Vjenceslav bio zaštitnik siročadi, utočište udovica, otac sirotinje. Katkada je i sio na svojim ramenima drva za potrebe ubogih. Posjećivao jezatvorenike, pomagao im je svjim savjetima, i bio bi im drage volje sve oprostio, da se nije bojao, da ne bi naškodili sigurnosti njegove vojvodine. Bio je dakle savršeni nasljedovatelj svoga Učitelja u toj ljubavi prema bližnjemu.

c) Konačno ću nasljedovati Isusa u njegovu duhu o d r i c a n j a. Sveti je Vjenceslav slijedio Isusa sve do potpunog predanja samoga sebe. Po svojem mučeništvu je sjedinio svoju krv s Krvlju na Kalvariji. Ako naš Božanski Spasitelj baš ne traži od mene, da tjeram do krajnjih granica, da Mu budem sličan, ipak me ne oprašta od one nutarnje žrtve, po kojoj ću sve žrtvovati njegovoj svetoj volji; egoizam, lične interese, slavoljublje, više i ljubav prema obitelji, onoliko, koliko bi ona pretpostavljala zapreku mome posvećenju: I JSAM DOŠAO DA ZEMLJI DONESEM MIR, NEGO MAČ ... TKO LJUBI OCA ILI MAJKU VIŠE NEGO MENE, NIJE MENE DOSTOJAN (Evansj. - Matth lo,37).

Nakon ovog razmatranja lako ću stvoriti kakvu što praktičniju odluku, obzirom na ovu ili onu krepost, po kojoj ću postati još sličniji našem Božanskom Spasitelju, a koja je još do sada manjkala. Povjerit ću tu svoju odluku svetom Vjenceslavu, molit ću ga, da zagovara u ove posljednje dane praznika.

Duhovna kitica: AKO TKO HOĆE DA IDE ZA MNOM ... NEKA UZME KRIŽ SVOJ I NEKA SLIJEDI MENE (Prič. - Matth 16,24).

"""

Bio je sin Vratislava, češkog kralja, kršćanina i majke Dragomire, poganke. Za vrijeme namjesništva ove posljednje, nastao je progon vjernika i poslana bi u smrt i pobožna Vjenceslavova baka sveta Ljudmila. Dragomira pobuni protiv Vjenveslava, kad postade kralj, njegova brata Poleslava, koji ga ubi u punoj crkvi, 936. godine.

29. rujan

SVETI MIHAEL ARHANDJEO

Pobožnost prema svetim andjelima

I

U zajednici sa svim andjeoskim korovima, iskazat ću svoje dužno poštovanje stvoritelju: GOSPODINU KRALJU ANDJELA * DODJITE POKLONIMO SE! (Invitat. u Brevijaru). Za hvalit ću se Gospodinu, što je stvorio andjele, koji se klanjaju i koji hvale njegovo

Zahvalit ću se Gospodinu, što je stvorio andjele, koji se klanjaju i koji hvale Njegovo božansko veličanstvo: BLAGOSIVAJTE GOSPODINA SVI ANDJELI NJEGOVI (Ulaz - Ps 102,20). TEBI SVI ANDJELI, TEBI NEBESA I SVE VLASTI, TEBI KERUBI I SERAFI KLIČU BEZ PRESTANKA: SVET, SVET, SVET, GOSPODIN BOG SABAOT (Tebe Boga hvalimo).

Medju tom andjeoskom svitom, posebno mi upada u oči sveti Mihael, i njemu moram posebno iskazati svoje osjećaje čašćenja, poštovanja i zahvalnosti. Moram mu čestitati na gorljivosti, koju je pokazao u obrani Božje slave, i na pobjedi, koju je odnio nad zlim duhovima. Isto ću tako iskazati dužno poštovanje i svim ostalim andjelima, koji su tokom moga života iskazivali meni kakvo spasonosno dobročinstvo: andjelima, zaštitnicima moje biskupije, moje župe, moga sjemeništa ... napose mome andjelu Čuvaru.

II

Cilj je ovog razmatranja, da po njemu poraste moja pobožnost prema svetim andjelima, i da učvrstim veze, koje me s njima pobezuju. Zato ću pogledati njihove različite uloge prema Bogu i prema ljudima. One se mogu svesti na četiri glavne: andjeli su moji prijatelji, moji zaštitnici, moji zagovornici i moji uzori.

1. * Andjeli su moji prijatelji

"Postoji, veli Msgr. Gay - samo jedna veza izmedju svih stanovnika Božje domovine, a ta veza je Duh Božji, od kojega Krist posjeduje puninu, koji se razlijeva na sve građane toga blagoslovljenog stana". Ako ta božanska domovina ima dva stupnja - Crkva nebeska i Crkva zemaljska - ona ipak sačinjava samo jednu zajednicu i svi su njezini članovi medjusobno braća. "Svi nas dakle andjeli ljube i to bratskom ljubavlju, iako su s nama povezani samo bratstvom po milosti, no to nadnaravno bratstvo u ničem ne zaostaje za onim naravnim" (Msgr Gay: Govor kršć. majkama za blagdan Andjela Čuvara). To prijateljstvo andjela prema ljudima izbija na mnogo stranica Biblije, kao i u životopisima svetaca. Ukazivanja svetog Mihajka Arhandjela na Monte Gargano, svetom Albertu de Arvanches, svetoj Ivani Arškoj, samo su neki izabrani primjeri medju stotinama, kako nebeski duhovi utječu na povijest čovječanstva. Isto je tako stvarno i veliko prijateljstvo, koje i meni zasvjedočio moj andjeo čuvar od moga rodjenja, iako ga nisam zapazio sjetilima. U to prijateljstvo moram postavljati to više pouzdanja, što moj andjeo čuvar u meni vidi budućeg svećenika, i što se veseli, da me vidi sve do oltara Gospodnjeg.

2. * Andjeli su moji zaštitnici

Oni nisu samo vjerni prijatelji. Oni su osim toga i m o ć n i prijatelji, za razliku od tolikih zemaljskih prijatelja, koji mi nisu sposobni pomoći, kad sam u muci i u poteškoćama. U molitvi današnje svete Mise molimo, da Bog naš život ovdje na zemlji štiti po svojim andjelima: PODAJ, DA NAM ČUVAJU ŽIVOT NA ZEMLJI ONI, KOJI TE VAZDA DVORE NA NEBESIMA (Molitva). Stalna zaštita, koju je sveti Mihael Arhandjel davao svetoj Ivani Arškoj, tijekom njezina tako čudnovatog života, mora i meni davati pouzdanja u tu andjeosku službu prema meni. Oni me prate na putu prema nebu, uklanjaju od mene i s moga puta djavolske zamke, pomažu mi, da pobjedjujem napasti. Njihova je pomoć očita, čak i u zaštićivanju moga naravnog života. Koliko su me puta, a ponajčešće i bez moga znanja, sačuvali od kakvog dogadjaja, ili kakve pogibelji, koja mi je prijetila! Želim se okoristiti ovim blagdanom, da im platim duh zahvalnosti, koji im dugujem.

3. * Andjeli su moji zagovornici

Oni su moji zagovornici pred Bogom. Kako to lijepo veli Bossuet u svojem svečanom govoru u čast andjela Čuvara, oni su Božji predstavnici kod ljudi, i predstavnici ljudi kod Boga. "Oni dolaze k nama punih ruku njegovih dobara. Vraćaju se opet natrag punih ruku naših želja. Silaze, da nas vode, penju se, da nose gore naše želje i naša dobra djela... Idu u nebo, da raspravljaju o našim poslovima, da tu iznesu naše potrebe, da tamo odnesu naše molitve tijela i srca" (Govor održan redovnicima, 1659. - Izd. Urbain i Levesque, III,95-11[illegible] Ovaj zagovor svetih andjela spominje Otkrivenje, i taj je tekst Crkva izabrala baš za prika-

zanje današnje Mise: STADE ANDJEO UZ ŽRTVENIK KRAMA, DRŽEĆI ZLATNU KADIONICU U SVOJOJ RUCI I DADOŠE MU MNOGO KADA I UZIDJE DIM MIRISA PRED LICE BOŽJE (Prikaz. - Apoc 8,3). Moram se dakle često poslužiti posredničkom andjeoskom ulogom, da bi moje molitve doprle do Boga. Osobito ih moram moliti, da budu uza me u času moje smrti, u toj posljednjoj borbi protiv Sotone, da bi mogu dušu kao pobjednicu odnijeli u nebo: povjerit ću tu svoju posljednju želju svetom Mihajlu, koga katolička pobožnost smatra velikim Osvetnikom Božjim: SVETI MIHAELE ARHANDJELE, BRANI NAS U BOJU, DA NE POGINEMO NA STRAŠNOM SUDU (Na step. -).

4. * Andeli su moji uzori

Kakve li podložnosti prema Bogu! Ako velikodušno i kako točno slušaju i najmanje želje svoga Stvoritelja! SILNI KREPOŠĆU, KOJI IZVRŠUJETE NJEGOVU RIJEČ (Ulaz - Ps 1o2,2o). Moram od njih naučiti veliku pouku o nadnaravnoj poslušnosti, o želji, da budem pažljiviji na Božji glas, koji mi govori u dubini moje savjesti. Oni mi daju i pouku o poniznosti. Oni, koji su toliko uzvišeni u hierarhiji bića, ponizuju se pred Gospodinom. Upravo je poniznošću Mihael i nadvladao Luciferovu oholost. A ako katkada i osjetim napasti, koje me nikaju na taštinu, moram se sjetiti primjera svetih andjela i na se primijeniti Isusov savjet: ZAISTA VAM KAŽEM, AKO SE NE OBRATITE I NE POSTANETE KAO DJECA, NE ĆETE UĆI U KRALJEVSTVO NEBESKO. KOJI POSTANE MALEN KAO OVO DIJETE, TAJ JE NAJVEĆI U KRALJEVSTVU NEBESKOM (Evandj. - Matth 18,3-4). Konačno, njihova ljubav mora biti uzor moje ljubavi. Oni se bezgraničnom ljubavlju stavljaju u službu duša, koje su im povjerene. S tog stanovišta svećenička služba jako sliči andjeoskoj službi. Svećenik je "poslanik" Božji kod ljudi. Ne smije tražiti nikakve ljudske nagrade za službu, koju obavlja. Kad obavi svoju zadaću ima nestati i izgubiti se.

III

Na kraju razmatranja, koje mi je u svijest dozvalo uzvišene andjeoske povlastice, ne mogu se svladati, a da ne pomislim na riječi pisca knjižice "Nasljeduj Krista": "O, uzvišenog li svećeničkog dostojanstva, kojemu je dano, ono, što nijeni andjelima nebeskim! Jer jedini svećenici imaju vlast služiti svetu Misu i posvećivati Kristovo Tijelo." (Knj. IV., gl. 5.). Ne mogu se više ni svladati, da ne mislim na one riječi svetog Franje Asiškog: "Kad bih susreo na putu andjela i svećenika, najprije bih pozdravio svećenika, a onda andjela".

Moram se zastidjeti od takvih riječi. Pozvan sam, da postanem svećenik, a nemam ni andjeoske čistoće, ni poniznosti, ni ljubavi ... Obavit ću na kraju i "kolokvij" sa svetim andjelima, sa svetim Mihajlom, sa svojim Andjelom Čuvarom, i zamolit ću ih za još veću ljubav prema Bogu, da bih postao dostojniji one uzvišene časti, koja će mi biti dana po svećeništvu.

Duhovna kitica: BLAGOSIVAJTE GOSPODINA SVI ANDJELI NJEGOVI (Ulaz - Ps 1o2,2o).

##

Godišnjica posvete Crkve, koja je posvećena svetom Mihajlu Arhandjelu u "Via Salaria", 6 milja od Rima.

3o. rujan

SVETI JERONIM

Povratak u sjemenište

I

Promatrat ću svetog Jeronima u njegovoj pustinji u Betlehemu kroz posljednje godine njegova života. Daje mi primjer savršenog sjemeništarca: živi u tišini, radu i u molitvi. Bog ga nagrađuje za sve, što je učinio na slavu svete Crkve. Daje mu dar mudrosti i razuma,

radi kojega ga sveta Liturgija zove; "najvećim učiteljem - doctorem maximum", najvještijim i najiskusnijim u biblijskim znanostima: "in exponendis Sacris Scripturis - u izlaganju Svetog Pisma". Pohvalit ću djelo Božje i djelovanje milosti u duši svetog Jeronima: USRED CRKVE JE GOSPODIN OTVORIO NJEGOVA USTA I NAPUNIO GA DUHOM MUDROSTI I RAZUMA, OGRNUO GA OD JEĆOM SLAVE (Ulaz - Eccli 15,5).

U času, kad svršavaju moji praznici i kad će opet započeti moj sjemenišni život, želim se staviti pod zaštitu svetog Jeronima, i zamoliti ga, da mi dade onu ljubav prema samoći, radu i molitvi, koja će formirati moju dušu prema potrebama moje buduće svećeničke službe.

II

1. * Sveti je Jeronim tražio šutnju i samoću

" Šutnja je kruh jakih, a samoća je njihova domovina," - reći će jednog dana o. de Ravignan. Moram biti duboko uvjeren u to, da se samo u samoći i u skrovitom i povučenom životu nadjaju velike duše i sveci. Velike istine vjere, po kojima mora živjeti svećenik, i koje mora i drugima dati, dapo njima žive, ne stiču se i po njima se ne usklađuje svoj život, do li u samoći. PRAVEDNIKOVA USTA GOVORE MUDROST I NJEGOV JEZIK KAZUJE PRAVDU. ZAKON JE BOŽJI U NJEGOVU SRCU I NJEGOVE NOGE NE ĆE POSRNUTI (Na step. - Ps 36,30). Dugo razmatranje o mudrosti neopholdno je potrebno, da se božji zakon utisne u moje srce. A tako se duboko ne može utisnuti usred svijeta, u buci i zbrci svih strujanja vremena. I zato je Crkva - po nadahnuću Duha Svetoga - osnovala sjemeništa, škole šutnje, gdje kroz nekoliko godina mladi klerik mora steći dovoljno znanje o svim krepostima svoga staleža. Kad postanem svećenik, morat ću doslovce ispunjati savjet svetoga Pavla: A TI BDIJ, BUDI U SVEMU STRPLJIV, IZVRŠUJ DJELO KAO EVANDJELIST, ISPUNJAVAJ SVOJU SLUŽBU. BUDI TRIJEZAN (Posl. - 2 Tim 4,5). Kako divnog i zamašnog programa! Da bih se mogao bez straha dati na taj posao, moram osigurati svojoj volji i svojem srcu sve izvore snage, koji će mi biti potrebni. Sveti Jeronim, koji je bio i kreposniji i učeniji od mene, osjećao je taj strah da ne bi bio nedovoljno učen u svojoj svećeničkoj zadaći. I zato je toliko težio za miru i samoćom, u kojoj se je njegova duša napajala na izvorima vjere i ljubavi prema bogu.

Da li sa sličnim osjećajima završavam i ja svoje praznike? - Da li mi je teška pomisao na povratak u sjemenište? - .. Možda! To je zato, što dovoljno ne shvaćam korist samoće i šutnje u svojoj izgradnji. Još nisam dovoljno "nutarnja duša". Moram se ponizi ti pred Bogom radi tog držanja, i zamoliti Ga, po zagovoru svetog Jeronima, za milost, da zavolim svoje sjemenište, kao i svako pojedino pravilo, koje me u njemu obvezuje.

2. * Sveti je Jeronim provodio i život rada

Bio je uvjeren u potrebu znanja za svećenika: VI STE SVIJETLO SVIJETA. NE MOŽE SE SAKRITI NA GORI SAZIDAN GRAD. NITI SE UPALJUJE SVIJETLO I POSTAVLJA POD POSUDU, NEGO NA SVIJEĆNJAK, DA SVIJETLI SVIMA U KUĆI. TAKO NEKA SVIJETLI VAŠE SVIJETLO PRED LJUDIMA (Evandj. - Matth 5,14-19). Ni sveti Jeronima nije prestao studirati. Poznata je njegova ljubav za studij već od njegovih mladenačkih godina u Rimu, gdje si je uredio biblioteku, koju je više volio, nego sve zemaljsko blago. Nakon svoga boravka u Rimu, obišao je sve velike svjetske gradove, da bi se još više usavršio u znanju svetih znanosti. Možda su još tada profane znanosti imale na njega previše utjecaja, jer je u snu čuo Gospodina, kako mu predbacuje, da je "više Ciceronovac, nego kršćanin". Od tada se zanimao samo za znanost, koja radi o Bogu. I njegova slava kao učitelja postade tolika, da se Papa Damas često poziva na njegovo mišljenje. TKO BUDE VRŠIO I NAUČAVAO, TAJ ĆE BITI VELIK U KRALJEVSTVU NEBESKOM (Evandj. 5,19).

Prije nego opet nastavim svoj teološki, biblijski i filozofski studij, primjer me svetog Jeronima mora osokoliti. Studij je za mene temeljna dužnost. Za vrijeme ovih ovih praznika, priuštio sam svojem intelektu zasluženi i opravdani odmor. A sada ću se dati na posao s onim duhom vjere i gorljivosti prema dušama, koji će pobožanstveniti i oploditi moje napore. Često ću misliti na ono dobro zrno istine, koje ću kasnije morati dijeliti u obilju: sada je došlo za me vrijeme, da pripravljam tu žetvu: EVO RAZBORITOG I VJERNOG UPRAVITELJA, KOGAPOSTAVI GOSPODIN NAD SVOJOM DRUŽINOM, DAIM NA VRIJEME DAJE HRANU, KOJA IM PRIPADA (Pričesna - Luc 12,42).

3. * Konačno je sveti Jeronim provodio i život molitve.

Slobodno vrijeme, što mu je preostalo od studija, posvećivao je molitvi i razmatranju. Ili još bolje: i sam njegov studij je bio neprestana molitva, toliko je njegova duša kod toga bila sjedinjena s Bogom. Molitvu je cijenio iznad svega. S kakvom je vjerom služio svetu Misu, ili se davao na čitanje psalama u betlehemskoj pustinji, posve blizu mjesta, na kojem se rodio Spasitelj svijeta. LIJEPO JE HVALITI GOSPODA, PJEVATI IMENU TVOJEMU, VIŠNJI (Na step. - Ps 91,2). Da bi raširio nadnaravni duh u svijetu, osnova više samostana za djevice i udovice, čije su neprestane molitve imale spriječiti duše, da ne ohlade prema Bogu. AKO SE SOL POKVARI, ČIM ĆE SE SOLITI? - NIJE VIŠE NI ZA ŠTO, NEGO DA SE BACI VAN, DA JE POGAZE LJUDI (Evandj. - Matth 5,13).

Moliti i druge poticati na molitvu, bit će moja svećenička zadaća na posebni način. Život u sjemeništu već mi sada omogućava, da udovoljim toj dvostrukoj dužnosti. Ove ću godine posebno nastojati, da napredujem u afektivnoj molitvi. Do sada možda nije moja molitva bila dosta "osobna" ... Moja su usta izgovarala obrasce. Molio sam mnogo za božju pomoć, bio sam suviše "utilitaristički" raspoložen. Ali, jesam li se vježbao u onom posvemašnjem predanju u ruke Providnosti, što je dokaz prave ljubavi? -

III

Zahvalit ću se Gospodinu na rasvijetljenjima, koja mi je dao za vrijeme ovog jutrošnjeg razmatranja. Ono je bilo kao kratki sadržaj mojih razmatranja preko praznika. Posebno ću Mu zahvaliti na svim milostima, koje mi je dao kroz ova tri mjeseca, koji upravo svršavaju. Zamolit ću Ga, da mi oprosti sve moje nevjernosti i sve moje nezahvalnosti. Nova godina, koja upravo započinje, bit će za me najboljaprilika, da Mu dokažem svoju ljubav i svoju iskrenu želju, da odgovorim na njegov poziv. Obećajem Mu za unaprijed svoju šutnju, svoj rad i svoje molitve i zamolit ću svetog Jeronima, da on sam prikaže Bogu ovu moju poniznu ponudu.

Duhovna kitica: VI STE SOL ZEMLJE. VI STE SVIJETLO SVIJETA (Evandj. - Matth 5,13 -14).

****

Sveti Jeronim, ispovjedalac i crkveni učitelj. Rodio se u Dalmaciji. Studirao je u Rimu. Na istoku provodi pustinjački život. Zaredjen za svećenika, vraća se u Carigrad, pa u Rim, na poziv Pape Damasa, tu vrši jaku propagandu u višim društvenim slojevima za samostanski život i vraća se u Betlehem zajedno sa grupicom pobožnih žena. Napisao je mnogobrojna djela o Svetom Pismu. Umro je 420. godine.

-*********-
****
*

XIV. NEDJELJA PO DUHOVIMA (str. 48.)

TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE

Dobar svećenik ga uvijek traži

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji se posebnom brigom brine za mene. U velikoj borbi oko svajanja božjeg kraljevstva, preslavi smo i bijedni, da bismo sami štogod postigli.

Molimo Gospodina, danam pomogne težiti prije svega za kraljevstvom Božjim i povjerimo se pouzdanom vodstvu božje Providnosti, kojoj se dobar klerik i svećenik uvijek podlaže i u koju se pouzdava.

II

1. * Dobar bogoslov u svemu gleda Providnost

Iako nas vjera uči, da brižljivoj skrbi nebeskog Oca ne izmiče ni jedna stvar ovdje na zemlji, skloni smo, da Providnost božju Promatramo samo u svom životu kao cjelini i u najkrupnijim dogadjajima. Medjutim, nutarnji čovjek otkriva tu Providnost, i Njoj se klanja u svakoj pojedinosti i u najmanjim okolnostima. Sveti je Ignacije gledao Providnost u cvijetku, na koji je naišao na svom putu, da na njemu odmori oko, da uljepša njime mjesto svoga progonstva, i bio je time ganut do suza. Sveti Franjo Saleški i sveti Vinko Paulski su je gledali u onom siromašnom bolesniku, u onom nesretniku, koji ih je došao buniti u njihovim najvažnijim poslovima, da pokažu svoju ljubav i da vježbaju svoju strpljivost. Sve je pod njegovom vlašću, do ptice, što ugiba. POGLEDAJTE PTICE NEBESKE, KOJE NE SIJU NITI ŽANJU. NIJEDNA OD NJIH NE PADA NA ZEMLJU BEZ VAŠEG OCA NA NEBESIMA (Evandj. - Matth 1o,29). Pod njegovom su vlašću i poljski ljiljani: GLEDAJTE LJILJANE U POLJU, KAKO RASTU (ibid 6,28). I rast svakog od nas: A TKO OD VAS MOŽE, KAD SE BRINE, DODATI SVOJEM U RASTU JEDAN LAKAT (ibid.).

Ti, Gospodine, svime upravljaš. Sve, što se dogadja, zbiva se po Tvojoj volji, koja zapovijeda ili pripušta i prava je moja dužnost prema Tvojoj Providnosti, da u Nju vjerujem, a druga, da Joj se podlažem.

2. * Dobar se bogoslov u svemu podlaže Providnosti

Kad gospodar govori, sluga ima slušati. Kad Bog očituje svoju volju, ljudi moraju pokorno poslušati. Jer: najveći Učitelj jest Gospodin. On je Učitelj i de jure, jer On može narediti štogod hoće. Učitelj je i de facto, jer stvarno izvršuje sve, što hoće, neovisno o nama i našim jadikovkama. Iz toga slijedi i za mene dvostruki razlog, da se dragovoljno i kršćanski podvrgnem njegovoj volji. To traži p r a v d a, jer On ima pravo sve upravljati po svojoj volji, a ne po mojoj. To je i p o t r e b n o, jer je pametnije pokoravati se Bogu, pa time steći zasluga, nego Mu se opirati i uzalud se truditi. Bog ima svoje namjere i kao što ih je bez mene načinio, tako će ih znati i ostvariti bez mene. I protiv moje volje. On želi, da do takvog protivljenja ne dodje. Ili ja na to pristao ili ne, On će izvršiti svoje namjere. Na kraju će ipak biti njegova, a ne moja volja. BOLJE JE OSLANJATI SE NA GOSPODINA, NEGO LI SE OSLANJATI NA ČOVJEKA (Na step. - Ps 117,8).

Što je postigao faraon sa svojim opiranjem? - Je li možda spriječio Gospodina da izvede svoj narod onako, kako je želio? - Kakva je sila mogla spriječiti Svemogućega? - Duše moja, ne ćeš li biti pokorna Bogu? - Ne ćeš li piti iz njegova kaleža? - Ne ispituj, što ima u njemu, nego samo, tko gapruža. Pruža ga Gospodar i On se služi svojim pravom. To je Bog! Smiješ li mjeriti svoju silu s Njegovom? - No to je i Otac, odmori se na njegovoj dobroti. ČEZNE I GINE DUŠA MOJA ZA DVORIMA GOSPODNJIM (Ulaz - Ps 83,12).

3. * Dobar bogoslov se u svemu pouzdaje u Providnost

Ako se On brine za sve ljude, posebno se brine za mene, i za sve one, koji su sve ostavili i pošli za Njim. Sveti Marko, kad pripovijeda o čudu, kako je Isus umnožio Kruh, navodi tri motiva, koji nas nukaju, da se posve pouzdajemo u Njega: - Njegova Providnost bdije nad nama. Poznaje naše potrebe, misli da nam pomogne i prije, nego Ga sami zamolimo: VIDJE VELIKO MNOŠTVO (Marc 6,34). Njegovo se Srce sažali. On osjeća zlo i opasnosti, što nam prijete, koje mi ni ne osjećamo: SAŽALI MU SE (ibid 42). - Njegova moć je jednaka, ka o i njegova dobrota. Umnaža kruh i svi se nasitiše: I JELI SU SVI I NASITILI SE (ibid 42).

Vjera me uči, da se ništa ne događja bez nacrta Providnosti, i da Je ništa ne može spriječiti u djelovanju. Vjera me uči, da Božja neizmjerna Mudrost sve vodi. Da Providnost znade spojiti silu i blagost, da zna de izvući dobro iz zla, i promijeniti zaprek e u sredstva. Patrijarha Josip nikada nije bio tako blizu prijestolju, kao onda, kad je bačen u tamnicu. Vjera me uči, da me Ti ljubiš, više, nego što se sam ljubim. Da Ti gledaš moje trpljenje i moje potrebe očima Oca. Da nemam majke tako nježne prema djeci, kao što si Ti prema meni. Dušo moja, uživi se u te istine, i u njima ćeš naći mir: GOSPODIN JE PASTIR MOJ, NIŠTA MI NE ĆE NEDOSTOJATA (Ps 22,1).

III

Ja ću biti svećenik. Svaki ću se dan penjati na oltar. Kako bi mi moglo biti teško posve se prepuštati Providnosti u ruke? - Bog mi sva ki dan daje svoga Sina u svetoj Pričesti, kasnije će Ga davati u svetoj Misi. Pa što bi mi onda mogao odbiti? - STAVI, SVEĆENIČE, SVU SVOJU NADU I POUZDANJE U NEBESKOGA OCA, KOJI SVKI DAN TEBI DAJE SVOGA SINA U ŽRTVI SVETE MISE NA OLTARU. Gospodine, nemoj prestati milostivim okom gledati na me, i na sve one, koje si pozvao tolikom dostojanstvu.

Duhovna kitica: TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE (Pričesna - Matth 6,33).

XV. nedjelja po Duhovima

UDOVICA IZ NAIMA

O smrti

I

Predstavit ću si, da se nalazim uz krevet umirućega, ili kraj otvorenog groba, u koji će spustiti mrtvaca. Još je strašnija od smrti tijela smrt duše. Nastojim li - po primjeru Spasiteljevu, da uskrisujem svoje bližnje, a osobito mladež u času smrti radi grijeha i opačine?

Daj mi, Gospdine, milost, da dobro shvatim pouke, što mi ih pruža grob, da se u njih uživim i da poučljivo slijedim svijetlo, što mi ga donosi misao na smrt.

II

1. * Što moram misliti o smrti

Ona je prelaz u vječnost. Uključuje u sebi odlazak sa ovog života, gdje sve prolazi i dolazak u vječne stanove, koji nemaju kraja. Nešto je u svemu tome sigurnoga, i očitoga, a nešto opet nesigurno i neizvjesno. Vrlo je korisno misliti o jednom i drugom.

Četiri su stvari posve sigurne: Smrt će bezuvjetno doći. Doći će brzo. Odijelit će nas od svega vremenitog. Ona će konačno odlučiti našom vječnom sudbinom.

a) Smrt je n e i z b j e ž i v a. - Vjera nas uči: ODREĐJENO JE ČOVJEKU, DA JEDNOM UMRE (Hebr 9,27). To nam dokazuje i razum: budući da se naše tijelo može pokvariti po naravi, potrebno je, da se jednom raspe u sastavne dijelove. Iskustvo isto pokazuje: svuda pogrebne povorke, žalost i smrt! Kao svećenik pratit ću tolike ljude na posljednji počinak! U svakoj se svetoj Misi sjećati mrtvih. U nebu se nikad ne umire. Tamo vječno žive. U paklu se uvijek umire, a nikada ne živi. Na zemlji se kratko vrijeme živi, a tatim se umire samo jednom, da poslije toga ili živimo ili umiremo na vijeke.

b) Smrt je b l i z u. - Što je čovjek u najcvijetnijem zdravlju? - Plod na drvetu, što izvana izgleda zdrav, ali ga iznutra izjeda crv, i pasti će sa stabla svakoga časa. Što je život? - Iskra, koja će se za čas ugasiti. Dim, koji se rasplinjuje. JER STE DIM, KOJI SE ZA MALO POKAŽE I ONDA GA NESTANE (Jac 4,14). I na tom slabom dimu gradimo tolike nacrte! - Život nije drugo, nego jedna malo dulja bitka protiv smrti. Čemu san, čemu hrana, čemu odijelo, čemu ta zaštitna sredstva? - Protiv smrti! Umirem svaki dan, i nema kucaja srca, koji mi ne skraćuje život i koji me ne približuje grobu. Zašto se onda toliko brijem za zemaljsko, kad sam ovdje samo prolaznik, dok se tako malo brinem za svijet, kamo dolazim poslije smrti i to kroz svu vječnost? -

c) Smert r a s t a v l j a od s v e g a zemaljskoga. - Ona kida sve veze: s roditeljima, prijateljima, vlasništvom, užitcima, nacrtima ... Sve valja ostaviti za uvijek. Valja ostaviti i samo tijelo, koje će položiti u raku, i koje će rastočiti crvi... valja ostaviti vrijeme i sva ostala sredstva spasenja, koja nam ono pruža. - Ostavlja mi samo dobra ili zla djela, već prema tome, da li sam činio djela pravde, ili grješna djela. O, smrti, kako nas ti učiš lijepo suditi sve stvari i uredno ljubiti stvorenja!

d) Smrt nam n o s i k o n a č n u o d l u k u. - Umire se samo jednom! Kakva smrt - takva vječnost! Zli se život dade popraviti u posljednji čas. Loša smrt može pokvariti čitav život. Umirem li u Gospodinu, sve je spašeno za uvijek. Umrem li kao njegov neprijatelj, sve je izgubljeno! Umrem li u grijehu, volja će mi ostati sklona na grijeh kroz svu vječnost. O, smrtni čase, kad bi mi ti neprestano bio pred očima, po tebi bih posvetio sve časove svoga života!

2. * Što je kod toga neizvjesno i nesigurno

Doći će to skoro. Ali ne znam točno: kada, na kojem mjestu, u kojim okolnostima. Nije li to možda i bliže, nego li mislim. Hoće li biti blaga ili teška, prirodna ili nasilna? - Hoću li primiti Otajstva svete vjere ili ne? - To su sve tajne, koje znade samo Bog. Ako Ga zapitamo, On će nam na našu znatiželju odgovoriti: BDIJTE I BUDITE SPREMNI. Time me prisiljava, da uvijek bdijem nad sobom, i da Mu uvijek služim.

Kako bih se dakle smio usuditi živjeti u stanju, u kakvom ne bih htio umrijeti? BDIJTE, JER NE ZNATE NI DANA NI ČASA - BUDITE SPREMNI. Kasno je poduzimati mjere opreznosti kada je ladju zahvatio vihor ili bura. Smrt će se spustiti na nas poput bure. I zato nema mudrijega posla, nego uvijek imati svoju dušu u rukama spremnu, da je stavim u ruke Božje: ŽIVOT SVOJ NOSIM UVIJEK U RUCI SVOJOJ (Ps 1o8,1o9).

3. * Što moram držati o strahu pred smrću

Opravdan je taj strah, samo mora biti r a z u m a n i u m j e r e n. Smrt je kazna za istočni grijeh. I odatle nagonski strah, koji osjećamo pred njom. I zato u tome ništa ništa neuredna, jer je taj strah u našoj naravi. Najveći je nered u tome, da se čovjek smrti boji više nego grijeha, dok na samu pomisao o smrti zadrhće. "O, sljepoće, veli Bossuet, ako je veliko zlo za tijelo, da izgubi dušu, koliko je veće zlo za dušu, da izgubi svoga Boga! ... I ako se strašimo, kad vidimo tijelo, što se srušilo na zemlju, nepokretno i mrtvo, kako je tek strašno promatrati razumnu dušu, duhovnu lješinu, koja nema više života ni osjećaja, jer je grijehom odijeljena od Boga!"

Nije smrt najveće zlo. Najveće je zlo smrtni grijeh, pa i onda, kad nije povezan s tjelesnom smrću. Ako je pak s njome povezan, onda je to najveće zlo, što se može zamisliti

A sama smrt bez grijeha, što ma to veli vjera? -

III

Na kraju moram stvoriti odluke, koje bih htio, da sam izvršio, kad dodje onaj posljednji čas, kojem se približujem. Obavit ću trostruki "kolokvij". Obratit ću se najprije Blaženoj Djevici, moleći: Zdravo Marijo ... i osobito pripaziti na riječi: Sada i na č a s s m r t i ... Zatim ću se obratiti Isusu, koji umire za me na Kalvariji: Sjedinit ću svoju smrt s njegovom i izmoliti polako i pobožno: Dušo Kristova ... Na koncu ću se obratiti nebeskom Ocu, moleći Ga, da mi - po zaslugama svoga Sina - dadne milost nad milostima, da umrem u njegovoj ljubavi. I završit ću razmatranje moleći: OČE NAŠ ...

Duhovna kitica: I U ČAS SMRTI NAŠE (Zdravo Marijo ...)

XVI. nedjelja po Duhovima

UZVANICI NA GOZBI

Poniznost

I

Stavit ću si pred oči lik božanskog Spasitelja, koji je u svojoj priči, a još više u svojem životu pokazao kakva krepost poniznosti mora resiti njegove vjernike, i prema tome još više mene, budućeg svećenika.

Molit ću Gospodina, koji mi je pred očima kao primjer poniznosti, da ga primim i nosim u srcu, a zatim i na rukama, da Ga nosim onima, s kojima budem već danas dolazio u doticaj.

II

1. * Isus pred očima

a) Savršeni uzor poniznosti u svojem U t j e l o v l j e n j u . - Da bismo ocijenili dubinu te poniznosti, pogledajmo pet skalina, po kojima je Sin božji sišao s nebeskih visina do najdubljih njezinih dubina: POSTADE ČOVJEKOM ... UZEVŠI NA SE OBLIČJE SLUGE ... I RIJEČ JE TIJELOM POSTALA ... U OBLIČJU TIJELA GRJEŠNOGA ... PONIŠTIO JE SAM SEBE ... Tko će dokučiti te bezdane!

Bog postade čovjekom! - BOGA OD BOGA, SVIJETLOST OD SVIJETLOSTI, BOGA PRAVOGA OD PRAVOGA BOGA ... JEDNOBITNA S OCEM, PO KOJEMU JE SVE STVORENO! ... I taj , tako veliki Bog, što postaje? - I POSTA DE ČOVJEKOM! Da je postao andjeo, poniznost bi bila neizmjerna On silazi niže: uzima na se ljudsku narav. Poklonit ću se pred tom poniznošću. Tko će omjeriti razmak izmedju onoga, koji veli: JA SAM, KOJI JESAM, i Onoga, koji mora reći: MOJA JE BIT PRED TOBOM KAO NIŠTA?

Ali ima ljudi i na prijestolju, kao i na posljednjim prečkama društvene ljestvic Sin čovječji nije uzeo položaj ni jednoga od najvećih, najvolio je uzeti na se obličje onog zadnje: UZEVŠI NA SE OBLIČJE SLUGE.

Riječ je tijelom postala. Tu se zbunjujem. Sa svetim se Ivanom penjem u duhu sve do Očeva krila: U POČETKU BIJAŠE RIJEČ I RIJEČ BIJAŠE KOD BOGA I BOG BIJAŠE RIJEČ ... SVE PO NJOJ POSTADE! ... Kakvog li veličanstva! Kakve li moći! Ali uskoro nestade svega sjaja! Ta Riječ, koja je sve stvorila, postade tijelom. Pa da je uzeo na se samo ljudsku dušu, koja je slika Božja, besmrtna kao i Bog! Ali uze na se i tijelo! I RIJEČ JE TIJELOM POSTALA:i to, nije je uzeo onako slavnu, kao što će biti nakon uskrsnuća, niti onako kao što je dao Adamu, nego slabo i maleno tijelo djeteta.

Ni to Mu nije bilo dosta. U OBLIČJU TIJELA GRJEŠNOGA. Uzima takvo tijelo, jer nije mogao uzeti grijeh. U Obrezanju, u krštenju, a posebno prilikom Muke: NJEGA, KOJI NIJE POZNAVAO GRIJEHA, UČINI ZA NAS GRIJEHOM, DA MI POSTANEMO PRAVDA BOŽJA U NJEMU (2 Cor 2,5) Niže nije mogao niže. To je sveti Pavao izrazio riječima: PONIŠTIO JE SAM SEBE. Tako je izgledao početak rata, koji je božanski Spasitelj navijestio oholosti.

b) Isus je savršeni uzor poniznosti kroz c i j e l i svoj ž i v o t

Svaki događaj iz njegova života dokaz jenjegove ljubavi prema poniznosti. Rađa se u štali. Jaslice su Mu kolijevka; kad prima na se obrezanje, prima znak grješnika. Bježi u Egipat, On, svemogući Bog pred slabim čovjekom. Gotovo cijeli život provodi kao radnik u Nazaretu, u poslovima običnog obrtnika i jede svoj kruh u znoju svoga lica. Nikad Ga ne ostavlja njegova posebna ljubav prema poniznosti. Kad Mu netko reče: UČITELJU DOBRI! - On se brani riječima: SAMO JE BOG DOBAR! A kad čini čudesa, zabranjuje, da se o njima govori. Žele Ga izabrati Kraljem, a On bježi i sakriva se. Preobražava se na Taboru, a zatim zabranjuje apostolima, da o tome nikome ne govore. Na Njemu su se doslovno ispunile riječi, kojima su Ga navijestili Proroci: kao čovjeka boli, čojeka ponizna i udarena rukom božjom, posljednjeg među ljudima, zgaženog poput crva zemaljskoga, kao čovjeka, koji se "najeo" sramote.

III

Isus u srcu i na rukama

Obećao sam Spasitelju, da ću ići za Njim, kamo god podje. UČITELJU, IĆI ĆU ZA TOBOM, KAMO GOD PODJEŠ. Sada znam, kamo ideš. Ideš do na dno poniznosti. Ne samo, da ne tražiš, da Te cijene, nego čak tražiš, da Te preziru. Ako se doista klanjam Bogu, koji se toliko ponizio, i sam moram ljubiti, što je On ljubio. Uvidjam, da pravo ima sveti Bernard, kad veli: BILA BI VELIKA DRSKOST, DA SE MADIMA I NAPUHUJE CRVAK, KADA JE BOŽJE VELIČANSTVO PONIŠTILO SAMOGA SEBE.

Stvorit ću konkretnu odluku, i pokazati, da shvaćam želju Isusovu, koja je izražena u današnjem Evanđelju, da će se svaki, koji se ponizuje, uzvisiti, i da će se svaki, koji se uzvisuje, poniziti!

Duhovna kitica: ISUSE, BLAGA I PONIZNA SRCA
UČINI SRCE MOJE PO SRCU SVOME!

XVII. nedjelja po Duhovima

NAJVEĆA ZAPOVIJED

Ljubav prema Bogu

I

Poklonit ću se Gospodinu, koji nam je jednom jedinom zapovijedi pokazao put, da nestane svadje, nemira, bune. Kao budući svećenik, moram brižljivo nastojati, da očuvam ... i mira. Jedino ljubav prema Bogu i bližnjemu može staviti granice ljudskoj sebičnosti i mene učiniti svećenikom po Srcu Isusovom.

Molit ću Gospodina, da u meni raspali oganj svoje ljubavi i prema sebi i prema ljudima. Molit ću Ga, da motivi, koji me pokreću na ljubav prema Njemu, ne ostanu bez uloga.

II

1. Bog želi, da Ga ljubimo

1. * Bog želi, da Ga ljubimo

Sva je stvorenja Bog izvukao iz ništa, i čuva ih, da nam u njima pokaže zraku svoje ljepote, mudrosti i moći, i da na taj način izazove našu ljubav prema sebi. I kad je svoga Sina poslao na zemlju, da na nju donese oganj, htio je, da se zapali u svim srcima: DOŠAO SAM NAZEMLJU, DA DOBESEM OGANJ, I KAKO BIH HTIO, DA JE VEĆ PLANUO (Luc 12,49). A Njegov je najveći zakon: LJUBI GOSPODINA BOGA SVOGA SVIM SRCEM SVOJIM, I SVOM DUŠOM SVOJOM I SVIM UMOM SVOJIM (Evandj. - Luc 10,27). U različitim krepostima, što ih od nas traži, ljubav je ono, za čim On ide. ŠTO GOSPODIN BOG TRAŽI DRUGO OD TEBE, OSIM DA GA SE BOJIŠ I DA GA LJUBIŠ SVIM SRCEM SVOJIM (Deuter 10,12). Pa i strah, što ga Bog traži, vodi k ljubavi: KOJI SE BOJITE GOSPODINA, LJUBITE GA (Eccli 2,10). Vjera, ufanje, pa i drugekrepostI, ili prethode ili prate ljubav, koja im je kraljica: A NAJVEĆA JE MEĐU NJIMA LJUBAV. Druge traju samo za neko vrijeme, a ljubav se proteže u vječnost: LJUBAV NIKAD NE PRESTAJE. Sve milosti, što nam ih Bog daje, daje nam ih, da Ga ljubimo. LJUBAV SE BOŽJA IZLI U SRCIMA NAŠIM DUHOM SVETIM (Rom 5,5). U kršćanstvu nam sve propovijeda i sve nas nuka na ljubav prema Bogu. Vjerske istine, otajstva, kult, sve su to pouke i motivi ljubavi. Njegova je žrtva besmrtni spomenik ljubavi. A najuzvišeniji Sakramenat se zove: sakramenat ljubavi.

Pa ako Bog traži od svih ljudi, da Ga ljube, koliko više to On traži od mene, budućeg svećenika, s kojim će se poslužiti, da k Sebi privuče sva srca. Hoću li moći druge raspaljivati tom ljubavlju, ako sam njome ne gorim? - Onaj, koji ne gori, ne može zapaliti, veli sveti Grgur. S koliko me brige samo sprema, da Ga ljubim, i da druge na ljubav potičem! Povukao me u sjenu sjemeništa, odijelio od svijeta. Nije li moja svećenička priprava u sjemeništu, učenje one velike pobožnosti i ljubavi, koju traži svećenička ljubav?

2. * Bog zaslužuje, da Ga ljubimo

Naše je srce stvoreno da ljubi, i jedini Bog može zadovoljiti i ispuniti tu želju. A tko je toliko vrijedan ljubavi kao Bog? - Što bismo mogli poželjeti, što ne bismo našli u Njemu, jer On posjeduje sve savršenosti u najvećem stupnju? - Kako li sam Te kasno upoznao, Ljepoto, uvijek stara i uvijek nova! Kako li sam Te kasno uzljubio! Kasno za Tvoju slavu! Kasno za svoju nevinost! Kako bi mi srce bilo čisto, da sam ljubio uvijek samo Tebe! Kasno za svoju sreću! Koliko bih imao manje poteškoća, manje grižnje savjesti, da sam ljubio samo Tebe! Ali po Tvojem milosrđu, bit će dosta za moje spasenje, ako mi daješ milosti, da Te sada uzljubim, i da rastem sve više u svetoj ljubavi prema Tebi.

3. * Bog nas ljubi

Bog me ljubi. On, neizmjerni Bog. Ja ništavilo i bijeda. On je Onaj, koji jest. A ja sam ništa. I to je dvoje spojeno ljubavlju. I to kakvom ljubavlju! Ta je ljubav Božja prema meni: nježna, prva, velikodušna i stalna.

a) Ljubav n j e ž n a . - Priroda ne pozna nježnije ljubavi od majčine. Majčino je srce simbol nježnosti. Bog upotrebljava upravo tu sliku, da nam dočara svoju ljubav prema nama: MOŽELI MAJKA ZABORAVITI ČEDO SVOJE? ... PA AKO GA ONA I ZABORAVI, JA TE NE ĆU ZABORAVITI (Is 65,15). Majka svoje dijete nosi, tješi, miluje. To isto Bog radi s nama: BIT ĆETE NOŠENI NA RUKAMA, MILOVANI NA KOLJENIMA. KAO DJEČAKA, KOJEG TJEŠI MATI NJEGOVA, TAKO ĆU JA VAS TJEŠITI (Is 66,12-13).

b) Ljubav, koja pretiče: Bog nije čekao moje srce, da mi dadne Svoje. Gdje sam ja bio, kad Me je On prvi uzljubio, MI LJUBIMO BOGA, JER NAS JE ON NAJPRIJE LJUBIO (1 Jo 4,19). Ljubio me je ne samo, kad Ga ja nisam ljubio, nego još i onda, kad mene nije ni bilo. Ljubav, kojom mene ljubi, je vječna, kao i ljubav, kojom Sebe ljubi. VJEČNOM SAM TE LJUBAVLJU LJUBIO. I ono, što bi me naročito moralo ganuti, je st činjenica, da me je ljubio i onda, kad sam Ga vrijedjao. Nije li i onda On uzdržavao moj život i zvao me i nudio mi svojeopštenje, prijateljstvo i svoje nebo?

c) Ljubav v e l i k o d u š n a : ona se vidi po žrtvama i dobročinstvima. Zar Bog ljubi samo riječima? - Jaslice, Kalvarija, oltar ... sjećaju me vječito njegove velikodušne ljubavi. Kada bih obnovio u svojoj duši sve, što je Bog za me učinio, kada bih pred oči stavio sve milosti, što sam ih dobio u redu naravi i milosti, ako bi se sjetio onih milosti, kojeje meni posebno dao, ne bih li čuo oko sebe i u sebi tisuću glasova, koji mi viču, da moram ljubiti tako dobroga Boga i pokazati Mu svoju ljubav spremnošću na žrtve, čistoćom svojih nakana i svetošću svojih djela?

d) Ljubav s t a l n a : Srce, koje jače ljubi, redovito ohladi, kad se ta ljubav ne uzvraća. Tko se dakle ne bi divio Božjoj strpljivosti, koji je toliko puta uvrijeđjen, i ne prestaje ljubiti? - Što nisam do sada učinio, da Te prisilim, da me mrziš, Gospodine? - Moj život i nije bio drugo, do li niz obećanja i nevjernosti. Danas sam se s Tobom izmirio, da Te sutra izdam, i ta moja ustrajnost u zlu, nije mogla svladati Tvoju ustrajnu ljubav.

Čini mi se, Gospodine, da mi upravljaš pitanje, koje je ražalostilo Petra: ŠIMUNE IVANOV, LJUBIŠ LI ME? (Jo 21,15). Ljubiš li me konačnno, stvore, koga sam toliko ljubio? Što da odgovorim, Gospodine? - Šutim. To je znak priznanja, da sam nakon toliko Tvojih dobročinstava proigrao Tvoju ljubav. Ako odgovorim, da Te ljubim, savjest će se u meni pobuniti i staviti mi pred oči moju mlitavost i grijehe. Odgovorit ću kao apostol: TI, GOSPODINE, ZNAŠ, DA TE LJUBIM! Ti znaš! Ti to vidiš iz žalosti, koju osjećam, što Te do sada nisam ljubio, ili barem, što Te nisam ljubio onako žarko i velikodušno, kako to dolikuje budućem svećeniku. Taj sveti oganj ljubavi prema Tebi u meni se još nije razgorio. Još je uvijek iskra. Daj, raspali je u oganj!

III

Gospodine, daj da Te ljubim! Raspali u meni oganj ljubavi prema Sebi! To je sve, što želim.

Primi, Gospodine, svu moju slobodu, primi pamćenje, razum i svu volju ... sve to Tebi vraćam i predajem Tvojoj volji na upravljanje. DAJ MI SAMO DA TE LJUBIM, i daj mi svoju milost, pa dosta sam bogat ...

Duhovna kitica: DAJ MI SAMO DA TE LJUBIM (Primi,Gospodine ...)

XVIII. nedjelja po Duhovima

ISUS LIJEČI UZETOGA

Briga za bolesnike

I

Poklonit ću se Spasitelju, koji je u svom životu pokazivao toliko ljubavi prema bolesnicima. Sveto Pismo veli, da je prolazio svijetom: učeći svoju nauku, izgoneći djavle i liječeći bolesne. Sam sebe nazivа Liječnikom, koji je došao, da liječi. - Kao svećenik i ja ću nastaviti Isusovu brigu za bolesnike. Već bi se sada mogao pripravljati za tu veliku zadaću.

Molit ću Gospodina, da upoznam, kako su bolesnici posebno privilegirani članovi njegovog otajstvenog Tijela, da upoznam, kako se teške posljedice nemarnosti prema njima, i koliko utjehe i duhovne koristi donosi svećeniku briga za bolesne.

II

1. * Posjećivanje bolesnika gledano u sebi

1. * Posjećivanje bolesnika gledano u sebi

Tko su ti, kojima treba pomoći i o kakvoj se brizi ovdje radi? - Gledam bolesnika, posve nemoćna, iscrpljena od patnje, kojemu fali sve, a posebno ono najglavnije: mir duše i savjesti. Njegove boli, a još više možda zaborav i ravnodušnost onih, koji bi mu morali biti najbliži, baca ga u duboku žalost. I u tim okolnostima, kakvo li je blago za nj kakav iskreni prijatelj! Svećenik mora zaslužiti ime takvog prijatelja. Bolesnik je njegovo duhovno dijete, pripada njegovoj obitelji. Bolesnik ima pravo na sve napore svećeničke gorljivosti, jer - kad postanem i sam pastir - morat ću sve žrtvovati za njihovo spasenje. Ako je od svih milosti najveća milost svete smrti, budući da je ona kruna svim drugima, jer utiskuje svim našim krepostima biljeg nepromjenljivosti: ako je nadalje smrtni čas najkritičniji u životu, jer o njemu ovisi čitava vječnost, ako djavao u tom času povećava svoje posljednje navale, onda je očito, da se ne može prema bliznjemu iskazati veće ljubavi, nego mu pomoći, da lijepo umre. Za nekoliko dana, a možda i sati, prestat će vrijeme zasluživanja za bolesnika. I ovo nekoliko časaka, koji preostaju, koliko može zaslužiti bolesnik za vječnost! Ojačan poticajima, i svetim Sakramentima posvećuje svoje trpljenje, čisti se od najmanjih pogrješaka, nadvladava napasti... Dobar svećenik je gamut pri pomisli, kako je njegova prisutnost potrebna njegovim dragim bolesnicima.

Već bih sada mogao i ja svojim riječima, molitvama, možda svojom prisutnošću pomagati bolesnicima svoje župe u posljednjoj borbi? -

2. * Strašne posljedice nemarnosti prema bolesnicima

Ne postoji nikoja osoba, koja bi mogla toliko nesreće donijeti bolesniku, koji umire, kao nemarni svećenik. Svako se drugo zlo može popraviti, ali, ako bolesnik u teškom grijehu umre radi mlakosti svećenika, kolike li nesreće za njega, i kako strašne krivnje za svećenika. Dobri je Bog za tu dušu ostavio jedan čas, koji je svećenik propustio, i taj se sretni čas nikada više ne će vratiti. Ako mrtva lješina više za osvetom protiv svoga ubojice, kakvu strašnu optužbu nosi osuđena duša, radi nemarnosti svećenika. Gospodine, onaj, koga si odredio, da bude oko slijepomu, vodja zalutalomu naputu, pastir, kome si povjerio brigu za moje spasenje, ostavio me je onda, kad mi je njegova pomoć bila najpotrebnija. On me je morao rasvijetliti u neznanju, ojačati u slabosti ... Da mi je govorio o Tebi kao prijatelju, kao Ocu, da mi je prikazao Tvoje beskrajno milosrđe, ja bih se pokajao. Ali ne! Dok su me neprijatelji pritiskivali na sve strane, on me je okrutno ostavio. Ti si za me prolio svoju Krv, a on je propustio tako malu žrtvicu, da spasi dušu, koja je Tebe toliko stajala! ... Kako je strašna pomisao: koji od mojih župljana se nalazi u paklu, a tamo sam ga strovali ja, njegov pastir i otac.

3. * Radosti, što ih donosi briga za bolesnike.

Te radosti dolaze ili radi okolnosti, u kojima svećenik obilazi bolesnike, ili radi posebnih milosti, kojima bog često prati njegov rad.

Zdravi čovjek lako zaboravlja na Boga. Kad oboli, prikovan uz krevet, s kojega se nada saći u grob, postaje pristupačniji milosti. Nestaje iluzija. Gleda stvari kako jesu. Ljudi oko njega nemoćni su, da mu pomognu, pa počne misliti na Gospodara svoga bića, javlja se vjera ... Sjeća, kako se je ludo osloniti na stvari oko njega, koje nisu ništa, počne se okretati prema Gospodinu, bojati se Njegove pravde, pouzdavati se u Njegovu dobrotu. I u svojoj da nevolji počne prizivati u pomoć: I PRIZVAH IME GOSPODNJE.

Slika smrti, koja ga prati, zove ga, da sredi račune savjesti. Dodji, pastiru, bolesnik je raspoložen. Sve ti ide na ruku. Njegova osamljenost, iskustveno doživljavanje prolaznosti svega, ohladnjele strasti, sama bolest.

Osim toga se Gospodin u tim časovima pokazuje posebno milosrdan. Žao je Gospodinu, da za uvijek izgubi djelo svojih ruku i cijenu svoje Krvi. Smrt je najveće poniženje čovjeka, i zato Bog po svojem svećeniku u tim časovima čini čudesa, kakva je izveo i po svetom Bernardu, svetom Franji Saleškom.

(Str. 56.).

III

Već se nalazim u sjemeništu ili ću se u nj vratiti u najkraće vrijeme. Malo ću se sabrati i ispitati svoju ljubav prema bolesnicima za vrijeme proteklih praznika. Jesam li učinio sve, što mi je u tom pogledu nalagala revnost budućeg svećenika - pohadjao ih, tješio, pripravljao za svete Sakramente? - Da li sam se za njih molio, dok sam svaki dan primao u svoje Srce Euharistijskog Spasitelja, Liječnika, koji ih je tako rado pohadjao, tješio i liječio?

Molit ću Gospodina, da mi dade napredak u žaru, koji mi jepotreban u budućoj pastoralnoj službi, napose u dužnostima prema bolesnicima, kao i za oproštenje, ako sam u tom pogledu propustio nešto, što sam morao učiniti.

Duhovna kitica: USTANI, UZMI SVOJU POSTELJU I IDI SVOJOJ KUĆI (Evandj. - Matth 9,6).

****

S A D R Ž A J

****

K o l o v o z

Kolovoz (pregled razmatranja) 4
1. Sveti Petar u okovima
Moji odnosi prema duhovniku 5
2. Sveti Alfonz Marija Liguori
Bogoslovski studij 7
3. Našašće tijela svetog Stjepana
Pobožnost prema svetom Stjepanu 9
4. Sveti Dominik
Moje dužnosti prema božjoj riječi 11
5. Sniježna Gospa
Pobožnost svete Krunice 13
6. Preobraženje Gospodinovo
Svećenik je preobraženi čovjek 15
7. Sveti Kajetan
Savršena ljubav prema Bogu 16
8. Sveti Cirijak
Strah Božji 18
9. Sveti Ivan Marija Vianney
Plod, koji crpim iz svojih ispovijedi 20
10. Sveti Lovro, mučenik
Jednako raspoloženje 22

11. Sveti Tiburcije i Suzana
Bog sam 24
12. Sveta Klara
Ljubav prema pravilima 26
13. Sveti Hipolit i Kasijan
Želja za nebom 28
14. Navečerje Uznesenja
Svetkovanje blagdana Blažene Djevice Marije 3o
15. Uznesenje Blažene Djevice Marije
Pouke misterija 32
16. Sveti Joakim
Vjernost u malim stvarima 34
17. Sveti Hijacint
Gorljivost za misije 35
18. Osmina Uznesenja
Marijina moć u nebu 37
19. Sveti Ivan Eudes
Pobožnost prema presvetom Srcu 39
2o. Sveti Bernard
Liturgijski duh 41
21. Sveta Ivana de Chantal
Duševna snaga 43
22. Osmina Uznesenja
Angelus 45
23. Sveti Filip Benicije
Prezir časti 47
24. Sveti Bartolomej
Mučenje odricanje 49
25. Sveti Ljudevit
Kraljevstvo Isusa Krista 51
26. Sveti Zefirin
Primjeri svetaca 53
27. Sveti Josip Kalasancij
Napredak u pobožnosti 54
28. Sveti Augustin
Ljubav, konac i izvor savršenosti 56
29. Glavosjek svetog Ivana Krstitelja
Neustrašiva gorljivost 58
3o. Sveta Ruža Limska
Čistoća 6o
31. Sveti Rajmundo Nonnat
Mržnja na mali grijeh 62

IX. nedjelja po Duhovima
Zgodan čas 64
X. nedjelja po Duhovima
Cholost 65
XI. nedjelja po Duhovima
Napredak u krepostima 66
XII. nedjelja po Duhovima
Ljubav 68
XIII. nedjelja po Duhovima
Nezahvalnost prema Bogu 69

BLAGDAN PREČ. SRCA MARIJINA
Pobožnost prema preč. Srcu Marijinom ..... 71.

R u j a n

Rujan (pregled razmatranja) 73 (1)

1. Sveti Egidije
Dobar primjer 74 (2)

2. Sveti Stjepan
Misao na smrt 76 (4)

3. De ea
..... 77 (5)

4. De ea
..... 77 (5)

5. Sveti Lovro Justinijan
Sveta Misa 77 (5)

6. De ea
..... 79 (7)

7. De ea
..... 79 9 (7)

8. Mala Gospa
Marija, uzrok naše radosti 8o (8)

9. Sveti Gorgonije
Kršćanski duh u razgovorima 82 (1o)

1o. Sveti Nikola Tolentinski
Božja prisutnost 84 (12)

11. Sveti Probo i Hijacinto
Ispit savjesti 86 (14)

12. Sveto Ime Marijino
Pouzdanje u svetu Djevicu 87 (15)

13. De ea
..... 89 (17)

14. Uzvišenje svetoga Križa
Značenje križa u mojem svagdanjem životu 89 (17)

15. Sedam žalosti Bl. Djevice Marije
Marijino trpljenje 91 (19)

16. Sveti Kornelije i Ciprijan
Prave duhovne utjehe 93 (21)

17. Rane svetog Franje
Pobožnost prema Muci Spasiteljevoj 95 (32)

18. Sveti Josip Kupertinski
Sveta Pričest 97 (25)

19. Sveti Januarije
Kršćanska blagost 98 (26)

2o. Sveti Eustahije
Krepost poslušnosti 1oo (28)

21. Sveti Matej
Ljubav prema Svetom Pismu 1o2 (3o)

22. Sveti Toma Vilanovski
Prava nakana 1o4 (32)

23. Sveti Lino, papa i mučenik
Predanje u božju Providnost 1o6 (34)

24. Blagdan Bl. Djevice Marije od Otkupljenja
Marija, Majka milosrdja 1o8 (36)

25. De ea 110 (38)

26. Sveti Ciprijan i Justina
Borba protiv napasti 110 (38)

27. Sveti Kuzma i Damjan
Dobro iskorištavanje vremena 112 (40)

28. Sveti Vjenceslav
Nasljedovanje G. N. Isusa Krista 114 (42)

29. Sveti Mohael Arhandjeo
Pobožnost prema svetim andjelima 115 (43)

30. Sveti Jeronim
Povratak u sjemenište 117 (45)

XIV. nedjelja po Duhovima
Dobar klerik uvijek traži kraljevstvo božje 120 (48)

XV. nedjelja po Duhovima
O smrti 121 (49)

XVI. nedjelja po Duhovima
Poniznost 123 (51)

XVII. nedjelja po Duhovima
Ljubav prema Bogu 124 (52)

XVIII. nedjelja po Duhovima
Briga za bolesnike 126 (54)

S a d r ž a j 128 (56)
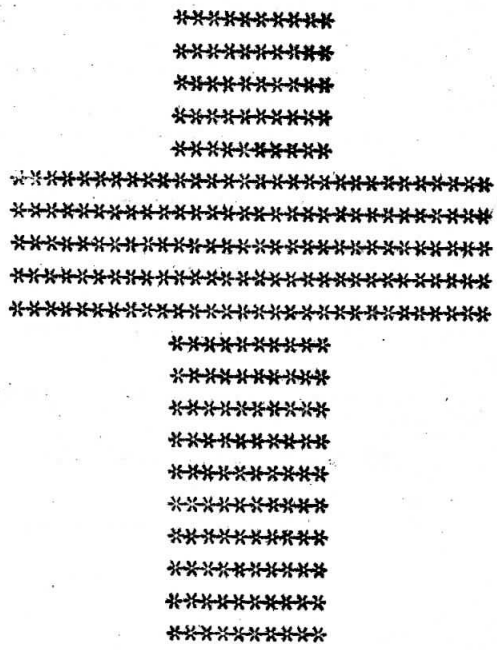
****